

T.C.
İSTANBUL SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI
1 NOLU SIKIYÖNETİM MAHKEMESİ
SELİMİYE-İSTANBUL

3 MAYIS 1972

Sayı : 1972/86

Esas No.: 1972/ 1

Karar No: 1972/13

TÜSTAV'a
Cevat Ercişli'nin
Bağışdır.

GEREKÇELİ HÜKÜM

TÜRK MİLLETİ adına yargılama yapıp hüküm vermeye yetkili İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesi 353 Sayılı Askerî Mahkemeler kuruluş ve yargılama usul Kanununun 1, 2, 3, 4 ve 1402 sayılı sıkıyönetim Kanununun 11 ve 15 nci maddeleri gereğince :

BAŞKAN : Tuğgenerâl Kâzım TİL (Top.943-33)
D.HÂKİMİ: Hâkim Albay Remzi ŞİRİN (1949-B-11)
ÜYE : Hâkim Binbaşı Refik KARAA (1957-13)

den müteşekkil olarak iddia makamın da Askerî Savcı Hâkim Yarbay N.Se-lâhattin FIRAT (1952-B-12) tutanak kâtipliğinde Dz.Astsb.Kd.Başçavuş Süleyman ERDOĞAN (1952-5180) hazır oldukları halde, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmını tebdil, tağyir ve ilgaya ve bu kanun ile teşekkül etmiş Türkiye Büyük Millet Meclisini ıskata ve vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs ve bu suça iştiraktan İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığının 17.7.1971 gün ve 1971/158 esas ve 1971/103 sayılı iddianamesi ile 1 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesine sevk edilen sanık İrfan SOLMAZER ve 83 arkadaşı hakkındaki 1971/33 esas sayılı dava dosyası ile İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığının 17.7.1971 gün ve 1971/304-158 sayılı iddianamesiyle 1 numaralı Sıkıyönetim Mahkemesine sevk edilen 1971/43 esasta kayıtlı Mustafa Nank Kemâl BOYA ve süknaya mahsus binayı tahrip etmek maksadıyla madde koymak ve 6136 sayılı kanuna muhalefet suçlarından, Ankara Sıkıyönetim komutanlığı Askerî Savcılığının 25.5.1971 gün ve 1971/1-1 esas sayılı iddianamesiyle Ankara 1 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesine sevk edilen ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesinin 3. 7.1971 gün ve 1971/1-4 esas sayılı hükmü ile T.C.K.nun 372 ve 370, 411 ve 6136 sayılı Kanununun 13 ncü maddesine göre, 13 sene dört ay ağır hapis iki sene hapis ve 1000 lira ağır para cezasına, bir şarjör ve 12 merminin müsaderesi ile mahkûm edilen sanık ve tutuk Ruhi KOÇ ve T.C.K.nun 372, 370, 411 ve 65/3 ve 6136 sayılı Kanununun yürürlükte bulunan 13 ncü maddesine göre 6 sene 8 ay ağır hapis ve 1000 lira ağır para cezasına mahkûm edilen Sarp KURAY haklarındaki hükmün Askerî Yargıtay 3 ncü Dairesinin 10.9.1971 gün ve 1971/343,346 sayılı ilâmı ile görev ve yetki yö-

nünden İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesinde-
deki T.C.K.nun 146 ncm maddesini ihlâl davası ile ilişkili ve irtibat-
lı görülmesi sebeplerinden nakzedilmesi üzerine, Ankara Sıkıyönetim Ko-
mutanlığı 1 Nolu Askerî Mahkemesinin 6.10.1971 gün ve 1971/26 esas ve
1971/21 sayılı yetkisizlik kararı ile İstanbul 1 Nolu Sıkıyönetim Mah-
kemesine gönderilmesiyle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Sıkı-
yönetim Mahkemesinin 1971/44 esas sırasına kayıt olan dava dosyasının
1971/33 esas sayılı dava dosyası ile şahsi ve fiili ilişkisi olmasın-
dan 353 Sayılı Kanununun 137/1 maddesine göre 1971/33 esas sayılı dava
dosyası ile birleştirilerek 1.AĞUSTOS.1971 tarihinden beri duruşması ya-
pılan

SANIKLAR :

1. AHMET ÇOKER, Halil oğlu, 1949 doğumlu, Münevver'den doğma,
bekâr, sabıkasız, İzmir-Kuşadası nüfusunda kayıtlı, İzmir-Hatay, Uçyol
284 ncü Sokak No: 8/9 da ikamet eder, Em.Dz.Tgm-3783-), (TUTUK)

a) Yakalandığı tarih: 22.5.1971

b) Tutuklandığı Tarih : 2.6.1971

2. HASAN ÇETİN, Hüseyin oğlu, 1951 doğumlu, Nezihe'den doğma,
bekâr, Mudanya nüfusunda kayıtlı, sabıkasız, Küçükçekmece Kanarya Ma-
hallesi, Florya Caddesi, Ardıçkuşu Sokak 5/A da ikâmet eder, Dz.Harbo-
kulundan 5008 Nolu öğrenci iken ihraç edilmiştir, (TUTUK)

a) Yakalandığı tarih: 21.5.1971

b) Tutuklandığı Tarih: 2.6.1971

3. SELİM YALÇINER, Burhanettin oğlu, 1952 doğumlu, Güngör'den
doğma, Zonguldak-Kozluk ilçesi nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, İs-
tanbul-Heybeliada, Orhan Sokak, No: 28/2 de ikamet eder, Heybeliada Dz.
Lisesinden ihraç edilmiş, (TUTUK)

a) Nezaret Tarihi: 25.5.1971

b) Tutuklandığı Tarih: 2.6.1971

4. İBRAHİM ALKİM ALTUĞ, Hüseyin oğlu, 1945 doğumlu, Naife'den
doğma, bekâr, İstanbul Büyükkada nüfusunda kayıtlı, sabıkasız, Heybeli-
ada-Bahriye Hamamı Sokak No: 42 de ikâmet eder, Ankara Tıp Fakültesi
kantini müsteciri, (TUTUK)

a) Tutuklandığı Tarih: 4.5.1971

b) Tahliye Tarihi: 3.5.1972

5. SARP KURAY, İnver oğlu, 1945 doğumlu, Bedia'dan doğma, be-

Sayı : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 3 -

Karar No.: 1972/13

kâr, Boyabat nüfusunda kayıtlı, sabıkasız, Ankara-Bahçelievler, Eser Sitesi A,B Blök No: 20 de ikâmet eder, Emekli Dz.Tğm.3615, (TUTUK)

a) Yakalandığı Tarih 10.4.1971

b) Tutuklandığı Tarih: 2.6.1971

6. RUHİ KOÇ, Rifat oğlu, 1948 doğumlu, Azime'den doğma, Yozgat-Akdağmadeni nüfusunda kayıtlı, Ankara-Keçiören Konservatuar evleri Blök. D/7 de ikamet eder, Tıp Fakültesinden ayrılma kapatılan Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu (DEV-GENÇ) nda Sekreterlik ve Genel Yönetim Kurulu Üyeliği yapmış, (TUTUK)

a) Yakalandığı Tarih 10.4.1971

b) Tevkif Tarihi: 4.5.1971

c) Tahliye Tarihi: 25.8.1971

7. MUZAFFER YILMAZ, Osman oğlu, 1340 doğumlu, İstanbul nüfusuna kayıtlı, evli, sabıkasız, İstanbul Etiler Petrol Sitesi, Blök 2, Kat 4, Daire 11 de ikâmet eder, Emniyet Genel Müdürlüğü, İstanbul Bölgesi Emniyet Müfettişi, (TUTUK)

a) Nezaret Tarihi: 22.5.1971

b) Tutuklandığı Tarih: 4.6.1971

8. ERKAN DİRİK, Yunus oğlu, 1947 doğumlu, Neriman'dan doğma, evli, çocuksuz, Silivri nüfusunda kayıtlı, sabıkasız, Ankara-Yukarı Ayrancı Hoşdere Caddesi, Alidede Sokak, Gül Apt.No: 30/4 de ikamet eder, Gülhane As.Tıp Akademisi K.11'inde Stj.Hv.Tbp.Tğm.(1970-12), (TUTUKLU)

a) Yakalandığı Tarih: 30.4.1971

b) Tutuklandığı Tarih: 4.5.1971

9. HİKMET ÇELİK, Ali oğlu, 1948 doğumlu, Emine'den doğma, Karadeniz Ereğlisi Ulaşlı köyü nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Kadıköy Feneryolu, Yazıcıbaşı Sokak, Işık Apt.No: 1 de ikâmet eder Em.Dz. Tğm.-69/3972-), (TUTUK)

a) Nezaret Tarihi: 28.4.1971

b) Tutuklandığı Tarih: 4.5.1971

10. SAİM KIROĞLU, Alirıza oğlu, 1950 doğumlu, Emine'den doğma, Sürmene-Hamamdoz köyü nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, İstanbul-Arnavutköy, Kuruçeşme Mezarlık çıkması, No: 12 de ikâmet eder, Em.Dz.Tğm. 69/3886), (TUTUK)

a) Nezaret Tarihi: 28.4.1971

b) Tutuklanma Tarihi: 4.5.1971

Sayı : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 4 -

Karar No.: 1972/13

c) Tahliye Tarihi: 14.9.1971

d) Hükümle yeniden tutuklanmasına karar verilmiştir.

11. SEÇKİN PADIR, Hakkı oğlu, 1949 doğumlu, Nuran'dan doğma, Diyarbakır Eğil nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Kadıköy-Rasimpaşa Mahallesi, Nuhbey Sokak, No: 14/3 de ikâmet eder, Em.Dz.Tgm.68/3869)

a) Nezaret Tarihi: 28.4.1971

b) Tutuklandığı Tarih: 4.5.1971

c) Tahliye Tarihi: 14.9.1971

d) Hükümle yeniden tutuklanmasına karar verilmiştir.

12. ERGİN TÜRÜSEL, Aslan oğlu, 1950 doğumlu, Nermin'den doğma, Adana nüfusuna kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Karacabey'de ikâmet eder, Gölcük Gv.Snf.O.K.lığından Em.Dz.Tgm.69/3979

Hükümle birlikte tutuklanmasına karar verilmiştir.

13. BAYRAM AKGÜN, Zeynullah oğlu, 1926 doğumlu, Zülfiye'den doğma, Yugoslavya Komünist Partisi üyesi, iken 1959 yılında Türkiye'ye muhacir olarak gelmiş, Zeytinburnu nüfusunda kayıtlı, 1961 yılında Türk Vatandaşlığına geçmiş, Zeytinburnu Yeşiltepe Çırpıcı yolu, Ali Çınar Sokak No: 4 de ikâmet eder, Zeytinburnu Yeşiltepe, 53 Sokak, No: 12 de terzilik yapar, (TUTUK)

a) Yakalandığı Tarih: 21.5.1971

b) Tutuklandığı Tarih: 4.6.1971

c) Tahliye Tarihi: 3.5.1972

14. MUSTAFA NAMİK KEMÂL BOYA, Dilaver oğlu, 1948 Doğumlu, Saime'den doğma, bekâr, Silifke'nin Taşucu köyünden, sabıkasız, İstanbul Ortaköy, Değirmen Sokak No: 9/2 de mukim, İ.Ü.H.F.1 nci sınıftan belge-li (TUTUK), sivil,

a) Yakalandığı Tarih: 11.8.1971

b) Tutuklandığı Tarih: 20.8.1971

15. ATILÂ SARP, M.Selâhattin oğlu, 1946 doğumlu, Hatice'den doğma, Kula nüfusuna kayıtlı, Ankara-Esat Caddesi Belligün Sokak No: 3 de ikâmet eder, bekâr, ifadesine göre sabıkasız, A.Ü.Z.Fakültesi 4 ncü sınıf öğrencisi, T.D.G.F.eski Genel Başkanı, (Ankara'da TUTUK)

16. MEHMET AKMANER, İsmail Hakkı oğlu, 1944 doğumlu, Nemika'dan doğma, bekâr, Üsküdar nüfusunda kayıtlı, sabıkasız, Kadıköy-Caddebostan Gelengül Sokak, 2-2/10 da ikâmet eder, Em.Dz.Tgm.-67/3733

17. NEJAT ÇETİNKAYA, Rıza oğlu, 1945 doğumlu, Hatice'den doğma,

Sayı : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 5 -

Karar No.: 1972/13

İstanbul-Beşiktaş nüfusunda kayıtlı, Ankara-İmrahor Caddesi, No: 17/10 da ikâmet eder, sabıkasız, evli, çocuksuz, Em.Dz.Tğm.-66/3646)

18. AHMET ZAFER, ERGÜN, Rıdvan oğlu, 1946 doğumlu, Vedia'dan doğma, bekâr, Taşköprü nüfusunda kayıtlı, Ankara-76 ncı Sokak, No: 5/4 de ikâmet eder, sabıkasız, A.Ü.Tıp Fakül.5 nci sınıfta 128 nolu As.Öğrenci iken ihraç edilmiş.

19. ŞAHİN ALDOĞAN, Sadık oğlu, 1948 doğumlu, Eleziğ-Kövenk köyü nüfusunda kayıtlı, sabıkasız, bekâr, Em.Dz.Tğm.-67/3669

20. HÜSEYİN ATALAY, Şeref oğlu, 1946 doğumlu, Zeynep'den doğma bekâr, Artvin Yusufeli nüfusunda kayıtlı, sabıkasız, Bostancı-Turşucuderesi, 18/2 de ikâmet eder, Em.Dz.Tğm.-67/3680

21. İSMAİL CANKARDEŞ, Kâzım oğlu, 1948 doğumlu, Naciye'den doğma, Konya-Sarayönü nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Kadıköy-Bostancı Turşucuderesi 18/2 de ikâmet eder, Em.Dz.Tğm.-67/3653

22. ALİ KIRCA, Halil oğlu, 1948 doğumlu, Müşerref'ten doğma, bekâr, Akşehir nüfusunda kayıtlı, İstanbul-Aksaray Meçhul Asker Sokak 11/2 de ikâmet eder, sabıkasız, Em.Dz.Tğm.-68/3822

23. ERCÜMENT TOKER, Hürşit oğlu, 1949 doğumlu, Fidaye'den doğma, bekâr, sabıkasız, Menemen-Aliaga Bucacı nüfusunda kayıtlı, aynı yerde ikâmet eder, Em.Dz.Tğm.-68/3815

24. AHMET ERGÜDEN, Galip oğlu, 1947 doğumlu, İsmet'ten doğma, bekâr, sabıkasız, Eskişehir nüfusunda kayıtlı, Emekli Dz.Ütğm.-66/3556

25. RAFET KAFLANGI, Rasim oğlu, 1926 doğumlu, İstanbul nüfusunda kayıtlı, evli, sabıkasız, Ankara-Etiler, Blök B/1 daire 18 de ikâmet eder Emniyet Genel Müdürlüğü, Merkez Emniyet Müdürü, (TUTUK)

26. İRFAN SOLMAZER, Ziya oğlu, 1341 doğumlu, Lütfiye'den doğma, evli, 3 çocuklu, Gönen nüfusunda kayıtlı, Ankara Ataç Sokak, 39/13 de ikâmet eder, sabıkasız, Eski M.B.K.üyelerinden, Nar Kereste Ticaret ve Sanayii Limited Şirketi Ortaklarından, Emekli Personel Bnb.(1947-18)

27. METİN EŞREFOĞLU, Necati oğlu, 1949 doğumlu, Remziye'den doğma, bekâr, Sarıkamış-Sırataşlar köyü nüfusunda kayıtlı, sabıkasız, Şişli Talebe Yurdunda mukim, Erzurum Narmanlı Mah.Yüzbaşı Sokak No: 38 de ikâmet eder, İ.T.Ü.Makina Fakültesi 4 ncü Sınıf öğrencisi, No: 31216, Fakülte öğrenci birliği üyesi, (TUTUK)

Saya : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 6 -

Karar No.: 1972/13

28. CENGİZ KILIÇ, Kerem oğlu, 1953 doğumlu, Naciye'den doğma, Kars-Arpaçay nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, İstanbul Fakülte ve Yüksek Okullar As.Öğrenci K.lığı Tıp Fakültesi 2 nci sınıfta As.Öğrenci, No: 686 Askerî öğrencilikten ihraç edilmiştir.

29. ABDULLAH GELGEÇ, Kadri oğlu, 1952 doğumlu, Mükerrerem'den doğma, İstanbul Fatih nüfusunda kayıtlı, İstanbul-Haliç Miralay Nazımbey Caddesi, No: 35 de ikâmet eder, bekâr, sabıkasız, Dz.H.Okulu 1 nci Sınıfta 6134 numaralı öğrenci iken ihraç edilmiştir.

30. ZİYA BÜYÜKKAYALAR, Tefrik oğlu, 1941 doğumlu, Fatma'dan doğma, bekâr sabıkasız, İstanbul-Kemerburgaz nüfusunda kayıtlı, İstanbul-Mecidiyeköy Alidursunbey Caddesi Atakan Sokak No: 15/3 de, ikâmet eder, Em.Dz.Ütgm.-62/3082

31. ŞİNASI MAKTAV, Dilâver oğlu, 1952 doğumlu, bekâr, sabıkasız İstanbul-Edirnekapi nüfusunda kayıtlı, İstanbul-Edirnekapi Avcıbey Mah. Mahmutbey Sokak, No: 5 de ikâmet eder, Dz.H.Okulu 2 nci sınıftan ihraç edilmiş, -6088 (TUTUK)

32. MAKSUT ÇATAK, Şükrü oğlu, 1951 doğumlu, Meliha'dan doğma, bekâr, Gönen nüfusuna kayıtlı, Dz.H.Okulu 2 nci sınıftan ihraç edilmiştir, 6136 sayılı Kanuna muhalefetten sabıkalı,

33. MAHMUT ÖZEN, Süleyman oğlu, 1950 doğumlu, Vesile'den doğma, bekâr, sabıkasız, Sivas-Hafik nüfusuna kayıtlı, Dz.H.Okulu 2 nci sınıfından ihraç edilmiş, Erzurum Radyo Prodüktörü, halen Sivas 30.P.Å.1. Tb.1.Bl.de er.

34. İZZET DEMİRHAN, Mustafa oğlu, 1950 doğumlu, Muzaffer'den doğma, bekâr, sabıkasız, İstanbul-Bakırköy nüfusunda kayıtlı, Kadıköy Selmâniçeşme Yoğurtçubaşı Çıkmazı Dilek Apt.Daire: 12 de ikâmet eder, Gölcük Gv.Snf.Okulları K.lığından Em.Dz.Tgm.-69/3908,

35. ULUSAL BERRAK, İsmail oğlu, 1949 doğumlu, Mürşide'den doğma, bekâr, Ordu Mesudiye ilçesi, Alan köyü nüfusunda kayıtlı, Disiplin yerini terkten 5 gün hapis cezasına hükümlü, Bostancı-Küçükyol Sokak, Yaner Apt.No: 3 de ikâmet eder, Gölcük Gv.Snf.Okulları K.lığından Em. Dz.Tgm.-69/3952

36. COŞKUN ERKAL, Hasan oğlu, 1946 doğumlu, Silvan nüfusunda kayıtlı, sabıkasız, bekâr, Ankara-Ülkü Sokak No: 7/8 de ikâmet eder, Giresun Karadeniz Bölge J.K.lığına bağlı J-24 Jandarma botu Çankırıbaşı Em.Dz.Tgm.-66/3611)

61 Em.Dz.Tgm.-66/3611)

Sayı : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 7 -

Karar No.: 1972/13

37. BÜLENT DİNÇER, Emin oğlu, 1949 doğumlu, Hikmet'den doğma, bekâr, sabıkasız, İstanbul-Kartal nüfusunda kayıtlı, Beyoğlu Bekâr sokak 30/6 da ikâmet eder, Em.Dz.Tğm.-68/3767,

38. VAHİTTİN ERGİN, Tahsin oğlu, 1951 doğumlu, Melâhat'tan doğma, Eskişehir-Çifteler ilçesi, Hayriye köyü nüfusunda kayıtlı, bekâr sabıkasız, Eskişehir-Kırgız Sokak No: 65 te ikâmet eder, Em.Dz.Tğm.. 70/4052,

39. AYHAN KANDAS, Bedri oğlu, 1951 doğumlu, Nermin'den doğma, İzmir-Karaburun nüfusunda kayıtlı, bekâr, Karaburun-Yenimahalle, No: 34 de ikâmet eder, sabıkasız, Em.Dz.Atğm.-70/4125,

40. KADİR BİRDAL, Kenan oğlu, 1951 doğumlu, Servet'den doğma, Kemâh ilçesi, Ağaçaray köyü nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, İstanbul Kartal-Maltepe, Gülsuyu Yeniyol No: 9 da ikâmet eder, Dz.H.O. 6104 numaralı öğrencisi iken ihraç edilmiştir.

41. TANER ÖNDER, Tayfur oğlu, 1950 doğumlu, Sadiye'den doğma, bekâr, sabıkasız, Aşkale nüfusunda kayıtlı, İstanbul-Kartal-Maltepe Bağdat Caddesi Hava Palas Apt. 197/1 de ikâmet, Dz.H.O.2 nci sınıf 6150 No.lu öğrencisi iken ihraç edilmiştir.

42. MUSTAFA FARUK TÜRÜNZ, Şeref oğlu, 1944 doğumlu, Mevrure'den doğma, Adana nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Erzurum Çat ilçesi, Mağara köyü İlk Okul Öğretmeni,

43. NİHAT DEĞER, Mustafa oğlu, 1931 doğumlu, Kadriye'den doğma, evli, 2 çocuklu, sabıkasız, Eskişehir 1.Hv.Kv.K.lığı Harekât Şube Müdürü iken, halen Ankara H.K.K.lığı Özel Silâh Şube Müdürlüğüne atanmış, Hv.Kur.Alb.-951/74, (EMEKLİ)

44. MUKBİL ÖZYÜREK, H.İbrahim oğlu, 1336 doğumlu, Sabriye'den doğma, evli, 3 çocuk sahibi, sabıkasız, İstanbul-Fatih nüfusunda kayıtlı, Ankara-Yenimahalle Yıldız Blöklar A-2 daire: 48 de ikâmet eder, A.U.Hukuk Fakültesi İdare Hukuku Doçenti.

45. ALİ ERCAN, Abdullah oğlu, 1945 doğumlu, Emine'den doğma, Isparta-Sütçüler ilçesi, nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Kadıköy Kayışdağ Caddesi, Ortabahar Uyanış Sokak No: 13/5 de ikâmet eder, Harp Filosu K.lığı Disiplin Subaylığında görevli Dz.Ütğm.-64/3262 halen açıkta,

46. MEHMET ŞENGÖR, Adil oğlu, 1943 doğumlu, Münire'den doğma, evli, 1 çocuk sahibi, Balıkesir-Bigadiç nüfusunda kayıtlı, sabıkasız,

Sayı : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 8 -

Karar No.: 1972/13

Kadıköy-Göztepe, Ege Hatboyu Erses Apt. No: 8/4 de ikâmet eder, Gölcük Tekirdağ Gemisi 2 nci Komutanı, Dz.Ütgm.-64/3377, açıkta,

47. VOLKAN HİSVANOĞLU, Kamber oğlu, 1948 doğumlu, Saime'den doğma, İskenderun nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, 15.Dz.Top.Batarya K.Em.Dz.Tgm.-67/3682,

48. EROL KARTAL, Ahmet oğlu, 1948 doğumlu, Saime'den doğma, İstanbul-Beşiktaş nüfusunda kayıtlı, sabıkasız, evli, çocuksuz, İstanbul, Ortaköy Muallim Naci Caddesi, Güneş Apt.Kat: 1 No: 31 de ikâmet eder, Umuryeri Avcıbotu 31 de 2 nci Komutan, Em.Dz.Tgm.68/3791,

49. RUHİ DEMİRÖREN, Ahmet oğlu, 1942 doğumlu, Sabriye'den doğma, evli, çocuksuz, sabıkasız, Edirne nüfusunda kayıtlı, Samsun J-23 BotuBaş Çarkçısı, Em.Dz.Tgm.-66/3607,

50. ORHAN ALTAN, Turhan oğlu, 1947 doğumlu, Şadiye'den doğma, bekâr, sabıkasız, Bursa nüfusunda kayıtlı, İstanbul-Boykoz, Kavakdere Caddesi No: 100/2 de ikâmet eder, J.27 Avcı Botu Baş Çarkçısı Dz.Tgm.-67/3688

51. YAKUP HİNDİSTAN, Mehmet Avni oğlu, 1944 doğumlu, Hatice'den doğma, bekâr, Rize Fındıklı ilçesi, Gürsu köyü nüfusunda kayıtlı, Ankara Emek Mah.4 ncü Cadde 71 sokak, No: 9/1 de ikâmet eder, Ankara Gülhane As.Tip.Ak.K.lığında Stajyer Tbp.Tgm.-970/38,

52. ÇETİN ALGON, Kenan oğlu, Türkân'dan doğma, Zonguldak-Devrek nüfusunda kayıtlı, evli, 1 çocuklu, sabıkasız, Gölcük-Dumlupınar Mah.Preveze Sokak, No: 40 Kat: 2 de ikâmet eder, Em.Dz.Tgm.-67/3749,

53. YÜCEL ERSOY, Lütfi oğlu, 1949 doğumlu, Nahide'den doğma, İzmir-Uzunada nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, İstanbul-Bakırköy, Zuhurat Baba Mahal.Akmescit Sokak Meram Apt.5/11 de ikâmet eder, Em.Dz.Tgm.-68/3796,

54. CAMİT UZUNHASAN, Hamit oğlu, 1943 doğumlu, Trabzon-Sürmene nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Heybeliada Orhan Sokak No: 35 de ikâmet eder, Em.Dz.Ütgm.-65/3522,

55. MUSTAFA SEZER, Niyazi oğlu, 1949 doğumlu, Muazzez'den doğma, Erzurum-Hasankale nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Nazilli-Turran Mah.İstasyon Bulvarı No: 53 de ikâmet eder, Em.Dz.Tgm.-68/3837,

56. EMİN BABAKUŞ, Fazıl oğlu, 1948 doğumlu, Nebile'den doğma, sabıkasız, Hendek nüfusunda kayıtlı, bekâr, Adapazarı-Hendek, Başpınar

Sayı : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 9 -

Karar No.: 1972/13

Mah.Konuralp Sokak, No: 4 de ikâmet eder, İstanbul-Sarıyer, Rumeli Fer-
neri, Balıkçı Barınağı inşaatında çalışır, Em.Dz.Tgm.-68/3750

57. BAHADIR ERGÜN, Adem oğlu, 1945 doğumlu, Hasbiye'den doğma,
İstanbul-Çatalca nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Kadıköy-Kızıltop-
rak Tuğlacıbaşı Mahal. Cumhuriyet Sokak No: 1/6 da ikâmet eder, Em.Dz.Tgm.
-67/3732

58. MEHMET TUNCAY, Mazlum oğlu, 1944 doğumlu, İstanbul-Beyoğlu,
nüfusunda kayıtlı, İstanbul-Taksim Sağlık Sokak No: 9 de ikâmet eder,
bekâr, sabıkasız, Em.Dz.Tgm.-66/3624

59. FAHRİ KIVANÇ, Hızır oğlu, 1945 doğumlu, Gülizar'dan doğma,
Bandırma nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Bandırma Sunullah Mahal-
lesi Gazhane sokak No: 1 de ikâmet eder, Em.Dz.Tgm.66/3614,

60. LÜTFİ YILMAZ, Rıza oğlu, 1945 doğumlu, Eda'dan doğma, İznik
Demirciköy nüfusunda kayıtlı, sabıkasız, Em.Dz.Tgm.-67/3734,

61. FAHRETTİN KARAYEL, Osman oğlu, 1947 doğumlu, Fatma'dan doğ-
ma, İznik nüfusunda kayıtlı, evli, 1 çocuklu, sabıkasız, İstanbul-Üskü-
dar Artbahçe Sokak Efes Apt. No: 16 D/8 de ikâmet eder, Em.Dz.Tgm.67/3741,

62. ŞAKİR UNDEYİCİ, Hasan oğlu, 1948 doğumlu, Müyesser'den
doğma, Gebze nüfusunda kayıtlı, sabıkasız, İstanbul-Kasımpaşa, Kulaksız
Cad.No: 12/3 de ikâmet eder, Em.Dz.Tgm.-67/3652;

63. MEHMET AKTÜRE, Hilmi oğlu, 1948 doğumlu, Perihan'dan doğma,
Çanakkale nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, İstanbul-Çapa, Ereğli
Mahallesi, Denizabdul Camii Sokak Mehtap Apt.Kat. 3 de No: 14 de ika-
met eder, Em.Dz.Tgm.-67/3730,

64. MEHMET SAĞCAN, Hüsnü oğlu, 1949 doğumlu, Hatice'den doğma,
İzmir-Seferhisar nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, İzmir-Şirinyer,
476 Sokak No: 7 de ikâmet eder, Em.Dz.Tgm.-68/3759,

65. CEMÂLİ ÜLGÜN, Şevket oğlu, 1951 doğumlu, Süheylâ'dan doğ-
ma, İstanbul-Samatya, nüfusunda kayıtlı, sabıkalı, bekâr, İstanbul Ko-
camustafapaşa, Hacikadın Çeşme Sokak Cengiz Topel Apt.No: 23/3 de i-
kamet eder, Dz.H.O.2 nci Sınıftan ihraç edilmiş, İstanbul Yıldız T.Ü.
1 nci sınıfta öğrenci,

66. AHMET AKKÜÇÜK, Mehmet oğlu, 1949 doğumlu, Fatma'dan doğma,
Fenike-Karacaören nüfusunda kayıtlı, aynı yerde ikamet eder, bekâr, sa-
bıkasız, İstanbul T.Ü.5 nci Sınıfta 475 Nolu As.Öğrenci iken ihraç edilmiştir.

Sayı : 1972/86

Esas No.: 1972/ 1

Sayfa - 10 -

Karar No.: 1972/13

67. REMZİ ARASAN, Mustafa oğlu, 1952 doğumlu, Remziye'den doğma Çatalca-Binkılıç köyü nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, aynı yerde ikamet eder, İstanbul Eczacılık Fakültesi 2 nci sınıfta 689 numaralı As.Öğrenci, iken ihraç edilmiştir.

68. MÜLAYİM TUNCELLİ, Özcan oğlu, 1952 doğumlu, Nazmiye'den doğma, İzmir-Urla ilçesi, Uzunköprü köyünde nüfusa kayıtlı, Muğla-Orhaniye Mah.1 nci Sokak, No: 10 da ikamet eder, İ.T.Ü.Makina Fakültesi 2 nci sınıfta 669 numaralı As.öğrenci iken ihraç edilmiştir.

69. KEMÂL KÖKSAL, Haydar oğlu, 1950 doğumlu, Bediâ'dan doğma, Ankara nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Ankara-Maltepe, Hale sokak, No: 6/1 de ikâmet eder, Dz.H.O.1 nci sınıfta 6030 numaralı öğrenci iken ihraç edilmiştir.

70. HASAN KOCA, Müslim oğlu, 1947 doğumlu, Rukiye'den doğma, Afşin-Çomudüz köyü nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Gölcük-Yeni-mahalle, Bent Cad.No: 23 de veya Ankara-Belediye Park ve Bahçeler Müdürlüğünde görevli Hüseyin ÇAKMAK yanında ikamet eder, Em.Dz.Tgm.68/3835,

71. ERHAN ÜNAL, Hüseyin Cahit oğlu, 1946 doğumlu, Fikret'den doğma, Ankara Polatlı, Sivri köyü nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Kadıköy-Göztepe, Cahitpaşa Cengizhan sokak, No: 4/2 de ikamet eder, Koç-Tuğ Şirketi Fethiye Gemisinde çalışır, Em.Dz.Atgm,

72. ŞANİL ALTAN, Hamdi oğlu, 1951 doğumlu, Cemile'den doğma, Biga nüfusunda kayıtlı, Bekâr, sabıkasız, Kadıköy-Söğütluçeşme Cad.Kalem Sokak, No: 10 da ikamet eder, Dz.H.O.1 nci sınıfta 6087 numaralı öğrenci iken ihraç edilmiştir.

73. İHSAN YANAR, Halil oğlu, 1950 doğumlu, Fatma'dan doğma, Konya-Ereğli nüfusunda kayıtlı, bekâr, Adana Döşeme Mah.148 sokak, No: 69 da ikamet eder, bekâr, sabıkasız, Em.Dz.Tgm.-70/4018,

74. ŞEREF TAŞ, İlyas oğlu, 1947 doğumlu, Sabiha'dan doğma, Erzurum-Horasan Musrat Bağı köyü nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Erzurum-Aşağımumcu Mah.Cami sokak, No: 1 dekardeşi Osman TAŞ yanında ikamet eder, Em.Dz.Tgm.-68/3775,

75. OKAN ESMEN, Mehmet Muzaffer oğlu, 1947 doğumlu, İstanbul-Fatih nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, İstanbul-Heybeliada-Lozanzaferi Cad.No: 43 de ikamet eder, Em.Dz.Tgm.-3851,

76. KUBİLÂY KUTLU, Orhan oğlu, 1951 doğumlu, Sıdıka'dan doğma,

Sayı : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 11 -

Karar No.: 1972/13

İsparta nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, İstanbul-Bebek, Santral Limanında ikamet eder, Dz.H.O.1 nci sınıf öğrencisi iken ihraç edilmiştir.

77. MEHMET ARABACI, Mustafa oğlu, 1950 doğumlu, Lütfiye'den doğma, Biga nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Biga-Gazikemâl Mahallesi, Uzun Sokak, No: 12 de ikamet eder, Dz.H.O.2 nci sınıfta 6907 Nolu öğrenci iken ihraç edilmiştir.

78. CELÂL SAYARER, Mustafa oğlu, 1951 doğumlu, Zeynep'ten doğma, Manisa Muradiye köyü nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, İzmir 155 Sokak, No: 14/1 de ikamet eder, Dz.H.O.2 nci sınıfta 6147 öğrenci iken ihraç edilmiştir.

79. ÖZMETİN AZMAN, Sadullah oğlu, 1948 doğumlu, Samsun-Kavak nüfusuna kayıtlı, evli, sabıkasız, Bursa-Davutkadı Mah., İncirli Caddesi, Çıkma Sokak, No: 138/B de ikamet eder, Em.Dz.Tgm.-67/3689-

80. DOĞANER SEÇER, Halil Fahri oğlu, 1951 doğumlu, Sabahat'dan doğma, İstanbul Beyoğlu nüfusunda kayıtlı, İstanbul-Fatih, Büyükkaraman Cad.No: 60/1 de ikamet eder, bekâr, sabıkasız, Dz.H.O.2 nci sınıf 4 ncu Bl.de öğrenci No: 2610 iken ihraç edilmiştir.

81. MUHSİN GÜL, Mustafa oğlu, 1945 doğumlu, Menevriye'den doğma, Erzurum Çatak nüfusunda kayıtlı, Hanis-Halitçavuş Bucacı Çatak köyünde ikamet eder, evli çocuksuz, E.Ü.Ziraat Fakültesi son sınıf öğrencisi iken Diyarbakır Sıkıyönetim K.lağı Askerî Cezaevinde TUTUKLU,

82. SEFFAN ÖZDEMİR, İsmail oğlu, 1954 doğumlu, Fazıla'dan doğma, bekâr, sabıkasız, Orta Okul 1 den terk, Horasan ilçesi, Haçlı köyü nüfusunda kayıtlı, aynı yerde ikamet eder, Günaydın gazetesinde görevli,

83. EROL KIZILELMA, Hasan oğlu, 1951 doğumlu, Sabiha'dan doğma, İstanbul-Üsküdar, Selimiye, Şerifkuyu sokak, Uğur Apt.No: 37/B de nüfusa kayıtlı, aynı yerde ikamet eder, bekâr, sabıkasız, Em.Dz.Tgm.70/4063

84. FAİK BAKKALCI, Ahmet oğlu, 1952 doğumlu, Bozüyük nüfusunda kayıtlı, bekâr, sabıkasız, Bozüyük Kasımpaşa Mah.Çakır Çavuş Sokak No: 3 te ikamet eder, Dz.H.O.2 nci sınıfta öğrenci iken ihraç edilmiş As.Öğrenci.

S U Ç :

Silâhlı gasp, fêr'i fail olarak yağmaya iştirak, 6136 sayılı kanuna muhalefet, Dinamit bulundurmak, geceleyin mesken mesuniyetini ihlâl, T.C.K.nun 141/1 maddesine aykırı olarak cemiyet kurmak ve T.C.K.nun 141/5 maddesine muhalif olarak böyle bir cemiyete girmek,

SUÇ TARİHİ : 1968 yılından mütemadi,

Yukarıda suçu ve hüviyetleri yazılı sanıklar hakkında 3 MAYIS 1972 Çarşamba günü saat 09.30 da Selimiye karargâhındaki mahsus salonda toplanılarak yapılan aleni duruşmada tahlil ve münakaşası yapılan delillere ve duruşma sırasında hâkimler heyetinde husule gelen vicdani kanaata göre aşağıdaki gerekçeli hükme varılmıştır.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ :

1. Millet nazarında askerleri itibar sahibi yapan askerî disiplindir. Cemiyet içinde, ordu içinde haysiyet ve şerefle yaşamak için askerliğin icap ettirdiği tekmil kaidelere riayet etmek şarttır. Hiçbir şey askerî disiplin kadar askerin şerefini yükseltmez. Askerliğin temeli disiplindir. Askerî disiplin, milletin faziletini ve askerin şerefini temsil eder. Hükümet buhranları, politika kavgaları ve benlikçi mücadele askerliğin dışında kalır. Türk Silâhlı Kuvvetleri iç Hizmet kanununun 43 ncü maddesine göre (Türk Silâhlı Kuvvetleri her türlü siyasi tesir ve düşüncelerin dışında ve üstündedir...) Bu kanun hükmüne rağmen Mehmet Şevki EYGİN'in sahibi bulunduğu "Bugün, gazetesi Salı 29 Ekim 1968 7 Şaban 1388 (Hicri) tarihli sayısında (Vatan sever ve Milliyetçi kumandanlarımızın dikkatine, bir yüksek Askerî okulumuzda solculuk propagandası yapılıyor, okul adına çıkarılan yıllık, buram buram Marksist fikirler, ihtilâl tahrikiyle dolu. Kilyos kampında talebelere Che Guevera'nın gerilla kitabı okutulmuş, okul yıllığında geçen bazı kelimeler olarak da "piç, it, piçoğlu piç, orospu, genelev, pezevenk, köpoğlusu, b.... deyyus, dürzü, ulan v.s." kelimelerini yazarak İstanbul'da bir askerî yüksek okulun çıkarttığı "1968 kültür yillığı" adlı kitapta Marksist-Leninist ideolojiden mülhem fikirler, imzalar bulunmakta; sol ihtilâl edebiyatı yapılmakta, "Bursa Nutku" tekrar edilmekte, din düşmanlığı Nato aleyhtarlığı, köy Enstitüleri meddahlığı yapılmakta bir takım galiz ve çirkin kelimeler kullanılmaktadır. Öğrendiğimize göre aynı okulun kilyostaki kampında bir öğretmen talebelere komünist haydut Che Gueveranın gerilla harbi mevzuunda -Şimdi toplattırılmış- kitabını okutmuştur..." haberini yayarak keyfiyeti sayın Devlet ve Ordu Büyüklerimizle arzeder, kahraman ordumuzun manevi şahsiyetini bukabil bozukluklar'dan tenzih ederiz" diye ve 30-Ekim 1968 tarihli nushasında da (Hükümet ve Genelkurmay hadiseye el koydu. Bir yüksek okuldaki komünist faaliyete dair ifşaatımız büyük akis uyandırdı...) haberini yazarak Türk Silâhlı Kuvvetlerimizimizin Hava Harp Okuluna ve mensuplarına suç isnat ederek

Sayı : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 13 -

Karar No.: 1972/13

hem Türk Silâhlı Kuvvetlerine hakaret vehemde vukubulmadığını bildiği bir suçu kanuni takibat yapacak bir makama bildirerek resmî mercileri iğfal ettiği ve 1968 Göksevenin Hava Harp Okulu kültür yalılığının Bilirkişisi İstanbul Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Profesörü Dr.Tarık Zafer TUNAYA, ceza ve ceza usul hukuku profesörü Dr.Öztekin TOSUN, ceza ve Ceza usul Hukuku profesörü Dr.Nevzat GÜRELLİ tarafından tanzim olunan 13.11. 1968 tarihli bilirkişi raporunda, kilyos kampında komunizm propagandası yapılmadığı yıllıkda yer almış bulunan şiir ve yazılarda da müstehcen mahiyet bulunmadığı siyasi telkinat, propaganda, komunizm propagandası yapılmadığı askerî isyana teşvik mahiyetinde bir suç teşkil etmediği ve basın yolu ilede işlenmiş bir suçun bulunmaması üzerine Hava Harp Okulu Komutanlığı Askerî Savcılığınca 2.12.1968 gün Esas 1968/370 ve 1968/152 karar sayılı Kovuşturmaya Yer olmadığına karar verilmiş olmasına rağmen, Bugün gazetesi hakkında bir işlem yapılmadığı gibi Hava Harp Okulu hakkındaki iddiaların asılsız olduğu hususunda da 5680 sayılı Basın Kanununun 19 ncu maddesine göre teksip edilmemesi (yalan olduğunun söylenmemesi) üzerine iclerinde sanıklardan yalnız Lütfü YILMAZ, Volkan RİŞVANOĞLU, Cahit UZUNHASAN, Şahin ALDOĞAN, Ruhi DEMİRÖREN, Coşkun ERKAL, Sarp KURAY, Özmetin AZMAN, Yücel ERSOY, Ercüment TOKER, Ali KIRCA, Mehmet AKMANER, Seçkin PADIR, Şeref TAŞ, Ahmet ÇOKER, Emin BABAKUŞ, Okan ESMEN, Bülent DİNÇER, Erol KARTAL, Mustafa SÜZER ve Mehmet SAGCAN'ın bulunduğu 101 Subay tarafından imzalanan ve basına subay taburu olarak geçen ve 3 KASIM 1968 tarihli Akşam gazetesinde de yayınlanan ve Bugün gazetesindeki haberi protesto maksadıyla basına verilen bildiri de:

2. (BÜYÜK TÜRK ULUSU

Halkın ve Anadolunun bağrından kopup gelen Atatürk İlkelerinin ışığıyla güçlenen ve yürüyünde ilk kez bir kurtuluş savaşı vererek adını ölmözleştiren büyük Türk Ordusunun genç subayları olarak yüce Türk Ulusuna sesleniyoruz.

Son günlerde, Atatürk devrimlerinin getirdiği tüm kuruluşlara karşı olmasıyla bilinen bir gazetenin, sonunda kutsal Harbiye ocağına da dil uzatması, biz genç subaylar arasında büyük bir tepki uandırmıştı .

Hava Harp Okulunda, genç harbiyelilerin yurt sorunlarını Atatürkçü ve gerçekçi bir açıdan ele almaları, bu konudaki düşüncelerini bir Kültür Yalılığı olan "GÖKSEVİN" de toplayarak yayınlamaları, geriye dönüş duaları yapmakta olan bu sapık fikirleri son derece ürkütüştür. Tanzimata "Milli Bozgun Çığırını" Abdülhamide "Ulu Hakan" Vahdettine "Büyük Sultan" Namık Kemal'e "sahte kahraman" 29 Mayıs devrimine "Gece

Hareketi" diyen Mustafa Kemal'e ve devrimlerine açıkca ve alçakca saldırıyan bir zümreden de aslında başka türlü bir davranış beklenemezdi.

Nitekim onlar da ürkmüşler ve "Büyük Sultanları Vahdettin'in" yıllarca önce Mustafa Kemal'e yaptığı gibi aynı taktiğe başvurarak "komünist" diye "bolşevik" diye halk için anlamı karanlık olan sözcükleri kullanarak Hava Harp Okulunun kutsal ocağına çamur atmaya kalkmışlardır. Bu çamur , bütün harbokullarının yüce varlığına atılmak istenmiştir. Bağrından bu ulusa nice Mustafa Kemaller vermiş olan harbokullarının, herşeyden daha çok şeref ve haysiyetine düşkün olan harbokullarının böylesine çirkin bir davranış karşısında susması beklenemezdir.

BÜYÜK TÜRK ULUSU

Biz halk ordusuyuz. Biz Atatürk ordusuyuz. Hiç bir zaman, hiçbir zümrenin fikirlerine ve çıkarlarına alet olmadık. Yalnız ve yalnız Atatürkün emrinde ve senin, yani Büyük Türk Milletinin hizmetinde olduk. Bunun içindir ki, Hava Harp Okulu yillığı olan GÖKSENİN şu sözlerle başlar:

"Konu yurt ise, topraksa, yada özgürlükse bizimde söyleneceklerimiz var topluma, Harbiyeli olarak görevimiz bu. Hakkımızı ulustan alıyoruz, gücümüzü Ata'dan. Artık tüfeklerimize barut yerine devrimci düşüncüyü sürmek zorundayız. Tetik o zaman güvenilir olur"

Ama onlar, köşebaşlarında yeni Kubilây'lar bekleyen gözü dönmüş sapıklar elbette buna karşı çıkacaklardır. Çünkü onlar şimdiye kadar, halktan yana, devrimlerden yana, Atatürkten yana, herşeye karşı çıkmışlardır. Şüphe yok ki, bu topraklar üzerinde hiç bir zaman hayat hakkı bulamayacaklardır. Buna Türk Halkı, Türk Gençliği, Türk Ordusu izin vermiyecektir.

Bunu çok iyi bilmemize rağmen, yine de Yüce Türk Ulusuna sesleniyoruz: Kurtuluş savaşı yıllarında halkın anlamını bilmediği "komünist" ve "bolşevik" sözcüklerini kullanarak Mustafa Kemal hakkında güvensizlik yaratmak isteyenler bugün O'nun izinden yürüyen Harbokullarına karşı da aynı silâhı kullanarak ne olduğunu pek iyi bildiğimiz emellerine ulaşmak istemektedirler. Çünkü, tarih boyunca en büyük şamarı ordudan yemişlerdir. Bunun için de halkın duygularını sömürmek onun geleneklerine ve dine olan bağlılığından yararlanarak onu kandırmaya, Atatürkçü ve devrimci güçlerle karşı karşıya getirmeye çalışmaktadırlar. İşte şimdi de sara orduya gelmiştir.

Ama işte buradâ kalacaklar ve bunu asla başaramayacaklardır. Çünkü bu millet, askerleri herşeyden çok sever. Çünkü bu millet, asker millettir, çünkü bu millet, ordu millettir.

Sayı : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 15 -

Karar No.: 1972/1

BÜYÜK TÜRK ULUSU

Şuna inanmanı ve bilmeni isteriz ki, harbokulları her türlü dış etkiden uzak, özgür, mutlu ve herkesin insanca yaşadığı bir Türkiye'nin bağımsızlığı için ölüme dek savaşmaya and içmiş genç subaylar yetiştirmektedir orduya. Bize inan, bize güven.

Yalnız ve yalnız Atatürk'ün emrinde ve seninde hizmetindeyiz.) denmektedir. (Dosya. 26 S.20-23, Dosya. 27. S.603-604, Dosya 49. S.3-7, Dosya 48 S.94-97, 98-101, 103-107)

Bu bildiriye siyasi mahiyette bir suç görülmiyerek kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmesi üzerine, bildiriye imzalayanların disiplin tecavüzünden disiplin yolu ile dörder gün oda hapsi cezasıyla tecziye edildikleri anlaşılmıştır. (Dosya 26 S.20-23)

3. 26.7.1969 tarihinde Deniz Harpokulu 2 nci sınıf öğrencileri Sinop'da buldukları sırada, Müzik öğretmenleri kursunun sona ermesi sebebiyle verilen konseredavet edilen Deniz Harpokulu öğrencileri bir karta "Bağımsız ve gerçekten Demokratik Türkiye'yi özliyen, Deniz Harpokulu öğrencileri" yazısını yazıp bir çiçek buketine ilâştirerek konserde bulunan TRT yönetim kurulu üyesi Muammer SUN'a vererek siyasi propaganda ve telkinatta buldukları tesbit edilenlerden Hasan ÇETİN'in Zay, Mahmut ÖZEN'in bir ay 15 gün Cemali ÜLGÜN'ün bir ay 15 gün mahkûmiyetine dair Donanma komutanlığı Askerî Mahkemesinin 15.1.1970 gün ve 1970/13 esas ve 1970/2 karar sayılı Askerî Kanununun 148/A maddesine göre verilen hükmün kesinleştiği ve cezanın tutuk olarak infas edildiği tesbit edilmiştir. (Dosya 41 S.40, 106, Dosya 25. S.18)

4. 8 Eylül 1969 tarihinde izinli buldukları sırada kitap ve kırtasiye temin eden sanıklardan Mehmet AKMANER,ERCÜMENT TOKER, Şeref TAŞ, ve Ali KIRCA'nın bulunduğu yedi teğmenin Van'ın Geveş ilçesi Hasbe köyüne gitmelerinde ve Talip APAYDIN'ın "Karanlığın Kuvveti" adlı kitabında bir suç unsuru olmadığından İstanbul 1 nci Ordu Komutanlığı Askerî Savcılığınca 27.7.1970 gün ve 1970/829-410 sayılı kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiği görülmüştür. (Dosya 26. S.56)

Başbakanlık Devlet Plânlama teşkilâtının 1963-1967 yıllarına ait Birinci Beşyillik kalkınma plânının 101 nci sahifesinde Toplum kalkınması (Köy kalkınması) kısmında (Halkın gönüllü teşkilatlanması ve idare ile işbirliği yapması belli olanlardaki kamu faaliyetlerine gönüllü olarak katılması esaslarına dayanan bu metod bu gün demokratik ülkelerde uygulanan yaygın bir çalışma şekli haline gelmiş bulunmaktadır...)

Türk Silâhlı Kuvvetlerinde kardeş köyler seçilerek köy ve okullara yardım yapıldığı ve emirlerle yasaklanmadığı sırada Deniz Teğmenlerinin Van'ın Gevaş ilçesi Hasbe köyüne yardım için gitmelerinde herhangi bir siyasi partinin propagandasını yapmadıklarına haklarında kovuşturmayaya yer olmadığına karar verildiğine göre; Turistlerin Barış Gönüllülerinin gezip gördükleri Türk köylerini siyasi ceryana kapılmadan Türk Silâhlı Kuvvetlerine mensup subayların gezip görmelerinde hiç bir sakınca görülmemiştir.

5. 12 Ekim 1969 tarihinde fikir kulüpleri Federasyonu başkanlığı Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu olarak değiştirilmiş ve Ankara 5 nci Asliye Hukuk Mahkemesinin 10 Mayıs 1971 gün ve 1971/79 esas ve 1971/440 sayılı kararıyla siyasetle uğraştığından 3512 sayılı Cemiyetler Kanununun 13, Medeni Kanunun 71 nci maddesine göre fesih edilerek faaliyetten men edilen/^{bu tip} öğrenci Dernek ve kulüplerinin kesif bir faaliyet göstermesi Askerî Yüksek okullardaki bazı askerî öğrencileri- de etkilediği anlaşılmaktadır.

6. 14 Aralık 1969 tarihinde Battal MEHETOĞLU'nun öldürülmesi üzerine 16 ARALIK 1969 tarihinde 69 Deniz Subaya tarafından aşağıdaki bildiri yayınlanmıştır.

HALKIMIZA BİLDİRİ

"Senden yana olanları bir bir vurmağa başladılar, yiğit halkım. Önce VEDATI öldürdüler, alaca karanlıkta. Bağımsız Türkiye demişti. VEDAT. Sonra MEHMEDİ vurdular, sonra TAYLANI. Türk halkı ezilmekten kurtulsun demişti TAYLAN ile MEHMET sonra bir gece bir başka MEHMET, sonra bir gece bir yiğit BATTAL. SANDILAR Kİ durdururuz ihanet barikatları ile bu coşkun seli. SANDILARKİ söndürürüz salyalarımızla yanan ateşi. Oysa sönermiydi bu kızgın ateş. Dururmuydu MİLLİ KURTULUŞ SAVAŞIMIZ. B,, savaş şunun bunun değil ki, dursun. Bu savaş bir avuş insanın değilki sönsün. Bu savaş senin, savaş senin bu savaş ezilenlerin, bu savaş MUSTAFA KEMAL'in savaşı. Vedat öldü diye Mehmet durmadı. Mehmet öldü diye Taylan durmadı, Sevinç durmadı, Battal durmadı, Ölümleri yenilgiye yormadılar bir gün bizi de vururlarmı diye sormadılar. Yürelerinde Türk Halkının sevgisi, yüreklerinde MUSTAFA KEMAL ateşi, en kutsal ölümlere vardılar. Ama yetsin artık bu alçakça katlian, bitsin artık bu zulüm. Sahipsiz bildikleri Devrimi köşe başlarında yoketmeğe kalkanların karşısında yeni MEHMETLER, yeni VEDATLAR, yeni TAYLANLAR dikilecektir. BUNU BİLSİNLER, BUNU ANLASINLAR EZENLERİN KUKLALARI, İPLERİNİ

Sayı : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 17 -

Karar No.: 1972/13

TUTAN ELLERİ KIRACAK GÜÇLERDE VARDIR TÜRKİYE'DE MEYDAN BOŞ DEĞİLDİR. TÜFEKLERİMİZDEKİ MERMİ, MERMİLERİMİZDEKİ BARUT, YÜREKLERİMİZDEKİ ATEŞ YETER SİZE.

Miñli kurtuluş savaşımızın en büyük dayanağı yiğit halkımızsa, onun yumruğu devrimci gençliktir. Onun yumruğu bizleriz, gece yarılarında, alaca karanlıklarda gençliğe sıkılan kurşunlar gerçekte Mustafa KEMÂL'e sıkılıyordu. Yiğit halkım, tabancayı tutan bir uşaksa eğer, tetiği çeken seni ezen, tetiği çeken seni sömüren, senin yoksulluğundan yana olandır. Türk halkı yoksulluktan kurtulsun diye öldüler onlar. Bağımsız Türkiye diye vuruldular.

Ne bir çıkar, ne pašalık, ne beylik istediler, bu kavganın sonunda. Ve zaten bu kavgada ne bir paşa ne bir bey, bu kavgada en güzel şey tam devrimci bir nefer olabilmek ve aslolan devrim için yaşamak olduğu halde ve mümkün kalmışsa şayet en güzel şey hiç bir şey olmamış gibi sessizce ölebilmek. Sevdikleri karalar bağlasın başkalarına, analar taş bassın bağırklarına. Işıklı bir dünyanın yarınlarına sel olsun...Göl olsun...Bol olsun anaların gözyaşları. Devrimcilerin vurulup düşün bu göle kanlı başları ne değişir, kesilsin devrimcilerin başları birer birer.

Oysa bir yasadır bu, mümkünü yok, DEVRİMCİLER ÖLÜR, DEVRİMLER SÜRER, evet sürecektir, Devrimler Mustafa KEMÂL'i nasıl döndürmedilerse yolundan, Türk gençliğini, Türk Ordusunu, Türk Halkını döndürmeyeceklerdir. ÇÜNKÜ BU KAVGA NE ANARŞİDİR, NE BAŞI BOZUKLUKTUR. BU BAŞLAYAN BİR DEVRİMDİR. MUSTAFA KEMÂL'in ANTI-EMPERYALİST ÇİZGİSİNDE TÜRK HALKININ KURTULUŞU YOLUNDA BAŞLAYAN BİR DEVRİM, durmaz ve durmayacaktır.

ATATÜRK'çü olduğunu söyleyip devrimci katliamına seyirci kalanlar, O'nun şu sözlerini çok iyi bilmelidirler: "DEVRİMİN KANUNU MEVCUT KANUNLARIN ÜSTÜNDEDİR. BİZİ ÖLDÜRMEYİÇE, BİZİN KAFALARIMIZDAKİ CEREYANI BOĞMAYIÇE BAŞLADIĞIMIZ DEVRİM BİR AN BİLE DURMAYACAKTIR. BİZİM DEVRİMİZDEN SONRA DA BU BÖYLE OLACAKTIR."

MUSTAFA KEMÂL'in devri bitmiştir. Ama bugün devrimler bitmemiştir. Ve onun geleceği, çizdiği kesin çizgide sürüp gitmektedir. BAYRAK YERE DÜŞMEMİŞTİR. YÜZBİNLERCE GENÇİN HAVAYA KALKAN YUMRUĞUNDA, ONBİNLERCE ÖĞRETMENİN HAK İSTEYEN SESİNDE, BİZİM MERMİLERİMİZDE VE EZİLEN TÜRK HALKININ, MİLYONLARIN AYAK SESLERİNDE DEVRİM BAYRAĞI DAHA BİR YÜKSELİYOR, DAHA BİR YÜKSELECEK GÖK YÜZÜNE DOĞRU.

KORKSUN EMPERYALİSTLERİN, KORKSUN İŞBİRLİKÇİLERİN, KORKSUN

ONLARIN ZAVALLI UŞAKLARI, NE RÜTBE NE NİŞAN PEŞİNDEYİZ. ERZURUM KONGRESİNDE ÜNÜFORMASINI BIRAKAN MUSTAFA KEMÂL'İN SÖNMEZ ATEŞİNDEYİZ. GÜN YİRMİDÖRT SAAT TÜRK HALKININ KURTULUŞ İŞİNDEYİZ.

DAHA YİRMİDÖRT YAŞINDA GENÇECİK BİR SUBA İKEN;

"MİLLETİN KENDİ HAKLARINI KENDİSİNİN ARAMASI VE MÜDAFAA ETMESİ, BİZLERİNDE ONA YOL GÖSTERMEYİZ VE ORDU İLE YARDIM ETMEMİZ LÂZIMDIR. BÜTÜN FELÂKETLERE RAĞMEN TÜRK'ÜN SESİNİ İŞİTTİREBİLECEĞİ KANAATİNDEYİM." DİYEN MUSTAFA KEMÂL kadar devrimciyiz, millî kurtuluşçuyuz.

YÜCE TÜRK HALKI:

Senden yana olanları vuranlara, ARTIK YETER, DUR, diyoruz ve devrimci şarkımızı bir kere, bin kere daha söylüyoruz.

Ne değişir? isterse kesilsin

devrimcilerin başları birer birer,

oysa bir yasadır bu, mümkünü yok,

DEVRİMCİLER ÖLÜR DEVRİMLER SÜRER" (Dosya 43. S.432, Dosya 27 S.603, 604)

Bu bildiri üzerine donanma komutanlığı Askerî Savcılığınca yapılan kovuşturma sonunda suç bulunmadığı görülerek kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmiş, ancak imzalayanlar disiplin yolu ile ve on dört gün müddetle oda hapsi cezasıyla cezalandırılmışlardır.

Bundan başka sanıklardan Sarp Kuray, Ahmet Çoker, Emin Babokus ve Okan Esmen ile Doğan Ünsalan 15.1.1970 tarihinde 69 subay bildiri-si sebebiyle emekliye sevkedilmelerine de değinen " Türkiye Halkına " başlıklı, bir bildiri yayınlamışlar, mahiyeti itibariyle TCK.153 ve 155 nei maddelerini ihlâl eder niteliğinden dolayı haklarında İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesinde dava açılmıştır. Bu davaya ait duruşmanın el'an devam etmekte olduğu İstanbul C. Savcılığının 29.11.1971 gün ve 1971/ 96778 sayılı yazılarından anlaşılmaktadır. (Dos:46, S.219)

Sanıklardan Hikmet ÇELİK'in anne ve babasına yazdığı tarihsiz mektupta " Sevgili annem ve babam size bu mektubumu Devletler Hukuku dersinde yazıyorum. Ve bu satırları yazarken, yarının neler getireceği hakkında bir fikre sahip değilim. Belki yeniden , yeni doğan günle yeni bir güneş doğar. bizim ufkumuzda. Belki vurulup bu vatan için şehit olu- kana toprağa kavuşuruz ve belkide sizlerden çok uzaklarda yine vatan için çalışıyor olurum. Bu satırlarım belkide elinize geçmeyecek, eğer ge- çerse hem böyle bir işe atıldığımdan dolayı suçlu bulmayacağınızı bili- yorum. Bu bilginin yanında sizlerden benim için göz yaşı dökmemenizi istiyorum. Sizlere çok şey yazmak fakat bu yazdıklarımınla sizlere birşey

anlatamamaktan korktuğum için satırlarımı fazla uzatmayacağım. Ben milli demokratik devrim için kendimi adanmış bir militanım. Gittiğim yolun çok zor bir yol olduğunu biliyorum. Bütün bunlardan öte ben içinde bulunduğum sınıf içinde mücadele etmiyorum. Benim mücadelem devrimci ve gerçekten demokratik Türkiye'nin kurulması için benim gibi düşünen işçi ve köylü yığınlarıyla omuz omuza verilen bir mücadele.

Bu satırlarıma son verirken Nazım'ın bir miras aklıma geldi. "Sen yanmasan, ben yanmasam nasıl çıkar karanlıklar aydınlığa" "İşte bunun için belki biz yanacağız. Fakat bizi yakan vatan aşkıdır. Onun için müsterih olan beni düşünmeyin Hoşça kalın." (Dosya 6 Zarf 4) denildiği; 4.5.1970 tarihli Devlet dergisinin son sayfasında Aclan SAYILGAN imzalı Millî Demokratik Devrim Broşürü başlıklı yazıda, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dev-Genç derneği tarafından yayınlanan Millî Demokratik Devrim Broşüründe, Komünist ihtilâlinin bir aşamasının sistemleştirilmek istendiği ileri sürülmüş ise de zaman aşımı bakımından 5680 sayılı Basın Kanununun 35 ve C.M.C.K.nun 163 ncu maddesine göre kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiği Ankara C.Savcılığının 17.1.1972 gün ve 6/1065 sayılı yazısı ve ekinden anlaşılmıştır. (Dosya 48 S.137, 136) Dr.Hikmet KIVILCIMLI'nın vatan Partisi Tüzüğü ve Mihri BELLİ'nin Millî Demokratik Devrimi hakkında ise bir soruşturma açılmadığı ve böyle bir kayda rastlanmadığı İstanbul C.Savcılığının 24.11.1971 gün ve 1971/3791 sayılı yazısından anlaşılmıştır. (Dosya 46 S.152)

Bugün Gazetesinin 29 EKİM 1968 tarihli nüshasındaki Hava Harp Okulu ve 1968 Göksekin Yıllığı hakkındaki neşriyatı ve Deniz Harp Okulu Subay Taburunun 3 KASIM 1968 tarihindeki bildirisi üst ve Amirler tarafından zamanında önlenemiyen bir sabir taşmasıdır. Askerî Disiplin ve otoriteyi rencide eden Bugün gazetesinin neşriyatı ve Dz.Harp Okulu Sb. Taburunun bildirisi üzerine subayların Askerî usuller dışında sathi olarak tekibe başlandığı, bazılarının emekliye sevk edildiği. Emekliye sevk edilenler'den emeklilik işlemlerinin iptali için Danıştayda açılan iptâl davalarını kazananlar hakkındaki ilâmların infaz edilmemesi üzerine mağdur duruma düşen sınıklar^{da} politikacılar tarafından söz konusu edilmeye başlanmıştır. (Dosya 9, Dosya 41.S.70, Dosya 1-6)

7. 211 Sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 47 nci maddesine göre, garnizon komutanı garnizona dahil bütün kat'a ve Askerî kurumların disiplin amiridir. Garnizon komutanlığına ait hizmetler ile sivil makamlarla münasebetleri, talimatname ile tesbit edilir.

Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliğinin 158/8 nci mad-

Sayı : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 20 -

Karar No.: 1972/13

desine göre Garnizon komutanının görevlerinden biride (Garnizonda Askerliğe dokunur propaganda mahiyetinde görülen kötü sözlerin çıktığı yerleri araştırmak ve kanuni takibatta bulunmak ve aynı yönetmeliğin 160 ncu maddesine göre şehirde oturan bütün subay askerî memur ve astsubaylarını kendisi o şehirde bulunmayan muvazzaf subaylarla askerî memurlar ve astsubay adreslerini bulundurmamak aynı yönetmeliğin 169 ncu maddesine göre bütün silâhlı kuvvet mensuplarının silâhla veya silâhsız meydana getirecekleri suçlara karşı mani tedbir almak ve iç hizmet yönetmeliğinin 174 ncu maddesine göre takip etmek garnizon komutanının görevi cümalesindedir.

353 Sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usul Kanununun 93 ncu maddesine göre Askerî suçlara dair asker kişiler tarafından yapılacak sözlü ve yazılı ihbar ve şikayetler silsile yolu ile sanığın amiri olan askerî Makama yapılır. Sözlü ihbar üzerine tutanak düzenlenir.

Kovuşturması şikayete bağlı suçların şikayetinde de aynı hüküm uygulanır.

Askerî kişilerden başkası tarafından yapılacak sözlü veya yazılı ihbar ve şikayetler, ceza mahkemeleri usulü Kanunu hükümlerine göre yetkili makamlara veya sanığın amiri olan askerî makama yapılır.

Aynı kanununun 95 nci maddesine göre de Cumhuriyet Savcılıklarına veya zabıta makam ve memurlarına yapılacak askerî yargıya tabi suç ihbar ve şikayetleri sanığın amiri olan makama yapılır.

Ancak ağır cezalı veya gecikmesinde sakınca umulan hallerde askerî savcılar derhal soruşturmaya başlarlar ve durumu derhal nezdinde askerî mahkeme kurulan komutana bildirirler.

477 Sayılı Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Haklarındaki Kanununun 14 ve 15 nci maddelerine göre Askerî şahısların ihbar ve şikayetinde de askerî silsile yalona uyulması gerekir.

1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun 13 ncu maddesine göre (Sıkıyönetim ilanına sebep olan suçları, sıkıyönetim ilanından evvel işlemiş olanlarla, sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla irtibatı bulunan suçları işleyenlerin davalarına suç sıkıyönetim bölgesi dışında işlenmiş olsa dahi sıkıyönetim askerî mahkemelerinde bakılır. Ancak Sıkıyönetim komutanı bu suçlar'dan Sıkıyönetim askerî mahkemelerinde bakılmasına lüzum görmediklerini ilgili adli mercilere vermeye yetkilidirler.) durum böyle olmasına rağmen 84 sanıktan askerî kişilerin hiçbiri hakkında en yakın amirinin kanaatını, delillerini, suçunu gösterir, suç vak'a rapo-

ru yoktur. 6 Temmuz 1965 gün ve 644 sayılı Millî İstihbarat Teşkilât Kanununun 3 ncu maddesine göre (Devletin Milli Güvenlik Politikası ile ilgili plânların hazırlanmasında esas olarak askerî, siyasi, iktisadi, ticari, mali, sinâî, ilmî, teknik, biyografik ve psikolojik ve millî güvenlikle ilgili istihbarat Devlet çapında istihsal etmek bu istihbaratı başbakana, Millî Güvenlik kuruluna (MGK) ve gerekli resmi makamlara ulaştırmak, yaymak, istihbaratlı uğraşan bütün daire ve kurumlar arasında koordinasyonu sağlamak, psikolojik savunma icaplarını yapmak ve istihbarata karşı koymaktır. MİT'e bağlı dairelerin bu ana görevler istikametinde tesbit edilecek olan diğer görevleri Başbakanın onaylayacağı bir gizli talimatta belirtilir.

Aynı Kanunun 3 ncu maddesinden son fıkrasına göre (MİT'e bu görevler dışında hizmet yüklenemez ve bu teşkilat Devletin Güvenliği ve Millî Politikası ile ilgili istihbarat hizmetinden başka hizmet istikametlerine yöneltilemez.)

Elde mevcut raporlara göre MİT'e böyle bir görev verilmiş isede (ilerde ayrı ayrı sanıkların durumu incelenirken de görüleceği gibi) sözüne ve bilgisine itibar edilmeyecek şahıslar'dan istifadeye kalkışılmış ve şüpheli görülen sanıkların hazırlık tahkikatında acele edilmiş ve ayrı ayrı sanıkların durumunu tahkik duruşma safhasına bırakılmıştır.

8. Sanıklar hakkındaki iddianamenin 353 Sayılı Kanunun 115 nci maddesine göre sanıkların kimliğini, suç teşkil eden eylemlerinin neden ibaret bulunduğunu ve kanuni unsurları ile delillerini ve uygulanması istenen kanun maddesini ve varsa hazine zararını ve duruşmanın hangi Askerî mahkemede yapılacağını göstermesi gerekir. Sanıklar hakkındaki iddianamede sanıkların hüviyetleri uygulanması istenen kanun maddeleri ve duruşmanın yapılacağı mahkeme gösterilmiş ise de, sanıkların eylemlerinin neden ibaret olduğu ve kanuni unsurları ile delilleri gösterilmeden 22 sanığın T.C.K.nun 146/1, 20 sanığın, T.C.K.nun 146/2 olmak üzere 42 kişinin ölüm cezasıyla cezalandırılması . ve 42 sanık hakkındada T.C.K.nun 146/3 maddesinin tatbiki istenmiş ve aynı iddianamede 24 sanık hakkında kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmiş ve 353 sayılı kanunun 107 nci maddesine göre itiraz vaki olmamıştır. (Dosya 37 S.27.) 353 Sayılı Kanunun 102 nci maddesine göre de soruşturmanın hal ve safhası hakkında askerî savcıdan bilgi istendiğine dair bir kayda rastlanmamıştır.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında ise, 9 sanığın T.C.K. nun 146/1, 12 sanığın T.C.K.nun 146/3, 4 sanığın T.C.K.nun 141/1, 47 sa

Sayı : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 22 -

Karar No.: 1972/13

niğin T.C.K.nun 141/5, 31, 33 ve 173/3 maddesine göre cezalandırılmasını ve 12 sanığında beraatlarına karar verilmesini talep etmiş fakat sanıklara müsnet suçların kanuni unsurları ile 84 sanığın durumları ve haklarındaki delillerin tahlil ve münakaşası yapılırken de görüleceği üzere, sanık Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER, İbrahim Alkım ALTUĞ, Sarp KURAY, Erkan DİRİK, Muzaffer YILMAZ, Seçkin PADIR, Hikmet ÇELİK, Saim KIROĞLU, Ergin TÜRÜSEL, Bayram AKGÜN ve Mustafa Namık Kemal BOYA hariç Askeri savcının "bunların hepsi örgüt" dediği diğer sanıklar hakkında ahbaplık, sanif arkadaşlığı, silah arkadaşlığı, tanışıklık, ziyaret ve dostluk hudutları dışına çıkan, günün aktüel konularını aşan, kanunen cürüm ve kabahat teşkil edebilecek ve duruşmada en son 104 maddelik tevsii tahkikata rağmen beraat kararı verilen sanıkları mahkûmiyete götürücü delil **alde** edilememiştir. (Dosya 41. S.25-263, Dosya 46, D.T.284-292)

Gerek iddianamede ve gerekse esas hakkındaki mütalâada, sanıkların müsnet suç niteliğinin değişmeside nazarı itibare alınarak sanıkların durumları ilgili oldukları aşağıdaki olaylar içerisinde incelenecektir.

- 1) 27.4.1969 Deniz Lisesinde gece vakti yapıldığı iddia edilen gizli toplantı.
- 2) 14/15 AĞUSTOS 1969 Heybeliada Çam Limanı gazinosunda yapıldığı iddia edilen gizli toplantı.
- 3) 8.11.1969 Yenikapı Özen Restoran
- 4) 23.4.1970 Ekrem ACUNER'in Ankara'da yaptığı iddia edilen toplantı.
- 5) 7.11.1970 Yakacık Şekersuyu gazinosu,
- 6) 8.11.1970 Göztepe Turşucu deresi 18/2 de sanık Şahin ALDOĞAN, İsmail CANKARDEŞ, Lütfü YILMAZ ve Hasan Hüseyin ATALAY'ın oturduğu evde yapıldığı iddia edilen toplantı.
- 7) 14-15/11/1970 Beykoz'da bir (E.Ç) sınıfı genide yapıldığı iddia edilen toplantı.
- 8) 2-1-1971 Gölcük'de Mehmet SAĞCAN'ın evinde yapıldığı iddia edilen toplantı.
- 9) 31.1.1971 tarihinde Erzurum'da sanık Seffan ÖZDEMİR tarafından örnek firında hırsızlık yapılması ve sanık Maksut ÇATAK'ta tabanca bulunması.

Sayı : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 23 -

Karar No.: 1972/13

10) 1 Şubat 1971 den,9 Şubat 1971 tarihine kadar İstanbul Göztepe Hatboyu Ege sokak Pınar Apt.No : 10/6 da yapıldığı iddia edilen toplantı.

11) 8.2.1971 tarihinde İstanbul Bostancı Turşucuderesi Sokak No: 18/2 de Ekrem ACUNER,Kur.Alb.Nihat DEĞER, Doçent Mukbil ÖZYÜREK ve emekli Hava Yzb.Zeki EDİRNE'nin de bulunduğu bildirilen gizli toplantı.

12) 10.2.1971 Gölcükte bulunan Tekirdağ Gemisinde yapıldığı iddia edilen toplantı.

13) 13.2.1971 tarihinde İstanbul Göztepe Hatboyu Ege Sokak Pınar Apt.No: 10/6 da yapıldığı iddia edilen toplantı.

14) 14.2.1971 tarihinde Gölcük Bozcaada gemisinde yapıldığı iddia edilen gizli toplantı.

15) 27.2.1971 Göztepe Pınar Apt.

16) 28.2.1971 " " " " " "

17) 7.3.1971 " " " " " "

18) 12.3.1971 İstanbul Levent Çalığışu Sokak NO: 6 da mukim Matya ÇAĞATAY'ın bahçesine geceleyin Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER ve İbrahim Alkım ALTUĞ'un girmesi olayı,

19) 12 Mart 1971 günü Ankara'da Sarp Kuray bildiri dağıtılması iddiası.

20) 12 Mart 1971 Derince'de kurs subaylarına bildiri dağıtılması,

21) 18 Mart 1971 gecesi Ahmet ÇOKER, Hasan ÇETİN ve Selim YALÇINER tarafından İstanbul-Taksim Lamartin Caddesinde,silâh tehdidi ile oto komisyoncusu Nuri Osman ÇELENK'in soygun olayı,

22) 31 Mart 1971 Göztepe pınar Apt.nında yapıldığı iddia edilen toplantı.

23) 3.4.1971 günü İstanbul Bostancı Turşucu deresi 18/2 de yapıldığı iddia edilen toplantı.

24) 3.4.1971 günü İstanbul Göztepe Pınar Apt.No: 10/6 da yapıldığı iddia edilen toplantı.

25) 10.11.NİSAN 1971 gecesi İstanbul Kalamış iskelesi üzerindeki Ahmet KARSAMBAŞ adındaki şahsa ait Gondol gazinosunda Deniz Üsteğmen Devrim ÇORBACIOĞLU, Tuğrul YALÇINKAYA ve Oktay ATALA ile polis memuru

Dosya : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 24 -

Karar No. : 1972/13

Şükrü KESER arasındaki münakaşa,

26) 13.12.1970 tarihinde üsteğmen Ziya BÜYÜKKAYALAR'ın sarhoş iken İstanbul Şişli Halaskârgazi caddesindeki vitrin camlarını kırıldığı iddiası,

27) 10.11.1971 gecesi Ankara'da sanık Sarp KURAY ile Ruhi KOÇ'un Korgeneral Atif ERÇİKAN'ın evine patlayıcı madde koymaları iddiası,

28) 14.4.1971 gecesi İstanbulda Kızıltoprakta Dz.Enb.Erdoğan TUFAN'ın özel arabasının yakılması,

29) 21.4.1971 gecesi Gölcük-Değirmendere Goodyear lojmanları trafo merkezine patlayıcı madde atılması,

30) 22.4.1971 gecesi İstanbul Kocamustafapaşa'daki evde yapıldığı iddia edilen toplantı.

31) 30.4.1971 gecesi Gölcük Gv.sınıf okulları komutanlığı karar-gâhında Gv.Alb.İsmet ÇAKMAK'ın oda ve eşyalarının yakılması olaylarını ayrı ayrı tahkik ve tesbit etmeden 1 nci ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığının sıkıyönetim komutanlığına yazdığı 27 Nisan 1971 gün ve 1971/50377/ S.F sayılı yazısıyla, Silâhlı isyana teşebbüs, devletin siyasi ve iktisadi, hukuki ve sosyal temel nizamlarını topyekûn yakmağa matuf gizli cemiyet kurmak suçlarından sanık üç adet listede isimleri belirtilen askerî şahıs ve siviller hakkında kovuşturma yapıldığından bahisle gönderdiği 21 numaralı dosyanın 4-5 sırasındaki liste ile 55 kişinin, 6 sıradaki liste ile 21 kişinin, 9 sıradaki liste ile 20 kişinin nezaret altına alınmasını teklif ettiği ve listede isimleri yazılı sanıklardan, bulunan ve yakalananların nezaret altına alındıkları anlaşılmıştır. (Dosya 21,S.1-9)

Askerî savcılıkça, suçları aynı şekilde tavsif olunarak mahkememizden tutuklama isteminde bulunduğu, tahkikat dosyasında mevcut MİT raporları, tanık Kubilay KILIÇ'ın beyanları ve teyp bantları tepelelerine, bu delillerden hareketle teyit edecek yan delillerin elde edilebileceği kanaatine varılarak, suçluluklarının kuvvetli belirtisi nazariyle bakılıp ve bahusus tahkikatın o safhasında bu delillerin tutuklama tedbirinin alınmasına kifayet edeceği düşünülerek, aynı zamanda soruşturmanın maksadına vasıl olması bakımından, bazı sanıklar hakkında tutuklama kararı ittihaz olunmuştur. Ancak dava açıldığında Mahkememizin tutuklamada gözettiği ve delillerin toplanmasında önem arzeden bu husus gerçekleşmemiştir.

Sayı : 1972/86

Esas No. : 1972/ 1

Sayfa - 25 -

Karar No.: 1972/13

1. Sanık Ahmet ÇOKER
2. Sanık Hasan ÇETİN
3. Sanık Selim YALÇINER
4. Sanık Sarp KURAY Ve 18.Sanık Erkan Dirik
5. Sanık Muzaffer YILMAZ
6. Sanık Rafet KAPLANGI
7. Sanık İrfan SOLMAZER
8. İbrahim Alkım ALTUĞ (Sanık)
9. Sanık Nejat ÇETİNKAYA
10. Sanık Hikmet ÇELİK
11. Sanık Saim KIROĞLU
12. Sanık Ergin TÜRÜSEL
13. Sanık Seçkin PADIR
14. Sanık Ulusel BERRAK
15. Sanık İzzet DEMİRHAN
16. Sanık Ruhi KOÇ
17. Sanık Bayram AKGÜN

10. 1490 sayılı Kanunla Yurdumuzda huzur ve sükûnu, güvenlik ve asayiş bozan, geçicide olsa bir kısım kamu hizmetlerinin yerine getirilmesini engelliyen bazı eylemlerin önlenmesi ve en kısa zamanda tamamlanması gereken bazı eksikliklerin giderilmesini temin etmek üzere T.C.K'nun bazı maddeleri değiştirilmiş ve bazı maddelerine de yeni fıkralar eklenmiştir. 1 TEMMUZ 1926 tarihinde yürürlüğe giren ve yarım yüzyıla yaklaşan uygulama sırasında çeşitli sebep ve ihtiyaçlarla 27 defa değişikliğe uğrayan T.C.K.nun bazı maddelerine yeni fıkralar eklenmiş ve bazı maddelerde değiştirilerek anarşik eylemlerin önlenmesi bakımından (bazı şahısların dağınık veya örgütlenmiş toplulukların açık yahut gizli kuruluşlarının) bankaların basılarak soyulması, adam kaldırılıp fidye alınması, dinamit, ateşli ecza ve benzerlerinin kullanılması suretiyle gerçekleştirilmesi ile ilgili maddeler yeni şekiller aldıkları halde, As.C.K.nunda yeni durum ve şartlara uygun değişiklikler yapılmamıştır.

Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 2 nci maddesine göre, (askerlik: Türk Vatanını, İstiklâl ve Cumhuriyetini korumak için harp sanatını öğrenmek veya yapmak mükellefiyetidir...) yine 211 sayılı Türk Sil-

lâhli Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 43 ncu maddesindeki (Türk Silâhli Kuvvetleri her türlü **tesir** ve düşüncelerin dışında ve üstündedir. Bundan ötürü Silâhli Kuvvetler mensuplarının siyasi parti veya derneklere girmeleri, bunların siyasi gösteri, toplantı işlerine karışmaları ve bu maksatla nutuk ve beyanat vermeleri ve yazı yazmaları yasaktır...) Askerî Ceza Kanununun 148/A maddesinde ise (siyasi maksatla toplananlar, siyasi firmalara girenler, siyasi nümayiş ve içtimalara ve intihabata iştirak edenler veya her ne surette olursa olsun bu maksatla şifahi telkinatta bulunanlar ve siyasi makale yazarlar ve bu yolda nutu söyleyenler beş seneye kadar hapsolunur...) hükmündeki (intihabata iştirak edenler...) hükmü subay, ast subay ve askerî memurlara yeni seçim kanunu ile seçme hakkı tanınmakla kaldırılmış fakat çok partili demokratik hayat içerisinde kit'a, karargâh, askerî kurum, okul ve gemilerde ister iktidarda, ister muhalefette olsun askerî şahısların herhangi bir parti veya parti mensupları hakkında konuşulması, tartışılması günlük emirlerle önlenemediği gibi As. C.K.nunda da gerekli değişiklik yapılmadığından suçsuz görülen sanık Deniz Subaylarının ve Askerî öğrencilerin fiillerini T.C.K.nun 146 ve 141 nci maddesiyle As.C.K.nu hükümlerine sokmak mümkün olmamıştır.

Marksist-Leninist emellere hizmet ettiği teknik dinlemelerden anlaşıldığı bildirilen gurubun 2-3 NİSAN tarihli bant tapesinin ikinci sahifesindeki konuşmalardan, Hikmet ÇELİK'in evinde bulunan dökümanlardan, illegâl bir örgüt olarak muhtemelen hücreler halinde çalıştıkları, Türkiye'de ki komünistlerinde genellikle üçlü, beşli, yedili hücreler teşkil ederek (H.O.Ö), Harp Okulu Örgütü, (D.Ö) Donanma örgütü veya öbeği, tal'in talebe, (S.S.) Subay sınıfları şeklinde kıymetlendirilerek elde edilen dökümanlardan Deniz Subayları ile Deniz Harp Okulu, Fakülte ve Yüksek Okullardaki askerî öğrencilere Dr.Hikmet KIVILCIMLI'nın İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesinde öğrenci Selâhattin OKUR vasıtasıyla çengel attığı ve Dr.Hikmet KIVILCIMLI'nın bu gurup üzerinde etkisi olduğu sanıklardan Hikmet ÇELİK ve Maksut ÇATAK'ın evrakları arasında ele geçen teksir edilmiş "devrimci eğitim için" ve "eğitim tüzüğü" ndeki listedeki okunacak kitaplar arasında Dr.Hikmet KIVILCIMLI'nın yazdığı kitaplarında bulunması ve Dr.Hikmet KIVILCIMLI tarafından yazılıp Ankara Doğu Limitet Şirketi Matbaasında 1971 de basılan 10 numaralı dosyadaki Vatan Partisi tüzüğünün 35 nci sahifesinde "seçilebilirlik: 25 yaşında başlayacak. Siyasi Mahpuslar ve (resmî yetkilerinden faydalanmamaları şartıyla) zaf memurlar ve askerler de seçilecek" kaydını koyarak ilerde kurmayı düşündüğü proleterya partisine taraf toplamaya, genç kafaları kendi tarafına çevirmek için kitapları, sosyalist gazetesi ve konferanslarıyla faaliyete geçtiği anlaşılmaktadır. 1 numaralı Dosya, 1 nci zarftaki Dr.Hikmet

KIVILCIMLI'nın yazdığı ve evinde ele geçirilen yazıda "yeni aşamada eski parola proleterya partisi.

(Son aylarda girişilen eylemler, 4 Amerikalı olayı ile yeni bir aşamaya ulaşmıştır. Finans-Kapitâl, gençliğe karşı kanlı ve eşitsiz saldırıları ile bu aşamayı hazırlamış, kıskırtmış ve hızlandırmış bulunuyor.

Varılan bu noktada meseleyi çok yanlı olarak ele almak gerekmektedir" Amerikalıların kaçırılması olayında yayınlanan "Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu" imzalı bildirinin sahipleri, söz konusu eylemlerinin bazılarını kendilerinin düzenlediklerini belirterek, olayların sorumluluğunu üstlendiler. Eğer bildiriye yayınlayan örgütün liderleri, gazetelerde isimleri zikredilen ve aranmakta olan kimseler ise, uzun yıllar içinde tanıdığımız bu kişilerin sonuna kadar namuslu, yürekli ve inanmış kimseler olduklarını söylemeliyiz. Aranmakta olan gençler, önce TİP de daha sonra gençlik örgütlerinde fedâkârca mücadele etmiş, kimisi millî kurtuluş hareketlerinde düşman mermisi altında aylarca dövülmüş, kimisi Türkiye'de finans-kapitalin her türlü baskı ve işkencesine göğüs germiş kişilerdir.

Haklarında "vu" emriyle aranan gençler burada gerek görmediğimiz sayısız durumlarda işkenceye tahammül, eylemde cesaret, mertlik bakımından çeşitli sınavlardan başarı ile geçmişlerdir. Bu arkadaşların namuslu ve yiğit kişileri olduklarını hiç kimseyle tartışamayız.

Gençliğimizin coşkun eylemleri, besbelli, ne denli azlık olurlarsa olsunlar, kokmuş finans-kapitâl tahakkümü çıbanına batırıp onu delmek, insanlarımızı vurgundan, ezginden kurtarmak için çelik bir iğne olmak girişimindedirler.....

Silâhli propaganda,

Gerillâ Savaşı, çete harbi, partizan hareketi adlarına alır,

Ülkedeki Marksist-Leninist parti gerilla mücadelesine karar verebilir. Mano'nun kır gerillası, yada ikinci Dünya savaşında Fransız Komünist Partisi tarafından önerilen ve Patriot'lar aracılığı ile yürütülen "Maguis" adlı çete savaşı eylemleri buna örnektir....Buradaki Finans-Kapitâl adı geçeninin tabiri ile Türkiye'deki (para babaları) tefeci, bezirgân ve ağalardır.

Işık Apartmanında yapılan aramada bulunan 8 numaralı dosya içindeki Dr.Hikmet KIVILCIMLI'nın sahibi bulunduğu 6 NİSAN 1971 tarih ve 23 sayılı "sosyalist gazetesi"nde kendisinin yazdığı "karma değil, karma karışık" başlıklı yazısında 12 MART 1971 muhtırasından sonra kurulan prof. Dr.Nihat ERİM'in okunan hükümet programı dolayısıyla genel izlenimini yazarken "şimdiki paşalar, silâhli kuvvetler ellerinde olduğu için tekelen-

mezlermi? komutan ne? Bir Memur, Memur kim? Hükümet emrinde. Şimdi tersine, Hükümet komutanın emrinde. Bu ne kadar sürer. Biz de olağan şey bu...Ordu hiyerarşiyeye bağlı. Hiyerarşinin tepesinde komutanlar oturuyorlar. Kuvvet Komutanları gençliğin tutumunu amortize etmek için (öldürümlemek) için başa geçtiler.

Toprak Reformu diye soyutlaştırıp kuşa çevirilmek istenen hür (özgür) oluşumun politik ve sosyal platformu, İthalât malı uzman ve adaptasyon'larla boşuna çıkmaza sokulmamalıdır. O platform işçi sınıfı partisinin Türkiye'deki aktüel karşılığı vatan partisi programı içinden başka yerde aranmamalıdır." demekle vatan partisinin kurulmasını önermektedir. İşte aynı gazetede ki kırmızı ile yazdığı "vatan partisi tüzük ve programı yakında çıkıyor" diye ilân vermesi de bunun açık delilidir.

Dr.Hikmet KIVILCIMLI bu yazılarıyla Orduya dil ve kalem uzatarak astlık ve üstlük münasebetlerini bozmaya çalışmaktadır.

T.C.K.nun 141/1 nci maddesindeki ve gerekse 141/5 nci maddesindeki suçun teşekkülü için T.C.K.nun 141/8 nci maddesine göre (iki veya daha ziyade kimselerin aynı amaç etrafında birleşmesiyle vücut bulur...) İleride genel olarak da izah edileceği üzere hiç bir yan delile dayanmayan teyp bantlarını (Anayasa Mahkemesinin Osman KOKSAL hakkındaki 19.8.1971 gün ve 1971/41-67 sayılı kararına göre) delil olarak kabule imkân görülmemiştir.

Millî Emniyet hizmetleri İstanbul ve Bölgesi Daire Başkanlığının 13 MAYIS 1971 tarihli elde edilen tape edilmiş bant, vesika ve fotokopilerin değerlendirilmesi, raporun 6 nci sayfasının baştarafında da bu kıymetlendirmelerin bir tahminden ibaret olduğu sorgu sonunda gerçek anlamlar ortaya çıkarıldığı taktirde örgütlenmenin mahiyetinin vuzuha kavuşacağı bildirilmiştir. (Dosya 10)

6 numaralı dosya içindeki 6 sıradaki zarfta bulunan ve sanık Hikmet ÇELİK tarafından tükenmez kalemle arkalı önlü tel zimbali bir defter üzerine yazdığı yazıda (toplumların gelişim sürecini incelemeyen, onların gelişim ve atılımlarını kuyrukçulukla nitelendirmenin bizim sosyalist anlayışımızda yeri yoktur. Bunu bu şekilde ortaya koyduktan sonra, gelişimimizde birlikte yöneltilecek suçlamalara cevap vermeye çalışacağız.

1. H.K.fraksiyonuna hiç bir zaman bir baltaya sap olmak için katılmamıştır. Eger doğruların incelenip ortaya atılması baltaya sap olmak arzusu ise, buna diyeceğimiz yoktur. Bizler H.K.fraksiyonunu inceledikten sonra hiç bir dış tesir altında kalmadan, bu akıma katılıp, kitlemiz üzerinde ajitasyona giriştik.

Gerçi sol blökte sizler kadar eski değiliz, fakat; bu blökte yer almağa başladığımız andan itibaren, bilimsel sosyalizmin ışığında olayları ve akımları inceleyip değerlendirdik. Gurubumuzdaki arkadaşların gelişiminde büyük farklar olmadığı için, birbirimizden ayrı olsak da aynı şeyleri düşünüyorduk. Ben Hikmet olarak bu akımı bir 7-8 aydır incelemekte idim. Ve gördüğüm Türkiye şartlarının en doğru olarak H.K.tarafından incelendiği idi. Ve neticede, birbuçuk ay kadar evvel, fikirlerimi Saime açma lüzumunu hissettim. Ve oturduk, karşılaştırmalı olarak H.K.yı inceledik. Ve bu akımın kendi kitlemizde ajitasyonu işine girişmeye karar verdik. Ve bu karara verirken sizin söylediğiniz gibi ne Sarp'ın nede Erkan'ın etkisi altında kalmadığımız bu konuyu da onlarla konuşmadık. Ajite işine ilk olarak Mustafa'dan başladık. Ve bizimle aynı fikirli olduğunu söyledi. Aynı hafta bizlerden de ayrı olarak Seçkin'de aynı şeyleri düşünmüş ve bazı tekliflerle gelmişti. Bu tekliflerden biri de sosyalist isimli gazeteye abone olma işiydi. O da aynı fikri Ergin'e açmıştı ve bunu diğer arkadaşlarımız takip etti. Yani, bu karar kendi örgütümüzün "M.Y.K." üyeleri tarafından alınmış olarak ortaya çıktı. Yoksa sizlerin dediğiniz gibi kuyrukçulukla değil.

2. Aşağı kuşaklarla irtibatı kuranlarda kariyerizm (liderlik) sevdası vardır, diyorsunuz ve bunu da şu şekilde izah ettiniz. Sarp'ın Dev-Genç içinde bir mevki koparamadığı için, H.K.ya yaklaştığı ve bizlerin de nasıl olursa olsun, bir devrim olsunda, bizide orada bir yer kapalım diyerek hareket etmekle suçladınız. Sarp hiç bir zaman Dev-Genç içinde bir mevki kapmak sevdası ile hareket etmemiştir. Kendisine Dev-Genç Genel Başkanlığı teklif edildiği halde, bu başkanlığı kendisi kabûl etmemiştir. Bunlar sizin Sarp için söylediğiniz sözlerin asılsız ve uydurma olduğunun bir delilidir.

Bizler için söylediklerinize gelince; devrimin hiç bir zaman bir oldu bittiye getirilmesine taraftar olmadığımızı sizlerle olan konuşmalarımızda belirtmiştik. Bizler, hiç bir zaman mevki hırsı ile hareket ederek bu işe girmedik. Bu işe girerken, sizin de bildiğiniz gibi bir çok haklarımızdan feregat ederek buraya geldik. Bizim kim olduğumuzu nasıl hareket ettiğimizi, ancak bizimle beraber çalışanlar anlayabilir. Yoksa, çalışmalarımızda bulunma zahmetinde bulunmadan, fikir yürütme ile hareket edilemez. Bu kabil hareketlerin bilimsel sosyalizme uyan tarafı ve bir sosyalizme yakışmaz.

3. Ortada bir örgüt olduğunu ve bu kararların bunun tarafından alınmasını ileriye sürüyorsunuz. Hâlbuki, daha ilk günden itibaren, siz bunu ciddiye almadığınızı ve bölücü olarak hareket etmek istemediğiniz içinde,

bundan sonra örgüt çalışmalarında faal görev almak istemediğinizi, gün-ki; Buradaki kişilerle örgütün bileşimi hususunda anlayamadığınızı belirtmiş (bunda sizi haklı görebiliyoruz); İkinciye ise, aynı tutumunuza devam ettirmişsiniz. Bunun için böyle bir çalışmadan haberinizi olmadığını ileri sürüyorsunuz. Halbuki Saim ile beraber size geldiğimizde, bu toplantının amaç , tarih ve yerini sizlere söylemiştik, gelmediniz. Bu kabil hareketleriniz, sizin pasif kalma arzusunda olduğunuz fikrini bizde uyandırdı ve böyle bir kararı, sizle beraber oturup konuşmak lüzumunu hissetmedik. Çünkü bizler, pratikte olanın, teoride de olacağına inanıyorduk ve siz pratikte yoktunuz. Donanma üyelerimizle bunu tartışmamızın sebebi, onların seyirde olmasıdır ve zaten bugün onlarda bizle aynı akımın içindedirler. Bunları bu şekilde söyledikten sonra, sizlerin ortaya attığınız örgüt disiplinine kendinizin de uymadığının delillerine gelelim. Ortada bir örgüt olduğundan bahsediyorsunuz, fakat; Eleştirilerinizi bunun içinde yapmamakla hem örgüt disiplinini çiğniyor, hemde o'nu kendinizde yok saymış oluyorsunuz. Rişvan abinin bu meselelere yeni yeni adapte olduğunu, o'nu yıldırılmamak için fazla açılmamız gerektiğini öneriyorsunuz ve eleştiri ve özeleştirilerin bu kabil kişiler hususunda yapılmasının, onları meseleden soğutabileceğini kabul ediyorsunuz. Ve sonrada bunları kendiniz çiğniyorsunuz. Bu hareketiniz Sosyalist probağanda ile uyuyormu ? Ve biz son söz olarak şunları söylüyoruz. Sizlere hiç bir zaman bu akıma katılmanızı söylemedik. İncelemeniz için doneler verdik. Doneler üzerine itina ile eğildiğinizde, gerçekler görüp saflarımızda yer alacağınıza inanıyoruz) denmiştir.

Sanıklardan bazılarında özel eşyaları ve okudukları kitaplar arasında, genellikle okudukları kitaplarla ilgili bir takım notlar ve yazılar bulunmuştur. Bunlardan, ait oldukları sanıklar bakımından ileride bahsolunacak, yalnız sahip olduğu fikirleri ifade etmekten öte, muhtevası bakımından mahkemeyi T.C.K.141/1 maddesinin ihlâli konusunda daha kesin kanaate götüren, bu maddenin ihlâl edildiğini gösteren bazı vakıa ve esaslara değinen Hikmet ÇELİK'e ait notlar ve yazılar üzerinde bu bölümde durulacaktır.

Dosya 6 da mevcut ve sanık Hikmet ÇELİK'in yazmış olduğu Dosya 14 sayfa 1 deki bilirkişi raporuyla sabit yazılar, somut neticelere, sanıkların hangilerinin bir örgüt kurup hangilerinin iltihak ettiklerine götürücü nitelik ve önem taşımaktadır. Zira mevcut deliller içinde sadece bu yazılar isimlerden de bahsederek bazı olayları ihtiva etmektedir.

a) 6 nolu dosyanın 6 ncı sırasındaki zarfda mevcut ve yukarıya ay-nen alınmış, kendilerini -onun tabiriyle- kuyrukçulukla itham eden bir di-ğer guruba karşı, bu ithamı red maksatıyla hazırlanmış netih müsvettesi.

b) 6 nolu dosyanın 5 numaralı zarfında mevcut defter kâğıdında „altımız ve üstümüz sınıflar ile münasebet kurarken, askerlik disiplinini bozmayacak şekilde hareket etmemiz, toplantıda alınan kararların bir dosyaya konulması, bu dosyanın toplumun bütün fertlerinin incelemesi için açık bulundurulması, toplantı gündemi 1- Yoklama, 2- Ana meselelerin tartışılıp karara varılması, 3- Suçlamalar ve savunmalar, 4- Bir sonraki toplantıda konuların tesbiti, 5- Bir sonraki toplantının yer ve zamanının tesbiti, 6- Toplantının sona ermesi, malî güç: 1- Üyelerin verdiği aidat, 2- Cezalardan alınan para, 3- Bağışlar, 4- Çeşitli şeylerden elde edilen gelir, eğitim: Kişiler kendi yetişmelerinden sorumludurlar. Kendi eğitimleri için çaba gösterirler ve eğitim hususunda kendilerinden yardım talebinde bulunanlara yardım etmekle mükelleftirler. Topluma üye kabulü: Üyelerden birinin teklifi üzerine 3/4 çoğunluk sistemi ile olur. Topluma yeni giren üyeye, toplumun bu güne kadar aldığı ve yürüttüğü kararlar bildirilir. Bu bildirme işlemi onu teklif eden kişi tarafından yapılır. Bu işlem yapıldıktan sonra yeni üye bu kararlardan diğer üyeler kadar sorumludur. Diğer üyeler ile aynı haklara sahiptir. Cezalar: Tart edilme: 3/4 çoğunluk sistemi ile yapılır. Bunun verilmesinde de takip edilecek yol, diğer cezalarda takip edilecek yolun aynıdır. Seçim: 1- Kişinin kendisini aday göstermesi, 2- Diğer üyelertarafından aday gösterilme. Bunda kişi istemezse adaylıktan vaz geçebilir. Seçimler, açık oyla veya lüzumunda kapalı oyla yapılabilir,, denmiştir.

c) Aynı dosyanın 3 numaralı zarfında sarı defter kâğıdına yazılan "açık vermemek üzerine" başlıklı yazıda, toplum üyelerine bazı tavsiyelerde bulunulmuştur.

d) Aynı dosyanın 1 nolu zarfında küçük bir kâğıt üzerinde hücre teşkilâtını gösteren notlar ve şekiller kaydolunmuştur. (26. sayfada mahiyetinden bahsolunmuştur.)

e) Aynı dosyanın 2 NO.lı zarfında mevcut sarı ince defter kâğıdına bazı kitap isimlerinin yazılı olduğu ve karşılarında miktarlarının bulunduğu, bunlardan "bilimsel Sosyalizmin Doğuşu" isimli kitabın ve "Türkiye'âe Sosyalizmi ve Sosyalizm" isimli kitapların 10 ar adet olduğunun işaretlendiği,

f) 4 numaralı zarfda mevcut bir defter kâğıdına anne ve babasına hitaben yazdığı mektupdan bağı olduğu ideolojiye gösteren ibareler kullanmıştır.(mektup yukarıda 18 nci sayfada aynen alınmıştır.)

g) 7 numaralı zarfta 3 defter yaprağına yazılmış "gaye" başlıklı yazıda "toplumumuz sosyalist bir düzen kurmak veya kurmak için çalışanlara yardımcı olmak -fikren, beden-en için kurulmuştur" dendiikten sonra fert-

lerin toplumdaki çalışma şartlarını, mükellefiyetlerini, yasama ve yürütme faaliyetini, verilebilecek cezaları gösteren esaslar yer almıştır.

h) 10 ncu sıradaki zarfda bulunan 8 sayfadan ibaret tükenmez kalemle yazılmış yazılarda "Arkadaşlar, burada toplanmamızın sebebi sizleri bazı yönlerden aydınlatmak içindir. Aydınlatma lüzumunu hissettik. Çünkü; çalışmalarımız bazı arkadaşların dikkatini çekiyor ve Onları bizler hakkında kötüşünmeye sevk ediyordu ve bizler de şu toplantıyı düzenleyip fikrimizin ve çalışmamızın ne yönde olduğunu sizlere aktarmayı düşündük. Ve toplumun bizim ne yönde çalıştığımızı görüp bizler hakkında kararı da yine toplumun vermesini istedik... Burada değinmek istediğim nokta bizim idealimizdeki Vatan sevgisidir. Ve bu Vatan sevgimizin ^{de} demokratik Hakların alınması mücadelesidir.

Bizim Vatan Sevgimiz bizi herşeyden önce hür ve bağımsız bir ülke olma yolunda çalışmaya götürür. Arkadaşlar, bugün Türkiye'nin bağımsız bir ülke olduğundan bahsedilemez. Çünkü Ordusunun 3/4'ten fazlası Emperyalist Ülkelerin emrinde, Ekonomisinin ayar mekanizması emperyalistlerin emrinde ve zaten sadece bu iki unsur bir ülkenin bağımlı olmasına sebep teşkil edebilir... Bizim tasarladığımız düzende de 4 yıldızlı Generaller olacak, Fakat; O generaller uçaklarının havalanması için emri dışardan almayacak. Gemileri kendi tersanelerinde yapılacak, Ordusunu kendi eğitim metotlarıyla eğitebilecek, Ekonomisi kendi ekonomi uzmanlarıncı planlanacak ve işte o düzende Türkiye gerçekten demokratik ve bağımsız Türkiye olacaktır... Bu demektir ki Kapitalist toplum, toplumun son şekli değildir. O'nu da Sosyalist toplum takip edecektir... Arkadaşlar, Kapitalizm kısacası kişinin kişi tarafından sömürülmesidir, ve bu devrimin en son aşaması da, yine hepimizin bildiği gibi emperyalizmdir... Önümüzde ilk aşama Sosyalist aşamadır. Hayır arkadaşlar, önümüzdeki ilk adım demokratik hakların alınması, yani demokratik devrimdir ve O'nun da Sosyalist Devrim safhası takip edecektir.

Demokratik Devrim nedir? Millî Demokratik Devrim bütün sınıf ve zümrelerin devrimidir ve devrimin başarıya ulaşması için de bu millî güçler arasında millî cephenin yani, devrimci güç birliğinin kurulması şartına bağlıdır.

Millî Demokratik Devrimde hegemonya kimin elinde olmalıdır?

Millî Demokratik Devrimin zikzaklara sapmadan, duraksamadan sonuna kadar vardırılabilmesi için, hegemonyanın Türkiye Toplumunun en devrimci güçlerinde olması şarttır. Proleter - Yoksul Köylü hegemonyası, yani bu en devrimci güçlerin devrimde önderliklerini öteki devrimci sınıfı ve ittifakını sağlaması, devrim yolunda kesintisiz ilerlemenin teminatıdır. Bu olmadığı takdirde Millî Demokratik Devrimin kendisi tehlikeye düşer.

Kök = Millî menfaattir.

önderlik için mücadele, yalı etme, devrimci

Arkadaşlar, burada sizlere ideolojimizin ana hatlarını ne için çalıştığımızı, ne için çalışmamız gerektiğini anlatmaya çalıştım. Ve burada gördük ki, önümüzde ilk adım demokratik devrim safhasıdır. Bizim kendi bünyemizdeki demokratik haklarımızı almak için verdiğimiz mücadele Türk Halkının demokratik haklarının alınmasına dönüşecektir. Onun için omuzlarımızdaki rütbenin hakkını almada Türkiye'nin kurtuluşunun yattığını unutmayalım...

Bizi dinleme zahmetinde bulunduğunuz için hepinize teşekkür ederim." sözlerinin yazılı olduğu görülmüştür.

Hikmet ÇELİK tarafından kaleme alınan bu yazılardan, bahusus yukarıda a, b, f, g, h bentlerinde mahiyetleri alınmış olanların savunmada işaret olunduğu gibi okuduğu kitaplardan çıkarılmış not ve düşünceler olarak kabulüne imkân bulunamayacağı açıktır, zira sadece kendilerine taallük, geçmiş bir takım olay ve faaliyete temas ve bazı isimlerden bahsetmektedir. Sanığın bu yazıları kaleme aldıktan sonra kimlerden müteşekkil bir grup önünde okuduğu veya bu yolda bir konuşma yaptığı, hatta böyle bir konuşmanın yapıp yapılmadığı bile sabit olmamakla, yani yazıldıktan sonra olanlar meçhul kalmakla beraber, vuku bulmamış olmasına rağmen bazı isimler de zikrolunarak olaylardan bahsolunması anlamsız olacağından yazılmasından önceki durumu ortaya çıkarması yönünden, delil kıymetini haiz olacağı şüphesizdir. Bütün sanıklar bakımından olmasa bile sanığın yukarıda a) bölümündeki yazıları, bu açıdan ele alınması halinde, kendisiyle birlikte Saim KIROĞLU, Seçkin PADIR, Ergin TÜRÜSEL, Sarp KURAY, Erkan DİRİK için önem taşımaktadır. İsimler yanında soyadları yazılı değilse de davadaki durumları itibariyle Saim, Seçkin, Ergin, Sarp, Erkan isimlerinden bu kişiler kastolunmaktadır. H.K.rümüzün Hikmet KIVILCIMLI'ya ifade ettiği, gerek sanıklarda adı geçenin komünizmi esas alan ve savunan eserlerinin bulunuşu, gerekse aynı yazının devamında Hikmet KIVILCIMLI'nın çıkardığı sosyalist gazetesine abone olunmasına kararverildiğinin yazılı bulunması sebebiyle açıkça anlaşılmakta, münakaşa ve müdafaası yapılan Hikmet KIVILCIMLI fraksiyonuna ve bu fraksiyonun yayın organı olan sosyalist gazetesine bağlanma konusu bunu göstermektedir. Hikmet KIVILCIMLI fraksiyonuna katılmasından başka, sanıklardan Saim KIROĞLU, Sarp KURAY, Erkan DİRİK, Seçkin PADIR ve Ergün TÜRÜSEL'in de aralarında bulunduğu bir örgüt teşkil edildiği, örgütün Hikmet KIVILCIMLI stratejisini benimseyen ve bilimsel sosyalizmi amaç edinen bir cemiyet vasfında bulunduğu, cemiyetin çalışmalarını Millî Demokratik Devrim ve müteakiben sosyalist devrimin tahakkukuna matuf olup bu maksatla yapılan toplantılarda aynı konu işlenerek, incelenme ve tartışmalarda bulunularak hedefe hareket gününe hazırlanıldığı Hikmet ÇELİK'in bu yazılarından istihraç olunabilmektedir.

Bilindiği veçhile bilimsel sosyalizm şeklinde tesmiye olunan komünizm, toplumda menfaatleri çatışan iki sınıfın bulunduğu, bunlardan kapitâl sahibi olan burjuvanın emekçi sınıfı sömürdüğü, emekten hasıl olan nimetlerin burjuvada toplandığı, bundan işçi sınıfının yararlanmadığı, toplumda böylece husule gelen adaletsizliği gidermek için kapitâl sahiplerinin rızalarıyla bu adaletsizlikten dönmelerinin beklenemeyeceği görüşünden hareketle, emek sahiplerinin ancak bir ihtilâl ile burjuva sınıfını yok edip bütün üretim araçlarına ondan alarak devletleştirmesi ve sınıf ayrılıkları kaldırılarak cemiyetin tek sınıfa yani işçi sınıfına irca edilmesini esas alan bir iktisadi doktrin olmak itibariyle yukarıda isimleri yazılı sanıkların Hikmet KIVILCIMLI fraksiyonuna dahil bulunmalarından ve bu fraksiyonun hedef ve stratejisinden evvel bilimsel sosyalizm ışığında sosyalist devrimin gerçekleştirilmesi amacına bağlılıklarından dolayı, bizzatihi doktrinin kendisinde mevcut bu esasların gerek anayasamız, gerekse T.C.K.nun 141/1 maddesince merdud olması sebebiyle suçlu olduklarının kabulü gerekir. Kaldı ki bağlılıkları anlaşılınan KIVILCIMLI'cı görüşün Karl Marx'ın bilimsel sosyalizmini aksiyoner sahaya uygulayan Leninizm'den, esasda ayrılan ciheti mevcut değildir, gaye ihtilâl ile işçi sınıfı iktidardır. Cebir yolu, yani ihtilâl, Marks'ın nazariyesinin bütün uygulama biçimlerinde ana prensip, vasfını kaybetmez. "Önümüzdeki ilk aşama sosyalist devrim midir? Hayır, önümüzdeki ilk adım Demokratik hakların alınması, yani Demokratik Devrimdir. O'nu da sosyalist devrim safhası takip edecektir." denmesi bu rejimin tahakkukunun demokratik yollara bağlandığı görüşüne yer veremez. 1847 Londra kongresinde nazariyenin kurucusu Karl Marx ve Engels tarafından yazılmış "komünist Manifesto" şunda, "hakimiyetin burjuvadan adım adım alınacağı, bunun için önce proletaryanın söz sahibi olabilmesi maksadıyla demokratik yoldan üstünlüğe varılacağı" öngörülmüştür. Bu itibarla amaç değişmedikçe sosyalist ihtilâl ile müncer olmamış bir demokratik devrime masumiyet izafe olunamaz. Bu, uzun ve kademeli bir yolun takibindeki zorunluğun neticesidir. Kaldı ki Anayasanın başlangıç, 2, 4, 12, 19, 36 ve b.maddeleri ile T.C.K.nun 141/1 maddesi bu amacın demokratik yoldan dahi tahakkukuna matuf her türlü hareketi Cumhuriyet esaslarına ve hukukumuza uygun bulmamaktadır.

Zikri geçen bu sanıklar bakımından, benimsedikleri ideolojinin gereği olmak itibariyle sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis maksadına matuf cemiyetin kurulmuş olduğu yolundaki delillerin incelenmesi:

Yukarıda muhtevaları aynen yazılı belge delillerden:

a) bölümündeki belg: Sanık Hikmet ÇELİK, Hikmet KIVILCIMLI fraksiyonuna dahil olmadan Sarp KURAY ve Erkan DİRİK'in tesiri

Yanm. sana delilimiz

Delilimiz yanm. Oyle bir şey yok

Hangi mek. nite an komün. verchi.

[Handwritten signatures and marks]

madıklarını, Saim KIROĞLU ile birlikte ajitasyona giriştiklerini ifade et- mekle kendilerinin müessis durumunda buldukları, bilâhare Seçkin PADİR ve Ergin TÜRÜSEL'i kastettiği anlaşılan Seçkin ve Ergin isimlerini zikretmekle bu iki sanığın katıldıkları -diğerleri anlaşılamamakla beraber- ortaya çıkmaktadır. Ayrıca bu belgede "... bu karar kendi örgütümüzün M. Y.K.üyeleri tarafından alınmış olarak ortaya çıktı" denmiş olması örgütün mevcudiyetini, bir yürütme organı bulunduğunu, karar ita ve infaz olduğunu, "bu kabil hareketlerin bilimsel sosyalizme uyan tarafı yoktur..." denmesi bağlı bulunulan ideolojiyi, alınan kararlara uyulmamasına gösterilen hassasiyete dair satırlar, örgüt içinde mevcut disiplini ve bir araya gelmenin aynı ideolojiyi benimsemekten ve bir fikir hareketinden ilerde bir teşkilatlanma olduğunu göstermektedir.

b) bölümündeki belge de toplantı yapıp kararlar alındığı, bir dosyada hıfsı gerektiğini, toplantıların bir gündeme göre icrasını, örgütün malî güç kaynaklarını, bu arada aidat toplanıp para cezası tertip olduğunu, eğitimi, diğer belgelerde de örgüt anlamında kullanılan topluma üye kabulü, cezalandırma ve seçilme şartlarını göstermesi sebebiyle bu birleşmenin basit şekilde telâkki olunamayacağını ortaya koymaktadır.

g) bölümündeki belgeden, gayenin sosyalist bir düzen kurmak olduğu, bunun için fikren-bedenen çalışılacağı, fertlerin devrim için çalışmalarından örgüte karşı mesuliyet taşıdıkları, yasama ve yürütme kabiliyetinin, ceza neveleri ile muhakeme usulünün mahiyeti anlaşılmaktadır.

Bütün bunlardan ortada bir örgüt bulunduğu, bu örgütün bilimsel sosyalizme, (komünizme) uygun bir toplum düzeni getirebilmeyi amaçlayan disiplinli, ciddi ve yetenekli, organize bir kuruluş olduğu, mevcut delillere itibar olunmasında gösterilmek zorunda kalınan hukuki titizlik bütün sanıkların suçluluklarının ortaya çıkarılmasına medar olamamış ve böylece bu cemiyetin bidayette kimlerce kurulduğu, sevk ve idare edildiği ve kimlerin girdiği tamamiyle meydana çıkarılamamışsa da, sanıklar Şarp KURAY, Erkan DİRİK, Hikmet ÇELİK, Saim KIROĞLU'nun kuran ve Seçkin PADİR ile Ergin TÜRÜSEL'in girenler meyanında buldukları neticesinde kanaat doğmuştur.

12 MART 1971 gecesi yukarıda ismi geçen sanıklardan Hasan ÇETİN, İbrahim Alkım ALTUĞ ve Ahmet ÇOKER'in İstanbul-Levent Çalılıkuşu sokak No: 6 da mukim Almanya Bussing otomobil fabrikalarında memur ve Türkiye'de delege olarak bulunan Matyo ÇAĞATAY'ın evinde, yağma suçunu işlemek için evin bahçesine girdikleri ve evdeki köpeklerin havlaması üzerine bilâhtiyar ika eylemeyi düşündükleri yağma fiilinden vazgeçtikleri ve evde misafir bulunan Mahmure İMRE, peşinden de Matyo ÇAĞATAY'ın bahçeye çıktıklarında

Yanlış yan
14/ deti. kurun lar aramam

Bu sosyalizmi
herkese
görmek
görmek
delilimiz perim - altın
hük.

W

bahçede Kartal TİBET'e benzettikleri İbrahim Alkım ALTUĞ ile yanında arkadaşları Hasan ÇETİN'i ve bahçe kapısı dışında da Ahmet ÇOKER'i gördükleri, karlı ve soğuk olan gecede kendilerinden ne aradıkları sorulduğunda "sey şey akşam gazetesindeniz, burada bir olay olmuş onu tahkike geldik" dedikleri ve burada bir hadise yoktur denmesi üzerine olay yerinden ayrıldıkları, Mahmure İMRE'nin gerek hazırlık tahkikatındaki ve gerekse duruşmadaki teşhisi ve Matyo ÇAĞATAY'ın ifadesiyle anlaşılmıştır. (Dosya 39 duruşma tutanağı Sayfa 197, 170, 172, 173)

Tanık Osman İMRE'de mahkemedeki yeminli ifadesinde eşinin ifadesini isteyit etmiştir. (Dosya 39 Duruşma tutanağı sayfa 172, 173)

Ev sahibi Matyo ÇAĞATAY mahkemedeki yeminli ifadesinde bahçede bir gencin Mahmure İMREYE evinizde bir vukuat olmuş, şey şey akşam gazetesindeniz dediğini ve o gün olayı telefonla Levent polis karakoluna bildirdiğini ifade etmiştir. (Dosya 40 D. Tutanağı Sayfa 197)

Sanıklardan Ahmet ÇOKER, Matyo ÇAĞATAY'ın evinin bahçesine girmeyip, bahçenin dış kapısının dışında beklediğine, bahçe kapısından içeri girenler ⁱⁿ Hasan ÇETİN ve İbrahim Alkım ALTUĞ olduğu tanık ifadeleri ve yer gösterme tutanaklarıyla tesbit edilmiş olduğuna göre, kasıtları ne olursa olsun gasp veya hırsızlık fiili tamamlanmamış ve fiil T.C.K.nun 193/2 ve 61/2 maddesine göre tamamlanmamış haliyle geceleyin mesken masuniyetini ihlâlden ibaret olarak sübute ermiştir. T.C.K.nun 61 ve 193/2 maddesinin tatbiki ile ilgili Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 2 HAZİRAN 1947 gün Esas: 4/147 ve 145 sayılı kararına göre; Evin penceresinden yarı beline kadar sarkmış ve ayakları yerden kalkmış vaziyette görülen sanığın hareketi T.C.K.nun 193/2 ve 61 nci maddesine göre geceleyin mesken masuniyetini ihlâl olarak kabul edilmiş ve mahkemecede bu kanaate varılmıştır. (Dosya 28 Sayfa 74, 77, 6, 7)

Şu hale göre sanık Hasan ÇETİN ve İbrahim Alkım ALTUĞ'un geceleyin Mesken Masuniyetini ihlâl suçu sabit olduğundan sanık İbrahim Alkım ALTUĞ'un 12 MART 1971 gecesi Ankara'daki evinde olduğu hakkında şaadedette bulunan Nurşin ÜNAL, Kaya ÜNEL ve Ömral ONAN'ın sanık İbrahim Alkım ALTUĞ'un 12 MART 1971 gecesi Ankara'da evinde olduğuna dair beyanlarının yalan olduğu tesbit edilmiştir. (Dosya 46 Sayfa 187, 188)

Sanık Ahmet ÇOKER'in ise evin bahçe kapısından içeri girmediği olayın kamu tanığı Mahmure İMRE tarafından beyan edildiğinden Sanık Ahmet ÇOKER'in bu olayda suçu sabit görülmemiştir.

§ 18 MART 1971 gecesi Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER ve Selim YALÇINER'in İstanbul-Taksim Lamartın caddesi No: 46/B de oto komüsyoncusu Nuri Osman

ÇELENK'in dükkânına giren elinde tabanca bulunan sanık Ahmet ÇOKER ve Selim YALÇINER ile elinde çanta bulunan sanık Hasan ÇETİN'in, Nuri Osman ÇELENK'in ellerini ve ayaklarını çanta ile getirdikleri ipile bağlayıp yine ağzını çantadan çıkarttıkları flasterle yapıştırarak cebinden aldıkları kasa anahtarlarıyla kasayı açarak ifadelerine göre 206.000.-küsür lirayı silâh tehdidi ile yağma ederek aynı gece gaspdan sonra Kocamustafapaşa Hacıkadın caddesi birlik Apt.No: 77 ye gittikleri ve o gece sanıklardan Ahmet ÇOKER'İN parayı bir pantolona sararak fermuarla çantaya koyduğu ve otobüsle Ankara'ya götürerek sabahleyin Tıp Fakültesi kantininde Sarp KURAY'a verdiğinden ve Sarp KURAY'ın da bu paradan 25.000.- lirayı bir gazeteye sararak içinde ne olduğunu söylemeden sanık Hasan ÇETİN'in sanıklardan Muzaffer YILMAZ'a vermesi için Ankara'dan İstanbul'a giden sanık Necjat ÇETİNKAYA vasıtasıyla Hasan ÇETİN'e gönderdiği ve Hasan ÇETİN'in de bu 25.000.- lirayı Muzaffer YILMAZ'a verdiğinden bahisle ve 14.4.1971 gecesi sanık Şinasi MAKTAV'ın öğretmen Yüzbaşı Erdoğan TUFAN'ın evinin önündeki hususi taksisini yaktığından, ayrıca sanıklardan Ruhi KOÇ ile Sarp KURAY'ın 11.4.1971 gecesi Genelkurmay Plân ve Prensipler Daire Başkanı Korgeneral Atif ERÇIKAN'ın ikâmet etmekte olduğu Ankara Bahçelievlerdeki dairesine patlayıcı madde koyduklarından 6136 sayılı kanuna muhalefette bulduklarından, 27.4.1969 tarihinde Deniz Lisesinde, 14-15 AĞUSTOS 1969 tarihinde Çam Limanı Gazinosunda, 8.11.1969 tarihinde İstanbul Yenikapı Özen Restoranda, 7.11.1970 tarihinde İstanbul Yakacık Şekersuyu gazinosunda, 8.11.1970 günü İstanbul Bostancı Turşucu deresi sokak No: 18/2 de ki evde, 14-15 KASIM 1970 gecesi Beykoz'daki bir (E-Ç) sınıfı gemide, 2.1.1970 tarihinde Gölcük'de Mehmet SAĞCAN'ın evinde 1.9.ŞUBAT. 1971 tarihinde İstanbul Göztepe Ege Sokak No: 10/6 daki Pınar Apartmanında, 22.4.1971 tarihinde Kocamustafapaşa'da toplantı yaptıklarında, 21.4.1971 gecesi Gölcük Değirmenderede Amerika'lılara ait Good-Year lojmanları traf5 merkezine Hasan ÇETİN ve Ahmet ÇOKER'in dinamit attıklarından bahsile, sanıklardan İrfan SOLMAZER'in ve Erkan DİRİK'in T.C.K.nun 64/2 ve T.C.K.nun 146/1 maddesine sanık Sarp KURAY, Ruhi KOÇ, İbrahim Alkım ALTUĞ, Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER ve Şinasi MAKTAV'ın T.C.K.nun 146/1 maddesine göre cezalandırılmaları iddia ve talep olunmuştur. (Dosya 49)

İddianameden ve esas hakkındaki mütalâada T.C.K.nun 146/1 maddesine göre cezalandırılması talep edilen sanık Sarp KURAY'ın, sanık Hasan ÇETİN'in İstanbul'da Emniyet Müfettişi olup, İstanbul Etiler Petrol Sitesi B Blök 2 Kat 4 Daire 11 de mukim sanık Muzaffer YILMAZ'ın ikâmetgâh adresine göndererek temasını sağladığı ve sanık Muzaffer YILMAZ'ın da sanık Hasan ÇETİN'e soyulacak yerleri not ettirerek (Sanik CANLISOY'un birinci

Levent'de Japon Firması mümessili olduğu, yatak odası başucu 500.000.- lira-oğul, uşak-karısı-kendisi şeklinde ev mevcudun~~u~~ paranın miktarını ve yerini, Abideyi Hürriyet caddesindeki Şeref Kulüp No: 64 kat 2 saat 20.00 den sonra, 4 ncü Vakıf handa kasteliler, Sirkeci Doğu İş handa İsmet, Nusret, Rıza Levent'de Şener Garajı, Vali Konağı karşısında Anna Civan, Bankodiroma üzeri Vitalibahar gibi kaçakçı ve iş adamlarının ve müesseselerin isim ve yerlerini bildirdiği ve bu notların 21 MAYIS 1971 günü sanık Ahmet ÇOKER ve Hasan ÇETİN'in oturduğu Küçükçekmece'deki evlerinin bodrum katında bulunduğu, 28 numaralı dosyanın 32 sırasındaki zarfda mevcut sanık Hasan ÇETİN'in el yazılarıyla yazdığı notlardan anlaşılmaktadır.

Sanık Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER ve Selim YALÇINER gerek hazırlık tahkikatındaki ifadelerinde ve gerekse gıyabi tutuklama kararının vica-hiye çevirildiği sıradaki ifadelerinde, soygun olayını itiraf etmişlerdir. Sanıklardan Hasan ÇETİN Emniyette ve Emniyetteki şartlar altında tesbit edilen hazırlık tahkikatı ifadesinde sanık Sarp KURAY'ın kendisine Muzaffer YILMAZ'a ait bir yarım imza verdiğini, bu yarım imza ile Muzaffer YILMAZ'a giderek temas kurduğunu, beraber yemek yediklerini, konuştuklarını beyan ve itiraf etmiştir. Sanık Sarp KURAY Hasan ÇETİN'e vermiş olduğu sanık Muzaffer YILMAZ'a ait yarım imzanın sanık Erkan DİRİK tarafından kendisine verildiğini beyan etmiş isede, sanık Erkan DİRİK'in sanık Sarp KURAY'a Muzaffer YILMAZ'a ait yarım imza verdiğine dair herhangi bir delil elde edilemediği gibi soruşturma evrakı arasında da bulunmuş ve e-le geçirilmiş bir yarım imza mevcut değildir. Sanık Muzaffer YILMAZ'a ait yarım imzanın sanık Rafet KAPLANGI tarafından alınarak sanık İrfan SOLMAZER'e ve sanık İrfan SOLMAZER tarafından da sanık Erkan DİRİK'e ve sanık Erkan DİRİK'in de sanık Sarp KURAY'a verdiğine dair hiç bir delil elde edilememiş ve bu suretle sanık Rafet KAPLANGI, İrfan SOLMAZER ve sanık Erkan DİRİK hakkındaki iddia kavli mücerrette kalmıştır. 353 Sayılı Kanunun 96 ncı maddesine göre sanık suçunu itiraf etse dahi vak'anın özünün tahkiki gerekir. Sanık Muzaffer YILMAZ sanık Hasan ÇETİN'in ehliyet almak için kendisine müracaat ettiğini Kadıköy Trafik Amiri Şevket BİÇER'e göndereceğini fakat ismini bilmediğinden gönderemediğini beyan etmektedir. Eğer sanık Hasan ÇETİN ehliyet almak için kendisine müracaat etmiş olsaydı kendisinin İstanbul Emniyet Müfettişi olması sebebiyle evvelden beri tanıdığı ve bildiği Şevket BİÇER'E gönderebilirdi. Hâlbuki sanık Muzaffer YILMAZ ifadesinde sanık Hasan ÇETİN'i istihbarat subayı zannettiğinden, vergi ve döviz kaçakçılarının isim ve adreslerini, Rafet KAPLANGI'nın söylemesi üzerine verdim mealindeki tevilli ikrarında Hasan ÇETİN'in yalnız ehliyet için kendisine gelmediğini teyit etmektedir. (Dosya 28 Sayfa 62-65) ve (Dosya 37 D.Tutanığı Sayfa 25)

Sanık Muzaffer YILMAZ İstanbul Emniyet Müdürlüğünde vermiş olduğu 22 MAYIS 1972 tarihli ifadesinde, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu ve cehpesi ile en ufak bir ilişkisi olmadığını, vazifesi icabı Ankara'ya gittiğinde Kalp krizi geçiren arkadaşı Rafet KAPLANGI'yı aradığını, sanık Rafet KAPLANGI'nın davet etmesi üzerine Ankara'nın Etiler semtindeki evine gittiğini, öteden beriden konuştuklarını; Rafet KAPLANGI'nın kendisine "ağabey memleketin vaziyetini görüyorsun, ne hale geldik yakında ordu bu işlere el atacaktır, ben içlerimdeyim, sende İstanbul'da bulunuyorsun ben sana bir subay arkadaş gönderirimde senden tanıdığın bildiğin döviz kaçakçısı sair kaçakçı ve memlekette iktisadi sabotaj yapan kimselerin adreslerini ve yerlerini gösteriverir icabettiğinde bunları ordunun topluyacağını" söylediğini, kendisinin de yahu şimdi işinmi yok, biz kendi işimizle uğraşyoruz" dediğini ve ayrıldığını, tekrar Ankara'ya gittiğinde "yahu hani bana bir subay gönderecektin de bir takım adresler verecektin, sende bilirsin ama gönderde vereyim" dediğini kendisine verilen ufak bir kâğıda imzasını attığını, ordunun hareketi tahakkuk ederse seni evden alırlar, Ankara'ya beraber gelirsin" dediğini, bir müddet sonra bir şahsın evden kendisini aramış olduğunu bulamadığını evden söylediklerini, bir kaç gün sonra 25 yaşlarında sırtında bahriye subayı paltosuna benzer bir paltıyla bir şahsın evine gelerek kendisiyle konuşmak istediğini, yarısı kendisinde olan imzasını verdiğini, Ankara'dan Rafet KAPLANGI'nın gönderdiği subay budur diye beraber çıktıklarını, kendisinden memlekette iktisadi sabotaj yapanların isim ve adreslerini istediğini, herkesce bilinen şahıslardan bir kaç tanesini söylediğini, bunların adam kaçırma ve soygun olaylarıyla irtibatı olduğunu bilmediğini, kendisinin arayınca bulabilmesi için şan si-nemasının arkasındaki Alako'nun telefon numarasını verdiğini, bu konuşmaların Sıkıyönetim'in ilânından önce olduğunu, sıkıyönetimin ilânından sonra bir irtibatının olmadığını, bu şahsın bir ara ağzından "bizim doktorda köhnedi" şeklinde bir laf sarfettiğini, bu doktor kim diye sorduğunda "Dr.Hikmet KIVILCIMLI olduğunu" söylediğini, nerede oturduğunu sorması üzerine de Kadıköy tarafında oturuyor dediğini ve Rafet KAPLANGI'yı da görünce bana gönderdiğin adam Dr.Hikmet KIVILCIMLI'dan bahsediyor, söyle benimle irtibatını keskin dediğini, sanık Hasan ÇETİN'in Sarp KURAY'la ilişkisini bilmediğini, eline liste vermediğini, Nuri Osman ÇELENK'le soyup soymadıklarını bilmediğini, Sarp KURAY'ı tanımadığını, Nuri Osman ÇELENK'den kasp edilen paradan 25.000.-lira almadığını ifade etmektedir.

(Dosya 28 sayfa 62, 63, 65)

Sanık Muzaffer YILMAZ sanık Hasan ÇETİN'le yüzleştirildiğinde sanık Hasan ÇETİN'in sanık Sarp KURAY'ı şahsen tanıdığını Ankara'ya gittiğinde sanık Sarp KURAY'ı gördüğünü yanında Dr.Tüm,Erkan DİRİK, Atilla SARP-

DAĞ olduğunu ifade etmiştir. Dosyada ismi geçen sanıklar ve tanıklar arasında Atillâ SARPDAĞ diye bir kimse olmadığından, bu husus tahkik edildiğinde Askerî Savcı tarafından Atillâ SARPDAĞ'ın Atillâ SARP olduğu ifade edilmiştir. (Dosya 39 Sayfa 106)

Sanık Sarp KURAY'ın kendisine bir kâğıt verdiğini İstanbul'da bulunan Emniyet Müfettişi Muzaffer YILMAZ'ın ev adresini de vererek onunla temas kurmasını, soygun yapılacak yerlerin onun tarafından gösterileceğini söylediği ve sanık Hasan ÇETİN, Muzaffer YILMAZ'ın yarım imzasını alarak İstanbul'a gelip, Muzaffer YILMAZ'a verdiğini, Muzaffer YILMAZ'ın da soygun yapılacak yerleri göstererek, evvelâ soyulması kolay yerlerden işe başlamalarını ifade ettiğini, Nuri Osman ÇELENK'in soyulması kolay yerde olduğunu ifade ettiği ve Muzaffer YILMAZ'ı gördüğünde beni Ankara'dan Sarp KURAY gönderdi diye bir şey söylemediğini, Muzaffer YILMAZ'ın sosyalist olmadığını, fakat Emniyet mensubu jantası olduğunu fazla açılmaması gerektiğini Nejat ÇETİNKAYA'nın Ankara'dan getirdiği 25.000 lirayı Salıpazarı civarında arabaya bindiklerinde kendisine verdiğini, Muzaffer YILMAZ'ında bu paraya aldığını, sanık Muzaffer YILMAZ'ın para almadığını Hasan ÇETİN'de yakalanan liste de ismi geçen İsrail ŞALOM, Ali FAİK SAĞIR-OĞLU, Mustafa CUMBÜŞ, Lâleli Gümüş Oteli, Galeri Hacı Mustafa, Mehmet Akıl, Kapalı çarşı Çuvalcılar han kapısında elmas pirlanta, Kürt Hüseyin Şener garajı, Fahrettin SOYSAL, Harputlu turizme ait bilgiler verdiğini, aynı listede yazılı diğer şahıslar hakkında bilgiyi kendisinin vermediğini, tarihsiz 4 sayfalık yüzleştirme tutanağından ve 28 nolu dosyanın 32 sırasındaki zarf içindeki sanık Hasan ÇETİN tarafından yazılan ve 21 MAYIS 1971 tarihinde Küçükçekmece Kanarya Mahallesi Florya caddesi Ardıçkuşu Sokak No: 5/A da sabahleyin saat 09.30 da yapılan aramada bulunan listelerden anlaşılması bulunmaktadır. (Dosya 28 sayfa 32, 17, 16, 15, 14)

Sanık Sarp KURAY, sanık Muzaffer YILMAZ'a ait yarım imzanın sanık Erkan DİRİK tarafından kendisine verildiğini, sanık Erkan DİRİK'in bu yarım imzayı sanık İrfan SOLMAZER'den aldığını ve sanık İrfan SOLMAZER'in de sanık Rafet KAPLANGI'dan aldığını, İstanbul Emniyet Müdürlüğünde tesbit edilen ifadesinde beyan etmiş ve gıyabi tutuklama kararının vicahiye çevrilmesi sırasında soygun hakkında kendisine isnat edilen suç kabul etmiş isede sanık Sarp KURAY'ın İstanbul Emniyet Müdürlüğünde sanık Hasan ÇETİN'le birlikte işkence gördükleri, bu iki sanığın mahkemede verdikleri tutanaklarla sanık Hasan ÇETİN'in mahkemede verdiği kendi ayağına ait olduğunu söylediği deri parçaları dosyaya konmuştur. (Dosya 37 Sayfa 165, Dosya 46 sayfa 58, 59)

Sanık Dr. Tgm. Erkan DİRİK ise Sarp KURAY'ın ifade ettiği gibi sa-

11

nık Muzaffer YILMAZ'ın yarım imzasıyla ev adresini sanık İrfan SOLMAZER'den almadığını, Sarp KURAY'a vermediğini, İrfan SOLMAZER'in nikâh şahidi olduğunu, şahsen tanıdığını, (söylemesine rağmen tabii senetör Ekrem ACUNER'in dokunulmazlığının kaldırılması için ilgili evrakların fotokopisi sıkıyönetim komutanlığı yoluyla Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilirken 28 numaralı dosyanın 11 sırasındaki 27 MAYIS 1971 tarihli yüzleştirme zabıt varakasını aslına uygun olmayan bir şekilde tahrif edildiği Anayasa Mahkemesi Başkanlığının 18.8.1971 gün ve 1140 sayılı yazılarına ekli 41 numaralı dosyanın 30 sarasında mevcut dosyadaki aslına uygun olmayan yüzleştirme zabıt varakasından anlaşılacakla diğer evrakların fotokopisi gönderildiği halde sanık İrfan SOLMAZER hakkındaki yüzleştirme tutanağın: tahrif ettiği bildirilen sıkıyönetim Askerî savcılığı kaleminde memur İsmail UÇUK hakkında soruşturma açıldığı ifade edildiğinden, sanık İrfan SOLMAZER ve sanık Rafet KAPLANGI'ya münnet suç kavli mücerrette kalmış suçlulukları sübuta ermemiştir. (Dosya 40 sayfa 205-206)

Sanık Rafet KAPLANGI ise İstanbul Emniyet Müdürlüğünde tesbit edilen 24 MAYIS 1971 tarihli ifadesinde Sarp KURAY'ın şahsen tanımadığını eski Ankara valilerinden Enver KURAY'ın oğlu olduğunu bildiğini, Muzaffer YILMAZ'ı Atatürk'çü olarak tanıdığını sapık ideolojiler peşinde koşacağına ihtimal vermediğini Muzaffer YILMAZ'ın Ankara'daki evinde kendisini ziyarete geldiğini, fakat kendisinden yarım imza almadığını ve Ankara'dan da kendisine kimseye göndermediğini sanık Muzaffer YILMAZ'ın ifadesinin hilafı hakikat olduğunu beyan etmiştir. (Dosya 28 sayfa 12, 66, 67)

Sanık Rafet KAPLANGI duruşmadaki ifadesinde bir gün İstanbul'dan Ankara'ya giderken Gazenfer BİLGE otobüslerinden yanına oturan bir şahsın trafik ehliyeti almak istemesi üzerine cebindeki not defterindeki adresine göre Muzaffer YILMAZ'ın ev adresini yazarak vermiş olabileceğini, Muzaffer YILMAZ'a yarım imza alıp vermenin hayal mahsulü olduğunu, 1960 yılından beri İrfan SOLMAZER'i 8 nci Tümede Muhabere subayı ikende Mehmet TUNÇ'u tanıdığını beyan etmiştir. (Dosya 37 D.tutanağı sayfa 25, 26 sıra no: 218, 219)

Sanık Ahmet ÇOKER İstanbul Emniyet Müdürlüğünde tesbit edilen 23 MAYIS 1971 tarihli ifadesinde 18 MART 1971 günü Nuri Osman ÇELENK'i Hasan ÇETİN'le birlikte soymaya karar verdiklerini, üçüncü bir şahsa ihtiyaç olduğundan, Heybeliada'ya telefon ederek Selim YALÇINER'i İstanbul'a çağdırdıklarını, Hasan ÇETİN'in elinde çanta ve çantanın içinde ip, flaşer olduğunu, kendisinde ve Selim YALÇINER'de barabellum tabanca olduğunu tahmenen saat 17.00 sıralarında dükkâna girerek Nuri Osman ÇELENK'e tabancalarını çekerek Hasan ÇETİN'deki çanta içinde bulunan iple ellerini ve ayaklarını arkaya bağladıklarını, ağzına flester yapıştırıp, Nuri

Osman ÇELENK'in cebinden anahtarları alarak kasayı açtığını, Hasan ÇETİN'in yumrukla Nuri Osman ÇELENK'in ağzına vurduğunu, Hasan'daki fermuarlı çantaya paraları doldurduklarını, cebinden düşen jeton ve paralarıda alıp, dükkândan çıktıktan sonra Selim'in Taksim istikametine, Hasan ÇETİN'in elektrik idaresi tarafına kendisinin de Divan Oteli tarafına giderek olay yerinden ayrıldığını, Kocamustafapaşadaki eve gidince Hasan ÇETİN, Selim YALÇINER Askerî Tıbbiyede okuyan Cengiz'in evde olduğunu çantayı açıp paraları saydıklarını 200.015 veya 25 lira olduğunu paranın içinden 1000 lira kadar ev kirası ve masraf için ayırarak diğer kısmını bir pantolona sararak çantaya koyup Sarp KURAY'a götürmek üzere tahminen saat 22.30 ile 23.00 sıralarında evden çıktığını, Kadıköy'den Harem'e gelerek Gazenfâr Bilge otobüslerinden bir bilet alarak Ankara'ya hareket ettiğini, sabahleyin Ankara'ya indiğini, saat 08.00 de Tandoğan meydanına kadar yürüyerek gittiğini, oradan Cebeci otobüsüne binerek Dikimevinde indiğini, Tıp fakültesi kantinine gittiğini, orada Sarp KURAY'ı sorduğunu, henüz gelmediğini söylediklerini, kantin odasında Sarp KURAY'ı beklerken parayı saydığını, 196.000.-lira olduğunu Sarp KURAY'ın geldiğini, olayı anlatarak paranın tamamını çanta ile Sarp KURAY'a teslim ettiğini, kendisinin Ankara'da 4-5 gün kaldığını, bu müddet zarfında Sarp KURAY'la kantinde buluştuğunu sonradan Ankara'dan İstanbul'daki Çınar Apartmanına geldiğini, (tahkikat ve duruşmada Çınar Apartmanı diye bir apartman ismi geçmemiştir) evde Hasan ÇETİN'in olduğunu, göztepedeki evde kalmaya başladıklarını, Kocamustafapaşadaki eve gitmediklerini, fakat Kocamustafapaşadaki evde tahliye etmediklerini beyan etmektedir. (Dosya 28 Sayfa 131, 134-135)

Mağdur ve müşteki Nuri Osman ÇELENK ifadesinde, 18 MART 1971 akşamı saat 19.15 sıralarında birinin elinde mavi bir çanta, birinin elinde barabellum tabanca diğer üçüncü şahsın elinde brovniç tabanca olduğu halde içeri girdiklerinde silâhlı olan iki kişinin silâhlarını çekerek eller yukarı dediklerini, ellerini yukarı kaldırınca sanık Hasan ÇETİN'in çantasından çıkarttığı iple ellerini ve ayaklarını arkaya bağladıklarını, ağzına vurarak ağzına flasterle yapıştırdıklarını, sanık Ahmet ÇOKER'in dükkândaki kasanın üzerinde bulunan tek anahtarla kasayı açmaya, kasayı açamayınca cebindeki kasanın ikinci anahtarını da alıp, kasayı açtığını ve kasada bulunan 468.000.-lirasını alıp gittiklerini, dükkânda inlemeğe başladığını, kapıcı Hasan ÇAM'la komşusu Muzaffer TERLİKÇİ'nin gelip ellerini ve ayaklarını çözüp ağzından flasteri çıkarttıklarını ve Taksim Polis Karakoluna telefon ederek durumu bildirmesi üzerine 15 kişinin tahkikata geldiğini, sanık Muzaffer YALMAZ'ı tanadığını beyan ederek kendisini silâhlı olarak soymaya gelenlerin Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER ve elinde çanta olanında Hasan ÇETİN olduğunu söylüyerek teşhis etmiştir. (Dosya 28

sayfa 71, 73, Dosya 29 Sayfa 8, Dosya 39 D.tutanağı sayfa 153-155)

Tanık Hasan ÇAM olay günü akşamı annesinin kendisine kalorifer da-iresinden acayip sesler geliyor diyerek haber vermesi üzerine aynı apart-manda oturan Muzaffer TERLİKÇİ'ye haber vererek temizlik için kendisinde bulunan anahtarla kapıyı açıp, içeri girdiklerinde Nuri Osman ÇELENK'in elleri ayakları arkaya bağlı, ağzı flasterle yapışık vaziyette yerde ya-tarken gördüklerini, ağzından flasteri çıkartıp el ve ayaklarındaki ipi keserek çözdüklerini beyan etmiştir. (Dosya 29 Sayfa 19, Dosya 39 D.Tuta-nağı 160-161)

Tanık Muzaffer TERLİKÇİLER'de olayı kapıcı Hasan ÇAM gibi anlata-rak Hasan ÇAM'ın haber vermesi üzerine içeriye girdiklerinde elektrikle-rin sönmük olduğunu ve Nuri Osman ÇELENK'in ağzı flasterle yapışık, elleri ve ayakları arkaya bağlanmış olarak gördüğünü ve çözüp kurtardıklarını söy-lemiştir. (Dosya 29 Sayfa 20, Dosya 39 D.Tutanağı sayfa 163)

Nuri Osman ÇELENK'in soygun esnasında elleri ve ayakları bağlanı-rken ve ağzına flaster yapıştırılırken ağzına vurulduğuna dair 29 numaralı dosyanın 21 ve 22 sıralarında birgün iş ve gücüne mani olacağına dair Dr. raporu mevcuttur.

Nuri Osman ÇELENK olaydan sonra kendisini soyanları bulup göste-renlere mükâfat vaadinde bulunması üzerine olay tanıklarından Mehmet ESER'-in sanıklardan biri olarak gösterdiği Erol ÖZGÜR'ü görünce (heyecanla ve gözleri yaşararak işte hadise günü elinde tabanca olanın dükkânına giren ellerimi ve kollarımı bağliyan kasamdaki 468.000.-lirayı alan budur) diye göstermiş isede, bu teşhisinde yanlış olduğunu, kendisini soyanların Hasan ÇE-TİN, Ahmet ÇOKER ve Selim YALÇINER olarak teşhis etmiş ve Erol ÖZGÜR İs-tanbul 6 ncı Ağır Ceza Mahkemesinin 28 MAYIS 1971 gün ve 1971/134-107 sa-yılı kararıyla tahliyesine karar verilerek dosya 6 ncı Ağır Ceza Mahkeme-sinin 9 HAZİRAN 1971/gün ve 1971/134-140 sayılı yazısıyla sıkıyönetimko-mutanlığına gönderilince sıkıyönetim komutanlığınca 17.7.1971 gün ve 1971/158-103 sayılı kovuşturmayaya yer olmadığı kararı sıkıyönetim komutanlığı Askerî Savcılığınca tanzim olunmuştur. (Dosya 35 Sayfa 1 dosya 29 sayfa 162, 170, 154)

Nuri Osman ÇELENK duruşmada gösterilen ve Kanarya Mahallesi Flor-ya Caddesi Ardicıkuşu sokak No: 5/A da Ahmet ÇOKER ve Hasan ÇETİN'in evin-de bulunan 1108718 ve 1108715 numaralı iki adet star tabanca ile 108670 numaralı tabanca ile naylon ip ve flasterlerin soygunda kullanılan taban-ca ip ve flasterler olmadığını söylemiş fakat sanığın 4 EKİM 1971 tarih-inde karısına haber vermeden sahte pasaportla Almanya'ya gitmiş olduğunun bildirilmesi üzerine tevsii tahkikat sırasında mahkemeye gönderilen 44 nu-

maralı dosyadaki ip ve flasterlerin suçta kullanıldığı anlaşılmış isede, tanık Nuri Osman ÇELENK sahte pasaport ve gizli yollardan Almanya'ya gitmiş olduğundan yeniden dinlenmesi mümkün olmamıştır. Parmak izi uzmanı Talât KÖKSAL ifadesinde kasanın sathı pütürlü olduğundan parmak izlerinin tesbit edilemediğini bildirmiştir. (Dosya 48 D, tutanağı sayfa 337, dosya 47, sayfa 107, dosya 48 sayfa 159, 156, 157, 158)

Nuri Osman ÇELENK karısına yazdığı 14.10.1971 tarihli mektubunda mahkemeler bittikten sonra yurda döneceğini ifade etmektedir. (Dosya 48, sayfa 158)

Nuri Osman ÇELENK'in; dinlenen tanık ifadelerine ve hakkında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmiş Erol ÖZGÜR'ün avukatı Coşkun KARABULUT'un ifadesine göre; döviz işleriyle meşgul olduğu ve sahte pasaportla yurt dışına çıktığı tesbit edilmiş olsa bile tanık Cemal BÜTÜN, Mehmet ESER, Hasan ÇAN, Muzaffer TERLİKÇİLER, Kasım KASEMİ'nin birbirini tamamlayan ifadelerine yer gösterme ve teşhis tutanaklarına göre, sanık Muzaffer YILMAZ ve sanık Sarp KURAY'ın verdiği talimat üzerine Sanık Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, ve Selim YALÇINER asli maddi fail olarak, sanık Muzaffer YILMAZ ve Sarp KURAY'ın da fer'i fail olarak Nuri Osman ÇELENK'in soygun olayına iştirak ettikleri anlaşılmış ve ancak yağma sonucu elde ettikleri meblağın kat'i surette tesbiti mümkün bulunmamıştır. Sanık İrfan SOLMAZER ve Rafet KAPLANGI ile Erkan DİRİK'in bu soyguna asli maddi fail veya fer'i fail olarak katıldıkları hususunda bir delil elde edilemediğinden cürüm atfı mahiyetinde kalmıştır.

Askerî savcı tarafından sanık Hasan ÇETİN'in Trabzon Radyo Evinde çalışırken komünizm propagandası yaptığı iddia olunmuş isede Trabzon Cumhuriyet Savcılığının 13.1.1972 gün ve 1971/14789 sayılı yazılarıyla böyle bir tahkikat olmadığı bildirilmiştir. (Dosya 48 Sayfa 116)

Sanık Hasan ÇETİN ile Ahmet ÇOKER'in Gölcük Good-Year lojmanları trafo merkezine 21.4.1971 gecesini infilakı kabil madde koyduklarına dair mahkumiyete götürücü hiç bir delil elde edilememiş ve bu iddia kavli mücerrette kalmıştır. Gölcük Kaymakamlığının 18.5.1971 gün ve 421 sayılı yazılarında bu olayın faillerinin meçhul olduğu bildirilmiştir. (Dosya 28 sayfa 95-85)

Mahkemede yeminli olarak dinlenen gece bekçisi Molla BİLET ve Nejedet KARGAOĞLU'da sanıkların görmediklerini ve tanımadıklarını söyledikleridir.

Sanık Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER sorgu ve müşafahalarında trafo merkezine dinamit atmadıklarını beyan etmişlerdir. Tanık ve muhbir Kubilay KILIÇ 22 NİSAN 1971 günü henüz sıkıyönetim ilân edilmeden önce 3 nevi Ordu

komutanlığı Askerî savcılığında ifadesi tesbit edilerek sanıklar arasına gönderildiğinde Hüseyin ATALAY ile Taksim'de buluşarak Kocamustafapaşa'daki eve gittiklerini ve oradan deniz kenarına indiklerinde Şinasi MAKTAV'ın (Kem'in) yani Erdoğan TUFAN'ın arabasını bir Dev-Gençli ile yaktığını kendisine anlattığını yanlarında başka kimse olmadığını, Hikmet ÇELİK'in Hasan ÇETİN'e fitilini uzun bırakmışsınız demesinden de sanık Hasan ÇETİN'in Gölcük'de bir kayık kaybolmuş diye bahsetmesinden trafo merkezine dinamit koyanların bunlar olduğunu anladım. Mealindeki ifadesi bir tahmin ve cürüm atfından ileri gitmemiştir. (Dosya 18 sayfa 10-12, Dosya 39 D.tutanağı 98)

Aynı tanık muhbir Kubilay KILIÇ 3 NİSAN 1971 tarihinde Şahin ALDOĞAN'ın da hazır oldukları Turşucu deresindeki evde toplantı yapıldığını söylemesine rağmen tanık Tğm.Nurettin DEMİRAY ve Muammer KARA o tarihte çiçek pasajında beraber yemekte olduklarını söylemektedir. (Dosya 39 D.tutanağı sayfa 97, Dosya 47 sayfa 202)

Tanık ve Muhbir Kubilay KILIÇ 3.4.1971 tarihinde yapılan toplantıda Hasan Hüseyin ATALAY'ın da olduğunu söylemektedir. Hâlbuki bu tarihte tanık ve Muhbir Kubilay KILIÇ'ın İstanbul'da olmayıp, gemide içeri vardiye olduğu anlaşılmaktadır. (Dosya 47, sayfa 157, 158, 159)

Tanık Kubilay KILIÇ sanık Hasan Hüseyin ATALAY'ı da 13.2.1971 tarihinde Göztepe Pınar Apartmanında yapıldığı iddia edilen toplantıda göstermektedir. Hasan Hüseyin ATALAY'ın ise bu tarihte Amasya'da izinli olduğu bildirilmektedir. (Dosya 41, sayfa 103 ve dosya 55 de sanık Hasan Hüseyin ATALAY'ın müdafası ve ekli ifadeler)

Diğer sanıkların durumlarında incelenirken görüleceği üzere tanık ve muhbir Kubilay KILIÇ gördüklerini ve bildiklerini doğru ve bitaraf söylemediğinden ve bu hususu teyit edecek başkada bir delil mevcut olmadığından ifadesine itibar edilmemiştir.

İddianamede T.C.K.nun 146/2 maddesine, esas hakkındaki mütalâada T.C.K.nun 141/5 maddesine göre cezalandırılmaları talep edilen sanıklardan Ulusel BERRAK, Ergin TÜRÜSEL ve İzzet DEMİRHAN'ın 30 NİSAN 1971 gecesi Güverte sınıf okulları komutanlığı binası içinde verilen müteaddit emirlere aykırı olarak içki içerek emre itaatsizlikte ısrar etmeleri ve aynı zamanda gece bina içindeki güverte Albay İsmet ÇAKMAK'ın yatıp kalktığı ve şahsına tefhik ettiği odada yangın çıkartılarak bazı şahsi ve askerî eşyalarının yakılmasında sanıkların Donanma Komutanlığı Askerî Mahkemesinin 8.6.1971 gün esas 1971/125 ve 1971/73 karar sayılı hükmü ile emre itaatsizlikte ısrar suçundan As.C.K.nun 87/1 ve 50, 51/A ve 32/B maddelerine göre 2 şer ay müddetle hapis cezasıyla mahkûmiyetlerine ve takdiren ordudan

Kubilay KILIÇ
Komm.

ihraçlarına dair hüküm Askerî Yargıtay 1 nci Dairesinin 26.7.1971 gün ve 1971/306 esas 1971/305 sayılı ilâma ile kesinleşmiştir. (Dosya 41 Sayfa 249-255)

30 NİSAN 1971 gecesi saat 23.45 sıralarında Gölçük G.,verte Sınıf Okulları komutanlığı binasında Güverte Sınıf Okulları komutanı Güverte Alb. İsmet ÇAKMAK'ın yatak odasında çıkan yangın sonucu 2903 lira 16 kuruş tutarındaki demirbaş malzeme , 4469 lira 79 kuruş binadaki hasar ve takribi 3380 lira tutarındaki zati zararlar ilgili soruşturma evrakının donanma komutanlığı Askerî Savcılığının 6.5.1971 gün ve 1971/267 esas ve 1971/6 karar sayılı görevsizlik kararıyla İstanbul Sıkıyönetim komutanlığına gönderilmesi üzerine İstanbul Sıkıyönetim komutanlığı 10MAYIS 1971 gün Adli Müşavirlik 1971/45 sayılı emri ile sanıklar hakkında Devletin müsellah kuvvetlerinin hizmetinetahsis edilmiş müesseseyi tahrip etmek suçundan sanık Tğm.Ergin TÜRÜSEL, Ulusel BERRAK, İzzet DEMİRHAN, Ahsen GÜRGÖL ve Kürşat ÇİĞ haklarındaki soruşturma evrakı tutuklama istemi ile sıkıyönetim komutanlığı Askerî Savcılığına gönderilmiş, fakat sanıkların müsnet fiilleri ifa ettiklerine dair hiç bir delil olmadığından 20 MAYIS 1971 günü yapılan duruşmasız tetkikte 353 Sayılı Kanunun 70/2 maddesine göre sanıklar hakkındaki tutuklama talebi reddedilmiş ve sanıkların görev mahallinde arama yapılmasına karar verilmiş isede, 353 Sayılı Kanunun 66 nci maddesine göre yapılan aramada suçlarını sübuta erdirecek hiç bir delil elde edilememiştir. (Dosya 32 Sayfa 56)

Askerî Savcı bu sanıklarla aynı durumda olan sanık Kürşat ÇİĞ ve Aksen GÜRGÖL haklarında 17.7.1971 gün ve 1971/158-103 sayılı soruşturmaya yer olmadığına karar vermiş ve bu karara delil yetersizliği sebebiyle sıkıyönetim komutanlığıncada itiraz edilmediği anlaşılmıştır. (Dosya 35 Sayfa 109, Dosya 37 sayfa 27)

Sanık Ulusel BERRAK, Ergün TÜRÜSEL ve İzzet DEMİRHAN'ın 30.4.1971 gecesi Gölçük G.,verte sınıf okulları Komutanlığı binasındaki Güverte Alb. İsmet ÇAKMAK'ın yatak odasını kasten veya ihmâl suretiyle yaktıklarına dair hiç bir delil elde edilememiş, tanık olarak dinlenen Güverte Alb.İs, met ÇAKMAK, Yb.İhsan GÜRLER, Yzb.Mustafa SINIR, Utğm.Hüseyin SAĞLAN, Yılmaz ÖZSAVANER, Kemâl TELSEREN, Nejdet YALÇIN, Sadettin GÖREL, Hasan ÖZÇELİK, Teoman ÖZ, Adnan ACIOĞLU, Renzi YÜCEL, Çetin FİŞEKER, Orhan BİLGİN, Muammer KARA, Mehmet TOMBAK, Faruk SİRMAÇEK, M.Nuri TAN ve Nejat YASAER'in ifadelerinden de, sanıkların ika eylediklerine dair bir ip ucu elde edilememiştir. (Dosya 32 sayfa 1-40, dosya 41, sayfa 204, 256, 257, 258, 259)

32 numaralı dosyanın 3-5 sırasındaki tesbit ve bilirkişi raporunda yanan eşyaların bir araya toplanması gardrop çekmecelerininin boş olması

odanın giriş kapısı kilidinin montesi üzerinde torna vida ile oynadığının tesbit edilmesi, içerideki bozdolabının devrik olması sebepleriyle yangının ihmâl sonucu kendi kendine veya elektrik kontağından husule gelmeyip yangının dışarıdan bir müdahaleyle kasten meydana getirildiği anlaşılmakta isede dıştan müdahale edenlerin kimler olduğu tesbit edilememiştir. Olayın vukubulduğu 30 NİSAN 1971 gecesinden evvel 28 ve 29 NİSAN 1971 tarihlerinde sanıkların arkadaşları nezaret altına alınmış olduklarına göre, bunlardan muberr olan birisi tarafından yapılabileceği düşünülmüş isede kim olduğu tesbit edilememiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığının 27.4.1971 gün ve 1971/50377/S.F. sayılı yazısıyla silâhli isyana teşebbüs, Devletin Siyasi, iktisadi ve sosyal temel nizamlarını topyekûn yıkmaya matuf gizli cemiyet kurmaktan ceman 96 kişinin gözaltına alınmasının teklif edilmesi ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığınca da Askerî Savcının gönderdiği listelerde ismi yazılı subayların sanıklara ait 36 numaralı dosyadaki dilekçelerden de anlaşılacağı üzere 28-29 ve 30 NİSAN tarihlerinde gözaltına alındığı anlaşılmış fakat bu olayın faillerinin kim olduğu tesbit edilememiştir. (Dosya 21 Sayfa 2-15)

İddianamede TCK.nun 146/2 nci ve esas hakkındaki mütaleada TCK.nun 146/1 nci maddesine göre cezalandırılması talep edilen sanık Ruhi KOÇ sorgu ve müdafaasında 1968-1969 yılında devrimci Gençlik Federasyonunda o zamanki adıyla Fikir Kulüpleri Federasyonunda Genel Sekreterlik yaptığını Anayasayı ihlâl etmediğini, Anayasayı savunduğunu, Anayasayı ihlâl eden Demirel ve iktidarının dışarıda gezmekte olduğunu beyan etmiş ve 10/11 NİSAN 1971 gecesini sanık Sarp KURAY ile birlikte Korgenerâl Atif ERÇİKAN'ın evine infilâkı kabil madde koymadıklarını iddia etmiş isede, bu olayla ilgili Ankara 1 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesince sınıf ve Rütbe yönü bahis konusu olmadığı halde 353 Sayılı Kanununun 32 nci maddesine muhalif olarak sanıklar hakkındaki iddianame okunduktan sonra yetkisizlik kararı verilmesi ve suçun Ankara'da işlenmesi sebebiyle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi bu hususta yetkili olmadığı ve sanık Ruhi KOÇ'un mevcut dosyalar içerisinde suçluluğunu gösterir başka bir delil olmadığı gibi sanıklarla da aynı gaye için bir araya geldiğine dair bir delil de elde edilememiştir. (Dosya 68 D.tutanağı sayfa 55 Dosya 42)

Şu hale göre sanık Ruhi KOÇ'un Ankara'da Sarp KURAY'la birlikte işlediği suçla ilgili 42 numaralı dosya dışındaki dosyalardan, suçluluğunu sübute erdirecek hiç bir delil elde edilememiş ve yukarıda da izah edildiği gibi Ankara 1 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesinden Yetkisizlik kararıyla gelen dosyada da İstanbul 1 Numaralı Mahkemesi kendisini yetkisiz görmüştür. (Dosya 50 D.tutanağı sayfa 383)

Sanık Nejat ÇETİNKAYA'nın iddianamede T.C.K.nun 146/1 esas hakkındaki mütalâada ise T.C.K.nun 141/5, 31, 33 ve 40 ncı maddelerine göre cezalandırılması talep edilmektedir. Sanığın Sarp KURAY tarafından bir gazete kâğıdına sarılarak sanık Muzaffer YILMAZ'a verilmek üzere Hasan ÇETİN'e 25.000.-lira getirdiğine dair iddia sübuta ermemiştir. Esasen sanık Sarp KURAY da ifadesinde gazete kâğıdında sarılı olanın para olduğunu Nejat ÇETİNKAYA'nın bilmediğini ve kendisine işkence yapılması üzerine işkenceden kurtulmak için böyle söylemek mecburiyetinde kaldığını beyan etmiştir. Sanık Nejat ÇETİNKAYA'nın para götürdüğü iddia edilen 22 MART 1971 tarihinde pilot olmak için Eskişehir Yüz Yataklı Hava Hastahanesinde olduğu, Hava Hastahanesi Baştabipliğinin 46 numaralı dosyanın 154 ncü sırasındaki 19 KASIM 1971 gün ve 4006 sayılı yazıyla, 47 numaralı dosyanın 83 sırasındaki Eskişehir Ordu Evi Müdürlüğünün 3 ARALIK 1971 gün ve 2030 sayılı yazısında sanığın Ordu Evi 210 numaralı odadan 24 MART 1970 tarihinde ayrıldığı bildirilmekte ve sanık Hasan ÇETİN ve Sarp KURAY Emniyette dövülmeheri sebebiyle bu şekilde ifade verdiklerini beyan etmektedirler. (Dosya 37 sayfa 164, 165, 172 ...)

Sanık Sarp KURAY'ın ifadesinin bu kısmının işkence ile tesbit edildiği kancağını teyit etmektedir.

Sanık Nejat ÇETİNKAYA'nın 9 numaralı örgütün yaptığı iddia edilen gizli toplantılara ait, MİT raporunun 3 ncü sahifesinde 1 ŞUBAT 1971 tarihinden 9 ŞUBAT 1971 tarihleri arasında, İstanbul-Göztepe Pınar Apartmanında yapılan toplantıya katıldığı bildirilmiş isede, sanık Nejat ÇETİNKAYA'nın bu tarihlerde 1 ŞUBAT 1971 Pazartesi günü Gölcük'e intikal seyrinde bulunan Gemi'de olduğu, 2 ile 5 ŞUBAT tarihleri arasında Gölcük Yıldızlar Su Üstü Eğitim Merkezi Savunma Gurup Amirliğinde kısa süreli yangın savunma kursunda olduğu, 6-7 ŞUBAT 1971 tarihleri arasında Gemi'de içeri vardiya subayı olduğu, Bonanma Komutanlığının 9.12.1971 gün Hrk.İsth: 7130-16-71 sayılı Atmaca Gemi Komutanlığının ve Hücüm botları filotillaları komodorluğunun 18.2.1971 gün ve 1800 sayılı yazısından anlaşılmaktadır. (Dosya 47 Sayfa 133, 134, 135, 136, 137)

9.4.1971 tarihinde Ankara'da kâmet etmekte olan sanık Nejat ÇETİNKAYA'nın hamile eşinin banyoda düşmesi ve eşinde Ankara'dan dargın ayrılması sebebiyle aralarındaki bu dargınlığı gidermek için 800 liraya taksi kiralayarak Ahmet Zafer ERGÜN'den İstanbul'a geldiklerini, Umuryerini bilmedikleri için Derince'den Umuryerini sorduklarında sanık Seğgin PADIR ile Ali KIRCA'nın Umuryeri'nin göstereceklerini söylemeleri üzerine taksiye binerek beraberce Umuryerin'de sanık Nejat ÇETİNKAYA'yı görmek ve konuşmak için sanık Erkan DİRİK ve Ahmet Zafer ERGÜN'ün Umuryeri'ne gitmeleri şüpheli görülmüş isede, ne maksatla gittikleri hususunda herhangi bir

Can açık işkence

delil elde edilememiştir. (Dosya 37 duruşma tutanağı Sayfa 14,15, 31, Dosya 38 D.Tutanağı Sayfa 36, 41, Dosya 18 Sayfa 46, 47)

Şüphede sanığın lehine olduğundan sanık Nejat ÇETİNKAYA'nın suçsuz olduğu kanaatine varılmıştır.

Sanık Bayram AKGÜN Askerî Savcının iddianamesinde T.C.K.nun 146/2 maddesine göre cezalandırılması talep edilirken, esas hakkındaki mütalâasında T.C.K.nun 146/3 maddesine göre cezalandırılması talep edilmiştir. Sanık Bayram AKGÜN Zeytinburnu Yeşiltepe Çırpıcı yolu 6 Çınar sokak No: 4 de ikamet edip, Yeşiltepe 53 ncü sokak No: 12 de terziilik yaparken kendisine pantolon diktirmek için dükkânına gelen Hasan ÇETİN'le tanıştığını, kendisine Küçükçekmece Florya Caddesi Ardıçkuşu sokak No: 5/A da ev tuttuğunu, evin önündeki tahminen 30 cm.derinlikteki çukura gömdüğü 9 mm.çapındaki 11889 nolu otomatik bakalit saplı jarjöründe 3 adet geco marka mermi bulunan barebellum tabancanın Hasan ÇETİN'e ait olduğunu, İstanbul Emniyet "Üdurlüğünde tesbit edilen 24 MAYIS 1971 tarihli ifadesinde beyan etmiş isede (Dosya 28, sayfa 68, 23, 27) duruşmada tesbit edilen ifadesinde sanık Bayram AKGÜN kendi evinde bahçesine naylona sararak gömdüğü ve 23 MAYIS 1971 günü gömdüğü yeri gösterdiğinden Emniyetçe alınan 24.5.1971 gün ve 1646 sayılı ekspertiz raporuyla atışa salih olup, 6136 sayılı kanunun şümulüne giren tabanca ve fişeklerin kendisine ait olduğunu itiraf etmiştir. (Dosya 38, D.tutanağı sayfa 66, 130 Dosya 28 Sayfa 23, 27)

Sanık Bayram AKGÜN'ün komünist olduğu iddia edilmiş isede sanık sorgu ve müdafasını komünist olmadığını hakkında tahkikat yapılarak 19.12.1960 gün ve 5/669 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla Türk Vatandaşlığına alınan Yugoslavya'dan Türkiye'ye gelen göçmenlerden olduğunu, işsizlik ve pahalılıkla mücadele derneğinin Zeytinburnu Şubesi Başkanı olmadığını üyesi olduğunu, Hüseyin ELMACI'yı Türkiye İşçi Partisinden olması sebebiyle tanıdığını, Selâhattin OKUR'u tanımadığını, Hasan ÇETİN'i müşterisi olarak tanıdığını, Hasan ÇETİN, Mehmet AKMANER'in dahil olduğu bir örgüt bilmediğini ifade etmektedir. (Dosya 38, D.Tutanağı 65, 67, Doss38, S.129, 130, Dosya 52, S. 87)

İstanbul Cumhuriyet Savcılığının 13 MAYIS 1971 gün ve 1971/2027 sayılı yazılarına göre ise 7.12.1969 günü işsizlik ve pahalılıkla savaş derneğinin Türkiye Öğretmenler Sendikası İstanbul Şubesinin Aksaray'daki lokalinde düzenlediği (İşçi, köylü, halkçılık kurultayı) konulu konuşmasından dolayı hakkında T.C.K.nun 142/1 maddesine aykırı olarak komünizm propagandası yapmaktan soruşturma yapıldığı anlaşılmış isede, bu soruşturma evrakındaki sanığın Dr.Hikmet KIVILCIMLI olduğu görülmüş ve sanık Bayram AKGÜN'ün 6136 Sayılı Kanunun şümulüne giren suçtan gayri, başka bir suçunu sübute edirecek delil olmadığı anlaşılmıştır.

19. Sanık Metin EŞREFOĞLU'nun

Sanık Metin EŞREFOĞLU iddianamede T.C.K.nun 146/2 ve esas hakkındaki mütalâada ise T.C.K.nun 146/3 maddesine göre cezalandırılması talep edilmektedir. İddiaya göre Metin EŞREFOĞLU'nun ^{filili} 18 MART 1971 günü Taksim Lamartin Caddesi No: 46/B de oto komüsyoncusu Nuri Osman ÇELENK'in silâhlı soygununa aslî maddâ fail olarak iştirak eden sanıklardan Hasan ÇETİN'e 7,65 mm.çapında büyük boyda Belçika Brownig verdi iddiasından ibarettir. Sanık Hasan ÇETİN İstanbul Emniyet Müdürlüğünde . . . tesbit edilen ifadesinde Metin EŞREFOĞLU'dan 7,65 çapında büyük boyda Belçika-Brownik istedi^m o da tereddütsüz verdi, mealindeki ifadesini sübuta erdirecek hiç bir delile rastlanmamıştır. Sanık Metin EŞREFOĞLU ise sorgu ve müdafasında Hasan ÇETİN'e silâh vermediğini söylemiştir. Sanık Hasan ÇETİN ise duruşmadaki ifadesinde sanık Metin EŞREFOĞLU'dan silâh almadığını beyan etmiştir. (Dosya 37 D.tutanağı sayfa 18, Dosya 37 Sayfa 164, 166, 172)

Sanık Metin EŞREFOĞLU'nun sanık Hasan ÇETİN'e verdiği iddia edilen 7,65 çapında büyük boyda Belçika-Brownik bulunamamıştır. Hasan ÇETİN'in bulunduğu yerlerde Göztepe Hatboyu Ege sokak No: 10/6 da 8.4.1971 günü yapılan aramada 7,65 çapında 1017711 ve 1017720 numaralı astra marka tabanca, 23.5.1971 günü Küçükçekmece Florya çaddesi Ardıçkuşu sokak No: 5/6 da yapılan aramada ise 1108715, 1108718 numaralı star ile 108670 numaralı hanlar marka tabanca ve dinamit bulunmuştur. Bunlara dair arama zabıtları 33 ve 28 nci dosyalarda mevcuttur. (Dosya 33, sayfa 8, dosya 28, sayfa 25)

Bayram AKÜN'ün evinin önünde kendisine ait olup gömülü olarak bulunan 11889 numaralı tabanca ⁿⁱⁿ ise, barabellum marka olduğu ekspertiz raporlarıyla tesbit edilmiştir. (Dosya 28 sayfa 23-27)

Pınar Apartmanında bulunan astra marka 2 adet tabancadan birinin Ayhan KANDAŞ'a diğerinin de Vahittin ERGİN'e ait olduğu anlaşılmıştır ki suç tarihinde Deniz Subayı olan bu iki Teğmenin Türk Silâhlı Kuvvetleri İç-Hizmet "anununa göre silâh taşıma ve bulundurmaları Kanununun kendilerine tanıdığı bir hak olduğundan suç değildir. (Dosya 33, Sayfa 8-Dosya 38 D.tutanağı Sayfa 69, 70, Dosya 26 sayfa 17, 18-Dosya 28 sayfa 25, 29)

Şu hale göre sanık Metin EŞREFOĞLU'nun Anayasanın 28 nci maddesi ile 171 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşü hürriyeti hudutları dışında elde mevcut dosyalarda müsnet suçu sübuta erdirecek herhangi bir delil mevcut olmadığından sanık Metin EŞREFOĞLU'nun suçsuz olduğu kanaatine varılmıştır.

20. Sanık Mustafa Namık Kemâl BOYA:

Askerî Savcılığın 43 numaralı dosyadaki 14 EKİM 1971 gün ve 1971/274 esas ve 1971/196 karar sayılı iddianamede, sanıklardan Hasan ÇE-

TİN'e tabanca verdiğinden bahsile;T.C.K.nun 146/2 maddesine göre cezalandırılması talep edilirken,esas hakkındaki mütalâada T.C.K.nun 146/3 maddesine göre cezalandırılması talep edilmektedir. Sanık Namık Kemâl BOYA'nın babası,annesi ve kardeşleriyle ikâmet ettikleri İstanbul Ortaköy Mecidiye Mahallesi Değirmen sokak No: 9/2 de 29 NİSAN 1971 günü yapılan aramada bir suç aleti bulunmadığı, fakat 6136 Sayılı Kanunun şümülüne girmeyen bir adet kopluk, altılı tabanca, yivsiz iki av tüfeği, bir arma dolusu 28 adet fişegi, iki adet dolu fişek bulunarak zabte edilmiş isede 16 numara çaplı fişek yatağı dahil 75 cm.namlu uzunluğundaki kırma yivsiz av tüfeği ile 10,5 mm.çapında 83 cm.namlu uzunluğundaki ağızdan dolma yivsiz ve horozu el ile kurulan kapsülle ateşlenen av tüfeklerinin ve av tüfeği fişeklerinin 1308 sayılı kanunla değişik 6136 sayılı kanunun 13 ncü maddesi kapsamına girmediği 25-8-1971 gün ve 2506 ve 2507 sayılı ekspertiz raporlarından anlaşılmıştır.(Dosya 43 Sayfa 384, 385)

Sanık Mustafa Namık Kemâl BOYA'nın evinde bulunan 1836-1847 yılları arasında imâl edilen halen mevcudu bulunmayan (PIN - FIRE) ateşleme işneli fişeklerin kullanılabileceği eski ve tarihi değeri bulunan 12 mm.çapında 14 cm.namlu uzunluğundaki 243578 numaralı Belçika yapısı tabancanın ise atışa salih olup 6136 sayılı kanunun 11 nci maddesine göre bulundurulmasına izin verilmesi gereken silâhlardan olduğu 30 NİSAN 1971 gün ve 1394 sayılı ekspertiz raporundan anlaşılmaktadır. (Dosya 43 sayfa 383)

Sanık Mustafa Namık Kemâl BOYA'nın babası Dilâver BOYA ise 6 EKİM 1971 tarihli dilekçesiyle bu av tüfekleri ve fişeklerin ruhsatlı olduğunu ileri sürerek bakım için iadesini talep etmektedir. (Dosya 43 Sayfa 441)

Sanık Namık Kemâl BOYA'ya ait olduğu iddia edilen Şişli Eşref efendi sokak 88/2 numaralı binanın zemin katında bulunduğu bildirilen 2600 kilogramlık orjinal kutular içerisindeki 8 kutu dinamit ile 2 açık kutu içindeki 37 adet tam,bir adet yarım dinamit ve 110 adet tahrip kapsülü 100 metre ve 47,5 cm.boyundaki fitillerin sanık Namık Kemâl BOYA'ya ait olduğunu gösterir kat'i bir delil elde edilememiştir. T.C.K.nun 264 ncü maddesinde belirtilen ve bomba imalında kullanılan patlayıcı maddelerden olduğu 18.1.1971 gün ve 153 sayılı ekspertiz raporuyuda anlaşılmış isede bunların Mustafa Namık Kemâl BOYA'ya ait olduğu tesbit edilememiştir. (Dosya 43 sayfa sayfa 428)

Sanık Mustafa Namık Kemâl BOYA'nın İstanbul Cumhuriyet Savcılığının 15 EYLÜL 1971 gün ve 1971/120 esas ve 1971/58 karar sayılı iddianamesi ile 6.10.1970 tarihinde 171 sayılı kanuna muhalefetten İstanbul 2 nci Asliye Ceza Mahkemesine sevk edildiği, (Dosya 43, sayfa 414) ve yine 31 AĞUSTOS 1970 günü 171 sayılı kanuna muhalefetten 1970/413 esas ve 1970/88 karar

sayılı iddianamesiyle Asliye Ceza Mahkemesine sevk edildiği (Dosya 43 sayfa 4) 11.12.1969 tarihinde Silivri'nin Değirmendere sakinlerine izrar ve halkın kanunlara karşı gelmeye tahrik etmediğinden hakkında Silivri Cumhuriyet Savcılığının 17.11.1969 gün ve 1969/606 esas ve 1969/227 sayılı ademi takip kararı verildiği anlaşılmıştır. (Dosya 43 Sayfa 397)

Sanık Hasan ÇETİN İstanbul Emniyet Müdürlüğünde tesbit edilen 22-23 MAYIS 1971 tarihli ifadesinde (Kemâl BOYA) adındaki şahıstan beheri 2000.- liradan 3 adet star marka tabanca aldım. Bediğine ve sanık Mustafa Namık Kemâl BOYA'da hakkındaki tutuklama kararının vicahiye çevrilmesi sırasında Emniyet Müdürlüğünde ve Askerî Savcılıkta verdiği ifadelerin tamamen doğru olduğunu sanık Hasan ÇETİN'in Askerî Savcılık ifadesinde beyan ettiği gibi 3 adet tabancayı ŞUBAT sonu veya MART başlarında Sedat isimli şahıstan alıp Hasan ÇETİN'e verdiğini, onun bu tabancaları ne maksatla aldığını bilmediğini, açıkça beyan ve ikrar etmesi ve Hasan ÇETİN'in sanık Ahmet ÇOKER'le birlikte kaldığı Küçükçekmece Florya caddesi Ardıçkuşu sokak No: 5/A da yapılan 23 MAYIS 1971 günü yapılan aramada da 1108715, 1108718 numaralı 2 adet star marka tabanca ile 1 adetde 108670 numaralı hanlar marka tabancanın bulunması sanık Mustafa Namık Kemâl BOYA'nın Dosya 43 sayfa 371 deki ikrarı ile sanık Hasan ÇETİN'in bunu tamamlayan ikrarı karşısında sanık Mustafa Namık Kemâl BOYA'nın 1308 sayılı kanunla değişik 6136 sayılı Kanunun 13 ncu maddesine muhalefette bulunduğu anlaşılmış ve mahkemecede bu kanaata varılmıştır. Dinamit ve patlayıcı maddeler bulundurduğuna dair mahkemeye kanaat bahsedecek kâfi delil elde edilememiştir.

25. Sanık Mehmet ARABACI:

Sanık Mehmet ARABACI'nın Deniz Lisesin'de okurken Heybeliada'da Muhsin'in kahvesinde siyasi toplantı yaptığından bahsile iddianamede T.C.K. nun 146/3 maddesine göre esas hakkındaki mütalâada ise T.C.K. nun 141/5 maddesine göre cezalandırılması talep edilmiştir. Sanık Mehmet ARABACI'nın ise Deniz Lisesin'de okumadığı 1 TEMMUZ 1969 tarihinde Biga Lisesi Fen Bölümünden mezun olarak 1 TEMMUZ 1969 gün ve 368 numaralı Devlet Lise Bitirme Diplomasını aldığı, doğrudan doğruya kazandığı sınav sonucu Deniz Harb okuluna kaydolduğu Biga Lisesi Müdürlüğünün ve Deniz Harp Okulu Komutanlığının yazılarından anlaşılmış ve sanığın Deniz Harb Okulu 2 nci sınıfında 6907 numaralı öğrenci iken ihraç edildiği Deniz Harp Okulu Komutanlığının 10 HAZİRAN 1971 gün ve 1971/4184-19 sayılı yazılarıyla diğer belgelerden anlaşılmış bulunmaktadır. (Dosya 26 Sayfa 389, 390, Dosya 41 sayfa 38, Dosya 38 D. Tutanağı sayfa 57, 58)

Sanık Mehmet ARABACI'nın 1 ŞUBAT 1971 tarihinden 9 ŞUBAT 1971 tarihine kadar Pınar Apartmanındaki ve yine 13 ŞUBAT 1971 tarihinde Pınar Apartmanında yapıldığı iddia edilen toplantıya katıldığı bildirilmiş isede

1971 yılı takvimine göre 6 ŞUBAT 1971 tarihinden 9 ŞUBAT 1971 tarihine kadar Kurban Bayramı tatili olması sanık Mehmet ARABACI'nın bu tarihlerde Biga'da izinli olduğunu söylemesi Pınar Apartmanını bilmemesi, muhbir ve tanık Kubilay KILIÇ'ın ifadesinde isminin geçmemesi karşısında sanık Mehmet ARABACI'nın T.C.K.nun 141/5 maddesine göre mahkûmiyet hükmü verilmesini haklı gösterecek hiç bir delil elde edilememiş ve sanık Mehmet ARABACI'nın müsnet suçu sübut bulmamıştır.

22. Sanık Ziya BÜYÜKKAYALAR:

Sanık Ziya BÜYÜKKAYALAR Deniz Üsteğmeni olarak hizmet ettiği sıralarda Millî Emniyet Hizmetleri İstanbul Bölge Başkanlığının 4.5.1971 gün ve 10655 sayılı çok gizli raporlarında 13.2.1971 gecesi İstanbul Göztepe Ege sokak No: 10/6 da yapıldığı iddia edilen gizli toplantıya katıldığından bahsile, iddianamede T.C.K.nun 146/2 ve esas hakkındaki mütalâada ise T.C.K.nun 141/5 maddesine göre cezalandırılması talep edilmiş isede Deniz Emekli Üsteğmen Ziya BÜYÜKKAYALAR'ın sorgu ve müdafaasında "bu tarih benim için unutulmuyacak bir tarihtir, bu tarihte benim babam ölmüştür. Onun cenazesini kaldırmakla meşguldüm" demesi üzerine keyfiyet Eyüp kazası Kemer Burgaz bucağı nüfus memurluğundan sorulduğunda sanık Ziya BÜYÜKKAYALAR'ın babası Ahmet Teyfik BÜYÜKKAYALAR'ın 13 ŞUBAT 1971 tarihinde vefat ettiği nüfus memurluğunun 28.8.1971 gün ve 429 sayılı yazılarına ekli 28.8.1971 tarihli künye kayıdı yazılarından anlaşılmıştır. (Dosya 41 Sayfa 25, dosya 38 D.tutanağı sayfa 43, 44)

Sanık Ziya BÜYÜKKAYALAR'ın İstanbul Merkez Komutanlığının 14 ARALIK 1971 Per: 7200-1201-70-1 sayılı yazılarına göre, 13 ARALIK 1970 günü hafif alkollü iken Şişli Halaskârgazi caddesinde bazı vitrin camlarını kırması ve üzerinde (Mao The tung'un) "partimizin tarzını düzeltelim" adlı kitabın bulunması ve hakkında bunlardan İstanbul Cumhuriyet Savcılığınca soruşturma yapılması ve bu suçlarından 12.2.1971 gün ve 1971/20 sayılı takipliksiz kararı verilmesi müsnet suçun delili olarak kabule kanunen imkân yoktur. (Dosya 26 sayfa 228, 316, 317, 318-Dosya 49 sayfa 14) Bu itibarla sanık Ziya BÜYÜKKAYALAR'ın suçluluğunu haklı gösterecek ve hakkın da T.C.K.nun 141/5 maddesinin tatbikini gerektirecek hiç bir delil elde edilememiş ve sanığın bu sebeplerden dolayı suçsuz olduğu kanaatine varılmıştır.

23. Sanık Vahittin ERGİN:

24. Sanık Ayhan KANDAS:

25. Sanık Taner ÖNDER:

26. Sanık Kadir BİRDAL:

27. Sanık Remzi ARASAN:

28. Sanık Cengiz KILIÇ:

29. Sanık Şinasi MAKTAV:

30. Sanık Mülayim TUNCELLİ:

Askerî Savcının iddianamesinde sanık Remzi ARASAN T.C.K.nun 146/3, Cengiz KILIÇ T.C.K.nun 146/1, Şinasi MAKTAV T.C.K.nun 146/2, Mülayim TUNCELLİ T.C.K.nun 146/3 maddesine göre talep edildikten sonra sanıkların suçluluklarını sübuta götürecek hiç bir kanaat verici delil elde edilememesine rağmen Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında sanık Şinasi MAKTAV'ın bu seferde T.C.K.nun 146/1, Cengiz KILIÇ ve Remzi ARASAN'ın T.C.K.nun 141/5, 31, 33 ve 173/3 maddelerine göre cezalandırılmasının ve durumlarında hiç bir değişiklik olmayan sanık Mülayim TUNCELLİ'nin de be-reatinâ karar verilmesini talep etmiştir. Adı geçen sanıklardan Remzi ARASAN, Cengiz KILIÇ, Şinasi MAKTAV ve Mülayim TUNCELLİ 7 NİSAN 1971 akşamı Pınar Apartmanında duruşma tutanağındaki kayda göre 7 NİSAN 1952 doğumlu sanık Selim YALÇINER'in yaş gününü kutlamak için toplandıkları, sanık Remzi ARASAN'ın izinli olduğu, olay tarihinde Cengiz KILIÇ, Mülayim TUNCELLİ'nin izinli olmadığı, Şinasi MAKTAV'ın ise Deniz Harp Okulundan ihraç edilmiş arkadaşları olduğu ve Selim YALÇINER'in davetlisi olarak Pınar Apartmanına geldiği, izinli olmayan Cengiz KILIÇ ve Mülayim TUNCELLİ'nin fakülte ve Yüksek Okullar yurduna geç kalmaları sebebiyle durumu telefonla Göztepede okula bildirmek istediklerinde öbetçiyi bulup izin alamadıkları Pınar apartmanında misafir olarak kaldıkları sırada arama yapıldığı, arama yapılırken kendilerinin bir odaya alındıkları ve aramanın usulsüz yapıldığı, Sanıkların beyan olunanlardır. (Dosya 34 sayfa 14 D.tutanağı sayfa 2)

Sanıklardan Selim YALÇINER'in babası Burhanettin YALÇINER ve annesi Güngör YALÇINER'de ifadelerinde 7 NİSAN 1971 tarihinde oğulları Selim YALÇINER'in yaş günü olduğunu söylüyerek 34 numaralı dosyanın 114 sırasındaki duruşma tutanağına geçirilen 7.4.1952 tarihini ve 7 NİSAN 1971 tarihini doğrulamışlardır. (Dosya 17, sayfa 1, 3, 4-Dosya 18 sayfa 27-28, dosya 39 D.tutanağı sayfa 174, 175, 177)

Sanık Remzi ARASAN arkadaşı Selim YALÇINER'in yaş günü dolayısıyla izinlidir. (Dosya 26, sayfa 34)

Askerî öğrenci Remzi ARASAN'ın 14.4.1970 tarihinde Turan EMEKSİZ anıtına yapılan yürüyüşe katıldığından disiplin yoluyla 10 gün oda hapis cezasıyla cezalandırıldığı anlaşılmıştır. (Dosya 26 sayfa 33)

Sanık Mülayim TUNCELLİ'nin disiplinsizliğine ve ideolojik bir faaliyetinin olmadığı bildirilmiştir. (Dosya 26 sayfa 33)

1971 takvimine göre 7 NİSAN 1971 çarşamba 8 NİSAN 1971 perşembe olduğuna göre Pınar apartmanındaki bu dairenin sanık Kadir BİRDAL ve sanık

Taner ÖNDER tarafından Deniz Tğm.Vahittin ERGİN ve Ayhan KANDAŞ için kiraa landığı, tanık ifadeleriyle tesbit edilmiştir. 7 NİSAN 1971 ve 8 NİSAN 1971 tarihlerinde sanık Vahittin ERGİN ve Ayhan KANDAŞ'ın görevli bulunduğu ve dairenin bir anahtarının da Selim'de olması sebebiyle sanıkların yaş gününü kutlamak için pınar apartmanındaki dairede toplandıkları bir sırada 8 NİSAN 1971 günü pınar apartmanı 10/6 da yapılan aramada öğrenci olan sanıkların apartmanda olduğu tesbit edilmiştir. (Dosya 47 D.tutanağı 308-309, 314) 8 NİSAN 1971 tarihli arama zabıt varakasında Deniz Tğm.Vahittin ERGİN ve Ayhan KANDAŞ'ın görevli olması sebebiyle arama zabtında imzaları yoktur. Göztepe Ege Sokak Ponar apartmanındaki 10/6 numaralı dairenin 8 NİSAN 1971 günü saat 05.30 sıralarında yapılan aramada eczacılık fakültesinde askeri öğrenci Remzi ARASAN, Teknik Üniversite Makina Fakültesinde Askerî öğrenci Mülâyim TUNCELLİ, Tıp Fakültesinden Askerî öğrenci Cengiz KILIÇ, Deniz Lisesinden ihraç edilmiş ve hakkındaki iptal davası lehine sonuçlanan Selim YALÇINER, Harp okulu ikinci sınıftan ihraç edilmiş Şinasi MAKTAV'ın yakalanması ve evde yapılan aramada yatak altında iki adet astra marka 1017711 ve 1017720 numaralı tabancalarla mermi ve jarjör bulunmuş isede bu tabancaların Deniz Tğm.Vahittin ERGİN ve Deniz Tğm.Ayhan KANDAŞ'a ait olduğu ve ayrıca mutfak dolabının altında bir kâğıda sarılı 24 santimetre uzunluğunda 4 adet dinamit lokumu, 8 adet kutsal isyan, 1 adet bitmiyen kavga, 2 adet anarşi yok, büyük derleniş, 1 adet uyanmak için uyarmalar, 1 adet Amerika'da harp doktrinleri, felsefenin temel ilkeleri, sosyalist gazetesi sol eli havaya kalkmış bir resim bulunmuş fakat oda da olduğu tesbit edilen teyp bulunamamış ve zabtın altınada bir adet 13/10 ebadında el yazısıyla bir adet Lenin'in resminin bulunması üzerine yazıldığı görülmüştür. (Dosya 33, sayfa 24, 25, 7, 8) ve (Dosya 26 s.37)

Sanık Vahittin ERGİN ve Ayhan KANDAŞ evlerinde bulunan iki tabancanın kendilerine ait olduğunu beyan etmişlerdir. (Dosya 38 D.tutanağı sayfa 68, 70)

Sanık Vahittin ERGİN ve Ayhan KANDAŞ olay tarihinde Deniz Subayı olduğuna göre Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 34 ncu maddesine göre silâh taşımak ve bulundurmamak hakkına sahip olduğundan hangi kaynaktan temin ederlerse etsinler silâh subayla birlikte bir bütün teşkil ettiğinden ve aksinide isbat etmek mümkün olmadığından bu iki tabancanın sanık Ayhan KANDAŞ ve Vahittin ERGİN'e ait olduğu anlaşılmıştır.

Sanık Şinasi MAKTAV'ın 14.4.1971 tarihinde Deniz Binbaşı Erdoğan TUFAN'ın evinin önündeki taksisini yaktığına dair hiç bir delil elde edilememiştir. Tanık ve muhbir Kubilay KILIÇ'ın, sanık Hasan Hüseyin ATALAY yanında iken sanık Şinasi MAKTAV'ın Erdoğan TUFAN'ın arabasını yaktığını 22-4.1971 tarihinde söylediğini ifade etmiş isede, sanıklar böyle bir ko-

'ın nuşma geçmediğini beyan ettiğinden ve sanık Kubilay KILIÇ bitaraf ifade vermediği şimdiye kadar ifadesinin tahkikatıyla anlaşılmasıyla bu iddia kavli mücerrette kalmıştır. (Dosya 39 D.tutanağı sayfa 98, 107, 103)

Mahkemede yeminli olarak dinlenen Deniz Binbaşı Erdoğan TUFAN yeminli ifadesinde, arabasını yakan şahıs hakkında herhangi bir bilgisi olmadığını, sanık Şinasi MAKTAV'ın Deniz Harp Okulu ikinci sınıftan tanıdığını aralarında geçmiş bir vaka olmadığını, (yalnız tanık Doğan YILDIRIM'ın başka bir yatakhane de sırtında göcuk dolap karıştırırken gördüğünü göcuk ve karıştırdığı devrim gazetelerini alarak odasına getirdiğini, fakat vak'a raporunu yazmadan Doğan YILDIRIM'dan aldığı göcuk ve devrim gazetelerinin odasından çalınmış olduğunu ifade etmesi karşısında) sanık Şinasi MAKTAV'ın arabasını yaktığına dair bir delil elde edilememiştir. (Dosya 39, D.tutanağı sayfa 178-179)

Sanık Cengiz KILIÇ'ın da açık ve gizli suç teşkil eden bir fiili olmadığı cürüm isnadından ileri gitmediği sanığın ifadesi ve mahkemede yeminli olarak dinlenen tanık Servet BÖTKE, Abdullah ERGÜN, Recai PAPUÇÇU ve Faik KORUNMUŞ'un birbirini itmam eden ifadeleriyle anlaşılmalıdır. (Dosya 47, D.tutanağı sayfa 307, 308, 315- Dosya 17 sayfa 92, 112, 31, 5, 6, 29, 13, 110, 111, 33, 30, 58, 59)

Sanık Cengiz KILIÇ sorgu ve müdafasında müsnet suçu işlemediğini 3 NİSAN 1971 tarihinde ve Heybeliada da Selim YALÇINER'in evinde toplantı yapılmadığını, adaya gitmediğini, 7 NİSAN 1971 tarihinin Selim'in yaş günü olması sebebiyle içki ve yiyecek maddeleri alarak Göztepe'deki Vahittin ERGİN'in evine gittiklerini, yiyip içtiklerini, vaktine geçtiklerini, yurda dönmesi imkânsız olduğundan, mazeretini bildirmek için telefon ettiğini, konuşmanın mümkün olmadığını, geceyi Şinasi MAKTAV, Selim YALÇINER, Remzi ARASAN ve Mülayim TUNCELLİ ile birlikte pınar apartmanında geçirdiklerini, bu hareketinden dolayı önce 7 gün, sonrada 20 gün disiplin cezası verildiğini, Selim YALÇINER'i tanıdığını, sanık Ahmet ÇOKER ve Hasan ÇETİN'i tanımadığını, Emniyette Hasan ÇETİN ve Ahmet ÇOKER'in ısrarı üzerine Kocamustafapaşadaki evde parayı gördüm diye ifade verdiğini, 18 MART 1971 tarihinde kadavra malzemelerini almak veya bırakmak için Kocamustafapa'daki eve gitmediğini derste olduğunu fakat bu evin fakülteye yakın olması sebebiyle Vahittin ERGİN bu evde otururken kullanmak üzere anahtarı Vahittin ERGİN'den almış olduğunu beyan etmiş fakat sınıf arkadaşlığı hudutları dışında sanıklar arasında gizli bir ittifak olduğunu yahut T.C.K.nun 141/5 maddesine göre sosyal bir sınıfın diğer sosyal bir sınıf üzerinde tahakkümünün tesis etmeye, sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya, memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal temel nizamlardan her-

hangi birini devirmeye matuf cemiyetleri her ne suretle olursa olsun kurma-
ğa tevessül ettiklerine, veya bunların faaliyetlerinin tanzim veya sevk ve
ya idare edip yol gösterdiklerine ve T.C.K.nun 141/5 maddesine göre böyle
bir cemiyete girdiklerinin veya bu maksatla bir araya geldiklerine dair bir
delil elde edilemediği gibi, bu maksatla toplandıkları kanaatinde varıla-
mamıştır. Çünkü 7 NİSAN 1971 tarihi, dinlenen tanık ifadelerine göre sanık-
lardan Selim YALÇINER'in doğumunun yıldönümüdür ve bir yaş gününün kutla-
mak için bir araya geldikleri anlaşılmıştır. (Dosya 37 D.tutanağı Sayfa
22, 27, 28, Dosya 34 Sayfa 114)

Askerî Savcının iddianamesinde T.C.K.nun 146/2 ve esas hakkındaki
mütalâasında T.C.K.nun 146/3, 31, 33 ve 40 ncu maddelerine göre cezalandı-
rılmaları talep edilen sanık Vahittin ERGİN, Ayhan KANDAŞ, Kadir BİRDAL
ve Taner ÖNDER'e müsnet fiillerini kasit ve delil bakımından tahakkuk et-
tirecek hiç bir delil elde edilememiştir. Sanıklardan Taner ÖNDER'in baba-
sının Emlâk Komisyoncusu olması sebebiyle Günaydın gazetesindeki ilân üze-
rine Kadir BİRDAL ile giderek Deniz Tğm.Vahittin ERGİN ve Ayhan KANDAŞ
için pınar apartmanının 6 numaralı dairesini 600 liraya Ahmet ŞAHİN'den
kiraladıkları ve teğmenlerin görevde olması sebebiyle kira mukavelesini-
de kendilerinin imzaladığı anlaşılmıştır. Sanık Vahittin ERGİN, Ayhan KAN-
DAŞ'ın T.C.K.nun 146/3 ve nede T.C.K.nun 141 ve 169 ncu maddelerini sübu-
ta erdirecek bir delil olmadığından bu husustaki iddia sabit olmamıştır.
Tanık Necmi CANTÜRK mahkemedeki yeminli ifadesinde bir gün dairede çalı-
şırken eşimin kardeşi Deniz Harp okulu öğrencisi Taner ÖNDER'in yanında
arkadaşı Kadir BİRDAL ile çalıştığı daireye gelerek günaydın gazetesin-
deki ilân üzerine Ahmet ŞAHİN adındaki birinin kiralık bir dairesi olduğu-
nu kendilerine söylemesi teğmenler için tutacağımız demeleri üzerine Ahmet
ŞAHİN'in de kendisini tanıması sebebiyle, aylığı 600 liradan evi kiraya ver-
diğini, orada mukavele yapıldığını Taner'in 400 lirası çıktığından 200 li-
rada kendisinin verdiğini, evin kirasını 4 defa Taner ÖNDER'in kendisine
verdiğini, teğmenlerin de Ahmet ŞAHİN'e kira vermiş olduklarını fakat gör-
mediğini Taner ÖNDER'in babasının emlakçi olduğunu ifade eylemiştir. (Dos-
ya 40 D.tutanağı 211)

Tanık Ahmet ŞAHİN'de yeminli ifadesinde Selmi AKMANOĞLU adındaki
akrabasının Güztepe Ege sokak pınar apartmanındaki dairesini kiraya vermek
için günaydın gazetesine ilân verdiğini, bir gündaireyi kiralamaya bir ki-
şi geldiğini öğrenci olduğu için vermediğini, sonradan bir kişinin daha gel-
diğini, talebe olduklarını fakat evi teğmenlere tutacaklarını söylemeleri
aynı zamanda dairede arkadaşına Necmi CANTÜRK'ü de tanımış olmaları sebebiy-
le daireyi Kasım 1970 tarihinde aylığı 600 liradan kiraya vermiş olduğunu
beyan etmiştir. (Dosya 39, D.tutanağı sayfa 193)

Tanık Emekli Albay Ekrem OĞUZ yeminli ifadesinde, pınar apartmanının 10/6 numaralı dairesine deniz subaylarının, Askerî Tıp öğrencilerinin resmî girip sivil çıktıklarını gördüm. Kızların da geldiklerini etraftan duyduğunu buraya girip çıkan subay ve öğrencilerin uygunsuz bir hareketlerini görmediğini beyan etmiştir. (Dosya 39 D.tutanağı sayfa 181)

Tanık Erkan YÜCELEN ise pınar apartmanının iki bloktan ibaret olup, kendisinin B Blokunda oturması sebebiyle kimseyi tanımadığını söylemiştir. (Dosya 39, D.tutanağı sayfa 181)

Tanık Muzaffer SAVAŞ ise yeminli ifadesinde, Pınar apartmanının altında bakkal olduğunu beyan ederek Ayhan KANDAŞ ve Vahittin ERGİN'i gördüğü, ara sırada sivil olarak Selim YALÇINER'i gördüğünü beyan ederek mahkemede de teşhis ettiğine göre pınar apartmanının 10/6 numaralı dairenin de sanık Vahittin ERGİN ve Ayhan KANDAŞ'ın tutulduğu anlaşıldığına göre bu daireden Deniz Harp okulundan ihraç edilen Hasan ÇETİN ile Deniz lisesinden ihraç edilen Selim YALÇINER'in de istifade ettiği anlaşılmaktadır. (Dosya 39 D.tutanağı 182) ancak sanık Vahittin ERGİN ve Ayhan KANDAŞ'ın sanık Selim YALÇINER ve Hasan ÇETİN'in hâl ve sıfatlarını bildiklerine dair hiç bir delil elde edilememiş ve bu sanıkların T.C.K.nun gerek 146/1, 141/1, 141/5 veya T.C.K.nun 169 ncu maddesini ihlâl ettiklerini haklı gösterecek hiç bir delil olmadığından, bekâr deniz subaylarının oturduğu ve askerî öğrencilerin geldiği bekâr subay evini bir örgüt evi olarak kabule, mevcut deliller muvacehesinde kanuni imkân görülememiştir. (Dosya 38, D.tutanağı sayfa 68, 70)

Gizli toplantıların yapıldığı iddia edilen Göztepe-Pınar apartmanının kapıcısı Hakkı KARGIN mahkemede yeminli ifadesinde, bu apartmanda 3 ay kadar kapıcılık yaptığını, 6 numaralı daireye girip çıkanların bir sülsüzlüğünü görmediğini daireye girip çıkanın en çok üç dört kişi olduğunu, deniz subayları ile öğrencilerinin bir birinden ayırt edemediğini gelip gidenlerden Vahittin ERGİN, Şinasi MAKTAV, Kadir BİRDAL, Selim YALÇINER ve Hasan ÇETİN'i tanıyorum diyerek mahkemede beyan ederek göstermiştir. (Dosya 46 D.tutanağı 299)

Tanık Orhan BALLI ifadesinde, 30 AĞUSTOS 1969 tarihinden 30 AĞUSTOS 1971 tarihine kadar Deniz harp okulunda 4 ncü bölük komutanlığına yaptığını, Sinop'daki olay sebebiyle Hasan ÇETİN, Mahmut ÖZEN ve Cemâli ÜLGÜN'ün ihraç edildiğini, Sarp KURAY ve Emin BABAKUŞ'un emekliye ayrılması üzerine, Harp okulundan Vahittin ERGİN, İhsan YANAR, Ayhan KANDAŞ, Maksut ÇATAK ve Cemâl ÖZSOY'un izinsiz Gölcük'e gitmesinden disiplin yoluyla tecziye edildiklerini, o zamanın okul komutanı olup, şimdi Karadeniz Üst komutanı Zahit ATAKAN'ın kendilerine sol eğilimli öğrencileri bildirerek bunları takip etmelerini söylediğini, savarona ile yurt dışına gittiklerizaman

Öğrenciler verilen harçlıklarına göre birşeyler aldıkları halde bunlar bir şey almadılar, ayrı bir zihniyet taşıyorlardı, diğer arkadaşlarına uymadıklarından, bunlarda gizli bir örgüt havası vardı."Diğerleri, suçları sabit görülme-
yen sanıklar bakımından davanın esasını izah etmekte ve sanık Vahittin ERGİN ise "subay kaçakçılık yapmıyacağından dışarıdan mal almadık demektedir. (Dosya 40 D.tutanağı sayfa 199, 200)

Şu hale göre, sanık Vahittin ERGİN, Ayhan KANDAŞ, Remzi ARASAN, Cengiz KILIÇ, Şinasi MAKTAV, Taner ÖNDER, Kadir BİRDAL ve Mülâyim TUNCELLİ'nin müsnet suçları sabit olmamış ve mahkemecede bu kanaata varılmıştır. Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliğinin 86/K maddesine göre, Askerlerin bir birine yardımcı vazife içinde olacağı gibi, vazife dışında da olacağından Deniz Harp okulu öğrencisi iken sanık Taner ÖNDER ve sanık Kadir BİRDAL'ın Deniz Tğm. Vahittin ERGİN ve Ayhan KANDAŞ'a, tanıdıkları vasıtasıyla ev tutmalarında bir suçları görülmediği gibi mahkemecede "barışta ve savaşta karada, denizde ve havada her zaman ve her yerde Milletine, Cumhuriyetine doğruluk ve muhabbetle hizmet ve kanunlara ve nizamla ve amirlerine itaat edeceğine askerliğin namusunu, Türk Sancağının şanını canından aziz bilip, icabında Vatan, Cumhuriyet ve vazife uğrunda seve seve hayatlarını feda edeceklerine namusları üzerine yemin etmiş olan bu askerî şahısların" müsnet suçu ika eyledikleri hakkında gerek delil ve gerekse vicdani kanaat bakımından suçsuz oldukları sonucuna varılmıştır.

31. Sanık Ahmet Zafer ERGÜN'ün

Sanık Ahmet Zafer ERGÜN iddianamede T.C.K.nun 146/1 maddesine göre esas hakkındaki mütalâada ise T.C.K.nun 141/5 maddesine göre cezalandırılması talep edilmiştir. Sanık Ahmet Zafer ERGÜN'ün 7 KASIM 1970 tarihinde İstanbul-Kartal Yakacak Şekersuyu gazinosunda yapıldığı iddia edilen toplantıya katıldığı bildirilmiş isede, bu tarihte sanık Ahmet Zafer ERGÜN'ün Ankara Tıp Fakültesi hastahanesinde hasta olduğu ve 5 KASIM 1970 günü ambulansla Yüksek İhtisas Hastahanesine nakledildiği 17.11.1970 tarihinde çıkarıldığı, 37 numaralı dosyanın 229 ncu sırasındaki 13.5.1971 tarihli rapor ve sanığın ifadesinden anlaşılmıştır. (Dosya 37 D.tutanağı sayfa 31, dosya 52 de müdafası)

Komünizm propagandası yaptığı iddia edilen sanık Ahmet Zafer ERGÜN hakkında Kara Kuvvetleri Komutanlığı Askerî Savcılığınca 15.5.1971 tarihinde 1971/56 esas ve 1971/41 sayılı kovuşturmayaya yer olmadığına karar verildiği anlaşılmış ve bu sanık hakkındaki 18 numaralı dosyanın 22 nci sahifesinde, tanık ve muhbir Kubilay KILIÇ yeminli olarak askerî savcıya vermiş olduğu 25 NİSAN 1971 tarihli ifadesinde (Ahmet Zafer ERGÜN isimindeki askerî Tıp öğrencisini tanıyorum, yanılmıyorsam Yakacak Şekersuyu gazinosu toplantısına o da iştirak etmiştir.) dediği halde, mahkemedeki yeminli ifa-

desinde, Ahmet Zafer ERGÜN'ü tanımadığını, görmediğini beyan etmiştir. (Dosya 39 D.tutanağı sayfa 104, 120) Burada da muhbir ve tanık Kubilay KILIÇ'ın yalan söylüyerek yalan şahadette bulunduğu anlaşılmaktadır. ^{İmdi} Yukarıdaki sebeplerle adı zararlı ve yıkıcı faaliyetlere karıştığından 6 TEMMUZ 1971 tarihinde Ankara Tıp Fakültesi 5 nci sınıfında Askerî öğrenci iken ilişkisinin kesildiği anlaşılmıştır. (Dosya 41, sayfa 67)

Sanığın hakkında T.C.K.nun 141/5 maddesinin tatbikini gerektirecek bir delil elde edilememiş ve 52 numaralı dosyadaki avukatı M.Kemâl KUMKUM-OĞLU'nun müdafasına ekli belgeye görede, sanığın ifadesinde tebarüz ettirdiği gibi, Üniversite öğrenci temsilcisi seçilmeside kanlıkça uygun görülmesi üzerine 27.6.1969 tarihinde son öğrenci hareketleriyle ilgili olarak Üniversite yönetim kurulu toplantısına katıldığı ve bunda da suçunun sübuta erdirecek bir delil ve kasıt olmadığı anlaşılmıştır.

32. Sanık Hava Kurmay Albay Nihat DEĞER: (Şimdi emekli)
33. Sanık Deniz Üsteğmen Ali ERCAN:
34. Sanık Deniz Üsteğmen Mehmet ŞENGÖR:
35. Sanık Doçent Dr.Mukbil ÖZYÖRÜK:
36. Sanık Atillâ SARP:
37. SanıkŞahin ALDOĞAN:
38. Sanık Hasan Hüseyin ATALAY:
39. Sanık İsmail CANKARDEŞ:
40. Sanık Lütifi YILMAZ:

Sanıklardan Şahin Aldoğan, Hasan Hüseyin ATALAY, İsmail CANKARDEŞ ve Lütifi YILMAZ adındaki 4 Deniz Teğmeni ⁿⁱⁿ emekli olmadan önce İstanbul Bostancı Turşucu deresi sokak No: 18/2 deki evi emekli albay Şerafettin TİMUÇİN'den kiralayarak 15 EYLÜL 1970 tarihinden beri oturmaya başladıkları anlaşılmıştır. (Dosya 5, zarf 1)

Askerî Savcı iddianamede bu sanıkların T.C.K.nun 146 ncı maddesine göre cezalandırılmalarını talep ettiği halde esas hakkındaki mütalâasında sanıklardan Hava Kurmay Albay (Şimdi emekli) Nihat DEĞER ve Doçent Dr.Mukbil ÖZYÖRÜK'ün bereatine karar verilmesini talep etmiş sanıklardan Atillâ SARP, Şahin ALDOĞAN, Hasan Hüseyin ATALAY, İsmail CANKARDEŞ'in T.C.K.nun 141/1, 31, 33 ve 173/3 maddesine göre cezalandırılmasını, sanık Lütifi YILMAZ, Ali ERCAN ve Mehmet ŞENGÖR'ün, iddianamede T.C.K.nun 146/3 maddesine göre cezalandırılması talep edilmiş, esas hakkındaki mütalâada ise bu üç sanığın T.C.K.nun 141/5, 31, 33 ve 173/3 maddesine göre cezalandırılmasını istemiştir. T.C.K.nun 141/5 maddesi, 2 den ziyade subayı yemekte, evde, vapur iskelesinde, okulda, bahçede ve yolda beraber göstermekle ihlâl edilmez. Bu maddenin ihlâl edilmesi için T.C.K.nun 141/8 maddesine göre T.C.K.nun 141 nci maddesini ihlâl ^{gayesiyle} 2 den ziyade kimselerin aynı amaç etrafında birleşmesi ^{gerçektir}

Askerî Savcının iddianamede T.C.K.nun 146 ncı maddesinin tatbikini talep ettiği ve bilâharede bereatine karar verilmesini istediği Nihat DEĞER ve Mukbil ÖZYÖRÜK, Ekrem ACUNER'in İstanbul'da bir arada oldukları sırada, sanık Nihat DEĞER'in Deniz Kurdu 1/71 tatbikatı dolayısıyla görevli olarak Eskişehir'e geldiği zaman tanıdığı, Deniz Ütgm. Ali ERCAN'ın görmesi ve birlikte gezerlerken yollarının üzerinde bulunan Şahin ALDOĞAN'ın İstanbul Göztepe Turşusu deresi sokak 18/2 deki evine bayramlaşmak maksadıyla 8 KASIM 1971 Kurban bayramı tadilinde uğramaları 5 ve 10 dakikalık bir ziyaretten sonra ayrılmaları sebebiyle mütalâasında haklı olarak sanık Nihat DEĞER ve Mukbil ÖZYÖRÜK'ün bereatine karar verilmesini talep etmiştir. Çünkü bayram ziyareti ile ne T.C.K.nun 146 ncı ve nede 141 nci maddesi ihlâl edilir. Dostluk, arkadaşlık ve ahbaplık için bir araya gelme/ⁿⁱⁿ gizli ittifak mahiyetinde o kabulünü haklı gösterecek hiç bir sebep ve delil yoktur. Sanıklardan Şahin ALDOĞAN sorgu ve müdafasında, Askerî Savcının kendisine vurduğu vatan haini damgasını kabul etmediğini, 8.11.1969 tarihinde İstanbul Yenikapı Özen Restoranda sınıf arkadaşlarının yaptığı yemekli ve içkili toplantıya katıldığını, burada siyasi konuşma yapılmadığını, 8 ŞUBAT 1971 tarihinde gemideki nöbeti bittiğinden, İstanbul'daki evine geldiğini, bayram dolayısıyla arkadaşı Mehmet ŞENGÖR ve Ali ERCAN'ın yanındaki sivil arkadaşlarının Kurmay Albay Nihat DEĞER, Doçent Mukbil ÖZYÖRÜK ve tabii senetör Ekrem ACUNER ve emekli Hava Yüzbaşı Zeki EDİRNE olduğunu sonradan öğrendiğini, siyasi bir konuşma, gizli bir toplantı yapılmadığını, alınan 6922266 numaralı tabancanın kendisine resmen verilen subay tabancası olduğunu, 10 ŞUBAT 1971 tarihinde Tekirdağ gemisinde toplantı yapılmadığını, 3 NİSAN 1971 tarihinde evinde yapıldığı iddia edilen toplantıdan haberi olmadığını, bütün bu toplantıların hayal mahsulü olduğunu, 26 NİSAN 1971 tarihinde illegal bir örgütten bahsetmediğini, o tarihte Tekirdağ gemisinin tatbikat dolayısıyla seyirde olduğunu 8 NİSAN 1971 tarihinde ise Gölcük'de yara savunma kursunda olduğunu, 9 NİSAN 1971 tarihli hürriyet gazetesinden hiç bir arkadaşı yokken evinin basılıp arandığını kendisiyle tutanların yakalandığını okuması üzerine 16 NİSAN 1971 tarihinde Gemi Komutanlığına dilekçe verdiğini beyan etmiş olup, bu dilekçesi 46 numaralı dosyanın 30 nci sırasında mevcuttur. Sanık Şahin ALDOĞAN 8 ŞUBAT 1971 tarihinde 9 ŞUBAT 1971 tarihine kadar izinlidir. (Dosya 26 sayfa 373)

Sanık Şahin ALDOĞAN yazılı müdafasında, kendilerinin rejim aleptarı ve aile bağlarının zayıf olmadığına, bu davada ATATÜRK ve Atatürk'çülere karşı, neden Kocaturk Deniz kuvvetlerinde Ajan Kubilay KILIÇ'dan başka, ikinci bir subay/^{ın} çıkıp da bu ajanın yalanlarını teyit etmediğini, şayet biz bu ajanın dediği gibi kimseler olsaydık Tüm Atatürk'çü subayların gelip

burada kamu tanığı olarak ifade vermeleri ve ajanın teyit etmeleri gerekirdi diyerek 27 MAYIS konrası Ordu gençliğinin aynen 1908 den sonra uğradığı akibete uğradığını, egemen güçlerin türlü politika cambazlıklarıyla ordunun zinde unsurlarını birbirine düşürmeye çalıştıklarını, ordu gençliğinin bir avuç maceracı iktidar hırsıyla yanan ihtilalci, sosyal bir devrim gücü ve faşist olmadığını, proleterya ihtilalüne yönelmediğini 3 NİSAN 1971 tarihinde arkadaşı İsmail CANKERDEŞ'le çiçek pasajında olduğunu beyan ederek bu hususta tanık Muammer KARA, Nurettin DEMİRAY ifade verdiğini beyan etmiştir. (Dosya 47 sayfa 98, 202)

Sanık 1971 yılının olağanüstü koşullarında, zorla ordudan koparıldığını sonuç olarak sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeğe veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadi ve sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf herhangi bir cemiyet kurmadığını, böyle bir cemiyete üye olmadığını, sevk ve idare etmediğini beyan ederek bereatine karar verilmesini talep etmiştir. (Dosya 55)

Sanık Hasan Hüseyin ATALAY' ise, "Silâhlı Kuvvetlerin bünyesini teşkil eden genç Üsteğmenler ve teğmenlerle Harp Okulu öğrencilerinin ve 27 MAYIS kahramanlarının, Atatürk ilkelerinden sapmayacaklarını, 1950-1960 döneminde Atatürk ilkelerinden sapanların cezalarını gördüklerini, devrimden anladığını, emperyalizme vurulan darbelerle başlayan Atatürk devrimi olduğunu, tarihini bildiğini 27 OCAK 1971 tarihinde siyasi sebeplerle Amasya T. İ.P başkanı olan ağabeyisinin öldürüldüğünü, 1968 yılında komünist subaylar var neşriyatı üzerine subay taburu bildirisine imza attığını 4 gün oda hapis cezası verildiğini, 1969 senesinde Battal MEHETOĞLU'nun öldürülmesi üzerine yayınlanan 69 subay bildirisinde imzaladığını, hiç bir siyasi toplantıya katılmadığını, böyle bir toplantı yapılmadığını, 22 NİSAN 1971 tarihinde Taksim'de Kubilay KILIÇ'la bulunmadığını, Kubilay KILIÇ'ın 22.4. 1971 tarihinde Gemide olduğunu, Gemi polis kayıtlarının zamanı gelmeden imha edilmesinin usulsüz olduğunu (Kubilay KILIÇ'ın 1962 yılında tanıdığını, her tarafı ve yönüyle muamma olduğunu, komplekslerle dolu olup lisede iken sınıfının köylü ve şehirli diye ikiye ayırdığını, kurtaran gemisiyle Fransa'ya gidip kaçak vaski ve sigara getirip satarak münübüs aldığını), tanık Doğan YILDIRIM, Necati KOSEOĞLU, Ömer GÖKBAYRAK'ı tanımadığını, ağabeyini Baki GÖKBAYRAK'ın arkadaşı olduğunu, 13 ila 14 ŞUBAT 1971 günleri Amasyada olduğuna dair noterden tastikli tanık ifadelerini ibraz ederek suçsuz olduğunu ve bereatine karar verilmesini talep etmiştir. (Dosya 55)

Sanık Hüseyin ATALAY'ın 41 numaralı dosyanın 103 sırasındaki harp filosu komutanlığının 17 EYLÜL 1971 gün ve Per: 7200-6382 sayılı yazılarına görede, hafta sonucu vardiye izninde olduğu bildirildiğine göre Amasya'ya

gittiği ve ifadesinin resmî belgelerle doğruluğunun anlaşılması karşısında 9 numaralı dosyadaki Millî Emniyet Hizmetleri İstanbul ve Bölgesi Daire başkanlığının 4 MAYIS 1971 tarih ve 10055 sayılı raporun 6 nci sahife 8 nci maddesindeki 14 ŞUBAT 1971 tarihinde Bozcaada gemisinde yapıldığı iddia edilen toplantıdan olmadığı anlaşılmış ve MİT raporunun hangi kaynaklardan istifade edilerek tanzim edildiği hususunda ise Sıkıyönetim Mahkemesine herhangi bir ışık tutulmamış, vazifeli personelin deşifre olacağından bahsedilmmiştir. Sanık İsmail CANKARDEŞ" münnet suçu işlemediğini; 12 MART muhtırasının 27 MAYIS çizgisinden ayrılanlara verildiğinin olayların suçluları başka olduğhalde kendilerinin suçlu olarak mahkemeye verildiğini, 5 ŞUBAT 1971 tarihinde kurban bayramı dolayısıyla Konya'ya gittiğini, 11 ŞUBAT 1971 günü gemiye döndüğünü, 13 ŞUBAT 1971 tarihinde Gemide içeri vardiyeye olduğunu, 13 ŞUBAT 1971 tarihinde pınar apartmanında bulunmasının imkânsız olduğunu, kendi oturdukları evde de toplantı yapılmadığını, 3 NİSAN 1971 gecesi arkadaşı Şahin ALDOĞAN ile çiçek pasajında olduklarını, suçlu olmadığını" beyan ederek bereatına karar verilmesini talep etmiştir. (Dosya 38, D.tutanağı sayfa 35)

Sanık İsmail CANKARDEŞ'in 5.2.1971 tarihinden 11.2.1971 tarihine kadar izinli olduğu, 13.2.1971 tarihinde de gemide nöbetçi vardiyeye olup gemide bulunduğu, 14 ŞUBAT 1971 tarihinde ise nöbetçi olduğu donanma komutanlığının 10 ARALIK 1971 gün Harakât İstihbarat 7130 sayılı yazısı ile ekinden anlaşılmıştır. (Dosya 48, sayfa 6, 7, Dosya 52 deki müdafası)

Deniz Üsteğmen Ali ERCAN Deniz Kurdu 1/71 tatbikatı dolayısıyla Donanma Komutanlığının 6 OCAK 1971 gün ve 1863 mesaj sayılı emri ile görevli olarak Eskişehir 1 nci Hava Kuvvet komutanlığına gittiğinde yanında çalıştığı Hava Turmay Albay Nihat DEĞER'i tanımış ve Eskişehir'de bulunduğu sürecede üstünün daveti üzerine yemeğini yemiş çayını kahvesini içmiş ve İstanbul'a geldiği zaman'da evine buyur etmiş. 8 ŞUBAT 1971 günü kurban bayramı dolayısıyla Nihat DEĞER İstanbul'a geldiğinde adresini bildiği Deniz Üsteğmen Ali ERCAN'ın evine uğramış evde misafir olması sebebiyle girmiyerek beraber gezerken yanında Mehmet ŞENGÖR'de olduğu halde tabii senetör Ekrem ACUNER, Mukbil ÖZYÖRÜK ve Hava Emekli Subay Zeki EDİRNE ile birlikte yol üstünde bulunan Şahin ALDOĞAN'ın evine giderek kurban bayramı dolayısıyla 5-10 dakika oturdukları, fakat siyasi ve ciddi bir konu üzerinde konuşulmadığı aralarında gizli bir ittifak olduğuna dair herhangi bir delil de elde edilememiştir. (Dosya 26, sayfa 358, dosya 52 sıra no: 9 dosya 26 sayfa 359, 361, Dosya 38 duruşma tutanağı sayfa 54, dosya 38, sayfa 45 54, 52, 53)

Doçent Dr. Mukbil ÖZYÖRÜK askerî sevgisinin bu davanın "Atatürk'çülükten ve Atatürk ilkelerinden ayrılanların davası olduğu ısrarla ve mükerr-

reren iddia edilmektedir. Davanın büyük bir ısrarla ve önemle ileri sürülen bu siyasi ve ideolojik mahiyeti adi suçlamalar ile siyasi suçlamalar arasında ceza yargılaması bakımından esasen yapılagelen bir takım ayrımların şimdi burada, bu davamızdaki ehemmiyetini büsbütün tebaruz ettirmektedir. Adi bir suçun yargılanmasında olayların sübutu, delillerin mühhasıran objektif bakımından tesbiti ve hadisenin gene, tamamen objektif bakımdan tavsifi, birinci derecede önem taşır. Sanığın veya suçlu bulunankişinin şahsiyetini meydana getiren fikri ve sair unsurlar mahkemenin vereceği ceza-yı tesbitteki takdir hakkı söz konusu olunca belli bir önem ifade eder.

Siyasi bir davada, siyasi bir suçun yargılanmasında ise sanığın kişiliği ön plânda gelir. Kısacası sanığın siyasi fikriyatı, siyasi kişiliği diğer her unsurdan da önce suçluluğun veya suçsuzluğun birinci derecedeki delilidir. Nasıl lâik bir düşünce ve kanaatte olduğu gerek kamu oyunda gerek sair surette sübut derecesine varmış bir kimseye şeriat düzeni taraf-tarlığı izafe edilemezse gerçekte Atatürk'çü ve meşriyetçi olduğunu evvelce isbat etmiş ve yüksek huzurunuzda isbata muktadir ve muaffak bulunmuş bir kimseyede Marksistlik-Lenincilik, Maoculuk ve binnetice darbecilik izafe edilemez...." Muhterem iddia makamının tecrim hügatcesinde:

(Ahabplık, tanışıklık, dostluk kelimeleri yoktur. Bu alâlâde ve hepimizin günlük hayatımızda geçen kelimelerin yerini temas kurmak irtibat kurmak, temas tesis etmek, irtibat tesis etmek tabirleri almıştır. Misafirlik, uğramak, ziyaret etmek, sohbet etmek deyimleri yoktur. Bu deyimlerin yerinide iddianamede toplantı yapmak tabirleri almıştır...Zira bize müsnet bu siyasi suçta bütün maddi olaylar ve unsurlar bu ispatlarızın ışığı altında gerçek masum anlamlarını kazanacak ve muhterem iddia makamının öne sürdüğü gibi, bu dava Atatürk yolundan sapanların davası ise biz bu davada sanık sıfatından derhal kurtulacağız, böylece bize isnat edilen olaylar, gerçek Atatürkçü'lâren hesabına birer suç teşkil edemeyecekse bizim için de suçluluk delil ve emareleri olmayacaktır.) diyerek hakiki Atatürk'çü olduğunu belgelerle göstermiş ve suçsuz olduğunu ileri sürmüştür. (Dosya 38 Sayfa 45-94)

9 numaralı örgütün yaptığı gizli toplantılara ait olduğum bildirilen Milli Emniyet Hizmetleri İstanbul ve Bölgesi başkanlığının 4 MAYIS 1971 gün ve 10055 sayılı raporunun 4 ncü sahifesi 5 nci maddesinde "İstanbul Şen Evler Turşucu sokakta numarası öğrenilmeyen bir evde 8.2.1971 tarihinde Dz.Ütğm.Ali, Tekirdağ gemisi ikinci komutanı Dz.Tğm.Şahin ALDOĞAN'ın, Dz. Tğm.Saim, Kur.Alb.Nihat, Tabii senetör Ekrem ACUNER'in ~~ile~~ ismi tesbit edilemeyen bir Prof.ün, yine ismi tesbit edilemeyen İpraşda görevli Emekli bir yüzbaşının toplandığı ve bu toplantıda tabii senetör Ekrem ACUNER'in 1960 ihtilâlindensonra Muhsin BATUR ve Faruk GÜRLER'in dahil olduğu 61 albayın

D.P.veya A.P.nin iktidara gelmesi halinde ihtilâl yapacaklarını ve bu gün sol ihtilâli biz yapmazsak kısa bir zamanda sağcı bir junta gelecek veya Yahyahan formülü uygulanacaktır." Dediği, bildirilmiş isede sanık Şahin ALDOĞAN'ın 6.2.1971 günü saat 09.15 de 8.2.1971 günü saat 09.15 e kadar ayrıca 9.2.1971 günü saat 09.15 de 10.2.1971 günü saat 09.15 e kadar nöbetçi olduğu, 8.2.1971 günü saat 09.15 de 9.2.1971 günü saat 09.15 e kadar izinli bulunduğu, zaptedilen Kırıkkale tabancasıyla 19 adet merminin ve bir adet jarğörün Şahin ALDOĞAN'a ait olduğu, Donanma K.lığınının 28.5.1971 gün Hrk.İsth.7130-1-71 sayılı yazılarından anlaşılmiştir. (Dosya 26, sayfa 373)

Sanık Şahin ALDOĞAN¹ⁿ 13.2.1971 günü Kütahya'da izinli olup, 13.2.1971 günü Ordu Evi 2 numaralı odasında 14.2.1971 günü Erbaylar oteli 114 numaralı oda da kaldığı Kütahya Emniyet Müdürlüğünün 22.5.1971 gün ve 1971/1292 sayılı yazısından anlaşılmiştir. (Dosya (22, sayfa 112)

1971 yılı takvimine göre Şubat ayının 6, 7, 8 ve 9 ncu günlerinin kurban bayramı dolayısıyla tatil olması ve sanık Şahin ALDOĞAN'ın arkadaşları Mehmet ŞENGÖR, Ali ERCAN ve bunların misafirleri Kur.Alb.Nihat DEĞER, Em. Hv.Yzb.Zeki EDİRNE, Doç.Dr.Mukbil ÖZYÖRÜK ve Tabii Senetör Ekrem ACUNER'in gezerken bayram dolayısıyla eve uğramalarında sanıkların T.C.K.nun 141 nci maddesindeki suçu işlemek için bir araya geldiklerini gösterir hiç bir delil olmadığından Askerî Savcı bu sanıklardan Em.Kur.Alb.Nihat DEĞER ve Doç. Dr.Mukbil ÖZYÖRÜK'ün bereatine karar verilmesini talep etmiş ve sanıklar hakkında yapılan duruşmada suçlarını sübute erdirir hiç bir delil elde edilememiştir.

Sanık Lütfi YILMAZ 9 numaralı dosyadaki MİT raporunun 5 nci sahifesinde, 10.2.1971 tarihinde Tekirdağ gemisinde yapıldığı iddia edilen toplantıda gösterilmesine rağmen, sanığın aynı tarihte Denizaltı eğitim merkezinde derste olduğu Denizaltı Eğitim Merkez Komutanlığının 15.12.1971 gün Ad. 7020-2013/71 sayılı yazısından anlaşılmiştir. (Dosya 47 sayfa 214)

Sanıkların ev sahibi Em.Alb.Şerafettin TİMUÇİN ve kızı Hatıra TİMUÇİN, mahkemedeki yeminli ifadelerinde sanıkların eve haftanın muayyen günlerinde ve tatillerde geldiklerini, kendilerini rahatsız etmediklerini, uşulsüz ve yolsuz bir hareketlerini görmediklerini ve gizli toplantı yapılmadığını beyan etmişlerdir. (Dosya 46 W.tutanağı sayfa 297, 298)

Bu sanıklarla ilişik ve irtibatı tesbit edilemeyen sanık Atilla SARP sorgu ve müdafasında isnatedilen suçu kabul etmediğini, 1961 Anayasasını tanıtmak için Türk milletine getirdiği yenilikleri anlatmak için davat üzerine köylere gittiğini, fakat 45 yaşındaki Demirel militanlarıyla karşılaştığını, evvelce Dev-Genç'in başkanlığını yaptığını, Ruhi KOÇ'un da sekreteri olduğunu, Erkan DİRİK'in 1968 yılında hasta olduğu sırada kantinde tanıştığını, Sarp KURAY'ın emekli olarak ordudan ayrılınca devrimci gençlik

Federasyonuna geldiği zaman tanıdığını, 7 yıl devrimci mücadele içinde kaldığını, fikrinden vaz geçmediğini, yorulduğunu, örgütle ilişkisi olmadığını, 1919 da başlayan mücadeleye devamlı, kaybedilen bağımsızlığı kazanmak istediğini, iddianamede kendilerinin Mustafa KEMAL düşmanı olarak gösterildiği, hâlbuki Mustafa KEMAL düşmanı olmadığını, ve fikirlerin mahkûm edilemeyeceğini beyan ederek bereat ve tahliyesine karar verilmesini talep eden sanığın, sanıklarla T.C.K.nun 141/1 maddesini işlemek için bir araya geldiklerini sübuta erdirecek delile rastlanmadığından bu sanıklara müsnet suçta kavli mücerrette kalmaktadır. (Dosya 37 Duruşma tutanağı sayfa 30, 31- Dosya 52 deki müdafası)

41. Sanık Bülent DİNÇER:

İstanbul-Taksim Şehit Muhtar Mahallesi Bekâr sokak No: 30/6 da ayda 600.-lira kira vererek 1.12.1970 tarihinden beri oturmaya başladığı, kefilinin Ercüment TOKEK olarak gösterildiği anlaşılmıştır. (Dosya 5 zarf 17)

Askerî savcı tarafından iddianamede T.C.K.nun 146/2 ve esas hakkındaki mütalâada ise T.C.K.nun 146/3, 31, 33 ve 40 ncı maddelerine göre cezalandırılması talep edilmiştir. Sanık Bülent DİNÇER sorgu ve müdafasında 1961 Anayasasına sadık bir kimse olduğunu, İstanbul-Beyoğlu bekâr sokakta oturduğu evin kirasını tek başına ödediğini ve ailesini Çorlu'dan Gelibolu'ya tayin olunca Derince Makina Sınıf okullarındaki kurstan sonra donanmaya çıkarılmaya diye bu evi kiraladığını, bu evin bir anahtarı olup, anahtarını merdiven trabzanının deliğine koyduğunu, samimi arkadaşlarının anahtarı buradan alıp, evinde sivil elbise değiştirmek için istifade ettiklerini, samimi arkadaşlarının Şeref TAŞ, Ercüment TOKER olduğunu, 21-22 MAYIS 1971 gecesi arkadaşı Selim DEREÖBALI'nın motosikleti ile eve geldiklerinde anahtarı yerinde bulamadığını, kapıyı vurduğunda kapıyı Ahmet ÇOKER'in açtığını, evde bir somya ile arkadaşlarının kuşları olduğunu, Ahmet ÇOKER'in hükümetçe aranan şahıslardan olup, olmadığını bilmediğini, duymadığını, aynı gece saat 02,15 de kapı çalındığında kapıyı açınca eli tabanca bir polislin kendisine tabanca çektiğini, evi aradıklarını, komünist kitabı diye kırmızı kaplı "Redhavs lügatını" aldıklarını, Atatürk külliyyatına dokunmadıklarını, Emniyete oradan da Harbiye'ye getirildiğini, nezarete alındığını, ve suçsuz olduğunu ifade etmektedir. (Dosya 38 Duruşma tutanağı sayfa 67, 68)

Dosya 35 de, hakkında 17.7.1971 gün ve 1971/158-103 sayılı kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilen Selim DEREÖBALI ise ifadesinde arkadaşı Bülent DİNÇER ile motorsikletine binerek gece İzmit'den İstanbul Beyoğlu, bekâr sokaktaki eve geldiklerinde kendi sınıflarından Ahmet ÇOKER'in evde bulduklarını, vakit geç olduğu için konuşmadıklarını, Bülent DİNÇER-

in Harbiye 1 den itibaren sevdiği arkadaşı olduğunu ifade etmektedir. (Dosya 17 sayfa 133)

Sanık Ahmet ÇOKER'in ise sınıf arkadaşları olup, disiplinsizlikten dolayı emekliye sevk edilmiş ve Danıştayda açtığı emeklilik işleminin iptali davasını kazanmasına rağmen Danıştay ilâminin uygulanmaması sebebiyle Hükümete muberr duruma geldiği anlaşılmaktadır. (Dosya 41 sayfa 70)

Sanık Bülent DİNÇER'in, sanık Ahmet ÇOKER'i 18.3.1971 tarihinde Nuri Osman ÇELENK'i soyduğunu bildiğine ve sanık Ahmet ÇOKER'in, Hükümetçe arandığına muttali olduğuna dair hakkında herhangi bir delil olmadığından kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilen Selim DELİOBALI'dan farksız ve suçsuz olduğu, aralarında sınıf ve silâh arkadaşlığı hudutları dışında T.C.K.nun 141/5 maddesini ihlâl etmek maksadıyla birleştiklerini gösterir haklı bir delile rastlanmadığından, sanık Bülent DİNÇER'in suçsuz olduğu kanaatine varılmıştır.

42. Sanık Ruhi DEMİRÖREN:

Sanık Ruhi DEMİRÖREN'in Jandarma botunda görevli olduğu, kaçakçılık yoluyla örgüte silâh temin edeceği ileri sürülerek iddianamede T.C.K.nun 146/3, esas hakkındaki mütalâada ise T.C.K.nun 141/5, 31, 33 ve 173/3 maddesine göre cezalandırılması talep edilmektedir.

Sanık sorgu ve müdafasında bir tek muhbir Kubilay KILIÇ'ın ifadesi ile mahkemeye verildiği iki buçuk ay çalıştığı Samsun'da J 23 botunda görevli iken yakaladığı kaçak eşyalardan dolayı örnek bir personel olarak ilân edilerek ikramiyeverildiği halde, bir gün sonra haksız olarak vatan haini ilan edildiğini, jandarma botunun Samsun'da arızalanması sebebiyle Taşkızak tersanesine tamire getirdiğini, ailesinin Edirne'de ikâmet etmesi sebebiyle Edirne'ye gittiğini, 10 ŞUBAT 1971 tarihinde yapıldığı iddia edilen toplantılarla, diğer toplantılardan haberi olmadığını 1 ŞUBAT 1971 tarihinde bayram izini dolayısıyla Edirne'de olduğunu, haksız yere 4 AĞUSTOS 1971 tarihinde emekliye ayrıldığını beyan etmiştir. (Dosya 38 duruşma tutanağı sayfa 75, 76)

Tanık ve muhbir Kubilay KILIÇ ise hazırlık tahkikatında vermiş olduğu 22 NİSAN 1971 tarihli yeminli ifadesinde (ayrıca Ruhi DEMİRÖREN ismindeki Dz.Tğm.Karadeniz'de bulunan bir jandarma botunda görevlidir. Bu şahıs jandarma botlarında olduğu için, teşkilata kaçak silâh temin edeceği bilinmektedir. Yine Dz.Tğm.Coşkun ERKAL Karadeniz Jandarma Botlarında bulunmaktadır. Bu da Ruhi DEMİRÖREN gibi silâh temin edecektir.) demesine karşılık mahkemede yeminli ifadesinde (Ruhi DEMİRÖREN'in çalıştığı jandarma botunda bir şebeke yakalamış, bundan da bunların silâh temin edeceği kanaatine vardım. Ruhi DEMİRÖREN sınıf arkadaşımıdır. Bu jandarma botları o zaman

Karadenizde çalışıyordu. Ben Ruhi DEMİRÖREN'in kimseye silâh verdiğini görmedim.) diyerek, hazırlık tahkikatında yeminli olarak yalan şahadette bulunduğu anlaşılmış ve ... sınıf arkadaşının tutuklanmasına ve emekliye sevk edilmesine sebebiyet vermiştir. (Dosya 18 s.10, Dos.39, D.T.S.100)

Sanık Ruhi DEMİRÖREN/ⁱⁿ yakaladığı kaçak eşyalardan dolayı Jandarma Genel Komutanlığının MART 1971 gün ve 5637-49-71 sayılı ve 3 ŞUBAT 1972 gün 5640-77/1.Ş sayılı yazısıyla 2000.-lira nakdi mükafatla taltif edildiği ve bu suretle sanığın suçluluğunu değil suçsuz ve taltifini sübuta erdiren deliller elde edilmiş ve sanık Ruhi DEMİRÖREN'in suçsuz olduğu kanaatine varılmıştır.

43. Sanık Abdullah GELGEÇ:

Sanık Abdullah GELGEÇ Dz.Harp Okulunda 6134 sayılı öğrenci iken 17 MAYIS 1971 tarihinde disiplinsizliğinden dolayı okuldan ihraç edilmiştir. (Dos.41 S.64)

Askerî Savcı iddianamesinde sanık Abdullah GELGEÇ'in T.C.K.nun 146/1 maddesine, esas hakkındaki mütalâasında ise T.C.K.nun 141/5 maddesine göre cezalandırılmasını talep etmiştir. Sanık sorgu ve müdafaasında T.H.K.O.na yardım listesinde adı geçen (Apo) nun kendisi olmadığını 19 yaşında bir harbiyeli olarak okuldan ihraç edilmiş olduğunu Askerî Savcı Naci GÜR tarafından Mahir ÇAYAN ve arkadaşları için hazırlanan iddianamede bu (Apo) nun (Abdullah CECELOĞLU) olduğunu, Ziya YILMAZ'ı tanımadığını, 3.4.1971 tarihinde yapıldığı iddia edilen toplantıya katılmadığını, 3.4.1971 günü izinli olup, 4.4.1971 günü yapılacak Dumlupınar Deniz altı gemisinin merasimine katılmak üzere 3 NİSAN 1971 akşamı saat 19.30 vapuruyla adaya hareket ettiği, yoklamalarda bulunduğunu, şayet okulda olmasaydım yok yazılma gerekeceği 1 ŞUBAT 1971 tarihinden 13 ŞUBAT 1971 tarihine kadar da imtihanları olduğunu, böyle toplantılara katılmasının imkânsız bulunduğunu söylemektedir. (Dos.38 D.T.S.38)

Sanık Abdullah GELGEÇ'in 1-13 ŞUBAT 1971 tarihleri arasında 1 nci sönemli imtihanlarına girdiği, ve 3 NİSAN 1971 günü diğer öğrenciler gibi izinli olduğu 41 numaralı dosyanın 29 sırasındaki Dz.Harp Okulu Komutanlığının 27.8.1971 gün 4001-71 sayılı yazılarından anlaşılmış, Dz.Harp Okulu Komutanlığının 30 KASIM 1971 gün ve 4006-71 sayılı yazısında ise sanık Abdullah GELGEÇ'in 1 ŞUBAT 1971 tarihinden 5 ŞUBAT 1971 tarihine kadar okulda olduğu, fakat 4.4.1971 tarihinde yapılan Dumlupınar merasimine katılıp, katılmadığını kesin olarak bilinmediği, 16-29 NİSAN 1971 tarihlerinde ve 9-11 NİSAN 1971 tarihlerinde sanığa verilen disiplin cezalarının infaz edildiği bildirilmektedir. (Dosya 46, S.204)

Sanık Abdullah GELGEÇ'in 9 numaralı dosyadaki İstanbul ve bölgesi

Soketengh

*Yalan şahadette
arkadaşlarının tutuklanmasına*

[Handwritten signatures and marks]

Millî Emniyet Hizmetleri Başkanlığının 4 MAYIS 1971 gün ve 10055 sayılı raporunun 3 ncü sahifesinde, 1-9 ŞUBAT 1971 tarihleri arasında Pınar Apartmanında yapıldığı iddia edilen toplantıda bulunduğunun bildirilmesi, Okul Komutanlığının yazısında ise sanığın 1-5 ŞUBAT 1971 tarihleri arasında okulda olduğunun açıklanması karşısında T.C.K.nun 141 nci maddesinin ihlâl edici bir örgüt içinde çalıştıkları hakkında şüphe dışına çıkan mahkûmiyete götürücü bir delil elde edilememiştir.

Sanık Abdullah GELGEÇ 16.7.1970 günü Dz.Harp Okulu 1 nci sınıfta öğrenci iken savarına ile çıktıkları eğitim gezisinde Dz.Harp Okulu öğrencisi Doğan YILDIRIM'ın kamarasında bulunan ve kendisine göre zararlı bulunduğu kitaplarını alarak denize atmasından müteessir olan Doğan YILDIRIM'ın Abdullah GELGEÇ'e ve Abdullah GELGEÇ'in de Doğan YILDIRIM'a vurması sonucu her iki sanığın adiyen müessir fiil suçundan Kuzey Deniz Saha Komutanlığı Askerî Mahkemesinde yapılan duruşmalarında şikayetlerinden vaz geçmesi üzerine 22.12.1970 gün ve 1970/273-236 sayılı davanın düşmesine kararverildiği anlaşılmıştır. (Dos.26 S.326, 327)

Sıkıyönetim komutanlığı Adli Müşavirliğinin 27 numaralı dosyanın 552 nci sahifesindeki 19.6.1971 gün ve 1971/1277-1735 sayılı yazısına ekli 547 nci sahifesindeki, THKC ve Dev-Genç için toplanan ve Ziya YILMAZ'ın evinde bulunan para listesindeki (Apo) nun da Abdullah GELGEÇ olmayıp, Mahir ÇAYAN ve arkadaşları hakkındaki dava dosyasındaki Abdullah CECELOĞLU olduğu tanık olarak mahkemede dinlenen muhasebeci Ziya YILMAZ tarafından beyan edilmiş ve Abdullah GELGEÇ'i tanımadığını söylemesi karşısında sanık Abdullah GELGEÇ'in suçsuz olduğu kanaatine varılmıştır. (Dosya 40 D.tutanağı 270)

44. Sanık Maksut ÇATAK:
45. Sanık Seffan ÖZDEMİR:
46. Sanık Mahmut ÖZEN:
47. Sanık Muhsin GÜL:
48. Sanık Mustafa Faruk TÜRÜNZ:

Yukarıda isimleri yazılı sanıklardan Maksut ÇATAK, Seffan ÖZDEMİR, Mahmut ÖZEN ve Muhsin GÜL'ün içlerinde sanıklardan İbrahim Alkım ALTUĞ, Sarp KURAY ve Mehmet ASLAN'ın da olduğu gizli örgüt içerisinde kömünizm ve kürtçülük propagandası yaptıkları iddiası ile Erzurum Sorgu Hâkimliğince yapılmakta olan tahkikat evrakı İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının 28 NİSAN 1971 gün ve Ad.Müş: 1971/28 ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığının 24 MAYIS 1971 gün ve 1971/23 sayılı yazısıyla ve sanıklardan Mustafa Faruk TÜRÜNZ hakkındaki soruşturma evrakıda 31 numaralı dosyanın 76 nci sırasındaki Çat Cumhuriyet Savcılığının 7 HAZİRAN 1971 gün ve 1971/71 Hz. sayılı yazısına ekli olarak gönderilmesi ve Askerî Savcı-

lıkça birleştirilerek yapılan hazırlık tahkikatı sonucu sanıklar hakkında tanzim edilen iddianamede sanık Maksut ÇATAK, Mahmut ÖZEN ve Öğretmen Mustafa Faruk TÜRÜNZ'ün T.C.K.nun 146/2 maddesine, sanık Seffan ÖZDEMİR ve Muhsin GÜL'ün T.C.K.nun 146/3 maddesine göre cezalandırılmalarını talep etmiş, esas hakkındaki mütalâada ise bu sanıklara T.C.K.nun 141/5, 31, 33 ve 173/3 ve 40 ncı maddelerinin tatbikini istemiştir. Erzurum Sorgu Hâkimliğinden gelen 24.5.1971 gün ve 1971/66 esas ve 1971/87 sayılı görevsizlik ve yetkisizlik kararında (Dosya 30 S.198) Mehmet ASLAN'da sanık olarak gösterildiği halde, bunun hakkında herhangi bir işlem yapıldığına dair bir kayda rastlanmamıştır. 30 numaralı dosyanın 200 ncü sırasındaki 29 MAYIS 1971 gün ve 1971/875 sayılı soruşturma emrinde Mehmet ASLAN'da sanıklar arasındadır.

27 OCAK 1970 tarihinde disiplinsizliğinden dolayı Deniz Harp Okulundan ihraç edilen sanık Maksut ÇATAK (Dosya 41 S.64) sorgu ve müdafasında Dz.Harp Okulundan ihraç edilince Danıştayda dava açtığını, davayı kazandığını, Danıştay ilâmının uygulanmaması üzerine boşa kaldığından Ankara Tıp Fakültesinde kantin çalıştıran İbrahim Alkim ALTUĞ'un yanında çalıştığını, sonradan sosyalist gazetesini şarkta dağıtmak üzere Erzurum'a giderek sosyalist gazetesine Erzurum'da mümessillliğini yaptığını, abone kaydına başladığını, Tatvan, Varto ve Muş'a gittiğini, fakat hiç bir surette propaganda yapmadığını, Sarp KURAY'ın Erzurum'a geldiğini bilmediğini, Mahmut ÖZEN'in ricası üzerine Varto'nun Karapınar köyünde Mahmut ÖZEN'in mülâkat yaptığı Mehmet KAYAALP'ın yapına gittiğini, kimseye silâh vermediğini, siyasi bir toplantıya katılmadığını, 31 OCAK 1971 akşamı Erzurum'da ruhsatsız silâh bulundurmadan gözaltına alındığını, ^{tabancanın} Erzurum'da örnek fırında hırsızlık yaparken yakalanan tabancanın sanık Seffan ÖZDEMİR'e ait olduğunu beyan etmiş ve sanık Maksut ÇATAK'ın 6136 Sayılı Kanuna muhalefetten dolayı Erzurum Ağır Ceza Mahkemesinin 3 HAZİRAN 1971 gün ve 1971/47-123-140 sayılı ilâmı ile bir yıl süreyle hapsine ve 500.-lira ağır para cezasına mahkûm edildiği anlaşılmıştır. (Dos.39, S.134, Dos.38 D.Tutanağı 45-46)

27 numaralı dosyanın 749-748 **sahifelerinde** mevcut bir yazının Maksut ÇATAK'a ait olduğu ve bir örgüt tüzüğü mahiyetinde bulunduğu bildirilmiş isede, bu yazıların sanık tarafından hangi kasıtle kaleme alındığını, filhakika kurmayı tasarladığı bir örgütün teşekkülü ile ilgili bulunup bulunmadığını ve bu istikamette bir harekete, dolayısıyla T.C.K.141/1 maddesine uygun bir cemiyet teşkiline tevessüle geçip geçmediğini veya bunun sanığın bir tasavvuru mahiyetinde mi bulunduğunu müşahhas surette ortaya çıkarmaya mevcut deliller kifayet etmediğinden ve Erzurum'daki diğer sanıklarla bu tüzük dairesinde bir ilişkisi ciddi şekilde tesbit olunmadığından, suç teşkil edip etmediği ayrıca tetkike tabi tutulmamış bu bel-

genin suçluluğunun delili addine imkân bulunamamıştır.

Sanıklardan Seffan ÖZDEMİR çalışmak için köyünden Erzurum'da Pa-sinler oteline 9.1.1971 tarihinde geldiğinde, Maksut ÇATAK'ı görüp tanış-tığını, 31.3.1971 tarihinde Erzurum'daki örnek fırına hırsızlık yapmak i-çin girerken üzerinde yakalanan tabancanın kendisine ait olduğunu, 900 li-roya bir kaçakçıdan aldığını, Erzurum Yolbaşı karakolunda ve Erzurum Em-niyet Müdürlüğünde dövülmesi üzerine Maksut ÇATAK'a ait olduğunu söyle-diğini ve bu suçlarından Erzurum Ağır Ceza Mahkemesince mahkûm olduğunu sonrada komünizm ve kürçülük propagandası yapmaktan İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığına gönderildiğini ve böyle bir suç işlemediğini ifade etmekte-dir. (Dosya 38 D.tutanağı 48, 49, Dos.30 S.199)

Sanık Mahmut ÖZEN sorgu ve müdafasında iddianamede geçen 1969 yı-lındaki Sinop olayı dolayısıyla Dz.Harp Okulundan ihraç edildiğini, TRT Genel Müdürü Adnan ÖZTRAK'a müracaat sonucu Erzurum Radyo Evine savunma memuru olarak tayin edildiğini, 31 MART 1970 tarihinde görevine başladığını, savunma memuru iken radyo evinde program işlerini tedvire memur edildiğini, fakat komünizm ve kürçülük propagandası yapmadığını, Sarp KURAY'ın 1970 yılı TEMMUZ ortalarında Erzurum'a ziyarete geldiğini, Suat IŞIKLI ile be-raber yemek yediklerini, herhangi bir kimseden 4000 lira para almadığını, 5.2.1971 tarihinde tutuklandığını, ceza evinde ise ancak 50 lira kadar harçlık verildiğini, Muhsin GÜL'ün Erzurum Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğrencisi olup Erzurum Radyosunda spiker Ahmet ERGÜL vasıtasıy-la tanıdığını, İbrahim Alkım ALTUĞ'u ise okuldan şahsen tanıdığını Maksut ÇATAK'a bir defa 150 lira harçlık verdiğini, kitap kaçırmadığını, Mustafa Faruk TÜRÜNZ'ü bir defa Erzurum'da TÖS de gördüğünü, 7 KASIM 1970 tarih-inde şekersuyu gazinosunda yapıldığı iddia edilen toplantıya katılmadığını ve 5 KASIM 1971 tarihinde hastalığı sebebiyle bir hafta istirahatlı oldu-ğunu ifade etmiştir. (Dos.38 D.tutanağı S.49-50)

Sanık Mustafa Faruk TÜRÜNZ kendisine isnat edilen T.C.K.nun 146/2 maddesindeki suçu işlemediğini, Çat ilçesi Mağara köyünde ilköğret-meni olduğunu, köy halkının alevi ve fakir olduğunu, köye gelen ilköğre-tim müfettişinin namaz kılmıyanın imanı tam olmaz diye onların dini inanç-larına tesir etmek istediğini, nüfus sayımında köyhalkı Türkçe konuşmakla beraber aile fertleri arasında zazaca konuşulduğunu ve nüfus sayım cetvel-leri doldurulurken bunun münakaşasının yapıldığını, komünist ve kürçülük propagandası yapmasının asılsız olduğunu, Maksut ÇATAK'ı da Adana'da iken TÖS lôkalinde otururken tanıdığını, Adana Ticari İlimler Akademisinde okur-ken fark derslerden imtihan vererek öğretmen olduğunu, tayinini beklerken Adana'nın Yenice bucağında bir müteahhidin yanında çalıştığını, köyde pro-paganda yapmadığını ve bunun içinde at almadığını, atı köyden şehire gitmek

için 500 liraya aldığını, iyi olmadığından 12 gün sonra sahibine iade ettiğini, bakım masraflarını vererek bilâhare başkasına sattığını, Maksut ÇATAK'ın köyüne bir defa yalnız olarak, ikincisinde de üç kişi olarak köyüne geldiklerini, yanındaki arkadaşlardan Ahmet ÇOKER'i tanıdığını, diğerlerini tanımadığını, iki gece misafir kalıp gittiklerini, Maksut ÇATAK'ın köye gelirken üç nüshada sosyalist gazetesi getirdiğini, hangi nüshaları olduğunu bilmediğini ve suçsuz olduğunu ifade eylemiştir. (Dos.38 D.T.S.50-51)

Sanıklardan Muhsin GÜL sorgu ve müdafasında kürtçülük ve komünizm propagandası yapmadığını, böyle bir cemiyete girmediğini, Erzurum Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesinde okurken yurtda kalamadığı için Hınas'lı hemşerisi Süleyman GÜZELBABA'nın Doğu Pasinler otelinde yatıp kalktığını, Seffan ÖZDEMİR ve Maksut ÇATAK'la otelde tanıştığını, Mahmut ÖZEN'i ise Erzurum Ziraat Fakültesinden olup, Erzurum Radyoevinde spiker arkadaşı Ahmet ERBİL'i ziyarete gittiği zaman gördüğü/^{nü}İbrahim Alkım ALTUĞ ve Sarp KURAY'ı tanımadığını, Erzurum' da tutuk olarak İstanbul Sıkıyönetim Askerî Ceza Evine gönderildiği zaman bu iki sanığı tanıdığını, üç sene önce Dev-Genç kayıtlı olduğunu, fakat şahsi sebeplerden dolayı ayrıldığını, Dev-Genç'in kanuna göre kurulmuş tüzüğü bulunan devrimci öğrencilerin kurduğu bir öğrenci örgütü olduğunu beyan ederek sosyalist olduğunu, fakat, kürtçü olmadığını söylemektedir. İhtilâlcî olmayan bir kimsenin mücerret olarak ben sosyalistim demesinde kendisinin T.C.K.nun 141/5 maddesindeki bir cemiyete girdiğinin delili olamaz. Diyarbakır Siir illeri Sıkıyönetim komutanlığı 1 numaralı Askerî Mahkeme Kıdemli Hâkimliğinin 1 NİSAN 1972 gün ve 1972/6-35 sayılı yazısıyla sanık Muhsin GÜL'ün Erzurum'da Dev-Genç mensubu olarak T.C.K.nun 141/5 maddesini ihlâl suçundan arkadaşlarıyla beraber Diyarbakır Sıkıyönetim Mahkemesinde yargılandığını, buna ait dava dosyasının tefrik edilerek gönderilmesi talep edilmiş isede, sanık Muhsin GÜL'ün 1 numaralı Sıkıyönetim mahkemesindeki dava Dev-Genç davası olmadığı ve sanığın 84 sanık içerisinde mütalâa edilmesi sebebiyle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığının Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığına yazdığı 15 ŞUBAT 1972 gün ve 1972/1 Müt.Sf.sayılı yazısıyla sanık Muhsin GÜL'ün Dz.Harp Okulundan ihraç edilen Askerî öğrenciler ve subaylarla ayrı bir cemiyete girdiği, esas hakkındaki mütalâasıyla iddia edilmesi karşısında sanık Muhsin GÜL hakkındaki dava evrakının tefrik edilerek Diyarbakır-Siirt illeri 1 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesine gönderilmeden İstanbul 1 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesinde ve 84 sanık içerisinde mütalâa edilerek karara bağlanması uygun görülmüştür. (Dosya 48 S.211, Dos.50.S.103)

Sanıklar hakkındaki 27 numaralı dosyanın 725 ve 51 nci sırasındaki isimsiz ve imzasız mektup suretinde 23.11.1970 tarihinde Erzurum radyosu prodüktörü Mahmut ÖZEN'in mülâkat yaptığı Mehmet KAYAALP ile mülâkat dışı

konuşarak kürtcülük ve komünizm propagandası yaptığı bildirilmiş isede, Varto'nun Karapınar köyünden tanık olarak dinlenen Mehmet KAYAALP, 7 EKİM 1971 tarihli yeminli ifadesinde(sanıkların gizli örgüt kurmak suretiyle komünizm ve kürtcülük propagandası yapmak suçları hakkında hiç bir bilgin yoktur)demektedir.

Tanık Şerafettin KAYA , adları geçen sanıkların kürtcülük ve komünizm propagandası yapmaları hususunda bir şey bilmediğini ve görmediğini beyan etmektedir. (Dos.41 S.104)

Bu suretle isimsiz ve imzasız ihpar mektubundaki iddia kavli mücerrette kalmaktadır. (Dos.41 S.179), (Dos.30 ve 31)

Tanık Suat IŞIKLI yeminli ifadesinde, Mahmut ÖZEN'in Erzurum radyosunda çalışması sebebiyle tanıdığını, Harp Okulundan yeğeni Nejat ÇE-TENKAYA'nın arkadaşı olduğunu, Sarp KURAY'ın da Askerî Tıppiyeden ayrılma bir arkadaşı ile birlikte Erzurum'a geldiğini beraber yemek yediklerini aşırı bir konuşma olmadığını, kendisine arkadaşlarına ziyaret maksadıyla geldiklerini ifade ettiğini beyan etmektedir. (Dos.41 S.162)

Tanık Kemâl DÖNEN yeminli ifadesinde Erzurum Radyo Evinde ambar memuru olduğunu, Şen Palas otelinde ayrı ayrı odalarda kaldıklarını, Mahmut ÖZEN'i sosyalist fikirli olarak tanıdığını, bunu konuşmalarından anladığını, işçi ve köylünün ezildiğinden bahsettiğini, ağalığın devam ettiğini, mevcut düzeni beğenmediğini, radyo evinde produktörlük yapması sebebiyle hazırlamış olduğu programlarda açığa vurduğunu, köylülerin kendisini sık sık ziyarete geldiğini, bu gelenlerin isimlerini hatırlamadığını, beyan etmektedir. (Dos. 41 S.166)

Tanık Dilâver UYANIK bir görgü ve bilgisi olmadığını, sanık Mahmut ÖZEN'i radyo evinden tanıdığını, tutuklanınca kendisine program ücretlerinden bir defa 298 lira para götürdüğünü, ikincisinde de sanığın babasının hasta olması ve tutuk bulunması sebebiyle radyo evindeki arkadaşların kendi arzularıyla topladıkları 1000 lirayı ceza evine götürerek vezneye yattığını, ideolojik olaylara katıldığını bilmediğini ifade etmektedir. (Dos. 41 S.167)

Tanık Süleyman GÜZELBABA yeminli ifadesinde Erzurum Pasinler Oteli müsteciri olduğunu, otelde kaldıkları için Maksut ÇATAK, Muhsin GÜL, Seffan ÖZDEMİR'i tanıdığını, Muhsin GÜL'ün memleketlisi olduğunu, sanıkların otelde ne konuştuklarını bilmediğini, görmediğini, sanık Seffan ÖZDEMİR'de tabanca yakalanmış olduğunu ifade etmiştir. Tanık Halil KALKANCI Erzurum Millî Eğitim Müdürlüğünde ilköğretim müfettişi olduğunu, Mustafa Faruk TÜRÜNZ hakkındaki 28.5.1971 tarihli ifadesinde sanığın aşırı sol benimsenmiş olmasının, köylülerle konuşmasından din aleyhinde konuşmasından Allah'ın olma-

diğini, benim ve sizin apartmanımız yok, niye başkalarının olsun diye konuşma yapmasından dolayı duyduğunu, ulu orta konuştuğunu, fakat kimlerin yanında konuştuğunu, bilmediğini söylemesi ve yeminli olarak dinlenen mağara köyünden Hakkı ÇİÇEK, İsmail HUYLU, Ali Haydar YILDIZ ve Hasan ATEŞ ise, sanığın gizli örgüt kurarak kürtcülük ve komünizm propagandası yaptığını rastlamadıklarını, duymadıklarını, görmediklerini, uyuz olduğu için 10-15 gün okulu açmayıp, Erzurum'a tedaviye gittiğini, köye arkadaşı üç gencin geldiğini, ifade ve beyan etmiştir. (Dos.41 S.155, 154)

Tanık Ali BEYKÖYLÜ ifadesinde köylerinde kurulan bir kooperatifin kuruluşunu radyoya verirken Mahmut ÖZEN'i Erzurum Radyo Evinden tanıdığını, bazı köylülerin komandolar tarafından günahsız olarak hırpalandığını, bu hususta şikayetler yaptıklarını, bu durumu öğrenen Mahmut ÖZEN'in evine geldiğini, şikayetçi olan köylülerin sesini banda aldığını, bunları ilgili makamlara ileteceğini, söylediğini ifade etmiştir. (Dos.27 S.744)

Mahmut ÖZEN'in Erzurum Radyo Evinde yapılan aramada ise komünizm ve kürtcülük propagandası yaptığı hakkında bir banda yastlamadığı 5.6.1971 tarihli tesbit zabtından anlaşılmıştır. (Dos.27 S.746)

Bu baskıda ele alınan sanıkların durumu incelenirken göz çarpan noktalar hatıra getirdiği için şu hususun belirtilmesi de zaruri olmuştur. 41 nolu dosyada mevcut İçişleri Bakanlığının "huzur plânı" adı verilmiş tammiminde, aşırı sol propaganda ve faaliyetin kanun dairesinde ve ihlâl edilen ceza hükümlerinin derpiş ettiği müeyyidelerle karşılaşılması ve bu yolda faaliyeti görülen teşekküllerin kapatılması için kanuni usul ve yolların takibine tevessül olunması, o teşekküllerin ve mensuplarının mevcudiyetlerini devam ettirmelerine göz yumulması yerine (karşılıklarına kontra propagan- da gayesiyle başka kişi ve teşekkülleri görevlendirmenin) birleştirici ve konuyu memleket yararları açısından halledici bir hâl yolu olabileceği aşikârdır. Böyle olunca aşırı uçlar ile mücadelede bu vesile ile görev almış kimselerin bulunmuş suç takibinde ve delil değerlendirmede ayrıca önem arzeder olmuştur.

49. Sanık Ali KIRCA :

Lisede iken Çamlıman gazinosunda toplananlar arasında bulunduğu, 8.11.1969 tarihinde Özen restorandaki yemekli toplantıya katıldığı, Ocak 1971 ayında Gölcük'ta Mehmet SAĞCAN'ın evinde tertiplenen toplantıda bulunduğu, altılardan olduğu, iddia olunan ve iddianamede TCK 146/1, esas hakkındaki mütalâada ise 141/5 maddesi gereğince tecziyesi talep olunan sanık, gerek hazırlık ve gerekse son soruşturmadaki ifade ve sorgusunda hakkındaki örgüte bağlılık ve örgütün mevcudiyeti isnadını red, diğer sanıklardan tanıdıklarıyla ilişkisinin bir arkadaşlıktan ibaret bulunduğunu, özen

restorandaki yemekli toplantıya katılmadığını, Derince'den Umuryeri'ne gidişinde herhangi bir özel amaç bulunmadığını, katıksız Atatürk'çü ve Atatürk devrimcisi olduğunu beyan etmiştir.

Bu sanığın Bugün'ün neşriyatı üzerine yayınlanan bildiri ile 69 sayının bildirisine imza atmış bulunduğu da iddia ve sanıkça kabul olunmuş, ancak bu bildiriye suç bulunmadığı ortaya çıktığı için, bu cihet önemli sayılmamıştır. Deniz Lisesi Komutanlığının 41/88 sıradaki (Dos.41 S.88) yazısında Deniz Lisesinde gece yarısından sonra Deniz Harp Okulu öğrencilerinin de iştirakiyle bir toplantı yapılmasının mümkün olmadığı belirtildiğinden ve bu toplantıyı, mahiyetini, katılanları aydınlığa çıkarmak hususunda iddiayı teyit eden delil de olmadığından, kavli mücerrette kalan bu toplantı üzerine eğilinmemiştir. Çam limanında toplantılar yapıldığına dair Nejat KÖSEOĞLU ve Ömer GÖKBAYRAK'ın tanıklığına tarafsız ve objektif bulunmuyarak itibar olunmamıştır. Sanık hakkında 1 nci Ordu Savcılığınca Gevaş'a gitmesi olayı ile ilgili olarak keşif turuna yer olmadığı kararı verilmiştir. (25/56)

Özen restorandaki toplantıya katıldığına katıyetle kanaat getirilemedikten başka bu toplantının suç teşkil edecek mahiyeti de açıklığa kavuşmamıştır. Gölcük'de Mehmet SAGCAN'ın evinde kesin olarak hangi tarihte, hangi mahiyette, kimlerce toplantı yapıldığı ve sanığın da katılıp **katılmadığı** kesinlik kazanmamıştır. Tanık Kubilay KILIÇ'ın sanığa 6 lardan olarak ifade etmesi, bu gurubun gerek mevcudiyeti ve gerekse mahiyet ve ideolojik istikameti yönünden aleyhte kâfi ve kuvvetli delil mahiyetinde değildir. Sanığın sabit olan Derince'den Umuryeri'nde gitmesinin de hangi maksada binaen vaki olduğu belli olmamıştır. Kendi el yazısı mahsulü olduğu anlaşılan (14/2) kitap listesi ile örgüt şiiirinin de delil olamayacağı aşikâr bulunmasına göre müsnet TCK 141/5 maddesini ihlâl suçu sabit addolunamamıştır.

50. Sanık Ahmet ERGÜDEN:

Heybeliada'da, Çamlımanı gazinosunda ve Muhsin'in kahvesinde toplandıkları, eğitim yaptıkları, Enternasyonal marşını söyledikleri iddia olunan grup meyhanesinde zikredilen bu sanığın 7.11.1970 günü Şekersuyu gazinosundaki yemekli toplantıda ve 8.11.1970 günü Turşucuderesinde sanık Şahin ALDOĞAN ve 2 arkadaşının evinde yapılan bir toplantıda bulunduğu iddia olunmuş, iddianamede TCK 146/1 ve esas hakkındaki mütalâada ise 141/5 madde gereğince tecziyesi talep edilmiştir.

Çamlımanı gazinosunda, Muhsin'in kahvesinde yapılmış toplantının mevcudiyeti ile mahiyeti ve sanığın bu toplantılardaki durumunu müşahhas surette ortaya koymaya tanık Doğan YILDIRIN, Nejat KÖSEOĞLU'nun beyanları kifayet etmediği gibi tanık Kubilay KILIÇ'ın Şekersuyu yemekli toplantısından ve ertesi günü Turşucu deresindeki evde yapıldığı söylenen toplantıdan

bahseden şahadetiyle sanığın suçluluğunu gösterir mahiyet ve açıklıkta bulunmamıştır. Nitekim sanık sorgu ve savunmalarında bütün bu itham ve isnada reddetmiş, 14-15 KASIM 1970 tarihinde, görevli bulunduğu E-Ç sınıfından bir gemide toplantı yapılmış olamayacağı, zira bu sınıftan bir gemide hiç çalışmadığı beyanında bulunmuştur. Esasen bu toplantının yapıldığı hususunda Kubilay KILIÇ'ın katıldığını bildiren bir beyanı bulunmadıktan başka 8. 11.1970 ten 10.2.1971 tarihine kadar bir toplantı yapılmadığından bahsetmesine göre (d.Tut.95) bu toplantı ve sanığın katılması hususu delilsiz kalmaktadır. 6/23 de mevcut, strateji şeması ve örgütlenme başlıklı el yazılarının sanık tarafından yazılmış olduğu da tesbit edilememiştir. (14/4) Sanık hakkındaki bu bilgi ve delillerle TCK 141/5 maddesi gereğince tecziyesi yoluna gidilememiştir.

51. Sanık Ercüment TOKER:

Dava açıldığında TCK 146/1 madde gereğince tecziyesi talep edilen bu sanığın esas hakkındaki mütalâada 141/5 madde gereğince tecziyesi talebine mesnet ittihaz edilen fiillerinden Van-Gevaş'a gitmesi olayı hakkında kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilmiştir. Bazı sanıkların Heybeliada'da Çamlımanı gazinosu ve Muhsin'in kahvesinde eğitim yapmış, enter-nasyonal marşını söylemiş oldukları hakkında, ikame edilen tanıkların beyanlarının objektiflik esasından mahrum bulunması sebebiyle mahkemede bir kanaat husule getiremediğinden ve 8.11.1969 tarihindeki özen restoran yemekli toplantısının (hangi suça işaret olduğu meçhul) mahiyetinde bundan önce bahsolunmuştu. 13.2.1971 günü Pınar Ap.daki toplantıya katıldığı iddiası Kubilay KILIÇ'ın mücerret beyanına dayanmakta, teyp bantları tapele-rine itibar edilemeyeceği, bu iddiaların doğrulanmaması neticesini doğurmaktadır.

Tanık Kubilay KILIÇ tarafından altılırdandır şeklinde ifade edilmiş, ancak bu hususu göstermek üzere başkaca delil olmayışı yüzünden bu grubun mevcudiyeti, mahiyeti şüpheye kalmıştır. Keza bu sanığa Kubilay KILIÇ, diğer bazıları için olduğu gibi müfritler listesinde yer vermiş, Ancak meseleyi açıkça gözler önüne sermek için somut dayanak ve olaylar zikretmek yerine anılarına göre bu neticeye vardığını söylemesi sebebiyle bu indî kanaati aleyhte delil mahiyetinde görülmemiştir.

"Ocak 1971 de" gibi, tasrih edilmemiş bir tarihte Gölcük'de Mehmet SAĞCAN'ın evinde yapıldığı iddia olunan toplantının vukuu ve vaki ise mahiyeti açıklık kazanmamıştır. Bu iddianın delili olan Kubilay KILIÇ'ın beyanı bulanık ve çelişkilidir. 8.11.1970- 10.2.1971 tarihleri arasında toplantı yapılmadığını beyan etmiş iken, (D.Tut.95) Gölcük'de gittikleri evde Mehmet SAĞCAN ve Seçkin PADIR'ı gördüğü için evin onlara ait olduğunu anladığını ifade etmiştir (D.Tut.100). Bu durumda Ocak 1971 ayında böyle bir toplantının yapılıp yapılmadığı yapılmışsa maksat ve mahiyeti tavazzuh etmediğinden

sanığın bu toplantıya katıldığı iddiası da suçluluğunun kabulüne münceer olamamıştır.

6/20 sıradaki "strateji" şemasının sanık tarafından kaleme alındığı 14/3 deki bilirkişi mütalâasından anlaşılabilir ise de, bu şemanın Dr. Hikmet KIVILCIMLI'nın Aydınlik Sosyalist derginin ikinci cildinin 369 ncu sayfasında mevcut "klasik anlamıyla strateji ve taktik nedir?" başlıklı yazısının paragraf başlıklarının alınması suretiyle meydana getirildiği, bu yazıyı okuduğu anlaşılan sanığın okurken böyle bir çalışma yapmış olduğu görülmüş ve bu belgeye, piyasada satılmış bir dergiye dayanmasına, hangi maksatla kullanılmak üzere yazıldığından anlaşılmamış bulunmasına binaen hakkında kesin bir neticeye götürecek delil gözüyle bakılamayacağına kanaat getirilmiştir.

52. Sanık Mehmet AKMANER:

Bu sanık bakımından da aynı mahiyette iddialarda bulunulmuş, iddianamede 146/1 ve esas hakkındaki mütalâada 141/5 madde gereğince tecziyesi talep olunmuştur. Sanığın Van-Gevaş'a gitmesi Çam Limanında, Muhsin'in kahvesinde toplanılıp eğitim yapılması, 8.11.1969 da özen restorandaki yemekte bulunması, altılardan olması hakkında, bu iddiaların tahakkuku ile sanığının işaret sayılmasına delillerin yokluğu veya elverişsizliği yönünde mahkemenin düşüncesi aynıdır. Sanığın Acıbadem'de Erhan ÜNAL vasıtasıyla tuttuğu evin bir örgüt evi olduğunu, örgüte ait toplantıların yapılmasında kullanıldığını ve toplantılar yapıldığını, kimlerden meydana gelen bu toplantılarda suç teşkil eden hangi faaliyetin örgütün mevcudiyetini gösterdiğini tesbite medar bir delil elde edilememiştir. Sanık Erhan ÜNAL'ın Askerî Savcılıkça alınmış ve duruşmada tashihen tekrar ettiği 17/126 sıradaki ifadesinde bu eve diğer sanıklardan bazılarıyla bazı Dz.Sb.larının gelip gitmesi, kitap okunup, tartışma yapıldığı belirtilmiş ise de bu ifadeden dahi bir araya gelişlerinin örgütsel maksada matuf, disiplinli bir toplantı mahiyetinin çıkarılması faraziyeden öteye gitmeyecektir.

53. Coşkun ERKAL:

Bu sanığın da Çam limanındaki, Muhsin'in kahvesindeki toplantılara, özen restorandaki yemeğe katılmasından başka her ay toplanan 3000.- liranın kendisi tarafından Şahin ALDOĞAN ve İsmail CANKARDEŞ ile birlikte sarfedildiği, görevli bulunduğu Jandarma Botu ile Karadeniz'deki faaliyeti sırasında örgüte silâh temin edeceği iddiasıyla hakkında TCK 146/2 madde ile tecziye edilmek üzere dava açılmış, esas hakkındaki mütalâada 146/3 maddeyle tecziyesi istenmiştir.

Sanığın Çam limanında, Muhsin'in kahvesinde bulunması, komünist olmuyana sicil verilmeyeceğiz demesi hususlarında tanık Nejat KÖSEOĞLU'nun beyanı kifayetli bir delil olarak görülememiştir. Esasen bu tanık Askerî

savcı tarafından alınmış ifadesinde komünist olmayama şeklinde iddiada yer alan sözü "devrimci olmayana" şeklinde söylediğini, duruşmada beyan etmiş, sanığın bir örgüte bağlılığı iddiasına bu olay ve sözler mesnet kabul olunmamıştır. Kendisinin örgüt için toplanan parayı sarfedenlerden birisi olduğu hususunda ise herhangi bir delil elde edilememiş, Amiral emir subayı iken kullandığı ve hizmete müteallik notlar aldığı görülen 1967 senesine ait takvim defterinde general isimlerinin bulunmasının bu görevi gereği olduğu anlaşılmış, 28.12.1967 gününe ait sayfada "Kasım ayında para verecekler" listesinde sanık bulunmayanların çokluğu, sanığın şehit olan Mustafa ismindeki arkadaşları için bu paranın toplanmış olduğu yolundaki savunmasının aksinin tesbit edilemeyişi defterin delil kıymetini haiz sayılmasına imkân vermemiştir.

Kendisinin Jandarma Botu ile örgüte Karadenizden kaçak silâh temin edecek olduğu üzerinde de bunu mücerret surette ifade eden Kubilay KILIÇ'ın beyanından başka bir belge yoktur. Tanık Kubilay KILIÇ bu konuda Ruhi DEMİRÖREN'in çalıştığı Jandarma Botu ile bir şebeke yakalanmış ve kaçak mal elde edilmiş olduğu konuşulurken Coşkun ERKAL'ın adının da bu sırada geçmiş bulunmasından ve onun Jandarma Botunda görevli olmasından örgüte silâh temin edeceği kanaatine vardığını ifade etmiştir. (D.Tut: 100,113) Bu türlü bir tanık beyanı sanığın suçluluğunun şüpheye yer vermez delillerinden olarak elbetteki görülememiştir.

54. Sanık Yakup HİNDİSTAN:

Diğer sanıklarla 7.11.1970 tarihinde şekersuyu gazinosundaki yemekli toplantıya katılmasından ibaret bir irtibatı bulunan sanığın 146/3 madde ile, esas hakkındaki mütalâada 141/5 madde ile tecziyesi talep olunmuştur.

Sanık bu yemekli toplantıya katıldığını beyan etmiş, ancak bu yemeğin müsnet suçların maddi unsurunu teşkil edecek bir veçhesi, mahiyeti tesbit edilememiştir. Ankara'ya gidişlerinde Hasan ÇETİN ve Ahmet ÇOKER'in bu sanığın evinde kaldıklarını, kalmışlar ise bunun suç teşkil eden hangi saik altında vaki olduğunu gösteren delil yoktur. Gene iddianamede sanığın / ikinci bir silâh taşımaktan uğradığı takibat ~~ta~~ bir ayrı hareket olarak zikredilmiş olup sanığın bu suçtan Askerî Yargıtay Daireler Kurulunun 5.11.1971 gün ve 1971/85-82 sayılı ilâmı gereğince beraat ettiği, 12.11.1969 tarihinde öğrencilere sol kitap dağıtmak suçundan, K.K.Askerî Mahkemesinde açılan davanın devam etmekte bulunduğu, bu husustaki belgelerden anlaşılmıştır. Bu fiil ve isnat, kendisinin cemiyete girme suçunun sübutunda kâfi görülememiştir.

55. Sanık Emin BABAKUŞ:

29.10.1968 günü "Bugün" ün neşriyatı üzerine "Akşam" da yayın-

lanan 245 imzalı bildiride imzası bulunan ve 17.12.1969 tarihli "69 Subay bildirisi" nde de imzası bulunduğu için 9.1.1970 tarihinde emekliye sevk edilen sanık hakkında 8.11.1969 tarihinde Özen, 7.11.1970 tarihinde Şeker Suyu gazinolarındaki 200-300 kişilik yemekli toplantılarda bulunduğu iddiasıyla ve TCK 146/3 maddesiyle tecziyesi istenerek dava açılmış, esas hakkındaki mütalâada ise 141/5 maddesi gereğince tecziyesi istenmiştir. Sanığın sorgu ve savunmalarında bu yemekli toplantılara katılmadığını beyan etmesi ve nitekim çalıştığı Rumeli feneri balıkçı barınağı inşaatının tetkik edilen kayıtlarının beyanını doğrular mahiyeti bir yana, yemekli toplantıların mahiyetinin tesbitindeki noksanlık katılanın 141/5 madde ile tecziye edilmesinde yeter delil ve sebep olamaz. Sanığın Deniz Kuvvetleri Komutanı Sayın Oramiral Celâl EYİCİOĞLU'na "sayın komutanım" hitabıyla başlayıp Deniz Kuvvetlerinden ayrılmasından duyduğu üzüntüyü, aynı yuvaya dönmek için Anayasal mercilerin lehindeki kararının uygulanmadığını belirten ve "tecrübesizce giriştiğim mücadelenin hedefi bu gün sizin vardığınız neticedir, ne varki, genç bir teğmendim, mantığımdan daha ağır basan duygularıyla hareket ediyordum, şimdi sevinçliyim...." şeklinde devam eden mektubun dahi kendisinin 141/1 maddeye uygun bir cemiyete girmiş olma suçunu sabit kılacak bir delil addi kabil değildir, her ne kadar bu mektupta duygularının tesiri ile bir mücadeleye girmiş olma halinden bahsolunuyorsa da, bu mücadelenin "sosyal bir sınıfın diğer diğer sosyal sınıflar üzerinde ki tahakkümünü tesise ...." matuf olduğu neticesini çıkarabilmeye sebep yoktur. Sanığın 15.1.1970 tarihli "Türkiye Halkına" başlıklı bildiride imzasının bulunması da, iddia konusuysa da TCK 153, 155 maddelerini ihlâl suçundan açılmış olan dava, İstanbul 5 nci Ağır Ceza Mahkemesinde devam etmekte olduğuna göre bu fiilin 141/5 maddesine uyan isnadın delili olamayacağı açıktır.

56. Sanık Hasan KOCA:

TCK 146/3 maddesi gereğince tecziyesinin istendiği iddianameye nazaran sanık Ocak 1971 ayında Gölcük'te Mehmet SAĞCAN'ın evindeki toplantıya katılmış, belli olmayan bir tarihte Che Guavera'nın Atatürk'ten üstün olduğunu söylemiştir. Esas hakkındaki mütalâada suçu TCK 141/8 suretinde tavsif olunmuştur.

Mehmet SAĞCAN'ın evinde yapıldığı iddia olunan toplantının vukuu ve mahiyetindeki müphemiyetten bahsolunmuştu. Gerek bu toplantı ve gerekse Atatürk hakkındaki sözleri Kubilay KILIÇ'ın başka herhangi bir delille teyit edilmeyen beyanı üzerine ortaya atılmış iddialar olup, sanığa müsnet suçu sübuta götürecektir mahiyeti bulunmamaktadır. Birlik Komutanlığının sanığın bu günkü rejime aleyhtar olduğu, komünist liderleri benimsediği, kızıl çin sempatzanı olduğu vesair hususlarda kanaat izhar eden yazısı, herhangi

bir müstenidatı ihtiva etmemektedir.

Sanığın Askerî Savcılıkça alınmış ifadesinde (17/190) Mehmet SAĞ-CAN'ın evinde toplantı yapıldığı, Sarp KURAY grubu ile sorguda altılar grubu olarak kendisine doğal şekilde tevcih edilen grubun arasının açıldığı, aynı yolda faaliyet gösterilmesinin kararlaştırıldığı, Sosyalist Gazetesinin okunduğu, Deniz Harp Okulundan atılanlara yardımda bulunduğmasının kararlaştırıldığı, toplantılarda günün aktüel ve memleket meselelerinin konuşulduğu, ancak Marksist-Leninist ideolojiyi benimsemediği, birleşip hücre faaliyeti gösterdiklerini bilmediği gibi beyanlar bulunmasına mukabil duruşmadaki sorgusunda (38/86) bu ifadesini kabul etmiyerek Askerî Savcının kendisine "ya sanık ya tanık olacaksın, ona göre ifade ver" dediğini, toplantı yapılmasından haberi olmadığını ifade etmiştir. Sanığın önceki beyanına itibar edilmesihisinde dahi konuşmaların yapılageldiği görülen bir müzahabe mahiyetinde mi, yoksa komünizmin cebren tahakkuku gayesi etrafında birleşilmesi mahiyetinde mi olduğu anlaşılammamaktadır. Sanığın ifadesinden ibaret bir belirti ile, bu mesabede ve vasıfta bir suç için neticeye şüphesiz bir surette muvasalat hukuki bir anlayışa uygun düşmez. Gene o ifadeye nazar atfedildikte "altılar" şeklindeki grup isminin sorğu sırasında suâl tevcih edilirken zikredilmesinden sonra bu gruptan bahsolunurken hangi fikirlerle mücehhez oldukları, gaye ve metodları, cemiyet vasıf ve üyelikleri hususlarını ihtiva etmediği görülmektedir. Sanık tarafından konuşulanlar da hatırlanmamakta, bundan böyle birlikte çalışılmasına karar verildiğinin ifade olunmasıyla iktifa edilip bu çalışma ve faaliyetin mahiyeti keza belirtilmemektedir. Böyle olunca kendi aleyhine olduğu gibi diğer sanıklar aleyhine sanığın hazırlık ifadesi kuvvetli bir delil sayılmamıştır.

57. Sanık Doğaner SEÇER:

1-9 ŞUBAT 1971 tarihlerinde Pınar Ap.daki toplantılarda bulunduğu, Abdullah GELGEÇ ve Erol KIZILELMA ile irtibatı olduğu, 1970 yazında Kilim Pasthanesinde Şinasi MAKTAV, Şamil ALTAN ve Kemâl KÖKSAL ile beraber bulunduğundan dolayı 146/3 maddeyle cezalandırılması istenilerek dava açılan ve esas hakkındaki mütalâada 141/5 madde gereğince cezalandırılması talep olunan sanığa müstenet suçun sübutunu gösteren bir delil bulunmamıştır.

58. Sanık Cetin ALGON:

Sanık hakkında TCK 146/3 maddeyle tecziyesi için dava açılmış, esas hakkındaki mütalâada ise bereatine karar verilmesi talep olunmuştur. Müstenet suç ile ilgili fiili Özen restorandaki yemekli toplantıda, 10.2.1971 günü Tekirdağ gemisindeki toplantıda bulunmak olan sanığın, müstenet suçu işlediği yolunda herhangi bir delil elde edilememiştir. Sanığın, bu sonuncu toplantıda Dev-Gençlilerle cephanelikleri basmak fikrini taşıdığıının konu-

şulduğu iddiası tanık Kubilây Kılıç'ın bu husustaki mücerret beyanından ibaret kalmış (18/1,D.Tut.96), tanık bu sanığın müfritlerden olduğunu (18/10) İlhan Selçuk'u okumalarını tavsiye ettiğini, kimlere tavsiye ettiğini hatırlamadığını ifade etmişse de bu noktalar dahi suçluluğunun işareti sayılmamıştır.

59. YÜCEL ERSOY :

Çam limanı gazinosu ve Muhsin'in kahvesinde toplanan, enternasyonal marşını söyleyip orada eğitim yapan, Özen restoran yemeğine, Mehmet Sağan'ın evindeki toplantılara katılanlardan ve altılardan olarak zikredilip Astsb.larla irtibat sağladığı iddia olunan sanık hakkında iddianamede 146/3, esas hakkındaki mütalâada 141/5 madde ile tecziye talep olunmuştur. Yukardaki fiillerin sübut ve mahiyeti üzerinde durulmuş ve aydınlığa kavuşmayan toplantıların 141. maddedeki suçun belirtisi addolunamayacaklarına temas edilmişti. Bu husustaki tek delil Kubilây Kılıç'ın tanıklığı olup açıklık ve tamamiyet ifade eder mahiyette değildir. Sanıklardan bazıları ile altılar arasında liderlik konusunda anlaşmazlık bulunduğundan bu gruplaşmanın meydana geldiğini ifade etmiş iken (18/12,3) duruşma sırasında (D.Tut:94) ise, Astsb.Cemal Aslan'dan işittiğine göre anlaşmazlığın Mihri Belli veya Dr.Hikmet Kıvılcımlı tarafının tutulmasından ileri geldiğini ifade etmiş, sanığıda altılardan dediği kimseler arasında saymıştır. İfadesi, mücerret şu veya bu şahsın görüşlerini paylaşmak yerine, komünizmi hedef alan istikamet ve mahiyetteki fikirleri benimsemekten de ileri giden ve müsnet 141 nci maddedeki suça uygun birleşmeleri bulunduğunu gösteren bir delil mahiyetinde değildir. Bazı durum ve vakıalar mevcutsa ve bunlardan kendi görüşüne göre bazı neticeler istidlâl etmişse bunları sübute götüren ve bir MİT ajanı olarak beyanını teyit eden delillerle donatmak gerekirdi ve yapılan soruşturmalar bu katiyete götürücü sonuç vermemiştir.

60. Sanık Cahit UZUNHASAN:

İddianameye nazaran bu sanığın eylemi 7.11.1970 tarihinde Şekersuyu gazinosundaki yemekte ve ertesi günü tursucu deresindeki evde yapıldığı iddia olunan toplantıda bulunmak olup, TCK 146/3 madde gereğince tecziyesi, esas hakkındaki mütalâada ise delil kifayetsizliğinden bereati talep olunmuştur. Savunması veçhile o tarihte İzmir Merkez Komutanlığı emrinde görevli olduğu için bahis konusu yemeğe ve toplantıya gelememiş olduğunun 41/84 sıradaki İzmir Merkez Komutanlığının yazılarından sarahatle anlaşılması bir yana sözü edilen bu yemek ve toplantının maksat ve mahiyetinin suç teşkil edebilecek ciheti tesbit olunamadığı için sanığın müsnet 146/3 veya 141/1, 5 maddelerini ihlâl suçunu işlemediği kanaati hasıl olmuştur.

61. Sanık Mustafa SÜZER:

Bu sanıkta 8.11.1969 Özen restoran, 7.11.1970 Şekersuyu gazino-

su yemeğine ve 8.11.1970 Turşucuderesi'ndeki evde toplantıya katıldığı iddiasıyla ve TCK 146/3 madde gereğince tecziyesi talep olunarak hakkında dava açılan ve esas hakkındaki mütalâada beraati talep edilenler meyanındadır.

Sanık sorgusunda Özen Restoran'daki yemekte bulunduğunu ifade etmiştir. Daha önce de belirtildiği gibi 200 kadar kişinin umuma açık bir lokantada meydana getirdikleri toplantıda gizlilik olamayacağı gibi katılan şahıslar bakımından hangi suç teşkil eden fiil veya sözün mevzubahis olduğu hususu tesbit edilmiş değildir. 7.11.1970 tarihinde Şekersuyundaki yemekte de 250-300 kişinin bir araya geldiği ifade ve kabul olduğuna göre aynı cihetten bu yemek, mahiyeti bilinmediğinden 8.11.1970 tarihinde Turşucu deresindeki evde toplantıda bulunmak suçluluğu gösterir bir vakıa olarak zikredilemeyecektir. Kaldaki sanığın gemisi ile İzmir'de olmasından dolayı bu yemek ve toplantıda bulunmasının imkânsızlığına dair savunmasını donanma komutanlığının 47/216 sırada mevcut yazısı teyit etmekte, bu sebeplere binaen sanığın suçluluğunun sübut bulmadığı neticesine varılmaktadır.

62. Sanık Mehmet TUNCAV:

İddianamede 7.11.1970 tarihinde Şekersuyu gazinosundaki toplu yemekte bulunmasından ibaret bir eylemi gösterilip TCK 146/3 maddesi gereğince tecziyesi istenmiş iken esas hakkındaki mütalâada bereatine karar verilmesi talep olunan sanığa müsnet suçun işlendiğine dair bir delil elde edilememiş, kabul edilen durumu itibarıyla şekersuyu gazinosundaki yemeğe katılması fiilinin suçluluğunu göstermeye kifayet etmeyeceği kanaatine varılmıştır.

63. Sanık Fahri KIVANÇ:

7.11.1970 tarihinde Şekersuyu gazinosundaki yemeğe katıldığı iddiasıyla hakkında TCK 146/3 maddeyle ceza tertibi talep olunarak dava açılan ve neticede bereatine karar verilmesi talep olunan sanığın sözü edilenden ibaret fiili bu yemeğin kabul edilen durumu ve mahiyeti itibarıyla müsnet suçun sübutunu ve teşekkülünü gösteren bir fiil olarak görülmemiştir.

64. Sanık Bahadır ERGÜN:

7.11.1970 Şekersuyu gazinosundaki yemekte, 8.11.1970 günü Turşucu deresindeki evde, 10.2.1971 günü Tekirdağ gemisinde, 3.4.1971 günü Turşucu deresindeki evde bulunup toplantıya katıldığı iddianamede yer alan fiilleridir. Bu fiilleriyle örgüt mensubu olduğu/ânlaşıldığı iddiasıyla ve TCK.nun 146/3 maddesi gereğince tecziyesi talebiyle hakkında dava açılmış, esas hakkındaki mütalâada 141/5 madde gereğince tecziyesi istenmiştir. Sanığa isnat edilen bütün bu fiillerin delili, Kubilay KILIÇ'ın her-

hangi bir delille teyyüd etmiyen tanıklığından ibaret olup bu sebeple sübutu ve suç teşkil eden mahiyeti kabûl edilemiyen isnadın sanığın mahkûmiyetini gerektirecek kuvvette olmayacağına kanaat getirilmiştir.

65. Sanık Fahrettin KARAYEL:

7.11.1970 günü Şekersuyu gazinosundaki yemekte ve 3.4.1971 günü Turşucuderesindeki evde yapılan toplantıda bulunduğu iddia olunarak iddianame ile TCK 146/3, esas hakkındaki mütalâada 141/5 maddeyle tecziyesi istenmiştir. Yemekli toplantı müsnet suçlara ait ve bu suçlara işaret sayılacak bir fiil olarak görülememiştir. Turşucu deresindeki evde yapılan toplantıda bulunduğu iddiasının delili Kubilay KILIÇ'ın tanıklığıdır. Sanık savunmasında 17.2.1971 tarihinde böbrek ameliyatını müteakip hastahaneden taburcu edilmesinden sonra yürüyecek hali bile bulunmadığını beyan etmiştir. Duruşmada dinlenen aynı tanık, sanığı şekersuyu yemeğinden sonra görmediğini, son olarak o yemekte görmüş bulunduğunu ifadeyle sanığın toplantıda bulunmak iddiasını reddeden savunmasını teyid etmiştir. Esasen mahkemece bazı sanıkların bir araya geldikleri iddiasına suç teşkil eden bir toplantı nazarıyla veya kendilerininin 141/1 maddesine göre kurulmuş bir cemiyet teşkil ettiklerine işaret sayılacağı nazarıyla bakabilmek için toplantının maksat ve mahiyeti, katılanların işlenen cürümdeki yer ve fonksiyonları ile kasıtlarının ortaya çıkarılması gerektiği düşünülüp, tek delil olan MİT ajanının beyanı, başkaca bir kuvvetli delille teyid olunmadıkça bu vakıaların sabit addine imkân görülmediğinden sanık hakkında ortada suçluluğunu gösterir kâfi delil bulunmadığı neticesine varılmıştır.

Sanık tarafından kaleme alınmış ve kime ait olduğu meçhul cevap adlı şiir, basılıp yayınlanmamış özel evrak arasında ele geçmiş, suç sayılan bir propaganda vesilesi olarak kullanılmamış olduğundan ve bu sebeple bir ceza hakkını ihlâl edip etmediği hususu tetkike tabi tutulmamış olduğundan suça ait maddi bir hareketi tesbit edilemeyen sanık hakkında bu delilin manevi unsuru zahîre çıkarması yönünden de olsa aleyhde teemmülüne imkân görülememiştir.

66. Sanık Orhan ALTAN:

İddianameye nazaran diğer sanıklar cümlesinden olan sanık Orhan ALTAN'ın Çam limanındaki toplantıda, 10.2.1971 günü Tekirdağ gemisinde ve sahilde yapılan toplantılarda, 14.2.1971 günü Bozcaada gemisindeki toplantıda, 14/15 KASIM 1970 tarihinde E-Ç sınıfı gemide 3.4.1971 günü Turşucu deresindeki toplantıda bulunduğu şeklinde toplanan fiillerinden dolayı örgüte mensubiyeti iddia ve TCK.nun 146/3 maddesiyle, esas hakkındaki mütalâada 141/5 maddesiyle tecziyesi talep olunmuştur.

Çamlıman gazinosunda fikri eğitim yapıp enternasyonal söylendiği hususunda objektif bir tanıklık veya sair bir delil bulunmaması iddianın

Yine Kubilay Kılıç

bu kısmının ademi sübutuna yol açmıştır. Ahmet ERGÜDEN'e ait olduğu söylenen geminin E-Ç sınıfından olmadığı, bu sanığın bu sınıftan bir gemide hiç çalışmadığı anlaşılınca ve esasen tanık Kubilay KILIÇ bu gemide toplanılmasına karar verildiğini, kendisinin katılmadığını ifade etmekte olunca bu toplantının gerek yapılıp, yapılmadığı, gerekse suç teşkil eden hangi mahiyette bulunduğu hususları şüphede kalmaktadır. Ayrıca sanığın osiralarında trafik kazası geçirmesinden dolayı evde kat'i istirahatle yatmakta olduğu şeklindeki savunması İstanbul Deniz Hastahanesi Baştabipliğinin, 17.10.1970 günü trafik kazası geçirip beyin kanaması teşhisi ile beyin cerrahi servisinde tedavi edildikten sonra (S.M.K.) ile 4.11.1970 tarihinde 24 gün istirahatle taburcu edildiğine dair yazısı ile de teyit olunmuştur. (41/37) Diğer toplantılar bakımından da şüphenin mevcudiyeti tek delil olan Kubilay KILIÇ'ın tanıklığının teyit edilmemesi yüzünden devam etmekte görülmüş, kifayetli delilden mahrum bulunuşu sebebiyle sanığın suçunun sübutu neticesine varılamamıştır.

67. Sanık Şakir UNDEYİCİ:

10.2.1971 günü Tekirdağ gemisindeki toplantılarda bulunduğu iddia ve TCK.nun 146/3 maddesiyle tecziyesi, esas hakkındaki mütalâada 141/5 maddesiyle tecziyesi talep olunmuştur. Diğer sanıklarla irtibat ve suçluluğunun maddi unsuru olmak üzere ileri sürülen toplantıda bulunmak iddiası Kubilay KILIÇ'ın tanıklığına dayanmaktadır. Mahkemece bu tanıklıktan ibaret delil yeterli görülmediğinden ve katılmadığını ifade eden sanığın savunması çürütülememiş bulunduğu gibi bu toplantıların suç sayılacak veya gizli örgüt mensubu olduğuna işaret ettiği kabul edilecek maksat ve mahiyeti de şüphede kaldığından, müsnet cemiyete girme suçu sabit addolunmuştur.

68. Sanık Mehmet AKTÜRE:

Bu sanığın suçunu göstermek üzere ileri sürülmüş iddialar 10.2.1971 tarihinde Tekirdağ gemisinde yapılan toplantıya müteakip sahilde dolayısıyla yapılan toplantıya ve 14.2.1971 günü Bozcaada gemisindeki toplantıya katılması olup 146/3 maddeyle ve esas hakkındaki mütalâada ise 141/5 maddeyle tecziyesi talep olunmuştur. Ayrıca örgüte silâh temini için İzmirde faaliyet gösterdiğinin bazı sanıklarca söylendiği de iddianamede yer alan bir diğer eylemdir. Bu son nokta üzerindeki yegane tanık beyanı Kubilay KILIÇ'ın Askerî Savcı tarafından alınmış ifadesidir. (18/10) Tanık bu ifadesinde "Dz.Tğn.Mehmet AKTÜRE İzmir'de faaliyet göstermektedir, bu gruba dahildir) demektedir. Yani silâh temini konusundan açıkça bahsolunmakta değildir. Üst satırlarda Coşkun ERKAL ve Ruhi DEMİRÖREN'den bu şekilde bahsolunmasından yanlışlığa düşüldüğü anlaşılmaktadır. Nitekim Kubilay KILIÇ duruşmada bu sanık için "benim ifademde böyle bir şey yoktur" demiştir.

Gene tanık "10.2.1971 tarihinde Tekirdağ gemisinde yapılan toplantıda, 14.2.1971 "ozcaada toplantısında olup olmadığını şimdi hatırlamıyorum, ifademde varsa vardır" diyerek delil addi gayri kabil bir beyan tarzı göstermiştir.(D.Tut.119) Güney Deniz Saha K.lığının sanığın 12,13,14 şubat 1971 gün-
içeri vardiya olup aynı zamanda nöbetçi subaylığı yapmış bulunduğunu be-
lirten yazısı tanığın ifadesindeki müphem ve şüpheli durumu artırmaktadır.
(48/8) Bu vakıalara ve sanık hakkında başkaca herhangi bir delil bulunmamasına binaen müned 141/5 maddeyi ihlâl suçu sabit sayılamamıştır.

69.SANIK EROL KIZILELMA :

"Sanıklarla birlikte örgüt mensubu olarak zikredilip buna ait maddi işaret olarak ta 13.2.1971 tarihinde Pınar Ap.da toplantıya katıldığı gösterilmek suretiyle iddianamede 146/3, esas hakkındaki mütalâada 141/5 Md.ge -
reğince tecziyesi talep olunan sanığın 40 kişiden ibaret olduğu söylenen
bu toplantıya katıldığına dair tek delil Kubilây "Kılıç"ın beyanı ve teyp
bantları olup başkaca herhan, bir delille bu deliller teyid edilmediği için
itibar edilemediğinden ve bu sebeble toplantının vukuu ve suç teşkil eden
örgütün mensuplarını ortaya çıkararak mahiyeti tesbit olunamadığından suçlu-
luğu sabit addolunamamıştır. Doğaner Seçer'le irtibatla bulunduğu iddiası
da mücerret bir beyana dayanmakta olup aleyhine yorumlanması mümkün de-
ğildir.

70.SANIK ÖZMETİN AZMAN :

8.11.1969 günü Özen "estoran'daki yemekli toplantıda bulunduğu ve
örgüt mensubu olduğu iddiasıyla hakkında dava açılıp TCK.146/3 md. ile tec-
ziyesi, esas hakkındaki mütalâada beraati istenen sanığın savunması o ta-
rihte yehi evli olarak Bursa'da izinli bulunduğu yolunda olmakla beraber
300 kişilik olduğu ifade edilen umuma mahsus mahaldeki yemekli toplantıya
katılmasının, bu toplantının suç teşkil eden maksat ve mahiyeti tesbit o-
lunmadıkça suçluluğunun ve bahis konusu cemiyete girmiş bulunduğunun deli-
li sayılmasına esas teşkil eden bir fiil olmayacağı muhakkaktır.

71.SANIK ŞEREF TAŞ :

İddianameye göre bu sanık hakkındaki fiil, daha doğrusu "durum"
altılardan olması olup 146/3 md.ile/^{tecziyesi} esas hakkındaki mütalâada ise beraati
istenmiştir.Bundan ayrı olarak haklarında 1.Or."s.Savcılığınca koğuşturma-
ya yer olmadığı kararı verilmiş olmasına rağmen "Van - Gevaş olayı" başlı-
ğı altında bu yerlere gitmiş olmaları ayrı bir eylem olarak zikrolunmuştur.

"Altılar" iddiası tanık K.Kılıç'ın As.Savcıya verdiği ifade üzeri-
ne (18/3) ortaya çıkmıştır.Böyle bir grubun ayrılıp ayrı bir grup teşkil
etmesi nedeni üzerinde tanık K.Kılıç'ın düştüğüne işaret edilen çelişki ve
tutarsızlık, altılar denen grubun filhakika mevcut olup olmadığı, bu ayrı-
lığın bir düşünüş farkından mı, yoksa suç teşkil edecek bir hareket meto -

dundan mı ileri geldiği hususlarında şüphe ve tereddüt yarattıktan başka aynı tanığın duruşmada dinlenirken "Şeref Taş'ın altılardan ve Mihri Belli taraftarı olduğunu şimdi hatırlamıyorum" demesi sanığın suçluluğu iddiasının tanığın katiyet ve selâbet arzuetmeyen bu beyanına dayandırıldığı kanaatini tevlit etmiştir.

72. SANIK MEHMET SAĞCAN :

Altılardan olduğu iddia edilen bu sanık hakkında bu mecrada mahkemenin görüş ve kanaati yukardakinin tekrarı olacaktır. Bu konuda da tek delil olan tanıklığın sahibi K.Kılıç, "Şekersuyundaki yemekte altılardan kimse yoktu" derken, sanık Mehmet Sağcan'ın altılardan olduğunu sonradan öğrendiğini söyleyerek çelişkili beyanda bulunmuş ve müteakiben de Mehmet Sağcan'ın altılardan olduğunu, Şahin Aldoğan'ın onu gemisinden kovduğunu söylemesinden anladığını söylemiştir. Keza Mehmet Sağcan ve Şeref Taş'ı kast ederek "bu iki şahsın müfritler listesinde olup olmadığını hatırlamıyorum, olup olmadıkları ifademde mevcuttur" demiştir. (D.Tut.119) Bu beyanı tanığın görgü ve bilgisine değil, kendi ölçülerine göre mücerret bir kavram olan müfrit listesi yaptığını, müşahhas bilgi ve vakıalara dayanmadığı için evvelki ifadesine atıf yaptığını göstermektedir. Gölcük'te sanığın evinde toplantı yapıldığı iddiası da tanığın beyanına istinat etmektedir. Tanık K.Kılıç Gölcük'te gittiği bu evin kime ait olduğunu bilmediğini, evde Seçkin adır ve Mehmet Sağcan'ın bulunmasından onun olduğunu anladığını ifade etmektedir. Toplantı şeklinde nitelendirdiği olayın suç teşkil edecek veya bir gizli örgütün mevcudiyetini gösterecek yönü tanığın ifadesinden çıkarılamamakta, buna ait bir yan delil de bulunmamaktadır. Sanık Hasan Çetin'in Emniyet Md.lüğünde alınan ifadesindeki ikrar ile sanık "asan Koca'nın ifadesi de bu hususta kanaat uyandıracak kuvvette değildir. Bu itibarla mevcut delillere göre sanığın TCK.141/5 Md.ile tecziyesi yoluna gidilememiş, suçluluğu sabit bulunamamıştır.

73.ŞAMİL ALTAN :

İddianamede TCK.146/3, esas hakkındaki mütalâada 141/5 md.ile tecziyesi istenen sanık Çam Limanında gece yapılan eğitim çalışmalarında bulunduğu, Harp II sınıfı için hücre başı seçildiği, 13.2.1971 de Pınar Ap. da, 22.4.1971 tarihinde Kocamustafapaşa'da yapılan toplantılarda bulunduğu iddialarına karşı sorgu ve savunmasında Çam Limanında gece kitap okumasının ve böylece eğitim çalışmaları yapılmasının bu gazinoda ışık bulunmadığı, Harp II hücre başı olmasının da Harp I den ayrılmış, ikinci sınıfa geçmemiş bulunduğu için kabil olmadığını, diğer toplantılara gitmediğini, Kocamustafapaşa semtini dahi bilmediğini ifade ile isnadı reddetmiştir. Sanığın yukardaki fiilleri ve durumu hakkında, duruşmada dinlenirken sanığa 'manyak' sözüyle hakaret eden tanık Doğan Yıldırım'ın ve Kubilây Kılıç'ın objektif ve hakikate tamamen uygun bulunmayan tanıklıkları yeterli delil

mahiyetinde görülememiştir.

74. SANIK FAİK BAKKALCI :

Çam limanı gazinosunda ve Muhsin'in kahvesinde eğitim çalışmalarına iştirak ettiği, 27.2.1971 günü Pınar Ap.daki toplantıda bulunduğu ve bu fiilleri dolayısıyla diğer sanıklarla birlikte örgüt teşkil ettiği iddia olunan sanık hakkında TCK 146/3 Md.gereğince tecziyesi talebiyle dava açılmış, esas hakkındaki mütalâada ise beraati istenmiştir. Çam Limanı gazinosunda Muhsin'in kahvesinde ve Pınar Ap.da yapıldığı iddia olunan toplantıların gerek fiilhakika yapılıp yapılmadığı ve gerekse suç teşkil eden mahiyetleri veya sanığa mûsned 141/5 veya 146/3 Md.lerini ihlâl ettiğine işaret edecek veçhesi mevcut delillerle aydınlanmış sayılmadığından suçun dahi sübut bulunmadığı kabul olunmuştur.

75. SANIK KEMAL KÖKSAL :

İddianameye göre Çam Limanı gazinosunda bulunduğu, Harp I hücre başı seçildiği, zaman zaman "ben komünistim" dediği, 7.11.1970 günü Şekersu - yu gazinosundaki yemekli toplantıda bulunduğu ve 13.2.1971 günü Pınar Ap. daki toplantıya katıldığı iddia ve TCK 146/3 Md.ile, esas hakkındaki mütalâada 141/5 Md.ile tecziyesi istenen sanığın mûsned suçun maddi unsuruna ve cemiyete girmiş olduğuna işaret olarak ileri sürülen bu fiilleri işlediğine dair delillere itibar olunamayıp suçu sabit görülememiştir. "ben komünistim" sözünün uluorta söylenmesi kendisinin böyle bir cemiyette bulunduğu delili olmaya yetmez. Hücre başı olması ve toplantılara katılması da açıkça tesbit edilebilmiş vakıalar olmadığından suçun işlendiğine muvazalatı imkân vermemektedir.

76. SANIK CELÂL SAYARER :

İddianamede örgüt mensubu olarak zikredilen sanık hakkında, Çam "imanındaki eğitim çalışmalarında bulunduğu iddiasıyla ve TCK 146/3 Md.ile tecziyesi talebiyle dava açılmış, esas hakkındaki mütalâada 141/5 Md.ile tecziyesi istenmiştir. Bnb. Yılmaz Aydın'ın kendisine "ne o, yoksa ihtilâl mi yapacaksınız" şeklindeki sualine "neden olmasın?" cevabını vermesi, üzerinde Kadir Birdal'dan aldığı "Bahriyeli Öğrenci, Sb., Astsb. arkadaşlar" başlıklı bildiriden bir adet bulunması da iddianamede yer alan fiilleridir.

Sanık gerek As.Savcı tarafından alınmış ifadesinde, gerekse duruşmada örgüt ve ihtilâl iddiasını ve isnadını reddetmiş aralarında memleket meselelerinin konuşulduğunu, ancak bunun ihtilâl için örgüt kurmak maksadıyla yapılmadığını, üzerindeki bildiriye Kadir BİRDAL'ın değil, Kadıköy vapur iskelesinde bir sivilin "bu sizi ilgilendiriyor" deyip verdiğini, Bnb. Yılmaz AYDIN'a ihtilâli kast ederek "neden olmasın" demediğini ifade etmiştir.

Çam Limanı gazinosunda yapılan toplantılar iddiasının kuvvetli ve

inandırıcı delille teçhiz edilmediğine işaret edilmişti. Bu cihet sanığa ait suçun bu sebeple belirtisi sayılamamıştır. Sanık Celâl SAYARER'le ilgili beyanı bulunan ve Dz.Harp Okulunda Bl.K.lığı yapmış olan Bnb.Yılmaz AYDIN yeminli tanıklığında, Okul K.nın bazı öğrenci isimleri vererek, bunları solculuklarından ve birbiriyle yakinen ilgilenmelerinden dolayı takip etmelerini şifahen emrettiğini, bunlardan kendi Bl.de olanların Kubilay KUTLU, Abdullah GELGEÇ, Şamil ALTAN, Taner ÖNDER ve bazı hatırlamadığı öğrenciler olduğunu, sonradan kendi bölüğüne gelen Celâl SAYARER'in dolabında yasak yayınlar listesinde bulunmayan ve halen Tb.K.nın rapor defterinde olan "bağımsız Türkiye" broşürünü bulduğunu, sanıkda ayrıca bildiri bulunduğu için tutuklandığını, Kadir BİRDAL ile diğer arkadaşlarından gizli konuşmaları ve kendisinin ihtilâlle ilgili suali üzerine neden olmasının cevabını verdiğini, ancak bunu ciddi kabul etmediğinden işlem yapmadığını, solculuklarından dolayı takip edilen öğrenciler hakkında elde mevcut bir şey bulunmadığını ifade etmiştir.

Kim tarafından yazılıp dağıtıldığı belli olmadığı için kanuna aykırı veçhesi tetkik ve tesbit edilmemiş bildiriden kendisinde, kimden almış olduğu da şüpheye yer vermeyecek şekilde ortaya konmadan bir adet bulunmasından ve hakikaten ciddiyetle bağdaştırılamayacak olan "neden olmasın" sözünü sarfetmesinden, Kadir BİRDAL ile diğer arkadaşlarından ayrı olarak mahiyeti bilinmeyecek şekilde konuşmasından hareketle mahkûmiyet neticesine varmak suçluluğun tesbitinde şüpheye yer vermeyen ceza hukuku prensiplerine uygun düşmez.

77. Sanık C mali ÜLGÜN :

İddianameye "Sinop olayı" olarak geçen olay sebebiyle bir ay on beş gün müddetle hapse mahkum olup emekliye sevk edilmiş olan sanık hakkında Şekersuyu gazinosundaki yemekte ve 22.4.1971 tarihli Kocamustafapaşa toplantısında bulunması suretiyle örgüte mensubiyetinden dolayı TCK. 146/3, esas hakkındaki mütalâada 141/5 madde ile tecziyesi istenmiş, yemekli toplantı mahkemece müsnet suçu ve suçun maddi unsuruna işaret eden bir olay olarak görülmemiş ve keza münhasıran MİT ajanı olan tanık Kubilay KILIÇ'ın beyanına dayanması itibariyle Kocamustafapaşa toplantısının vukuu ve mahiyeti şüphede kalmış kabul edildiğinden sanığın suçluluğunu gösteren yeterli delil bulunmadığı kanaati tehessül etmiştir.

78. Sanık Kubilay KUTLU :

Sanığın Ada'da Çam limanı gazinosunda, Selim YALÇINER'in evinde 3.4.1971 günü Panar Ap.da, 22.4.1971 günü Kocamustafapaşa'daki evde yapılan toplantılara katıldığı, 1970 KASIM ayında Yzb.Çetin ÇOKER'e "bu hâl solculuğundan dolayı başıma geliyor" dediği, Heybeliada'ya gelen Atillâ SARP ve Sarp KURAY'ın oradakilerle irtibatını sağlamış ihtilâl yapacağız

demiş olduğu ve bu suretle örgüt mensubu bulunduğu iddia ve TCK.146/3, esas hakkındaki mütalâada ise 141/5 madde gereğince tecziyesi talep olunmuştur.

Tanık Nejat KÖSEOĞLU ve Doğan YILDIRIM'ın mahkemeye kesin bir kanaat vermeyen beyanı ile Çamlıman gazinosunda yapıldığı iddia olunan toplantının aleyhte temmül olunacak veçhesi sabit addolunmamıştır. Selim YALÇINER'in evinde yapıldığı iddia olunan toplantılar ise tamamen delilden mahrum kalmış, Doğan YILDIRIM'ın "toplantı yaptıklarına duydum, kimden duyduğumu hatırlamıyorum...Turgay KÖKSALDI Selim'lerin evinde toplandııklarını anlattı..." şeklindeki beyanı mücerret mahiyette bulunmuş, adalar Merkez Komutanlığının 26/318 sırada mevcut Alb.Sacit ERTUN imzalı yazısından Selim YALÇINER'in evinde kontrole alınmasına rağmen hiç bir toplantı emaresine rastlanmadığı anlaşılmıştır. TanıkTurgay KÖKSALDI yeminli ifadesinde (D.Tut.320) bu toplantıdan haberi bulunmadığını ifade etmiştir. Sarp KURAY ve Atilla SARP'ın adadakilerle irtibatını sağlaması iddiası sadece İ.AlkımALTUĞ ve Selim YALÇINER için adalar Merkez Komutanlığının yukarıdaki yazısında söz konusu edilmiş ve o da tahmine dayandırılmıştır.

Merkez Komutanı Alb.Sacit ERTUN tarafından tokatlanması üzerine duyduğu teessür içinde ve geçirdiği kriz sırasında Yzb.Çetin ÇOKER'e solculuğundan bahsetmesini, "ihtilâl yapacağız" sözünü ciddiyetle mütalâa edip müsnet suçun sübutunda ikrar delili addetmeğe imkân olamaz. Bulduğu iddia olunan toplantının vukuu ve mahiyeti ile sanığın iştirakini gösteren mukni delil olmayışı üzerinde durulmuş olduğundan bu cihet te sanığa ait suçun maddi unsurlarını teşkil eder ve cemiyete mensup olduğunu gösterir mahiyette görülememiştir.

79. Sanık Okan ESMEN :

"Bugün" gazetesinin neşriyatı üzerine yayınlanan 245 imzalı bildiride ve "69 subay bildirisi" nde imzası bulunup bunun üzerine emekliye sevk edilen sanık hakkında iddianamede 8.11.1969 tarihli Özen Restoran yemekli toplantısına iştirakinden dolayı örgüt mensubu olduğu zikredilerek TCK 146/3 madde, esas hakkındaki mütalâada 141/5 madde gereğince tecziyesi talep olunmuştur.

"Türkiye Halkına" başlıklı bildiriden dolayı hakkında İstanbul 5 nci Ağır Cezâ Mahkemesinde açılmış dava devam etmektedir. Yukarıda yazılı her iki bildiride suç görülmemiş, disiplin yoluyla tecziye ve ihraç cihetine gidilmiştir. Bu hale göre sanık hakkında müsnet suçta esas teşkil edecek ve örgüt mensubu olduğuna dair maddi vakıa olarak zikredilebilecek tek olay Özen Restoran yemekli toplantısı olmaktadır. Bu yemekli toplantının mahiyeti itibarıyla suçluluğa esas alınmasına imkân verecek bir de-

*sumelerden önce
nohiş*

lil elde edilmemiştir.

80. Erhan UNAL : (Sanık)

İddianameye göre TCK 146/3, esas hakkındaki mütalâaya göre 141/5 madde gereğince tecziyesi talep edilen sanığın 8.11.1969 Özen restorantın yemekli toplantısına katılması, ifade olunduğu gibi, bu toplantının suç teşkil eden ve toplananların bir örgüt meydana getirdiklerini gösteren mahiyetini açıkça ortaya konamaması ve ayrıca kendisinin de bu toplantının suç teşkil eden veçhesindeki yerinin belli olmaması sebebiyle aleyhe mütalâa olunabilmesine yeterli değildir. Selâhattin OKUR ile sosyalist gazetesinin çıkarılacağına dair afişleri yapıştırması fiilinin 141 nci maddeye uygun cemiyete girmiş bulunduğu delil sayılması kabil olamaz. Dosyaya konmuş olan babasının kendisine yazdığı mektupda mevcut satırlar da aleyhe yorumlanmaya müsait değildir. Sanığın Askerî Savcı tarafından alınmış ifadesinde mevcut ve Mehmet AKMANER'in evinde kitap okunduğu yolundaki beyanları da ikrarı tazammun eder şekilde kabul edilemez. Zira sanık bu ifadesinde ortada bir örgüt bulunduğunu, bu örgütün gizli olup proleter diktetörlük kurulması için çalıştığını bilmediğini vaki sual üzerine beyan ve yaptığı gemi seferleriyle örgüte silâh temin ettiği iddialarını reddetmiştir. Esasen sanığa isnat olunan bu fiille ilgili herhangi bir delil bulunmamaktadır.

81. Volkan RIŞVANOĞLU (Sanık):

Sanığın 3.12.1969 ve 21.12.1969 tarihli olarak ağabeyi Gürkan'a yazdığı mektuplar suç teşkil etmesi yönünden ele alındıkta sadece üste hakareti tazammun edebileceği sebebiyle hakkında dava açılmış, bu suçtan dolayı da beraat etmiştir. Çam Limanı gazinosunda, Özen ve Şekersuyu lokantalarındaki yemekte, 8.11.1970 günü Tursucuderesindeki evde ve 10.2.1971 günü Tekirdağ gemisinden çıkılmasından sonra sahilde yürünerek yapılan toplantıda bulunduğu iddiaları mahkemece itibar edilemeyen tanık beyanlarına müstenit ve müstenit bulunup bu hususta kat'i kanaat bahşedecek mukni ve objektif tanık beyanı delilinden veya sair şekildeki bir delilden yoksun bulunmasından dolayı sanığın 141/5 maddesini ihlâl ettiği neticesine varılamamıştır.

82. Sanık Erol KARTAL :

Özen restorandaki yemekte ve OCAK 1971 ayında bir gün Gölcük'de Mehmet SAĞCAN'ın evinde yapılan toplantıda bulunmasının örgüt mensubu olduğunu göstereceği iddiasıyla T.C.K.nun 146/3 maddesi gereğince ve esas hakkındaki mütalâada ise 141/5 madde gereğince tecziyesi talep olunmuştur. Tertiplendiği anlaşılan Özen Restorandaki yemeğin bir örgüt toplantısı olduğu hususunda tanık Kabilay KILIÇ'ın beyanını teyit eden ve toplantının suç teşkil eden veçhesini ortaya koyan bir delil elde edilemediği gibi

ikinci iddia olan Gölçük'deki toplantı konusunda da tanık Kabilay KILIÇ'ın beyanını, Hasan ÇETİN'in Emniyette alınmış ifadesi teyid eder ve kanaat u yandırır mahiyette bulunmadığından sanığa müsnet suçun sabit addolunamayacağı neticesine varılmıştır.

83. Sanık İhsan YANAR :

Sanık İhsan YANAR Askerî Savcının iddianamesinde TCK.nun 146/3 maddesine göre cezalandırılması talep edilirken esas hakkındaki mütalâada TCK.nun 141/5 maddesine göre cezalandırılması talep edilmiştir. Sanığın suçu silâh arkadaşları ve sınıf arkadaşlarıyla bir arada bulunmasıdır. Bulunduğu iddia edilen toplantılarda ne söylediğine, ne konuştuğuna ve ne maksatla bir araya geldiklerini haklı gösterecek hiç bir delil bulunmayan sanık İhsan YANAR sorgu ve müdafasında isnat edilen suçları kabul etmediğini, isnatların karanlık ruhlu MİT ajanının düzmeçesi olduğunu gökten gelen uzay insanları olmadığını bu memleketin insanı olduğunu, hiç bir gizli toplantıdan haberi olmadığını ve bu böyle bir toplantıya katılmadığını, katıldığı iddia edilen Mehmet SAGCAN'ın Gölçük'deki evinin yerini dahi bilmediğini, 1 ŞUBAT 1971 tarihinden 5 ŞUBAT 1971 tarihine kadar imtihanlara girdiğini, 13 ŞUBATTA 1 nci Söemstri imtihanının bittiğini, 22 NİSAN 1971 tarihinde Kocamustafapaşa'da yapıldığı iddia edilen toplantıdan haberi olmadığını, 31 AĞUSTOS 1971 tarihinden itibaren 1 ay izinli olduğunu Adana'da izinli iken Doğan YILDIRIM ile Adana senetörü Mehmet ÜNALDI'nın oğlu Serhat ÜNALDI'nın kendilerini dövdürmek için sivil kişile topladığını ve olaylarda hiç bir suçu bulunmadığını beyan etmektedir. (Dos.38 D.Tut.70) Sanık İhsan YANAR Atğm.iken Dz.K.K.lığının 10 HAZİRAN 1971 gün ve 4184 sayılı emriyle emekliye sevk edilmiştir. (Dos.26-S.389, 390)

Sanık İhsan YANAR'ın 26 numaralı dosyanın 161 nci sahifesindeki yazıya göre 1970 yazında Savarona okul gemisiyle yapılan açık deniz tatbikatında bulunduğu sırada nezaret altına alınan arkadaşlarıyla beraber olduğu tatbikat boyunca hiç alış veriş yapmadığı Güztepe'de toplantılara katıldığıının istihbar edildiği bildirilmekte isede sanığın müsnet suçu ika ettiğine dair mahkemeye kanaat bahçedecek bir delil elde edilemediğinden suçluluğu sübuta ermemiş ve sanık hakkındaki iddia kavli mücerrette kalmıştır.

84. Sanık Ahmet AKKÜÇÜK :

Örgüte mensup olduğu, adada Selim YALÇINER'in evinde yapılan toplantılara ve 7.11.1970 Şekersuyu yemeğine katılmış olmasının bunu göstereceği iddia olunarak sanığın T.C.K.nun 146/3 maddede gereğince tecziyesi talebiyle hakkında dava açılmış, esas hakkındaki mütalâada beraati istenmiştir.

Selim YALÇINER'in evinde toplantı yapıldığı iddiası ve bu iddianın

sübutu üzere bundan önce durulmuştu. Keza Şekersuyu gazinosundaki yemekli toplantının bir örgüt toplantısı, örgütün de 141/1 maddeye uygun bir örgüt olduğu hususunu gösterecek mahiyetinin tesbitine medar delil olmadığından bahsolunmuştu. Bu fiiller kendisinin suçluluğunun kabulüne yetmeyeceği için isnadı reddeden savunmasının tahkikine veyü üzerinde durulmasına mahâl bulunmamıştır. Fizyonomik benzerlik sebebiyle yakın arkadaşlarınınca kendisine "Mao Ahmet" denir olması bu önemde bir suçun ciddi delili olamaz. Bu itibarla kendisine müsnet suç sabit görülmüştür.

Sanıkların durumlarının bu suretle yegân yegân ele alınmasından başka kendilerinin iddiadakâ fiilleri ika ettikleri ve bu maksatla bir araya gelmiş, bir örgüt teşkil etmiş oldukları hususunda ortaya konmuş delillerin genel olarak ta ele alınıp incelenmesinde zaruret görülmüştür.

Sanıklar hakkındaki iddia şu başlıklarda toplanabilecek delillere dayandırılmıştır:

1. MİT raporları,
2. Tanık beyanları,
3. Sanık ikrar ve diğerlerine atfı cürmileri,
4. Teyp bantları,
5. Sanıklar hakkında başka eylemlerinden dolayı yapılmış veya yapılmakta olan takibatın safahatini veya akibetini aksettiren resmî yazılar,
6. Birlik Komutanlıkları yazıları,
7. Afiş ve bildiriler,
8. Sanıklarda ele geçen kitaplar,
9. Suç eşyaları,
10. Sanıklardan bazılarınca kaleme alınmış yazı ve notlar,

Bu deliller aşağıda sebepleri yazılı bulunacağı cihetle çoklukla sanıkların durumlarını, suçluluklarını, aydınlığa çıkaracak, mahkemeyi kat'i bir kanaate götürecektir mahiyet ve kuvvette bulunmamıştır. Şu suretle ki:

1. MİT raporları: Bu raporların tanziminde elde edilen bilgilerin kaynağı gösterilmemiş ve bu durumun aydınlatılması istendiğinde adı geçen teşkilâtça bir açıklamada bulunulmamış olmakla beraber anlaşılmalıdır ki yararlanılan kaynaklar teyp bantları ve tanık Kabulây KILIÇ'ın verdiği bilgilerden ibarettir. Bu iki nokta müteakip bölümlerde ele alınacaksa da bu önemde bir dava dosyasına delil olarak konan bir belgenin pek sağlam bilgi ve dayanakla mücehhez olmasının zaruri bulunduğuna işaret etmeden geçilemeyecektir. Raporların bizzatıhi kıymet ve itibarına gelince, kabulü zaruri olan husus, raporların delil olarak dava dosyasına konamayacağı.

dır. Olayı takibeden merci raporu delil olarak kullanmak üzere değil, yapacağı soruşturmada takip edeceği istikameti, delilleri ne suretle toplayabileceğini tayinde kullanmak üzere evraka ithal edebilecektir. Davamızda ise belirtilen iki kaynağa dayanarak varılan sonucu muhtevi bu raporların 353 Sayılı Kanunun 158 nci maddesindeki "içinde resmî mütalâa bulunan resmî evrak" mahiyetinde kabulü mümkün olmamakla beraber, mümkün bulunma bile kaleme alanın huzuren dinlenmesi ve açıklama istenmesi kabil olmadıkça elbette ki delil olarak kabul ve hükme mesnet ittihaz olunamaz.

2. Tanık Beyanları: Bunlardan tanık Kabilay KILIÇ'ın tanıklığı üzerinde bilhassa durmak gerekmektedir, zira bu tanığın MİT adına ve bu teşkilata fiilen katılarak faaliyette bulunduğu gerek kendibeyanı, gerekse İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının, Millî Emniyet Hizmetleri İstanbul Bölge Başkanlığının 49/13 deki yazılarından anlaşılmaktadır. Fılvaki bu son yazıda tanığın sadece yardımından bahsedilmekle iktifa edilip muhbir olmadığına işaret edilmiş isede tanığın Askerî Savcıya ve mahkemede verdiği ifadelerde bu husus açıkça belirtilmiş olduktan başka tanıklığı ve dava-daki durumu da bunu şüphesiz ortaya koymakta, böylece kendisinin MİT'den, gizli bir görev almış, bu görev icabına uygun bir faaliyete geçmiş bulunduğu anlaşılmaktadır. Tanık Kabilay KILIÇ'ın ilgili talimat hükümlerine ve usulüne uygun surette MİT'le ilgili bir görev alması muhakkaktır ki Millî Menfaatler, yurt bütünlüğü ve selâmeti açısından telâkki olunmalıdır. Ancak bu durum onun tanıklığının değerlendirilmesinde önem kazanmaktadır. Zira Anayasa Mahkemesinin, mahkememizce, en yüksek bir kazai içtihat olması yanında bu konudaki gerçeği en iyi aydınlatmasından dolayı benimse-neceğine şüphe olmadığı içindir ki kararımıza aynen alınan 19.8.1971 günlü ve 1971/41-67 sayılı kararında temas olunduğu veçhile "hizmetin özelliği, MİT'ten istihbarat görevi alanların gizlice veçesitli kimliklere ve görünüşlere bürünerek ve daima gerçek niyetlerini saklayarak çalışmalarını gerçekleştirir. Böyle bir durumda görevlinin bir tanık için baş nitelik sayılabilecek olan yansızlık vasfından az veya çok uzaklaşma eğilimini göstermesi veya böyle bir zorunluğu duyması olağandır. Görevlinin başlıca kaygusu aldığı işi başarı ile sonuçlandırmak; hiç değilse başarmış görünebilmek, kendisine görev verenler üzerinde böyle bir etki bırakabilmek olur. Ereğe ulaşabilmek için izlediği kimseleri kışkırtmağa, hattâ ayartmaya gitmesi ve üstlerine abartılmış haberler getirmesi yahut izlediği kişilerin çokluğu dolayısıyla bellek yanıltmalarına uğraması akla gelebilir. Gizli ajan raporunu verdiği olaylara ve eylemlere katılmış ve karışmış sayılacak bir tutumun içindedir. Durumu bir olayı açıkça saklamış ve saptama üzerinde tanıklık etmekte bulunmuş alâlade bir kolluk görevlisinininkinden daima ayrırlıdır. Öte yandan böyle bir kimsenin bir görevi yerine getirmek içinde olsa, gerçek niyet, düşünce ve inançlarını saklıyarak ve kendisini bambaş-

ka görüş ve düşüncelerin adamı gibi göstererek işini yürütmeye çalışması, tanıklık yönünden kişiliği ve güvenilirliği üzerinde bir takım duraksamalara yol açabilir. Bütün bunlar gizli bir MİT görevlisinin bir olaya tanıklık konusunda hukukça öteki olağan kişilerle eş değerde tutulamayacağını akla getirir."

Kaldı ki mahkememizi davanın aydınlanmasında tanık Kubilay KILIÇ'ın beyanının kifayetsizliği neticesine götüren sebep onun MİT gizli ajanı olmasından ibaret te değildir. Tanık, sanıkları Marksist-Leninist ideolojiye saplanmakla itham ederken bu konuda itham için varlığı aranacak ölçüde bilgiye sahip değildir. Bu yolda beyanda bulunmasının mesnedi ve sebebi sorulduğu zaman okuldaki Atatürk kütüphanesine Marksist-Leninist eserler konmasından, sosyalist Türkiye, Bağımsız Türkiye'den bahsolunmasından, bu kitapları okumalarından bu eylemde olduklarını anladığını söylemekte ve okunan kitaplara, Kemâl TAHİR'e ait olduğu bilinen "Devlet Ana"yı, Maksim BOLKİ'nin kitabıdır diye misal vermektedir. (D.Tut.94) Okulda Marksist-Leninist bir kütüphane kurulmamış olduğu, bunun imkânsızlığı gerek okul komutanlığının yazısından, gerekse aynı okulda bölük komutanlığı, öğrenci amirliği yapmış ve sanıklar lehinde olma gayretinde görülmeyen tanıkların beyanlarından anlaşılmıştır. Örgüt durumunda bulduklarını ifade eden beyanı üzerine buna ait belirtiler istendiğinde, bir yandan 19 kişi adına üç asil 1 yedek üye seçilmesinden örgüt olduklarını anladığını söylerken, diğer yandan bu 19 kişinin kimler olduğunu tamamiyle hatırlıyamadığını, "zaten bu 19 kişi hiç bir araya gelmediler" demıştır. Sanıklardan bazılarını müfrit olarak nitelendirmesinin sebep ve mesnedi olacak bilgi istendiğinde "Harp Okulundaki intibalarım göre çıkarttım" demiş, aynı husus tanımadığını, kendisiyle konuşmuş olmadığını söylediği ve ancak daha önceki ifadesinde müfritler arasında saydığı Nejat ÇETİNKAYA bakımından sorulduğunda "beni anılarım bu kanaatö götürdü" gibi tamamen soyut bir ifade tarzı kullanmıştır. (D.Tut.108) Sanık Ayhan KANDAŞ için "diğer müfritler arasında olduğuna göre onun da müfrit olması gerekir" demesi tanıklığının değerlendirilmesinde ilginç sözlerdir. (D.Tut.114)

Tanık Kubilay KILIÇ'ın fiili vakıalara ilişkin tanıklığı dahi aynı durumda bulunmakta, ileri sürdüğü olayların delili ya sanıklardan bir veya ikisinin görgüsüne, yada bazı söz ve davranışlardan kendisinin istihrac ettiği indî kanaatlere dayanmaktadır. ki her iki halde de deyindiği konuların sübutuna elverişsiz müphem ithamlardan öteye geçmemektedir. Meselâ Hasan ÇETİN'in Gölcük'de bir kayık kaybolmasına dair sözlerine Hikmet ÇELİK'in "fitilini uzun bırakmışsınız" cevabını vermesinden Hasan ÇETİN'in trafoyu dinamitlediği neticesini çıkartmaktadır. Sanıkların Marksist-Leninist kitaplar okumalarından onların Marksist-Leninist bir parti kuracaklarını tahmin etmektedir. (D.Tut: 100) Öysaki bu kitaplardan bir tanesini bile

okumamıştır, kitapların neler olduğunu örnek olarak ta olsa bilmemektedir. (D.Tut: 99) Görevli olduğu Jandarma Botu ile bir silâh kaçakçısı şebekesini yakaladığını öğrendiğinde, sanık Ruhi DEMİRÖREN'in silâh temin edebileceğini ve örgütün silâh ihtiyacını bu suretle karşılayabileceğini çıkarmaktadır. (D.Tut: 100) Nihayet, tanık Kemâl GÜLMEZ'e, bu tanığın beyanı ile de anlaşıldığı üzere, "oldu bir kere, kurunun yanında yaş ta yanar" demiş olması tanıklığının, MİT ajanı olmasa bile, delil olarak kabule şayan bulunmama-
cağını göstermeye yetecek hususlardır.

Tanık Kubilay KILIÇ'ın ihparı sanıklar hakkındaki tahkikatın hara-
ket nokta ve membaini teşkil etmiştir. MİT yazısında "muhterem olmayıp..."
denmekte isede önemli olan Kubilay KILIÇ tarafından verilen bilgiler ve bu
bilgilere istinaden düzenlenen raporlar üzerine tahkikat açılmasıdır. Tanık
olarak dinlendiğinde ifadesinde suçlanılan (76) kişinin isimlerini muhtevi
olarak Aşkerî Savcı tarafından düzenlenen "nezarete alınacakların listesi-
dir" başlıklı liste Sıkıyönetimin ilk gününde sıkıyönetim komutanlığına ve-
rilmiş, bundan sonraki tahkikat, Kubilay KILIÇ'ın beyanı ve bu beyanda isim-
leri zikredildiği için dinlenen diğer tanıklar Serhat UNALDI, Doğan YILDI-
RIM, Nejat KÖSEOĞLU, Ömer BAKBAYRAK'ın beyanlarından elde edilen bilgilere
göre yürütülmüştür. Ne varki bu 5 tanığın dinlenmesinden beklenen kamu ya-
rarının mevcudiyetinden bahsolunamaz. Zira Kubilay KILIÇ'da olduğu gibi
bu 4 tanıkta da, bir tanıkta bulunmasını hâkimin arayacağı bitaraflık söy-
le dursun, bundan da öte sanıklara karşı açıkça göze çarpmaması imkânsız
hasmane tutum ve davranışlar müşahade olunmuştur. 1968, 1969 bildirileri,
evlerinde ve gemilerdeki kamafalarında yapılan aramalarda ele geçmiş ki-
taplar ve savunmalarındaki fikirlerden sanıkların, Alpaslan TÜRKES'in ba-
şında bulunduğunu ve nosyonâl sosyalist temele dayandığını iddia ettikle-
ri grubun sosyal görüşünü paylaşmadıkları aşikârdır. Hâl böyle iken davada
tanık olarak dinlenen ve TÜRKES'ci olduklarını açıkça ifade eden, sanıkla-
ra husumetlerini alenen hakaret teşkil edici sözlerle izhar eden bu kişi-
lerin beyanlarının bitaraf ve objektif bir tanıklık olarak kabulü mümkün
olamaz. Bu bakımdan bu tanıkların beyanlarına bu açıdan bakılmıştır.

Dinlenme sırasına göre Deniz Harp Okulu öğrencisi olan tanık Ser-
hat UNALDI, sanıkların öğrencilere sol kitaplar dağıttıklarını ifade et-
miş, örnek olarak kendisinin de okuduğunu, "gerçeklere bağlı kalınmayarak
yazılmış" olduğunu belirttiği, İnce Memed ve Yorgun Savaşçı isimli kitap-
ları vermiştir. "Bunlar arkadaş değil yoldaştır, o sebeple hepsi aynı fi-
kirdedir" demiş, tutarlı bir eylem zikredemeksizin militan oldukları isna-
dında bulunmuştur. "Sol fikirli olan sanıklar bize faşist diyorlardı" diye-
rek ve sanıklar için "onlar" kendileri için "biz" deyimini kullanarak ara-
larındaki husumeti belirten tanığın "Sarp KURAY'ın yaptığı toplantılarda
bir örgüt kurulmadı, kurulmaya çalışıldı, serbest hareketlerinden sırtlarını

bir yere dayadıkları kanaatiyle ihtilâl yapacaklardı dedim" şeklindeki söz-
ler de değerlendirmede gözetilmiştir.

Dz.Harp Okulu öğrencisiyken resmî kayda göre disiplinsizliğinden dolayı okuldan ihraç edilmiş olan, Ankara'dan Malazgirt'e bir siyasi parti adına ve bu partinin 9 ilkesini telmihen 9 ışık yürüyüşü adıyla düzenlenen harekete ülkü ocakları başkanı Nihat ÇETİNKAYA önderliğinde katıldığı bu yüzden yakalanıp 13 gün nezarete tutulduğu kendi beyanından anlaşıl原因 tanık Doğan YILDIRIM'ın duruşma sırasında, iddianamenin başladığı sözlerle, "bu dava Türk'ün varoluş, yokoluş davasıdır" diye başlayarak sanıkları it- ham gayretiyle devam eden tanıklığına hüküm tesisinde istinad olunması im- kânsız olmuştur. Bu değerdeki beyanlarla suçlamaları sıralaması, TÜRKEŞ'çi, Milliyetçi-Toplumcu bir kimse olduğundan sanıklara husumetini saklamaması, gerek kendisinden ve gerek sanıklardan biz-onlar şeklinde bahsetmesi, bozit denmesi üzerine sanıklara "it yok bozkurt var, it ürür bozkurt ulur, boz- kurt Türk'ün sembolüdür", demesi, sanık Şamil ALTAN'a "manyak" diyerek ha- karet etmesi, devcih ettiği sual üzerine Avukat Orhan ARSAL için "Edirne- kapı yurdunda kalıyorum, oraya gelsin göstereyim" demek gibi edep ve cid- diyetten yoksun sözler sarfetmesi, kendisinin sanıklarla ayrı kutuplarda- ki görüşler taşıdığını, bu bakımdan objektif olamadığını göstermiştir. Adı geçen tanığın 26/324 sıradaki Dz.Harp Okul Komutanlığına verdiği 22.7.1970 tarihli dilekçesi de kaydedeğer, 17.7.1970 tarihinde Savarona okul gemisin- de sanık Abdullah GELGEÇ'le aralarında zuhur eden kavga sebebiyle Askerî Mahkemeye verilmesinden dolayı yazıp verdiği bu dilekçede, suçluluğunu göl- geleyebilmek üzere diğer sanıklar aleyhinde duygusal olarak ileri sürdüğü ve "ifşaat" mahiyeti izafesine aşırı bir gayret sarfettiği suçlamalarını duruşma sırasında da sürdürmek yolunda bulunduğu müşahade olunmuştur.

Tanık Nejat KÖSEOĞLU'nun beyanına itibar edilmesinin imkânsızlığı- nı ifade için onun söze "bu dava kız kardeşi ile cinsi münasebette bulun- mayı...ayıp sayanlarla kendileri bakımından normal sayanların davasıdır..." diye başlamış, tanıklığı sırasında sanıklara hain sözüyle hakarete bulun- muş, suç olup olmayacağı görevli ve yetkili adli mercii ilgilendirmekle be- raber sanıklarla zıt görüşlere sahip, ayrı ideolojilere bağlı olacakları- nı göstermesi bakımından Malazgirt'e yapılan yürüyüşe katıldığına söylemiş olması yeterli olmalıdır.

Tanık Ömer GÖKBAYRAK ise "silâhlar onlar için yağlanmaktadır" söz- leriyle anlaşıl原因 husumeti içindeki ifadesinde sanıklar hakkında kendince vardıği sonuçlarla suçlamalarda bulunmuştur.

Davanın açılmasında önemli birer dayanak olmuş bu 5 tanığın beyan- ları üzerinde müşahhas olaylarla ilgili olarak durulmuştu. Fakat burada neticeten belirtmek mecburiyeti vardır ki, (işaret olunan veçheleriyle

bu beyanların tanık beyanı delili olarak mahkememizce değerlendirilmesi, davanın bu beyanlarla aydınlanmış olduğu istikametinde sonuçlanmamıştır. Zira tanık beyanı, tanığın, bir olay hakkında 5 duyusu ile edindiği bilgileri ifade etmesi demek olmasına, CMUK nun 62 nci maddesinde tanıklığı bu suretle tasvir etmesine rağmen davamızdaki tanıkların, müddeyi veya tarafmaşcasına sadece kendilerinin çok defa müfferiden tanık oldukları olaylardan kişisel yargılarıyla vardıkları sonucu mahkemeye verebilmek gayretinde buldukları görülmüştür.

3. Sanık ikrar ve atfı cürmüleri:

Bu davada sanık ikrarları önemli bir yer işgal etmektedir. İddiaya konu olan fiillerden birisi hakkında bile duruşmada ikrarda bulunmuş değildir. Bahis konusu ikrarlar tahkikatta Emniyet Yetkilileri tarafından tesbit olunanlardır. Sanıklardan Sarp KURAY, Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER'in Askeri savcı tarafından aynı mahalde yani İstanbul Emniyet Müdürlüğü 1 nci Şubesinde alınmış ifadelerinde ikrar mevcuttur.

Sanık beyanı da bir delil çeşidi olmakla beraber, Hâkim önünde alınması kaydıyla itibar olunabilir. 353 Sayılı Kanunun ilktahkikatla hazırlık tahkikatını birleştirmiş ve ilga ettiği 1631 sayılı kanuna göre ilk tahkikatı sorgu hakimi sıfatıyla yapan As.Ad.Hâkimin görevini Askeri Savcıya tahmil etmiştir. 353 Sayılı Kanunun 156 nci maddesi de ikrarına kayımen sanığın Askeri Savcıca alınmış ifadesinin okunmasına mesaj vermekte olduğundan bahsedilen ve duruşmada inkâr üzerine okunan bu ifadeler buna göre kıymetlendirilmiş, ancak sanık ikrarlarının delil kabulünde yan ve diğer delillerle teyit edilmiş bulunması şartı elbette ki gözden uzak tutulmamış, yan delillerle vicdani kanaat uyandırabilecek vasıfta bulunması esası gözetilmiştir. Sanıkların Emniyetçe ve Askeri Savcılıkça alınmış ifadelerinde ikrar yanında diğer sanıklara atfı cürmide bulunmaları da neticeye muvasalatla yeterli görülmemiş, bunlardan keza diğer delillerle takviye edilen ve vicdani kanaat tahassül eden olayların sübutu kabul olunmuştur.

4. Teyp bantları ve tapeleri:

Suçta ait delillerin toplanmasında irrasyonel ve irreal olmadıkça her türlü yola, bu meyanda ses tesbiti gibi fenni bir yola müracaat olunabileceği prensip olarak kabul edilmekle beraber ait olduğu iddia olunan kimse tarafından hem aidiyeti ve hemde muhteviyatı kabul edilmiyorsa delil tesbiti bakımından ses alma cihazının yerleştirilmesinde, en küçük bir şüpheye meydan vermiycek, montaj veya taklit suretiyle ortaya getirildiği iddialarına katıyetle set çekecek bir usûl takip edilmesi zarureti de aşikâr görülmüştür. Ses bantları, sanıklar tarafından yapıldığı iddia olunan toplantılarla ilgilidir ve hiç birinde de o toplantıda bulunan kimse-leri tesbit eden bir zabıt yoktur. Tapelerinde de görüleceği üzere toplan-

tiya katılanların kimler olduğu ve kimlerin hangi konuşmaları yaptığı, toplantılarının hangi mukabelede bulunduğu, benimseyip benimsemediği anlaşıl-
mamaktadır. Bantlardan hiç birinde tanık Kubilay KILIÇ'ın sesi bulunmamak-
tadır. Gerçi yukarıda denildiği gibi konuşmacıların tamamının ismen tesbi-
ti mümkün olmamıştır, ancak bu tanık ta katıldığını söylediği toplantılar-
dasöz alıp şu veya bu konuşmayı yaptığını, banttaki yerine de işaret ede-
rek söylememiştir. Böyle bir görev alan tanığın işi daha müdellil hale ge-
tirmek için katıldığını söylediği toplantıda bilhassa söz alarak ve sanık-
lara ismen de hitabederek seslerinin banta bu suretle geçmesini ve bantla-
rın kuvvet kazanmasını temin etmesi mümkün olabilirdi. Bundan başka bu
araçları yerleştirenlerin kimler olduğu, yetkili bulunup bulunmadıkları,
ne suretle yerleştirildiği, dinleme faaliyetinin ne suretle devam ettiril-
diği, kimlerce tape edildiği belli değildir. Bu iş için uyulması gerekli
hukuki formalite icabına uyulduğunu gösteren bir belgede mevcut bulunma-
maktadır. Gene tapelerde sözlerin anlam ve muhtevasına müessiriyeti mel-
huz, anlaşılmazlıktan doğan meşuk boşluklar vardır. Askerî Savcılıkça ta-
yin edildikleri anlaşılan bilirkişiler İstanbul Telefon Başmühendisliği
santraller baş mühendisi Fehmi SÖKMENLER, İstanbul Konservetuarı Müdür
Yardımcısı Viyolonist Ayhan TURAN, İstanbul Radyosu Haberler şubesi şefi
Şef Prodüktör Erol KANER tarafından 14 nolu dosyada mevcut raporda; Hasan
ÇETİN'in Emniyetteki itirafına ait bulunduğu söylenen banttaki ses ile
Ek.1. olarak işaretlenmiş banttaki sesler arasında birinin çok az ton far-
kına rağmen şive, kesik konuşma ve vurgular itibarıyla Hasan ÇETİN'in se-
si olduğu belirtilmiş, ancak sesin teşhisinde şive, vurgu ve kesik konuş-
ma tarzı gibi herkesin fikir yürütebileceği özelliklerin ele alınması ve
fenni bilgi ile mücehhez bulunmaması sebebiyle aynı kişiler duruşmada ye-
minli olarak dinlenmek zarureti olduğunda "bu seslerin teknik olarak iyi
tesbit edilmediğini, bu sebeple konuşmaları anlamadıklarını, İstanbul rad-
yosunun özel kısmında teknik imkânla dinliyerek bazı sesleri benzettikle-
rini ve fakat % 100 diyemeyeceklerini, 6 kişinin sesini bu suretle tesbit
ettiklerini, yalnız bunu bir benzetmeden ibaret bulunduğunu" ifade etmişler-
dir. Buna göre gerek Hasan ÇETİN'in, gerekse heyetin tahkikatta benzerli-
ğini tesbit ettiği İsmail CANKARDEŞ, Vahittin ERGİN, Ahmet ÇOKER, Abdullah
GELGEÇ, Cengiz KILIÇ, Hüseyin ATALAY, Saim KIROĞLU, Hikmet ÇELİK'in sesle-
rinin gizli bantlarda mevcudiyeti hususunda bilirkişi mütalâasına dayana-
bilmek imkânı hasıl olmamıştır. Kaldığı mukayese maksadıyla bilirkişiye ve-
rilen ses bantlarının sanıklara aidiyetini tesbit eden bir zabıt ta yoktur.
Bilirkişi heyetinin kat'i bir teşhisin mümkün olamayacağını, bir benzet-
meden öteye gidilemeyeceğini ifade eden mütalâası ve İstanbul Teknik Üni-
versitesi Elektrik Fakültesi Telekomünikasyon tekniği kürsüsünün İstanbul

Sıkıyönetim Askerî Savcılığının 1970/7 sayılı tahkikat dosyasında aslı ve 40/97 sırada fotokopisi mevcut yazılarında "bir ses bantındaki seslerin kime ait olduğunu, seslerin sahipleri konuşmaları yaptıklarını kabul etmedikleri müddetçe, fenni bir şekilde ve itiraz kabul edilmeyecek tarzda (parmak izinde olduğu gibi) tesbit etmeğe imkân yoktur. Bu konu üzerinde batı memleketlerindeki çalışmalar da henüz olumlu sonuç vermemiştir." tenmiş olması karşısında mahkememizce bu konuda daha derinlemesine bir araştırma ve bilirkişi tetkikatına tevessülde bir anlam ve yarar görülmemiştir.

Teyp bantları konusunda savunmanın bu delilin Anayasa ve CMU hukukumuz bakımından geçersizliği fikri mahkememizce benimsenmemiştir. Kanun bir hususun delil olarak kullanılmayacağını açıkça belirtmişse delil olmaz, teyp bantlarının delil olarak ikamesine mani bir hüküm mevcut değildir. Sanığın susma hakkı, delil toplama gayesiyle teyp cihazı yerleştirilerek ihlâl edilmiş olamaz. Zira bu hak bir **kimse**nin sanık sıfatıyla ve yetkili mercice suç teşkil eden ve ika ettiği sanılan eylemle ilgili olarak isticvabı sırasında söz konusu olabilir. CMUK.nun 135 maddesi böyle bir durumu tanzim etmektedir. Susma hakkından tahkik esnasında bahsolunabilir. Bunun hak olarak kabulü ikrar temini vasıtası haline getirilmemesi ve temin edilemeyince işkenceye dönüşmemesi içindir. Bu sebeple teyp bantlarının delil olabilme niteliği mahkemece kabul olunmuş ve ancak yukarıda belirtilen sebeplerle aleyhde kıymetlendirilebilme niteliğinden yoksun görülmüştür.

44 nolu dosyada mevcut ve Ahmet ÇOKER, Hasan ÇETİN, Selim YALÇINER'in Emniyette bir şahıs ile yaptıkları hasbihalin teknik tesbitine ait olup, M.E.H İstanbul ve bölgesi Daire Başkanlığının 22.10.1971 tarihli yazılarıyla gönderilen bant üzerinde ayrıca durulacak olursa: Bu bant gizli surette değil, 1 nci şubede yetkili bir kimseyle ve belki de diğer bazı Emniyet mensupları huzurunda alenen yapılmış bir konuşmayı tesbit etmiştir. Usul hukukumuzda bu tarz bir sorgu sistemi olmamasına ve esasen sanık olarak sorgu yapmaya hâkim ve savcıdan başkasının yetkisi bulunmamasına binaen, ikrara delil olma niteliğinde bulunup bulunmadığının anlaşılması bakımından, bu tesbit bir zabıtla tevsik edilmemiş olduğu için konuşmayı yapan veya yapılmasında bulunanların yeminle dinlenmesi düşünülerek kimlikleri istendiğinde M.E.H. çalışma usul ve metotları ve Millî Güvenlik açısından sakıncalı mütalâa olup bildirilmemiş (49/13), dönülmüş ikrarı ortaya koyan tanık beyanı delili istihsalı imkânı bulunmamıştır.

İzah edildiği üzere, buraya kadar 4 bölümde ele alınan bu deliller mahkememizi tam bir aydınlığa kavuşturmak için bulunması gerekli açıklık ve sağlamlıkta değildir. Davanın asıl delillerini de bu 4 bölümdelikler teşkil etmektedir. Bu delilleri, diğer bölümlerde genel olarak incelenmeye devam edilecek deliller pekiştirmek şöyle dursun yer yer çelişkiler, tutar-

sızlıklar yaratarak mahiyetlerini çürütmektedir. Gerek MİT raporlarının, gerekse tanık beyanlarının hilafı sabit olan cihetlerine rastlanmıştır. Hâl böyle olunca mevcut bu deliller isnat ve iddiayı sübuta götürecek ölçü ve yeterlikte bulunmamış, bunlardan çıkarılabilecek olan bir takım neticeler faraziye mahiyetinde bulunacağı için bunlara bina edilecek bir mahkûmiyetin ceza hukuku genel prensiplerine ve hukuk devleti anlayışına uygun düşmeyeceği düşünülmüştür.

5. İddiaya mesnet olarak sanıklar tarafından muhtelif tarihlerde ika olunduğu iddia **olunan suçlar** sebebiyle haklarında geçilen **takibattan** da bahsolunmuştur. Bunlardan tek tek yukarıda bahsedilmişti. Aynı ayrı sıralamaya tekrar hacet olmayan bu tahkikatlardan veya açılmış davalardan sadece "Sinop Olayı" denen olay sebebiyle açılan dava sanıklardan Hasan Çetin, Mahmut Özen ve Cemali Ülgün'ün mahkûmiyetleriyle son bulmuş, iddianamede ve esas hakkındaki mütalâada üzerinde durulan diğer koğuşturmalarla açılmış davalardan bir kısmı koğuşturmaya yer olmadığı kararıyla, bir kısmı da beraatle sonuçlanmıştır. Bir kısmının da el'an devam etmekte olduğu anlaşılmaktadır. Birlikte görülmediğine göre devam etmekte olan koğuşturma veya davaların mevcudiyeti bu davanın delili olmak şöyle dursun karine olarak bile ele alınamıyacaktır.

6. Sanıklar hakkında asker olanlar için mensup oldukları birlik komutanlıklarınca yazılmış, daha çok askerî disiplin durumlarını ve mücerret ideoloji sabıklığı iddiasını ihtiva eden, aldıkları disiplin cezalarını gösteren yazılar da deliller meyanındadır. Bu yazılar indî kanaatleri ihtiva etmekte ve müstenidatı bulunmadığı için tatminkâr olmaktan uzak kalmaktadır. Bu yazılardan bahusus Dz.Harp Okulu Komutanlığından gelenlerde sanıklar için: "sol eyilimlidir, sol eyilimlilerle beraberliği dikkati çekmektedir, aşırı sol eğilimlilerin elebaşlarından olduğu kanısı uyanmaktadır, üst makamlardan istihbar edilen bilgilere göre solcu olduğu öğrenilmiştir" kabilinden bir vakia veya belgeye dayanmayan bilgiler bulunmakta olup, bu mahiyetteki belgelerin delil mahiyetinde kabulü mümkün görülmemiştir.

7. Afiş ve bildiriler:

Bugün Gazetesinin 1968 senesinde Göksenin Yıllığı aleyhindeki neşriyatına karşı yayınlanan 245 imzalı bildiri davanın menşeiini teşkil etmektedir. Askerî Şahısların bu tarz bir tepki göstermelerinin disiplin anlayışına uygunsuzluğu şüphesizdir. Nitekim muhtevasında suç bulunmayan bu bildirinin yayınlanmasıyla bozulan Askerî Disiplinin, yayınlayanlar 4 er gün müddetle o hapsi ile tecziye edilerek iade edilmiştir. T.S.K.nin güzide kurumlarından birisine yapılan ve haksızlığı üç profösürün tanzim ettiği bilirkişi raporuyla sabit bu ağır taarruz üzerine, aynı ocağın di-

ğer bir dalında bulunan Dz.Harp Okulu öğrenci subaylarınca girişilen bu hareketin zuhurunda, yetkili organ veya makamlarca kanunen gerekli yollara başvurulmamasının önemli etken olduğu muhakkaktır. Gerek bu bildiride, gerekse sanıklardan 26 sınında imzaladıkları 100 kadar Dz.Tğm.ni tarafından yayınlanan ve 69 subay bildirisi adıyla bilinen bildiride suç bulunmadığından yapılan soruşturma sonunda yetkili Askerî Savcılıklarca kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilmiş olduğu halde bunların aleyhde delil sayılması tenakuz meydana getirecektir.

"Türkiye Halkına" başlıklı, 15.1.1970 tarihli ve bilirkişi Prof. Sahir ERMAN'ın mütalâasına göre TCK 153 ve 155 nci maddelerini ihlâl eder nitelikteki Sarp KURAY+Doğan ÜNSALAN+Okan ESMEN+Emin BABAKUŞ+Ahmet ÇOKER tarafından imzalanmış bildiri sebebiyle İstanbul 5 nci Ağır Ceza Mahkemesinde açılan dava 1971/282 esas nolu dosya ile devam etmektedir. (46/219)

Sanık Selim YALÇINER'in evinde bulunan (12/1) kanlı pazarın ikinci yıldönümü ile ilgili ve Dev-Genç'çe bastırıldığı anlaşılan 13 adet afiş, evveleminde DevGenç'i ilzam edecek olmakla beraber "yurt severleri, emperyalizme ve faşizme karşı savaşmaya" davet etmekten ibaret bulunması ve mevcudiyeti arzu edilmeyen ve iddia edilmeyecek olan hedefleri gözetmesi itibarıyla hakkında herhangi bir toplatma veya yasaklama kararına rastlanamayan bu afişlere davanın delili gözüyle bakılamaz olsa olsa adı geçen sanıklarla Dev-Genç'in irtibatına işaret sayılabilir ve bu afiş Dev-Genç hakkında açılmış davaların delili addolunabilir. Kaldiki sanık bu afişleri dağıtmak üzere harekete geçici mahiyette icrayi hareketlerde bulunmakta iken ele geçmiş te değildir. Aynı şekilde evinde "çok sayıda" bulunduğu arama zabtından anlaşılan (33/19) "devrimci subaylar" imzalı bildiri (12/8) de, neşretmek üzere iken ele geçirilmiş değildir. TCK.nun 154 ncu maddesi neşretmek üzere iken ele geçirilmeyi maddi unsur olarak koymuştur.

12/10 da bulunan 1 nci Ordu Komutanlığına gönderilmiş "Türkiye Hür Subaylar Konseyi" imzalı yazının sanıklarla ilgisini tesbit eden bir delil mevcut değildir.

Sanıklardan Hikmet ÇELİK ve MahmutÇATAK'da menşei tesbit edilemeyen teksir makinasıyla basılmış "devrimci eğitim için" başlıklı iki sahifeden ibaret, "Marksist-Leninist eğitim metodu, teori, pratik ve örgütü içerir," şeklinde başlayan, Marks, Lenin, Engeç, Stalin ve Hikmet KIVILCIMLI'nın kitaplarını, ekonomi politik, felsefe, sosyoloji, politika, örgüt, özel problemler ve Türkiye bölümleri altında okunma sıra ve yöntemini izah ve eğitim için örgüt anlamında gruplaşmayı tavsiye eden tüzük adı verilmiş program bulunmuştur. Bu tüzükten sadece iki adedinin sanıklardan ikisinde bulunuşu, sanıkların tertip ve teksir ettiklerine dair delil olmayışı nazara alınırca tüzüğü Türkiye'de Marksist-Leninist teoriyi yerleştirmek fa-

aliyetinde bulunan ve ismen tesbit olunamayan kişi veya teşekküllerin da -
 ğıttığı, zamanlarını aynı yöndeki kitapları okumaya teksif ettikleri anla -
 şılan sanıkların eline geçtiğinde bu tüzük hükümlerine uygun surette çalış -
 malar yapmış olabilecekleri düşünülür ve 141/1 maddeye uygun suçluluğu ka -
 bul edilen sanık Hikmet Çelik bakımından delil kıymetini haiz bulunur ise
 de 141/5 maddeyi ihlâli söz konusu sanık Maksut Çatak bakımından suçun te -
 şekkülünde, yerinde izah olunduğu gibi, kendisinin bu suçu işlediğine dair
 kuvvetli delil bulunamayışı, bu tüzük gereğince hangi grupla bir araya ge -
 lip tüzükte esasa bağlanmış metod dairesinde hareket ettiği, tüzüğe suç teş -
 kil edecek tarzda uyan davranışlarının ne olduğu, ve nihayet tüzüğe göre
 toplanılıp eğitim yapılmış ise bu birleşmenin 141/1 maddesine uygun bir ce -
 miyet anlamında mı olduğu suallerinin somut şekilde cevaplanamayışı sebebiyle
 aleyhte delil olarak kabule yeterli görülmemiştir. Filvaki bu sanığın
 Erzurum'da Pasinler otelindeki durumu da iddia konusu ise de, buna dair
 delil de yoktur.

Esas hakkındaki mütalâaya göre bu tüzüğün TCK.142/1 maddesini ihlâl
 edici niteliği ise ayrıca tetkik konusu olup basın Kanunu hükümlerince bir
 tek nüshası kendisinde bulunan kimseyi, matbuadaki propogandaya kendisi de -
 van etmedikçe bu iki sanığın suçlanması mümkün olmaz.

Bunun gibi kimlikleri tesbit edilemeyen kimselerce gönderildiği an -
 laşılan "halkımıza" başlıklı ve "5 askerî tıbbiyeli" imzalı bildiri ile
 "Bahriyeli subay, astsubay öğrenci arkadaş" başlıklı bildiri de tek nüsha -
 lar halinde ele geçmiştir, kendilerine gönderilen kimselerin ceplerinde ve -
 ya dolaplarında görülmesinden ibaret fiil ve bu belge delil mahiyetinde bu -
 lunmaz.

8. Sanıklarda bulunan kitaplar:

Düşünen, okuyan ve yurt problemlerine bigâne kalmak istemeyen
 çevrede muhtelif akımlar olacaktır. Her akıma ait düşünce, sistem ve her
 türlü mekanizma ele alınacaktır. Toplumun daha çok yüz yüze bulunduğu sos -
 yal ve ekonomik yapısına aksettiren konular birinci sıralarda tetkik konu -
 su olarak yer tutar. Sosyal ve ekonomik problemlere değişik açılardan bakıl -
 ması da belirli ve nisbetli bir şekilde olur. San sonelerde yurdumuzda aşırı
 istikametlerdeki fikirlerin aşırılıkla incelendiği, aşırı sol diye ta -
 nımlanan ve özünü Marksizmde bulan düşünceleri taşıyan eserlerin daha çok
 okunageldiği, hattâ bu temponun hızlı olduğu söylenebilir. Sanıklardan he -
 men çoğunda, yaptığımız bu ayrıma göre sol eğilimi taşıyan kitaplar, yapı -
 lan aramalarda ele geçmiştir. Bunlardan subay olanların, bir art düşünceye
 dayalı olmaksızın kitap okumaları tek başına tecrim edilen bir fiil değil -
 dir. Adli makamlarca yasaklanmış olan kitabı serbest satışı sırasında al -
 mış olanın okuması değil, yasaklanmış ve toplatılmış kitap vesairenin sa -
 tışına devam eden veya o kitap vesairedeki suç teşkil eden fikirleri aynı

kasıtle yayan kimsenin bu hareketi tecrim edilmiştir. Bu bakımdan subay ve sivil şahıs durumundaki sanıklardan ele geçirilen ve bazıları adlî mercilerce yasaklanmış olan kitaplar, belirtilen mahiyetteki hareketlerini tesbite medar delil elde edilemeyince suç delili de sayılamamıştır. Kişinin benimsediği fikirleri kapsayan ve arzuladığı kitabı, suç teşkil edecek bir hareketi tezahür etmeksizin okuması Anayasayla korunmuş düşünme ve öğrenme hürriyetidir. Subay olmıyan Askerî öğrenci durumundaki sanıklar için Genel Kurmay Başkanlığınca yasaklanmış kitap, dergi ve her türlü yazılar bakımından 477 Sayılı Kanununun 61 nci maddesinin ihlâli netice olarak sanıklarda bulunan kitaplar, bildiriler suçlulukları sabit görülen kimseler hakkında, suç kastının tezahürü ve tesbitinde belirti olarak gözetilmesi dışında suçun bizzatıhi maddi delili sayılamamıştır.

9. Sair suç eşyaları:

Ekseriyeti subay olan bazı sanıklarda bulunmuş, bir kısmı TC. subaylarına mahsus, bir kısmı sair marka ve çapta tabancalar ve mermiler, dinamit lokumları, deniz subay ve astsubay öğrencisi elbise ve ayakkabıları, bir deniz subayı kılıcı, Lenin'in fotoğrafı, ip, avcı bıçağı, solvent, tabanca yağ ve fırçası, çanta, ip (kesik) ve flaster olarak sayılabilen bu eşyalardan ilgili bölümlerde bahsolunmuştur.

10. Sanıklardan bazılarında kaleme alınmış yazı ve notlar:

Sanıklardan bazılarında özel eşyaları ve okudukları kitaplar arasında, daha çok okudukları kitaplarla ilgili bir takım notlar ve yazılar bulunmuştur. Bunlardan ilgili sanıklar bakımından bahsolunmuş ve suçluluğun tesbiti bakımından mahsus yerlerinde incelenmiştir.

Buraya kadar çeşitli vesilelerle değinildiği gibi mevcut ve sıralanan bu deliller ile mahkememiz aydınlanmayan durumları itibariyle mevcut şüpheyi sanıklar lehinde yorumlama durumunda bulunmuştur.

Sanıklardan iddianamedeki sıraya göre 1-22 de yazılı bulunanlar hakkında dava açılırken TCK 146/1, 23-41 sırada bulunanlar hakkında TCK 146/2 madde, diğerleri hakkında TCK 146/3 madde gereğince tecziyeleri, esas hakkındaki iddiada İrfan SOLMAZER ve Erkan DİRİK hakkında aslî manevi ve diğer 7 sanık hakkında aslî maddi failer olarak TCK 146/1, 12 sanık hakkında TCK 146/3 madde gereğince ceza tertibi istenmiş ve mahkememizin kabulü bu yolda vaki olmamış bulunmasına binaen kül olarak bu maddenin incelenmesi ve bu sırada sanıkların fiillerinin tavsifinin izahı zarureti olmuştur.

Gerek iddianamede, gerekse esas hakkındaki mütalâada TCK.146/1 madde ve fıkrası sanıkların suçlarının ifadesinde tamamen alınmıştır. Oysaki, TCK.146/1 maddesi "T.C.Teşkilâtı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını tagyir, tebdil veya ilğya ve bu kanunla teşekkül etmiş olan

Büyük Millet Meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan Men'e cebren teşebbüs edenler..." hükmünü taşımakta olmasına göre, birisi anayasa düzenini ihlâl, diğeri yasama organının fonksiyonlarını engelleme olmak üzere iki ayrı suç ihtiva etmektedir. Aynı hükümde yer alması birlikte tecrim ve tecziye edilmesinden ibarettir. İddialarda sanıklara yasama organlarını iskate veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs suçuna ait herhangi bir fiil isnad olunmadığından ve anlaşılana bu iki suç tek bir suç gibi mütalâa edildiğinden sadece anayasa düzeninin ihlâli isnadı ve maddenin bu suçla ilgili hükmü münakaşa konusu yapılacaktır.

Sanıkların fiillerinin bu maddeye uygunluğu veya uygunsuzluğu konusunun tartışılmasından önce bu maddenin nasıl anlaşılması gerektiği hususunda bir hukuki tahlile ve Mahkememizin açıklıkla tedvin edildiği söylenemeyen madde üzerindeki görüşüne yer vermek gerekli olmuştur.

Üçüncü fıkrası 15 sayılı Kanun ile eklenmiş olan TCK.146 ncı maddesi Devlet'in şahsiyetine karşı cürümler babının Devlet Kuvvetleri aleyhinde cürümleri cezalandıran ikinci faslında yer almaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Teşkilatı Esasiye Kanunu denmiş olmasına rağmen bu maddeyle korunan, sadece norm olarak Anayasa değil, metinlerde bulunmasa bile Devlet'in varlık prensipleri, çeşitli organları vasıtasıyla kullandığı hükümler, fertlerin temel hak ve hürriyetleri, Devlet'in siyasî biçiminin ve kuruluşunun dayandığı ideolojik esaslar ve siyasî iktidar sahiplerinin müşahhas varlıklarının dışında ve üstünde bütünüyle genel esaslar; mağduru da bu iktidar sahipleri değil, bunların da içinde bulunduğu âme hak ve menfaatleri ile hak ve hürriyetleri şekillendiren prensip ve sistemlerdir.

TCK.146 ncı madde maddî ve manevî unsurları bakımından tetkik edilmek üzere ele alındığında :

A-) MADDİ UNSUR, İCRA :

TCK.146 ncı madde, maddî unsura mücerred olarak "T.C. Teşkilatı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını TAĞYİR, TEBDİL VEYA İLGAYA ... CEBREN TEŞEBBÜS EDENLER..." şeklinde işaret etmiş, fiile bir belirlilik vermemiştir. Sadece teşebbüs etmekten söz etmesi teşebbüsü suça ait maddî unsur olarak anlaşılması zehabını doğuruyor ise de "teşebbüs etmek" hareketin veya neticenin tamamlanmamış hali demektir ve her teşebbüste behemehal tahakkuk eden bir neticenin mevcudiyetinden bahsolunamaz. Halbuki, hareketin hukuki bir değer taşıması belirli bir neticeye yönelmiş olmasına bağlıdır. Teşebbüsü hukukî netice olarak kabul etmek, mücerred her harekete hukukî netice izafe edebilmek yanlış düşünce tarzına götürür. Teşebbüs halinde bulunmasına rağmen harekete tam suça ait cezanın verilmesi, onun tehlikesine ve belirli bir neticeyi doğurmaya uygunluğuna binaendir, yoksa teşebbüs fiilin kendisi kabul edildiğinden değil. Buna göre, bu suça teşebbüsten bahsolunabilmesi için failin TCK.146 ncı maddeyi ihlale müsait ve o hedefe yönelik maddî hareketlerde bulunması, icra hare-

ketlerine başlayıp, asıl fiili ika hususunda yol almış, ve icraî hareketlerin elinde olmayan sebeplerle tamamlanmamış veya tamamlanmakla beraber neticenin hasil olmamış bulunması gerekmektedir. Burada teşebbüsün hareketin bir safhasını ifade ettiği, ceza hukukunun prensibi gereğidir ve açıktır. TCK.146 ncı maddedeki teşebbüs, her suçta bulunması aranacak olan, karar+ teşebbüs (icra)+ netice bağlantısındaki teşebbüs'tür. Bu sebeple, TCK.61., 62. maddelerinde suçta teşebbüs için mevcudiyeti gerekli vesaiti mahsusa (elverişli vasıta) unsurunun gözetilmesi zaruridir.

Teşebbüs fiilin kendisi, yani netice olarak alınırca suçun tamamlanmasının mümkün olmadığı kabul olunmak icab eder. Halbuki, kanunda gösterilmiş tebdil, tağyir ve ilga neticelerinin tahakkuku mümkündür. Bu halde failin siyâsî iktidara sahip olmasından dolayı cezalandırılmazlığı başka, suçun tamamlanması ve tekevvünü başka şeylerdir. Aynı fail böylece ele geçirdiği iktidardan şu veya bu sebeple uzaklaştırıldıkta, fiiline uyan "TCK.146 ncı madde sadece teşebbüs edenleri tecrim etmekte, tamamlanmış fiili ihtiva etmemekte" denilerek bu madde dışında mütalea edilecek değildir. Bu sebeple maddedeki teşebbüs kelimesi suçun neticesi olmayıp, teknik manada teşebbüsü, yani nakıs ve tam teşebbüsü ifade etmekte olup, bu suçun neticesi teşebbüs imişcesine bir 'teveşsül' veya 'yeltenme' yahut ta 'teşebbüse teşebbüs' gibi mütalâa edilemez. Teşebbüse teşebbüs esasen hukuki durum ve terim değildir. Teveşsül veya yeltenme ise kanun koyucumuzun meçhulü olan bir kavram değildir. Zira tehlike suçu olmalarından dolayı hazırlık hareketlerini cezalandırdığı istisnai hükümlerden birisi olan TCK.141/1 maddesinde, teşebbüs derecesine varmamış, cemiyet kurmaya teveşsül hareketini suçun maddi unsuruna ait bir hareket olarak kabul etmek suretiyle teşebbüs ile teveşsülü ayırmıştır. Şayet kanun vazıı 146. md. nin ihlâline yeltenilmesini dahi tecrim etmek istiyor olsa idi aynı tarzda bir hüküm sevk ederek "cezaîan teveşsül edenler" ibaresini kullanırdı.

Hareketin bir vasfı da fiilin cebirle, mehzaz kanunun tabiriyle anayasal usule aykırı olarak ika edilmesidir. Bu husus maddede aynen ifade edilmiştir. Fiilin suç teşkil edebilmesi için cebren ika edilmiş olması gereklidir. Cebir suçun bir maddi unsuru değilse de maddi unsurun rüknüdür. Fail seçtiği yolun hukuka aykırılığını bilmesâ bile bu usulü seçişi iradi olmalıdır. Cebir, harekette ve neticede veya her ikisinde olabileceği gibi sadece maddi değil, manevi de olabilir. Hukuka aykırı her türlü vasıta ve usul cebre dahildir. Bundan maksat anayasa iradesine aykırı bir düzeni normal usullerin dışında bir yolla tahakkuk ettirmektir.

Bütün bu izahattan, suçun maddi unsuru yönünden şu neticeye varılmaktadır :

TCK.146. maddedeki suçun maddi unsurunu teşkil eden ve T.C. Anayasasını tebdile, yani anayasal düzenin değiştirilmesine, tağyire, yani tatbikini savsaklıyarak değiştirmeye, ilgaya, yani ortadan kaldırmaya yönelik hareketin : a) hedef aldığı bu neticeleri doğurmaya uygun ve elverişli,

- b) Hazırlık hareketlerinden ve irade uygunluğunu gösteren fiilî birleşmelerden de ileride, icraî safhaya geçmiş,
c) Cebir vasfını taşıyan bir hareket olması icab eder.

B-) MANEVİ UNSUR :

Kasttan ibarettir. Failde umumî kastın aranması yeterlidir. Hususî kastın veya vatana ihanet gibi bir saikin aranmasına lüzum yoktur. Fail iradi bir hareketle belirli bir netice meydana getirmiş veya teşebbüs durumuna göre getirmek istemiş olacaktır. Bu neticenin Anayasaya aykırılık olup olmadığı, failin sübjektif durumunun dışında, objektif bir ölçü ile tesbit ve kıymetlendirilecektir. Sübjektif olarak aranacak husus failin seçtiği yolu hukuk dışı oluşu ve failin bu aykırılığı isteğiştir.

C-) İŞTİRAK:

Bu suça da iştirak mümkün olmakla beraber maddenin kendisinde ikinci ve üçüncü fıkralarda fer'i iştirak halleri özel surette tanzim edilmiş olduğundan, genel iştirak kaideleri gerek maddi gerekse manevi yönden sadece aslî iştirak bakımından tatbik olunacaktır. İkinci fıkroda, bu fıkroda gösterilmiş suretlerle birinci fıkroda ihlâline teşvik hareketi müeyyidelenirilmiş, bu teşvik neticesinde birinci fıkranın ihlâline teşebbüs olunması zımni şartına bağlı olarak fer'i faille ölüm cezası öngörülmüştür. Bu şartın mevcudiyetine göre fer'i iştirak halinin tavsifi kabül olacaktır. İkinci fıkroda yazılı tarzda yapılmış teşvik hareketi revaç bulmamış, teşvike kapılınıp birinci fıkranın ihlâline teşebbüs edilmiş ise fer'i iştiraktan bahsolunamaz, şartlarının bulunması halinde bu fiil TCK 172 nci maddesindeki ayrı ve müstakil bir suç olan teşvik suçunu teşkil eder. Teşvik başarıya varmış, birinci fıkranın ihlâline geçilmiş ise müşevvikler, yapılan fesat yani Anayasayı ilga, tağyir veya tebdil hareketi teşebbüs derecesinde kalsa bile ikinci fıkra ile cezalandırılacaklardır. Bu fıkradaki iştirak teşvikten ibaret bulunmasına göre manevi fer'i iştiraki ve "fesat çıkararak" dendiğine göre de teşvik fiilinin fesat çıkarmak suretiyle vaki olacağını ifade eder. TCK 146/2 nci maddesi fer'i iştirak hallerinden sadece manevi iştiraki ve fer'i manevi iştirak hallerinden de sadece teşvikî muayyen bazı şekillerde yapılması kaydıyla tanzim etmiştir. Bu fıkra iddianamede mevcutken esas hakkındaki mütalâada zikredilmediğinden davamızın konusu dışında kalmıştır.

TCK 146/3 nci maddede "1 nci fıkroda yazılı suça 2 nci fıkroda gösterilenden gayri surette iştirak eden fer'i şerikler..." demek suretiyle ikinci fıkra dışındaki teşvik şekilleriyle sair maddi ve manevi fer'i iştirak halleri ifade edilmiştir. Gerek ikinci, gerekse üçüncü fıkralarda teerim edilen fiilin iştirak olduğu bizzatıhi bu fıkralarda belirtilmiş olduğuna göre ve iştirak hali müstakil bir hukuki durum olmadığından iştirak

rakten bahsolunabilmek için 146/1 maddedeki fiile ait bir icra hareketinin varlığı aranacaktır. Keza Genel iştirak prensipleri gereğince asli failin fiili bile fer'i maddi veya manevi failin fiili arasında rabitanın bulunmasından başka aslî failin karar ve icrasına iştirakin müessiriyeti ve rolü de olacaktır. Bu bakımdan iştirak, sübjektif bir iştirak duygusu ve iradesinden ibaret olmayıp, bu irade tahtında kanunun 146/2, 3 maddelerinde yazılı tarzda bir hareketi de gerektirir.

TCK 146 maddesi bu suretle incelendikten sonra sanıkların fiillerine göz atılacak olursa iddiadaki tavsifde hukuki isabet bulunmadığı görülür. İddianın bu fiillerin tamamının sübutuna kabule müsait delille mücehhez bulunmayışı bir yana bırakılsa bile, sanıkların fiillerinin yukarıdan beri hukuki şartları izah olunagelen TCK 146/1 ve 146/3 madde fıkralarındaki maddi unsuru teşkil eden bir hareket vasfında olamayacakları aşikârdır. Esas hakkındaki mütalâanın 29 ve müteakip sayfalarında tekrar olunan, iddia-namenin 63 ncü sayfasında "1968 yılında sanıklar tarafından yaratılan Gök-senin 68 olayı, 1969 yılında Sinop, Van-Gevaş ve 69 subay bildirisini olayla-rından sonra eylemler sistemli, plânli bir şekilde devam etmiş; daha şid-detli, tahripli, cüretli ve rejimi tehdit eden bir safhaya girmiştir. Şöy-leki:" şeklindeki irizgâhı müteakip sıralanan eylemler içinde hangilerinin TCK 146/1 ve 3 madde fıkralarındaki suçun maddi unsuru olan hareketi teşkil edip etmediklerinin anlaşılması için evveleminde aslî faillerinin fiilleri araştırılmalıdır. Ancak bu takdirde fer'i iştirak durumlarından bahsoluna-bilir.

Aslî fail olarak zikredilenler, manevi fail olarak İrfan SOLMAZER, Erkan DİRİK; maddi fail olarak Sarp KURAY, Ruhi KOÇ, İbrahim AlkımALTUĞ, Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER, Şinasi MAKTAV'dır.

Sanıkİrfan SOLMAZER ile Erkan DİRİK'e azmettirilen, sevk ve idare etme şeklinde TCK 64/2 delâletiyle 146/1 maddeyi ihlâl suçu isnat olunmuş-tur. Aslî manevi failin fiili de bir iştirak şekli olduğundan burada da asli maddi failin suça yönelik hareketinin bulunması gereklidir. Kanunumuz-da "sevk ve idare etmek" şeklinde bir azmettirme ve iştirak şekli yoktur. Bu durumda olsa olsa, hususiyetine göre, bu fiil "irtikâp etmek" veya "doğ-rudan doğruya beraber işlemek" olarak tavsif olunabilir. TCK 64/2 maddenin delâletine işaret olduğuna göre bu iki sanığın fiilinin azmettirmek sure-tiyle manevi iştirak şeklinde alındığı kabul olunmuştur. Aslî maddi faili harekete geçirmemiş bir azmettirme, özel olarak konmuş bazı hükümler dışın-da suç sayılmamış olduğundan bu sebeple de 146/1 maddeyi aslî maddi fa-il olarak ika ettikleri iddia olunan sanıkların bu madde karşısındaki du-rumlarının ortaya konmasına öncelik verilmesi gerekmektedir.

TCK 146/1 maddenin ihlâli veya buna teşebbüs için bu suça yönelik, neticeyi tevlide elverişli bir hareketle ve bu kasıtle icraya geçmiş bulun-

manın gerekliliğine işaret edilmisti. Yukarıda iddianamede ve mütalâada yeri belirtilmiş olaylar içinde maddi bir hareket mahiyetinde bulunabilecek olanlar ise şöyledir.

1. 12.3.1971 günü Matyo ÇAĞATAY'ın evinin soyulmasına teşebbüs edilmesi, 2. 18.3.1971 günü Nuri Osman ÇELENK'in silâhli yağma edilmesi, 3. 10/11 NİSAN 1971 gecesi Korge.Atif ERÇIKAN'ın evine dinamit konulup patlatılması, 4. 14.4.1971 gecesi Bnb.Erdoğan TUFAN'ın arabasının yakılması, 5. 21.4.1971 günü Gölcük God-Year lâstik fabrikası lojmanlarının trafosu-na dinamit atılması. 6. 30.4.1971 günü Güverte Sınıf Okulu Komutanının odasının yakılması.

Aslî maddi fail olarak gösterilenlerde ika olunduğu iddia olunan ve icra başlangıcı teşkil edip etmediği münakaşa edilecek maddi hareketler yukarıdaki 1-5 sıradaki olaylardır. Bundan başka daha önceki bölümlerde temas edilen bazı olay ve durumlar da Anayasayı tebdil, tağyir ve ilgaya yönelmiş olarak zikredilmiştir. Ki bunlar sırasıyla sanıklardan Sarp KURAY ve dört arkadaşının muhtevası itibariyle TCK 153 ve 155 maddelerini ihlâl eden ve bu yüzden haklarında İstanbul 6 ncı Ağır Ceza Mahkemesinde dava açılan bildiri yayınlamaları, Hasan ÇETİN'in Trabzonda vukubulmadığı anlaşılan komünizm propagandası yapması, Sarp KURAY, İ. Alkım ALTUĞ, Maksut ÇATAK, Mahmut ÖZEN'in Erzurum-Muş ve dolaylarında hicre faaliyetine geçmeleri, örgütün eski M.B.K. üyeleriyle irtibatları, sanık Selim YALÇINER'in evinde bildiri bulunması, Hikmet KIVILCIMLI'nın "anarşi yok, büyük derleniş" isimli broşüründen Abdullah GELGEÇ'de bir adet, Vatan Partisi tüzük ve programından Vahittin ERGİN'de 4 adet, "Bahriyeli öğrenci subay ve..." isimli bildiriden Hikmet ÇELİK, Hasan ATALAY ve Celâl SAYARER'de birer adet bulunması, sanık Ziya BÜYÜKKAYALAR'ın 13.12.1970 günü Şişli'de vitrin camlarını kırması ve cebinde Mao'nun kitabının bulunması, sanık Erkan DİRİK'in Ahmet Zafer ERGÜN'le birlikte Ankara'dan Beykoz'a Ali KIRCA ve Seçkin PADIR kendilerine Derince'de katılarak gelişleri, Erkan DİRİK, Ahmet Zafer ERGÜN, Yakup HİNDİSTAN ve 8 arkadaşının Ankara'da K.K.As. Mahkemesinde TCK 142/1 de yargılanmaları, Yakup HİNDİSTAN hakkında Ankara Sıkıyönetim Mahkemesince 6136 sayılı kanuna muhalefet suçundan mahkûmiyet kararı verilmesi, Ankara-Yozgat talebe yurdunun Sedat ÖZTAŞ tarafından dinamitlenmesini övmek suçundan, Ahmet Zafer ERGÜN'ün Ankara Sıkıyönetim Mahkemesince yargılanmakta olması, Erkan DİRİK hakkında öğrencilere bomba imalini öğretmek suçundan Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde dava açılması, 8.3.1971 tarihli Devlet Dergisinde Nejdet GÜÇLÜ'yü Erkan DÜRÜK'in öldürdüğünün yazılı bulunması, 10.4.1971 günü bu davada sanık ve tanık olmayan 3 deniz Subayının Kalamış Gondol gazinosunda sivillerle kavga etmeleri, 11.4.1971 günü Oktay ATALA ismindeki ve bu davayla ilgisi bulunmayan bir Ütgm.nin Üsküdar'da bir polis memuruna hakarete bulunduğu iddiası,

Harp Okulunda Öğretmen Yzb.Tuna KAR'ın evine 12.4.1971 gecesi meçhul bir kimse tarafından telefon edilip tehditte bulunulmasıdır.

Bütün bu olayların TCK 146/1 maddesinin ve buna iştiraki ifade eden diğer fıkralarının maddi unsuru demek olan icra hareketlerini teşkil ettiğinin iddia olunması bu suçun **ika** olunabilirliğini bir hayli kolaylaştırmaktadır. Bu olaylardan mahkemece mevcut delillere göre bizzatır sadece Matyo ÇAĞATAY'ın evinin bahçesine yağma kastı ile girilip cebir ve şiddetle ve silâhla **ika** olunacak bu suç için mania teşkil edemeyecek sebepler hudusû üzerine ve daha çok güçlükleri şaşkınlık ve tereddüt ile bilihtiyar vazgeçilmesi, Nuri Osman ÇELENK'in silâh tehdidi ile soyulmasıdır. Ankara Nıkiyönetim Mahkemesince verilen yetkisizlik kararı usul hükümlerine uygun bulunmadığı, bu mahkemece 353 Sayılı Kanununun 207/D maddesine uygun olmayan bozma ilâmına uyularak yetkisizlik kararı verilip yetkisiz bulunan mahkememize davanın gönderilmesi ve bu olayın görülmekte olan davayla birlikte mütalâa edilip birlikte muhakeme edilmesine müncer olacak irtibatı gösteren delillerin ademi mevcudiyeti, esasen aslî fail olarak Dev-Genç mensubu olduğu bilinen ve bu davada suçluluğu sabit olmayan Ruhi KOÇ'un gösterilmiş bulunması sebepleriyle bu olayla ilgili davanın mahkememizce birleştirilerek muhakeme ve rüet olunmasına usûl ve esas yönünden gerek ve imkân bulunmamıştır. Diğer olaylar da ya faili meçhul, ya açılan davalar bereatle neticelenmiş, yada haklarında hiç dava, hattâ kovuşturma açılmamış olaylardır.

Böyle olmasa bile, sanıkların TCK nun 146/1 maddesini ihlâl yönündeki fiillerinin maddi ve manevi unsurları bakımından ele alınması halinde bu fiillerin mezkûr kanun hükmüne temas edebilmesinde bariz bir tutarsızlık görülür.

1. Manevi Unsur Yönünden:

Sanıkların Marksist-Leninist düşünce ve eyilimde oldukları, bu düşünce tarzının gereği olarak ihtilâl suretiyle sosyalist düzenin teesüsüne gayret sarfettikleri ileri sürülerek giriştikleri eylemlerle Anayasal düzenin değiştirilmesini hedef aldıklarını kabul edebilmek için suçun manevi unsurunu teşkil etmek üzere evvelemerde bu kastın genel vecheşiyle ortaya konabilmesi icabeder. Filvaki sabit görülen yağma ve ihtiyarla vazgeçilen yağmaya teşebbüs fiillerinin şahsi çıkar amacıyla **ika** edilmediği sanıkların ikrarlarından kabili ihtisraç isede, bu fiillerin şahsi çıkar veya sair bir saikle **ika** olunduğunu, bu fiillerin, sahip oldukları kast yönünden siyasi iktidar düzenini, hiç değilse **ika** tarihinde ve tarihlerinde, yıkmaya matuf olduğunu ortaya koyabilmek mümkün olmamaktadır. İddianamede de soygun bölümüne alınan başlıktaki gibi bu soyguna teşebbüs ve soygun fiili para ve silâh temini gayesiyle **ika** edilmiş ise

Evvela kast bakımından bu olayların TCK.146 ncı maddesinin ihlaline ait maddi unsur olarak zikrine, manevî unsurdan yoksun olacağı sebebiyle imkan kalmaz. Bu suçun tahmili için sanıklarda Türkiye Cumhuriyeti'nin lâik, demokratik, sosyal hukuk devleti ilkelerine dayalı Anayasa nizamını cebren tebdil etmek genel kastının mevcut olduğu isbatlanabilmelidir. Yoksa, Anayasa nizamını cebren tebdil için gerekli para ve silahı temin maksadıyla soygun yapmak tan bahsedilirse ortada anayasa suçu olmaz, bu suça hazırlık olur. Bu takdirde muayyen suçlar meyanında 146 ncı maddenin de içinde bulunduğu suça hazırlık hareketlerini özel şartlarla tecrim eden TCK.168 ce 171 nci maddeler söz konusu olur. Bu maddelerdeki şartları taşımaksızın yapılmış hazırlık hareketleri ise Kanunumuzca suç kabul edilmemiştir. Ancak, bu hazırlık hareketleri başlı başına kanunun sair hükümlerini ihlal eder mahiyette bulunuyorlar ise temas ettikleri maddeler uyarınca kabili tecziye adî birer cürüm mahiyetinde kalacaklardır.

2. Maddî Unsur Yönünden :

Evvelce de söylendiği gibi maddî unsur olan harekette bulunması gereken elverişlilik, bir soygun, bir soygun teşebbüsü, bir eve ve bir mevkie dinamit konması, bir otonun yakılması gibi emniyet ve asayiş ihlal etmekten başka sonuç vermeyen olaylarda bulunamaz. Bu kabil olayların daha çok tevalli etmesi de anayasa nizamına değil asayiş nizamına müessir olabilir. Bu fiiller anayasa nizamını direkt olarak hedef almış da addolunamaz. Zira, mağdurları TCK.146/1 nci maddesinin koruduğu menfaat mefhumuna dahil değildirler. TCK.146 ncı maddesiyle korunan tek tek organlar, müesseseler değil, bunların bir bütün halinde mütalea edilmesinde mevcudiyetini bulan bir sistemdir. Matyo ÇAĞATAY ile Nuri Osman ÇELENK isimlerindeki şahıslar bu sistemin, dolayısıyla anayasa nizamının içinde, bu nizamın getirdiği ve sağladığı hak ve hürriyetlerden yararlanan kimselerdir. Meydana gelen bu hareketler sadece kendilerini zarardide etmiş, bu münasebetle asayişin bozulması neticesi doğmuştur. Anayasal düzen yerli yerinde durmağa devam etmektedir. Hatta Anayasa'yı ilga, tebdil, tağyir suçunun maddî unsuru olarak gösterilen soyguna teşebbüs olayı Çağatay'ların evinde sohbetin bir müddet inkıtana yol açmakla kalmış, berayı ihtiyat semt karakoluna yapılan telefon müracaatı üzerine bir zabıt tanzimine dahi hacet görülmemiştir. Netekim bu ihbarın arkasının takibine ihtiyaç görülmeyen olaydan, methalder olanlar dışında kimse haberdar bile olmamıştır. Nuri Osman ÇELENK'in silâhla tehdit olunarak soyulması ise bir zabıta vakası olmaktan ileri gitmemiş, bu soygunun anayasal düzeni değiştirmeye matuf olduğu kimsenin hatırına gelmemiştir. O kadar gelmemiştir ki haraçla, kumarla geçinen gayri mazbut tabiatta bir kişi olduğu söylenen Erol Özgür, bu hadisenin faili olmaya mağdurun teşhisi üzerine uygun görülüp hakkında yapılan tahkikat İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesinde dava açılmasına kadar varmıştır. Bu şekilde umumi asayiş bozan

anayasal nizamın tehlikeye düştüğü/^{nü}hâtime getirmeyen, anayasal nizamı hatırlatacak tezahürü hiç bulunmayan , Türkiye'de her gün işitmeye alışagelinmiş bir hareketin anayasayı ihlâl suçu olarak tavsifi nasıl kabil olabilir ? Diğer olaylar ve olay olarak zikredilen durumlar için böyle bir izahata dahi girmeye lüzum görülmeyecektir.

Bir an için bu fillerin icra başlangıcı sayılacağı, TCK.146/1 maddeyi ihlâl için girişilmiş bir hareket teşkil ettiği farzımuhal olarak düşünülse bile fiilde aranacak olan elverişli bir vasfının bulunmaması suçun tekevvününü bu yönden de önler. Yukarıda açıklandığı gibi bu suça teşebbüs halinde müteşebbisin sahip bulunması gereken elverişli vasıta sanıklarda mevcut değildir. Yukarıda sayılan olaylarla Anayasa nizamının tebdil veya ilga edilebilmesi bu nizamın pek çürük, onu koruyan güçlerin de fek zayıf olması demektir. Oysaki bu güçlerin başında Anayasal düzenin, demokratik cumhuriyetin en dinç ve zinde bekçisi Türk Silâhlı Kuvvetleri bulunmaktadır. Onun içinden çıkarsa bile bu mesabedeki bir grubun gerekli güçte sayılmasına imkân yoktur. O itibarla 146 ncı maddenin ihlâlinden ve ihlâl için gerekli elverişli vasıttan bahsolunurken ölçü, bu olacaktır. Yani T.C. Anayasasını ilga, tağyir veya tebdil suçunu işleyecek olanlar için elverişli vasıta, bu güçlere yakın olmak gibi muhal sayılabilecek bir seviyede bulunacaktır.

Sanıkların bu mecrada yalnız olmadıkları, bugün Türkiye'de mevcut bir kaç sosyalist devrimci kuruluşun aynı hedefe doğru hareket içinde buldukları, vasıta ve metotları konusuna bu zaviyeden bakılması halinde elverişlilik neticesine varılacağı mütalâada söz konusu edilmekte isede, davamızda sanıkların sayılan TIP, TÖS, TKP, DDKO, THKO, THKP, THKC ile değil daha yaygın bir örgüt olmasına rağmen Dev-Genç ile dahi irtibatı isbatlanamamıştır. Bu irtibatın zimni olduğu iddia olunabilirsede, suçun gerek sübut, gerekse taltifi yönünden önem arzeden kastın tesbit ve teşhisinde bir mahkemenin, dosyası ve delilleri kendisinde bulunmayan ve bu delilleri tagdire yetkisi bulunmadığı davalardan edindiği intibalara binaen vardığı faraziyelere dayanarak hüküm vermesi hukuki anlayışa uygun düşmez. Mahkememiz bu itibarla dava dosyası ve dosyadaki delillerle bağlı bulunmuş, iddia veçhile suçlarını sabit gördüğü sanıkların Dev-Gençle ve herhangi bir cunda ile ilişkisini sabit gösteren delile rastlamamış olduğundan, elverişli vasıta konusunda bu yolda bir kanaata varmıştır. Bu düşünceden hareket edilseyse delillerin aynı mahkemenin takdirine tevdi olunabilmesi için davaların da müttehiden o mahkemede açılması gerekir veya bunların hepsinin aynı amaç için belirli bir metoda bağlı olarak icrai hareketlere başlamış oldukları delilleriyle ortaya konur. O zaman o bilgi ve delillere göre vasıtanın elverişliliği münakaşa olunurdu.

Netice olarak 146/1 maddeyle tecziyeleri istenen sanıkların:

- Fiilleri anayasal düzeni direkt olarak yıkmaya yönelik değildir. 41
 - Bu fiiller bu maksada yönelik olsalar bile icra hareketi teşkil eden fasıf ve mahiyette değildir. 4

- Bu vasıfta bulunsalar bile elverişli vasıtayı haiz değildirler. 9

Bu sebeplerle davamızda 146/1 maddenin tatbik kabiliyeti yoktur. hâl böyle olur, 146/1 maddenin ihlâli mevzubahis olmaz ve ortada aslî maddi fail bulunmazsa bu suça azmettirme gibi aslî ve 3 ncü fıkraya uygun bir fer'i iştirakten de bahsolunamaz. Sanıkların TCK 168 madde karşısındaki durumları:

Sanıklardan Sarp KURAY, Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER ve İbrahim Alkım ALTUĞ'un içinde buldukları soygun fiili ve vazgeçtikleri teşebbüsünde kişisel veya siyasi çıkar kastında olup olmadıkları anlaşılammış elde olunan ve Ahmet ÇOKER marifetiyle Ankara'ya, Sarp KURAY'a götürülen paranın küçük harcamalar dışında ne maksatla, nereye sarf veya tevdi edildiği tesbit olunamamıştır. İleride ika etmeyi tasarladıkları 146/1 maddenin ihlâli fiiline bir hazırlık olarak bu soygunu tertiplediklerinin kabulü halinde cezalandırılan hazırlık hareketlerinden 168 nci maddenin caiteemmül olacağı şüphesizdir. Bu madde ile "125, 131, 146, 147, 149, 156 nci maddelerde yazılı cürümleri işlemek için silâhli cemiyet ve çete teşkil...edenler...ve buna girenler..." cezalandırılmaktadır. Anılan sanıkların belirtilen olaylardaki beraberliklerini 168 nci madde manâsında kabul ve tavsif etmek de mahkememizce mümkün görülememiştir. Zira çete bir çok sayıda kimsenin disiplinli, hiyerarşik bir şekilde organize edilmesiyle meydana gelir ve devamlı bir mahiyet arzeder. Bu silâhli çeteyi teşkil edenlerin sayısı maddede gösterilmeyip, amaç edindiği suça göre sayısının kifayeti mahkemenin takdirine bırakılmıştır. Sanıklardan aynı fiilde birleşen Sarp KURAY, Ahmet ÇOKER, Hasan ÇETİN, Selim YALÇINER ve İ. Alkım ALTUĞ gaye suç için gerekli sayıda kimseler olarak kifayetli sayılamaz. Ayrıca disiplinli bir şekilde organize edildikleri de bu fiiller sebebiyle söylenemez. Matyo ÇAĞATAY'ın evinin soyulmasına teşebbüste disiplinli, emir kumanda münasebeti iyi işleyen bir çeteden beklenmeyecek şekilde soygundan vazgeçilebilmiş, Nuri Osman ÇELENK'in soyulacağı gün buna aralarında karar veren Hasan ÇETİN ve Ahmet ÇOKER bir üçüncü şahsa lüzum görüp, o anda akıllarına geliveren Selim YALÇINER'i Heybeliada'dan telefonla çağırmaşlar, kendilerine bu işte katılmasını teklif ve onun kabulü üzerine aralarına dahil etmişlerdir. Alâlacele ve derme çatma suretle vaki bu birleşme anılan sanıkların beraberliklerinin devamlı bir mahiyet arzemediğini gösterdiği gibi onun bu hususta emir ve görev değil, teklif almış olması, kabulde muhtar bırakılması topluluğun disiplinli sayılmayacağına işaret eder. 168 nci maddedeki silâh mefhumunda 189 ncü maddedeki anlamda alınmayıp gaye suçun hedefine muvasalatı temine müsait kifayet ve kuvvette

silâh olarak anlaşılmalıdır. Sanıkların soygunlarında kullanmayı tasarladıkları veya kullandıkları tabancadan ibaret ve şuradan buradan emaneten tedarik ettikleri söylenen silâh 146/1 maddenin ihlâlüne kifayet edecek vasıfta bir silâh sayılamaz. Bu mahiyet ve miktardaki silâhın 168 nci maddede 146 nci maddeden başka sayılmış diğer maddelerden bazılarını ihlâle kifayetli olabileceği söylenebilirdi böyle bir iddia ve belirti de yoktur. Olayda kullanılan silâh ancak dükkânında yalnız bulunan bir şahsın tehdit ile soyulmasına yetebilmiştir. Bu sebeplerle davamızda, çete efradı sayısı, disiplin, devamlılık, silâh unsurları ve gaye suçun belirsizliği bakımından 168 nci maddenin tatbik kabiliyetinin bulunmadığı kabul olunmuştur. 171 nci maddede aynı suçlardan birini hususi vasıtalarla işlemek için ittifak edilmesi mevzubahistir. Ve bu ittifak içinde silâhlı çetede bulunması gereken hususiyetlere zamimeten vasıtasında tayin edilmiş ve ittifakın gayeye yakın, ciddi ve tehlikeli bulunması icabetmektedir. Bu hususiyetleri taşımayan birleşme sebebiyle sanıklara 171 nci maddedeki suçun da atfına hukuki imkân görülmemiştir.

Esasen T.C.Ş. nun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bazı maddelerine fıkralar eklenmesine dair 1490 sayılı kanunun sevk ve kabul gerekçeleri, bu gerekçelerde mevcut ve herhangi bir şüphe ve minakaşaya yer bırakmayacak sarahat, bu grup sanığın soyguna teşebbüs ve soygun fiillerinin TCK 146/1 maddeye göre tavsifi yolunda bir düşünce tarzının doğru olmayacağını göstermektedir. Zira bu kabil değişik saikli fiillerin 146/1 maddeyle karşılanamamasından, gizli veya açık grupların eylemlerine TCK da mevcut hükümlerin tertip ettiği cezaların azlığından cesaret bulunulmasındandolayı bazı fıkralar eklendiği ve bazı fıkraların çerpiş ettiği ceza miktarlarının artırıldığı anlaşılmaktadır. TCK nun 495 ve 497 nci maddeleri de ceza miktarlarının artırıldığı maddelerdendir. Şayet bu kanunla cezaları artırılan diğer suçlar gibi silâhlı yağma fiiline 146/1 maddenin maddi unsurları gözüyle bakılması ve ölüm cezası gibi en şedit cezayı tazammun eden bu maddenin tatbiki kabil olsaydı 1490 sayılı kanunun bundan böyle aynı tarzda işlenecek aynı mahiyetteki suçlar için sevk ve kabulüne lüzum ve zaruret bulunmazdı. Kanun koyucunun bu husustaki iradesi açıktır. Bu açıklık sevk ve kabul gerekçelerinde mevcuttur. Kanun koyucunun bir hükmü kabuldeki iradesi bu gerekçeyle tezahür eder.

HÜKÜM FIKRASI :

Delilleri, delillerin takdiri, sübut ve tavsif ile ilgili sebepleri yukarıda açıklanmış olduğu veçhile:

1. Sanık AHMET ÇOKER'in:

a) 12.3.1971 günü gecesi Matyo ÇAĞATAY'ın evinin bahçesine girdiği sabit olmadığından geceleyin mesken masuniyetini ihlâl suçundan BEREA-

TİNE,

b) 18.3.1971 günü Nuri Osman ÇELENK'i silâhla tehdit ederek soyma fiiline aslî maddi fail olarak katıldığı sabit olduğundan fiiline uyan TCK 495 nci maddesi delâletiyle 497/2 maddesi gereğince ve suçun 12 MART muhtırasından sonra işlenmiş olması nazara alınarak takdiren ve teşdiden yir-midört sene müddetle ağır hapis cezasıyla tecziyesine, gasp edilen paranın pek fahiş görülmesi sebebiyle cezanın TCK.nun 522 nci maddesi gereğince takdiren yarısı nisbetinde artırılmasıyla otuz altı sene müddetle ağır hapis cezasıyla tecziyesine, TCK.nun 525 nci maddesi gereğince cezamüddetikadar emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına, TCK.nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine, TCK.nun 33 ncü maddesi gereğince ceza müddeti zarfında kanuni mahcuriyet halinde bulundurulmasına,

c) 21.4.1971 gecesi trafo merkezine dinamit atmış olduğu kâfi delille tesbit olunamadığından bu suçundan BEREATİNE,

d) Sanığın TCK.nun 146 ncı maddesini ihlâl maksadıyla silâhlı çete ve cemiyet kurmuş veya böyle bir cemiyet ve çeteye girmiş olduğu ile TCK.nun 141 nci maddesini ihlâl etmiş olduğuna dair kat'i kanaate götürecek delil elde edilemediğinden bu suçlarından BEREATİNE,

e) Sanığın sabit görülen dinamit bulundurmak suçundan dolayı TCK.nun 264/2 maddesi gereğince ve aynı takdiri tahfif sebebiyle takdiren ve teşdiden bir sene müddetle hapis ve bin lira ağır para cezasıyla tecziyesine,

b) Sanığın 6136 sayılı kanuna muhalif olarak ruhsatsız tabanca ve mermi bulundurmak suçu sabit olduğundan fiiline uyan 6136 sayılı kanunun 1308 sayılı kanunla değişik 13 ncü maddesi gereğince ve aynı takdiri şiddet sebebine binaen takdiren ve teşdiden iki sene hapis ve iki bin lira ağır para cezasıyla tecziyesine,

g) Sanık hakkında tertip olunan cezalar TCK.nun 74, 75 ve 77/1 maddeleri gereğince içtima olunarak NETİCETEN OTUZ ALTI SENE AĞIR HAPİS, ÜÇ BİN LİRA AĞIR PARA CEZASIYLA MAHKÛMİYETİNE, TCK.nun 77/1 maddesi karşısında üç sene hapis cezasının infazına mahâl bulunmadığına, TCK.nun 525 nci maddesi gereğince ağır hapis cezası müddeti kadremniyetâ umumiye nezareti altında bulundurulmasına, TCK.nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine, TCK. 33 madde gereğince ceza müddeti zarfında kanuni mahcuriyet halinde bulundurulmasına, As.C.K.nun 30/A-1 madde gereğince ordudan tardına, TCK 40 ncı madde gereğince nezaret ve tutuklulukta geçen müddetin mahkûmiyetinden mahsubuna, tutukluluk halinin devam etmesine, başkanın sanık hakkında TCK 146/1 ve 59 maddeler gereğince müebbet ağır hapis cezası verilmesi gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

2.) Sanık Hasan ÇETİN'in :

a) 12.3.1971 günü rızası hilafına Matyo ÇAĞATAY'ın evinin müstemilatına girerek mesken masuniyetini ihlal suçunu işlediği sabit olduğundan, suçun gece işlenmesine göre, TCK.193/2 nci maddesi gereğince altı ay müddetle hapis cezasıyla tecziyesine,

b) 18.3.1971 günü, Nuri Osman ÇELENK'i silahla tehdit suretiyle soyma fiiline aslî maddî fail olarak katıldığı sabit olduğundan, fiiline uyan TCK. 495 nci maddesi delaletiyle TCK.497/2 nci maddesi gereğince ve suçun 12 Mart Muhtırasından sonra işlenmesi nazara alınarak takdiren ve teşdiden yirmi dört sene müddetle ağır hapis cezasıyla tecziyesine gasp olunan paranın pek fahiş görülmesiyle TCK 522 nci madde gereğince cezanın yarı nisbetinde artırılmasıyla otuz altı sene müddetle ağır hapis cezasıyla tecziyesine, TCK.525 nci maddesi gereğince ceza müddeti kadar emniyetî umumiye nezareti altında bulundurulmasına, TCK.31 madde gereğince müebbeten amme hizmetlerinden memnuiyetine, TCK 33 madde gereğince ceza müddeti zarfında kanuni mahcuriyet halinde bulundurulmasına,

c) Sanığın 21.4.1971 günü trafo merkezine dinamit atmış olduğunu sabit gösterecek kâfi delil elde edilemediğinden bu suçtan BEREATİNE,

d) Sanığın TCK.nun 146 nci maddesini ihlâl için silâhlı cemiyet ve çete kurduğu veya katıldığı ile TCK.nun 141 maddesini ihlâl etmiş olduğuna dair kâfi delil bulunmadığından bu suçlarından BEREATİNE,

e) Sanığın evinde dinamit bulundurduğu sabit olduğundan ve suçun 12 MART muhtırasından sonra işlenmesi nazara alınarak takdiren ve teşdiden TCK.nun 264/2 maddesi gereğince bir sene müddetle hapis ve bin lira ağır para cezasıyla tecziyesine,

f) Sanığın 6136 sayılı kanuna muhalif olarak ruhsatsız tabanca ve mermi bulundurmak suçundan dolayı 6136 sayılı kanunun 13 maddesi gereğince ve aynı takdiri şiddet sebebine binaen takdiren ve teşdiden iki sene hapis ve iki bin lira ağır para cezasıyla tecziyesine,

g) Sanığın cezaları TCK.nun 74, 75 ve 77/1 maddeleri gereğince içtima olunarak NETİCETEN OTUZ ALTI SENE AĞIR HAPİS, ÜÇ BİN LİRA AĞIR PARA CEZALARIYLA MAHKUMİYETİNE, TCK.nun 77/1 maddesi gereğince üç sene hapis cezasının infazına mahâl bulunmadığına, TCK.nun 525 nci maddesi gereğince ceza müddeti kadar emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına, TCK.nun 31 nci maddesi gereğince müebbeten amme hizmetlerinden memnuiyetine, TCK.nun 33 madde gereğince ceza müddeti zarfında kanuni mahcuriyet halinde bulundurulmasına, TCK.nun 40 nci madde gereğince nezaret ve tutuklulukta geçen müddetlerin mahkûmiyetinden mahsubuna, tutukluluk halinin devam etmesine, As.C.K.nun 154/1 maddesi gereğince talebelik hukukunun ziyana, başkanın, sanık hakkında TCK nun 146/1 ve 59 maddeleri gereğince müebbet ağır hapis cezası verilmesi yolundaki muhalefetiyle ve oy çokluğu

ile,

3. Sanık Selim YALÇINER'in :

a) 18.3.1971 günü Nuri Osman ÇELENK'in silâhla tehdit edilerek soyulması fiiline aslî maddâ fail olarak katıldığı sabit olduğundan fiiline uyan TCK.nun 495 nci maddesi delâletiyle 497/2 maddesi gereğince ve suçun 12 MART muhtirasından sonra işlenmesi nazara alınarak takdiren ve teşdiden yirmi dört sene müddetle ağır hapis cezasıyla tecziyesine, gasp edilen paranın pek fahiş görülmesi sebebiyle cezanın TCK.nun 522/1 maddesi gereğince yarısı nisbetinde artırılmasıyla otuzaltı sene ağır hapis cezasıyla tecziyesine, TCK.nun 525 nci maddesi gereğince ceza müddeti kadar emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına, TCK.nun 31 nci maddesi gereğince amme hizmetlerinden müebbeden memnuiyetine, TCK.nun 33 ncü maddesi gereğince ceza müddeti zarfında kanuni mahcuriyet halinde bulundurulmasına, sanığın duruşmadaki iyi hal ve tavrı lehine takdiri tahfif sebebi kabul edilerek cezanın TCK.nun 59 ncu madde gereğince 1/6 nin takdiren tenzili ile otuzsene ağır hapis cezasıyla tecziyesine, TCK.nun 525 nci maddesi gereğince ceza müddeti kadar emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına, TCK.nun 31 nci maddesi gereğince amme hizmetlerinden müebbedenmemnuiyetine, TCK.nun 33 ncü maddesi gereğince ceza müddeti zarfında kanuni mahcuriyet halinde bulundurulmasına,

b) Sanığın ruhsatsız tabanca taşıdığı sabit olduğundan 6136 sayılı kanunun 13 ncü maddesi gereğince ve aynı sebebe binaen takdiren ve teşdiden iki sene hapis ve iki bin lira ağır para cezasıyla tecziyesine, duruşmadaki iyi hâl ve tavrı takdiri tahfif sebebi sayılarak cezasının TCK.nun 59 ncu maddesine göre 1/6 nisbetinde tenzili ile bir sene sekiz ay hapis ve bin altı yüz altmış altı lira altmış kuruş ağır para cezasıyla tecziyesine, başkanın TCK.nun 146/1 ve 59 maddeler gereğince müebbet ağır hapis cezası verilmesi gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

c) Sanığın TCK.nun 146/ncü maddesini ihlâl kastı ile TCK.nun 168 nci maddesine uygun silâhlı cemiyet ve çete kurduğu veya dahil olduğu, TCK.nun 264 ncü maddesini ruhsatsız dinamit bulundurarak ihlâl ettiği hususlarında kâfi delil bulunmadığından bu suçlardan başkanın muhalefetiyle ve oy çokluğu ile BEREATİNE,

d) Sanığın cezaları TCK.nun 74, 77/2 maddelerine göre içtima ettirilerek NETİCETEN OTUZ SENE AĞIR HAPİS ve BİN ALTI YÜZ ALTMIŞ ALTI LIRA ALTIMIŞ KURUŞ AĞIR PARA CEZASIYLA MAHKUMİYETİNE, TCK.nun 77/2 maddesi gereğince bir sene sekizay hapis cezasının infazına mahal bulunmadığına, TCK. 40 nci maddesine göre nezaret ve tutuklulukta geçen müddetin mahkûmiyetinden mahsubuna, TCK.nun 525 nci maddesine göre ceza müddeti kadar emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına, TCK.nun 31 nci maddesine göre amme hizmetlerinden müebbeden memnuiyetine, TCK.nun 33 ncü maddesine göre

mahkûmiyet müddeti zarfında kanuni mahcuriyet halinde bulunduruşasına, tutukluluk halinin devamına,

e) Sanık Selim YALÇINER'in 18.3.1971 günü soygun için Taksim'de bulunduğu sıralarda HeybeliAda'da bulunmadığı anlaşıldığından bu yolda şahadette bulunan Şevket ÖZGÜL, Müjgân KIZILTAŞ ve Tümer ÜNSAL haklarında yalan yere şahadet suçundan gereğinin ifası için durumlarınının 353 Sayılı Kanunun 93 ncü maddesine göre İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığına duyurulmasına, oy birliği ile,

4. Sanık İbrahim Alkım ALTUĞ'un:

a) 12 Mart 1971 gecesi Hasan ÇETİN'le birlikte Matyo ÇAĞATAY'ın evinin müstemilatına girerek geceleyin mesken masuniyetini ihlâl suçunu işlediği sabit olduğundan fiilinin Hasan ÇETİN'in fiili ile irtibatı sebebiyle TCK.nun 193/2 maddesine göre altı ay hapis cezasıyla mahkûmiyetine, TCK.nun 40 ncü maddesine göre nezaret ve tutukluluk müddetlerinin mahkûmiyetinden mahsubuna, başka bir suçtan tutuk veya hükümlü değilse tahliyesine,

b) Sanığın gasba nakıs teşebbüs suçunu ve TCK.nun 141 ve 168 nci maddelerini ihlâl ettiğini sabit kılan delil elde edilmemiş bulunmakla bu suçlardan BEREATİNE,

c) Sanığın 12 MART 1971 gecesi İstanbul'da olmayıp, Ankara'da evinde olduğu hakkında şahitlikte bulunduğu anlaşılan tanık Nursin ÜNAL, Naya ÜNAL ve Ömür ONAN haklarında yalan yere şahadet suçundan gereken kanuni takibatın yapılması için keyfiyetin İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığına duyurulmasına, başkanın sanığa TCK.nun 146/3 ncü maddesinin tatbiki gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

5. Sanık SARP KURAY'ın :

a) TCK.nun 141/1 maddesini ihlâl suçu sabit olduğundan fiiline ilişkin bu madde uyarınca sekiz yıl ağır hapis cezasıyla tecziyesine, suçü ürdü mensupları arasında işlemeşi sebebiyle cezası As.C.K.nun 148/b maddesine göre yarı nisbetinde artırılarak on iki sene ağır hapis cezasıyla tecziyesine, TCK.nun 173/3 maddesine göre cezasınının 1/3 ü olan 4 sene müddetle Çorum'da ikâmetle emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına, TCK.nun 31 maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine, TCK.nun 33 ncü maddesi gereğince ceza müddeti zarfında kanuni mahcuriyet halinde bulundurulmasına,

b) 18.3.1971 gecesi Nuri Osman ÇELENK'in silâhlı soygununa talimat vermek suretiyle maddi-Fer'i fail olarak katıldığı sabit olduğundan ve anarşik olayların kesafet arzettiği ve memleketi buhrana sevkettiği bir sırada fiili işlemiş olması takdiri şiddet sebebi addölunarak TCK.nun 495/1 maddesi delâletiyle TCK.nun 497/2 maddesi gereğince takdiren ve teşdiden yirmi

dört sene ağır hapis cezasıyla tecziyesine, gasp edilen meblağ pek fahiş görülerek iş bu cezasının TCK.nun 522/1 maddesi gereğince yarı nisbetinde artırılmasıyla otuz altı sene ağır hapis cezasıyla tecziyesine, TCK.nun 65/2 maddesine göre cezasının yarısının tenzili ile 18 sene ağır hapis cezasıyla tecziyesine, TCK.nun 525 maddesine göre ceza müddeti kadar Emniyeti Umumi nezareti altında bulundurulmasına, TCK.nun 31 nci maddesine göre müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine, TCK.nun 33 ncü maddesine göre ceza müddeti zarfında kanuni mahçurluk halinde bulundurulmasına,

c) Sanığın cezaları TCK.nun 71/1 maddesi uyarınca içtima ättirilerek NETİCETEN OTUZ SENE AĞIR HAPİS CEZASIYLA MAHKÛMIYETİNE, TCK.nun 31 nci maddesine göre müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine, TCK.nun 33 ncü maddesine göre ceza müddeti zarfında kanuni mahçurluk halinde bulundurulmasına, TCK.525 maddesi uyarınca ceza müddeti kadar emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına, ayrıca TCK.nun 173/3 maddesi uyarınca dört sene müddetle Çorum'da ikametle emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına, As.C.K.nun 30/A-1 maddesine göre ordudan tardına, nezaret ve tutukluluk müddetlerinin mahkûmiyetinden mahsubuna, tutukluluk halinin devamına,

d) SanıkSarp KURAY ve Ruhi KOÇ'un 10-11/4/1971 gecesi Ankara'da Korgeneral Atif ERÇIKAN'ın evine infilaki kabil madde koydukları iddiasıyla Ankara 1 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesinde açılan kamu davası sonunda, iddianame okunduktan sonra rütbe ve sınıf cihetine taallük etmemesine rağmen verilen yetkisizlik kararına istinaden mahkememize gönderilen bu davanın görülmekte olan iş bu dava ile bir ilgisi tesbit olunamadığından ve suçun ika edildiği yer Ankara olup Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde dava açılmış olduğundan ve bu durum karşısında bu davada sanık bulunanlarca işlendiğinin mücerret iddia olunması söz konusu fiil ile ilgili davayı rüyet edilmesini gerektirmeyeceğinden mahkememizin YETKİSİZLİĞİNE, dosyanın bu fiil bakımından tefrik edilerek yetkili Ankara 1 Nolu Sıkıyönetim Askerî Mahkemesine gönderilmek üzere Askerî Savcılığa tevdiine, sanık hakkında TCK.nun 146/1 ve 59 maddelerine göre müebbet ağır hapis cezası verilmesine dair başkanın muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

6. Sanık Ruhi KOÇ'un F

a) TCK.nun 146/1 ve 141/1 maddelerini ihlâl ettiğine ve suçluluğuna dair delil elde edilemediğinden BEREATİNE,

b) SanıkSarp KURAY hakkındaki kararın d bendindeki sebeple Korgeneral Atif ERÇIKAN'ın evine patlayıcı madde koymak iddiasıyla ilgili dosyanın tefrikine ve Ankara 1 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesine gönderilmek üzere mahkememizin YETKİSİZLİĞİNE, dosyanın Askerî Savcılığa tevdiine, başkanın sanık hakkında TCK.nun 146/1 ve 59 maddelerine göre müebbet ağır hapis cezası verilmesine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

7. Sanık Muzaffer YILMAZ'ın :

Silâhlı yağma suçuna talimat vermek suretiyle feran istirakte bulunmak suretinde tavsif ve sübutu kabul olunan suçundan dolayı fiiline uyan TCK.nun 495/1 nci maddesi delâletiyle TCK.497/2 nci madde gereğince ve emniyet Müfettişi olması şiddet sebebi kabul edilerek takdiren ve teşdiden yirmi dört sene ağır hapis cezasıyla tecziyesine, suç konusu paranın miktarı pek fahiş kabul edildiğinden TCK.nun 522/1 nci maddesi gereğince cezasının yarısı nisbetinde artırılmasıyla otuz altı sene ağır hapis cezasıyla tecziyesine, TCK.nun 65/2 nci maddesi gereğince cezasının yarısının tenzili ile NETİCETEN ON SEKİZ SENE AĞIR HAPİS CEZASIYLA MAHKÛMİYETİNE, TCK.nun 525 nci maddesine göre ceza müddeti kadar Emniyeti Umumiye nezareti altında bulundurulmasına, TCK.nun 31 nci maddesine göre müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine, TCK.nun 33 ncü maddesine göre ceza müddeti zarfında kanuni mahçurluk halinde bulundurulmasına, TCK.nun 40 nci maddesine göre nezaret ve tutuklulukda geçirdiği günlerin mahkûmiyetinden mahsubuna, tutukluluk halinin devamına, başkanın sanığa müsnet suçun TCK.nun 146/3 ncü maddesine uyduğuna dair muhalefetiyle ve oy çoluğu ile,

8. Sanık ErkanDİRİK'in:

a) TCK.nun 141/1 maddesindeki suç u ika eylediği sabit olduğundan, fiiline ilişkin bu madde gereğince sekiz sene ağır hapis cezasıyla mahkûmiyetine, ordu mensubu olması sebebiyle cezası askeri ceza Kanununun 148/b maddesine göre yarı nisbetinde artırılarak on iki sene ağır hapis cezasıyla mahkûmiyetine, duruşmadaki iyi hal ve tavrı lehine takdiri tahfif sebebi kabul edilerek cezasının TCK.nun 59 maddesine göre 1/6 nin tenzili ile NETİCETEN ON SENE AĞIR HAPİS CEZASIYLA MAHKÛMİYETİNE, TCK.nun 173/3 ncü maddesi uyarınca tertip olunan iş bu cezasının 1/3 ü olan üç sene dört ay müddetle Yozgat'da Emniyeti Umumiye Nezareti altında bulundurulmasına, TCK.nun 31 nci maddesine göre müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine, TCK.nun 33 ncü maddesine göre ceza müddeti zarfında kanuni mahcuriyet altında bulundurulmasına, As.C.K.nun 30/A-1 maddesine göre ordudan tardına, nezarete ve tutuklulukta geçen müddetin TCK.nun 40 maddesi uyarınca mahkûmiyetinden mahsubuna, tutukluluk halinin devamına oy birliği ile,

b) TCK.nun 146/1, 497/2 maddelerini aslı veya fer'i maddi veya manevi fail olarak ihlâl ettiği sabit görülemediğinden bu suçlardan BEREATİNE, oy birliği ile,

9. Sanık Hikmet ÇELİK'in:

TCK.nun 141/1 maddesinde yazılı suç u işlediği sabit olduğundan fiiline ilişkin bu madde uyarınca sekiz yıl ağırhapis cezasıyla mahkûmiyetine, ordu mensubu olduğundan As.C.K.nun 148/B maddesine göre cezasının

yarı nisbetinde artırılmasıyla on iki sene ağır hapis cezasıyla tecziyesine, duruşmadaki iyi hâl ve tavrı lehine takdiri tahfif sebebi sayılarak cezasının TCK.nun 59 ncu maddesi gereğince 1/6 nın tenzili ile NETİCETEN ON SENE AĞIR HAPİS CEZASIYLA MAHKÛMİYETİNE, TCK. 173/3 maddesi gereğince mürettep cezanın 1/3 olan üç sene dört ay müddetle Kastamonu'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına, TCK.nun 31 nci maddesine göre müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine, TCK.nun 33 ncü maddesine göre mahkumiyet müddeti zarfında kanuni mahçurluk halinde bulundurulmasına, As.C.K.nun 30/A-1 maddesine göre ordudan tartına, TCK.40 madde uyarınca nezaret ve tutuklulukta geçen günlerin mahkumiyetinden mahsubuna, tutukluluk halinin devamına, oy birliği ile,

10. Sanık Saim KIROĞLU'nun:

TCK.nun 141/1 maddesinde yazılı suçu işlediği sabit olduğundan fiiline ilişkin bu madde gereğince sekizyıl ağır hapis cezasıyla mahkûmiyetine, ordu mensubu olduğundan, As.C.K.nun 148/B maddesi gereğince cezası yarı nisbetinde artırılarak on iki sene ağır hapis cezasıyla mahkûmiyetine, duruşmadaki iyi hâl ve tavrı lehine takdiri tahfif sebebi sayılarak cezasının TCK.nun 59/ maddesi uyarınca 1/6 nın tenzili ile neticeten ON SENE AĞIR HAPİS CEZASI İLE MAHKÛMİYETİNE, TCK.nun 173/3 maddesi gereğince cezanın 1/3 ü olan üç sene dört ay müddetle Bilecik'de ikâmetle emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına, TCK.nun 31 nci maddesine göre müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine, TCK.nun 33 maddesine göre mahkumiyet müddeti zarfında kanuni mahçurluk halinde bulundurulmasına, As.C.K.nun 30/A-1 maddesine göre ordudan tartıda, TCK.40 maddesi uyarınca nezaret ve tutuklulukta geçen sürelerin mahkûmiyetinden mahsubuna, 353 Sayılı Kanununun 132, 71/A-D maddelerine göre hükümle birliktetutuklanmasına oy birliği ile,

11. Sanık Seçkin PADIR'ın:

TCK.141/5 maddesindeki suçu işlediği sabit olduğundan fiiline ilişkin bu madde gereğince beş sene ağır hapis cezasıyla tecziyesine, ordu mensubu olduğu sebebiyle As.C.K.nun 148/B maddesi gereğince cezası yarı nisbetinde artırılarak yedi sene altı ay ağır hapis cezasıyla tecziyesine, duruşmadaki iyi hâl ve tavrı lehine takdiri tahfif sebebi sayılarak cezasının TCK.59 maddesine göre 1/6 nın tenzili ile NETİCETEN ALTI SENE ÜÇ AY AĞIR HAPİS CEZASIYLA MAHKÛMİYETİNE, ve TCK.173/3 maddesine göre cezanın 1/3 ü olan iki sene bir ay müddetle Afyon'da Emniyeti Umumiye nezareti altında bulundurulmasına, TCK.31 maddesine göre müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine, TCK.33 ncü maddesine göre ceza müddeti zarfında kanuni mahçurluk halinde bulundurulmasına, As.C.K.nun 30/A-1 maddesi uyarınca ordudan tartına, 353 Sayılı Kanununun 71/A-B ve 132 maddelerine göre hükümle

birlikte TUTUKLANMASINA, TCK.nun 40 nci maddesine göre nezarete ve tutuklulukta geçen ve geçecek olan sürelerin mahkûmiyetinden mahsubuna, oy birliği ile,

12. Sanık Ergin TÜRÜSEL'in :

a) TCK.nun 141/5 nci maddesindeki suçu işlediği sabit olduğundan fiiline ilişkin bu madde gereğince beş sene ağır hapis cezasıyla tecziyesine, suç tarihinde ordu mensubu oluşu sebebiyle cezasının As.C.K.nun 148/Bmaddesi gereğince yarı nisbetinde arttırılması ile yedi sene altı ay ağırhapis cezasıyla tecziyesine, duruşmadaki iyi hâl ve tavrı lehine takdiri tahfif sebebi sayılarak cezanın TCK.nun 59 maddesi gereğince 1/6 nisbetinde tenziliile NETİCETEN ALTI SENE ÜÇ AY AĞIR HAPIS CEZASIYLA MAHKÛMIYETİNE, TCK.nun 173/3 ncü maddesine göre cezanın 1/3 ü olan iki sene bir ay müddetle Balıkesir'de ikâmetle Emniyeti Umumiye nezareti altında bulundurulmasına, TCK.nun 31 nci maddesine göre müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine, TCK.nun 33 ncü maddesine göre ceza müddeti zarfında kanuni mahçurluk halinde bulundurulmasına, Donanma K.lığı Askerî Mahkemesinin 8.6. 1971 gün ve 1971/125-73 sayılı hükmü ile Ordu'dan ihraç edilmiş olduğundan As.C.K.nun 30/A-1 ci maddesinin tatbikine mahâl bulunmadığına, 353 Sayılı Kanununun 71/A-D ve 132 nci maddeleri gereğince hükümle birlikte TUTUKLANMASINA, nezaret ve tutuklulukta geçen ve geçecek olan sürelerin mahkûmiyetinden mahsubuna, oy birliği ile,

b) Sanığın yangın çıkartarak Askerî müesseseyi tahrik suçunu işlediğine dair mahkûmiyetine yeter delil bulunmadığından, bu suçundan BERAETİNE, oy birliği ile,

13. Sanık Bayram AKGÜN'ün :

a) Ruhsatsız tabanca bulundurduğu sabit olduğundan fiiline uyan 6136 sayılı kanunun 1308 sayılı Kanunla değişik 13 ncü maddesi gereğince ve suçu 12 mart muhtırasından sonra işlemesi nazara alınarak takdiren ve teşdiden iki sene hapis ve iki bin lira ağır para cezasıyla tecziyesine, duruşmadaki iyi hâl ve tavrı takdiri tahfif sebebi sayılarak cezanın TCK. 59.Md. gereğince 1/6 nın tenzili ile NETİCETEN BİR SENE SEKİZ AY HAPIS VE BİN ALTI YÜZ ALTIMIŞ ALTI LİRA ALTIMIŞ KURUŞ AĞIR PARA CEZASIYLA MAHKÛMIYETİNE, verilen cezanın miktarı ile tutukluluk müddeti nazara alınarak ileride mağduruyetini mucip olmaması için başka bir suç sebebiyle tutuklu veya hükümlü değilse TAHLİYESİNE,

b) TCK.nun 146 nci maddesini ihlâl için kurulmuş silâhlı çeteye barınacak yer göstermek vesair yardımda bulunduğu sabit olmadığından, bu suçtan BERAETİNE, nezaret ve tutuklulukta geçirdiği müddetlerin yukarıdaki mahkûmiyetine mahsubuna, başkanın sanığın TCK.nun 146/3 Md.gereğince cezalandırılması gerektiğine dair muhalefeti ve oy çokluğu ile,

14. Sanık Mustafa Namık Kemâl BOYA'nın :

a) 6136 Sayılı Kanunun 1308 sayılı kanunla değişik 13 ncü maddesine muhalefetle Hasan ÇETİN'e ateşli silâh satmaya tavassut ettiği sabit görüldüğünden fiiline uyan bu madde gereğince ve suçu Türkiye'deki anarşik eylemlerin kesafet arzettiği, memleketi bunalıma sevk ettiği bir sırada işlemiş bulunması nazara alınarak takdiren ve teşdiden iki sene hapis ve iki bin lira ağır para cezasıyla tecziyesine, duruşmadaki iyihâl ve tavrı takdiri tahfif sebebi sayıldığından cezanın TCK.59. Md.gereğince 1/6 nın tenzili ile NETİCETEN BİR SENE SEKİZ AY HAPİS ve BİN ALTI YÜZ ALTMİŞ ALTI LİRA ALTMİŞ KURUŞ AĞIR PARA CEZASIYLA MAHKÛMİYETİNE,

b) Dişamit bulundurduğu hususunda kanaat verici ve sübuta götürücü yeterli delil elde edilememiş bulunduğundan bu suçtan BERAETİNE, nezarette ve tutuklulukta geçirdiği sürelerin yukarıdaki mahkûmiyetinden mahsubuna, tutukluluk halinin devam etmesine, başkanın sanığın TCK.146/3 Md. gereğince cezalandırılması yolundaki reyî ve muhalefeti ile ve oy çokluğu ile,

15. Sanık Coşkun ERKAL'ın:

Müşnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,

16. Sanık Rafet KAPLANGI'nın:

Müşnet suçu ika eylediği hususunda yeterli delil elde edilememiş bulunduğundan BERAETİNE ve başka bir suçundan dolayı tutuklu veya hükümlü değilse TAHLİYESİNE, oy birliği ile,

17. Sanık Erol KIZILELMA'nın:

Kendisine isnat olunan suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE oy birliği ile,

18. Sanık Lütfi YILMAZ'ın :

Müşnet suçu sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,

19. Sanık Ali ERCAN'ın :

Müşnet suçu sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,

20. Sanık Mehmet ŞENGÖR'ün :

Müşnet suç sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,

21. Sanık Ahmet ERGÜDEN'in :

Müşnet suç sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,

22. Sanık Ziya BÜYÜKKAYALAR'ın :

Müşnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliğiyle,

23. Sanık Ruhi DEMİRÖREN'in :

Müşnet suçu ika ettiği sabit olmadığından BERAETİNE,oy birliğiyle,

24. Sanık İzzet DEMİRHAN'ın:

Müşnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliğiyle,

25. Sanık Ulusel BERRAK'ın :

Müşnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliğiyle,

- Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliğiyle,
26. Sanık Volkan RIŞVANOĞLU'nun: Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliğiyle,
27. Sanık Erol KARTAL'ın: Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,
28. Sanık Orhan AYTAN'ın: Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından, BERAETİNE, oy birliği ile,
29. Sanık Emin BABAKUŞ'un: Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,
30. Sanık Bahadır ERGÜN'ün; Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,
31. Sanık Şakir ÜNDEYİCİ'nin: Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliğiyle,
32. Sanık Mehmet AKTÜRE'nin: Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,
33. Sanık Cemalî ULGÜN'ün : Suçu sabit görülmediğinden BERAETİNE, oy birliği ile,
34. Sanık Okan ESMEN'nin: Suçu sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,
35. Sanık Mehmet ARADACI'nın: Suçu sabit görülmediğinden BERAETİNE, oy birliği ile,
36. Sanık Muhsin GÜL'ün: Suçu sabit görülmediğinden BERAETİNE, oy birliği ile,
37. Sanık Fahrettin KARAYEL'in: Suçu sabit görülmediğinden, BERAETİNE, oy birliği ile,
38. Sanık Doğaner SEÇER'in : Suçu sabit görülmediğinden, BERAETİNE, oy birliğiyle.
39. Sanık Mustafa SÜZER'in: Suçu sabit görülmediğinden BERAETİNE, oy birliği ile,
40. Sanık Çetin ALGON'un : Suçu sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,
41. Sanık Cahit UZUNKASAN'nın: Suçu sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,
42. Sanık Mehmet TUNCAY'ın: Suçu sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,
43. Sanık Fahri KIVANÇ'ın: Suçu sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,
44. Sanık Şeref TAŞ'ın: Suçu sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,
45. Sanık Özmetin AZMAN'ın: Suçu sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,

46. Sanık Ahmet AKKUÇUK'un: Suçu sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,
47. Sanık Mülayim TUNCELLİ'nin suçu sabit olmadığından BERAETİNE oy birliği ile,
48. Sanık Faik BAKKALCI'nın: Suçu sabit olmadığından BERAETİNE oy birliği ile,
49. Sanık Nihat DEĞER'in: Suçu sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,
50. Sanık Mukbil ÖZYÖRÜK'ün: Suçu sabit olmadığından BERAETİNE, oy birliği ile,
51. Sanık İrfan SOLMAZER'in: Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 146/3.Md.gereğince ceza tertibi gerektiğine dair muhalefeti ile ve oy çokluğu ile,
52. Sanık Şinasi MAKTAV'ın: Müsnet suçları işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başka bir suçu sebebiyle tutuklu veya hükümlü değil ise derhâl TAHLİYESİNE, başkanın sanığın TCK.nun 141/1 Md.gereğince cezalandırılması gerektiğine dair muhalefeti ile ve oy çokluğu ile,
53. Sanık Bülent DİNÇER'in: TCK.nun 141/1 ve 169.Md.lerinde yazılı suçları işlediğine dair yeterli delil bulunamadığından BERAETİNE, başkanın sanığın TCK.nun 141/5 Md.gereğince cezalandırılmasına dair muhalefetiyle ve oy çokluğuyla,
54. Sanık Kubilay KUTLU'nun: Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanığın TCK.nun 141/5 Md.gereğince cezalandırılmasına dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,
55. Sanık Seffan ÖZDEMİR'in: Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanığın TCK.nun 141/5 nci maddesi gereğince cezalandırılması gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,
56. Sanık Kadir BİRDAL'ın müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın TCK.nun 146/3 nci maddesi gereğince cezalandırılması gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,
57. Sanık Taner ÖNDER'in Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın TCK.nun 146/3 nci maddesi gereğince cezalandırılması gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,
58. Sanık Şahin ALDOĞAN'nın: Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanığın TCK.nun 141/5 nci maddesi gereğince cezalandırılması gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,
59. Sanık Hasan KOCA'nın müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın TCK.nun 141/5 nci maddesi gereğince cezalandırılması gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,
60. Sanık Yakup HİNDİSTAN'ın 9 Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 141/5 nci maddesinin tatbi-

ki gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

61. Sanık Remzi ARASAN'ın Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 141/5 nci maddesinin tatbiki gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

62. Sanık Kemâl KÖKSAL'ın müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 141/5 nci maddesinin tatbiki gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

63. Sanık Atillâ SARP'ın müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başka bir suçu sebebiyle tutuklu veya hükümlü değil ise TAHLİYESİNE, başkanın sanığın TCK.nun 141/1 nci maddesi gereğince cezalandırılması gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

64. Sanık Sanık Mustafa Faruk TURUNZ'un: Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 141/5 nci maddesinin tatbiki gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

65. Sanık Erhan ÜNAL'ın : Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından, BERAETİNE, başkanın sanığın TCK.nun 141/5 nci maddesi gereğince cezalandırılması gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

66. Sanık İhsan YANAR'ın: Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanığın TCK.nun 141/5 nci maddesi gereğince cezalandırılması gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

67. Sanık Celâl SAYARER'in : Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanığın TCK.nun 141/5 nci maddesi gereğince cezalandırılması gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

68. Sanık Ercüment TOKER'in müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 141/5 nci maddesinin tatbiki gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

69. Sanık Hasan Hüseyin ATALAY'ın: Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 141/1 maddesi gereğince ceza tertibi gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

70. Sanık İsmail CANKERDEŞ'in: Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından, BERAETİNE, başkanın TCK.nun 141/1 nci maddesi gereğince cezalandırılması gerektiğine dair muhalefeti ile ve oy çokluğu ile,

71. Sanık Ali KIRCA'nın müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanığın TCK.nun 141/1 nci maddesi gereğince cezalandırılması gerektiğine dair muhalefeti ile ve oy çokluğu ile,

72. Sanık Yücel ERSOY'un müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın TCK.nun 141/5 nci maddesi gereğince cezalandırılması gerektiğine dair muhalefeti ile ve oy çokluğu ile,

73. Sanık Mehmet SAĞCAN'ın müsnet suçu işlediği sabit olmadığından, BERAETİNE, başkanın sanığın TCK.nun 141/5 nci maddesi gereğince cezalandırılması gerektiğine dair muhalefeti ve oy çokluğu ile,

74. Sanık Şamil ALTAN'ın: Suçu sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 141/5 maddesinin tatbiki gerektiğine dair muhalefeti ve oy çokluğu ile,

75. Sanık Abdullah GELGEÇ'in : Müsnet suçu işlediği sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 141/1 maddesinin tatbiki gerektiğine dair muhalefeti ve oy çokluğu ile,

76. Sanık Mehmet AKMANER'in suçu sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 141/5 nci Md.nin tatbiki gerektiğine dair muhalefeti ve oy çokluğu ile,

77. Sanık Mahmut ÖZEN'in: Suçu sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 141/5 nci maddesinin tatbiki gerektiğine dair muhalefeti ve oy çokluğu ile,

78. Sanık Ahmet ZAFER ERGÜN'ün: Suçu sabit olmadığından BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 141/5 nci maddesinin tatbiki gerektiğine dair muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

79. Sanık Nejat ÇETİNKAYA'nın: Suçu sabit olmadığından BERAETİNE başkanın sanık hakkında TCK.nun 141/5 nci maddesinin tatbikinin gerektiğine dair muhalefeti ve oy çokluğu ile,

80. Sanık Cengiz KILIÇ'ın müsnet suçu işlediği sabit olmadığından, BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 141/5 nci maddesinin tatbiki gerektiğine dair muhalefeti ile ve oy çokluğu ile,

81. Sanık Vahittin ERGİN'in: Müsnet suçu işlediğine dair delil elde edilemediğinden BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 146/3.Md. nin tatbik edilmesi gerektiğine dair muhalefeti ve oy çokluğu ile,

82. Sanık Ayhan KANDAS'ın: Müsnet suçu işlediğine dair yeterli delil elde edilemediğinden, BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 146/3.Maddesinin tatbiki gerektiğine dair muhalefeti ile ve oy çokluğuyla,

83. Sanık Maksut ÇATAK'ın: Müsnet suçu işlediğine dair yeterli delil elde edilemediğinden, BERAETİNE, başkanın sanık hakkında TCK.nun 141/5 maddesinin tatbiki gerektiğine dair muhalefeti ile ve oy çokluğuyla,

84. Sanık Metin ESREFOĞLU'nun : Müsnet suçu işlediğine dair yeterli delil elde edilemediğinden BERAETİNE, başka bir suçtan dolayı tutuklu veya hükümlü değilse tahliyesine, başkanın sanık hakkında TCK.nun 146/3 nci maddesinin tatbik edilmesi gerektiğine dair muhalefeti ve oy çokluğu ile,

85. Sanıklarda ele geçen, Askerî Savcılık Emanetinde kayıtlı bulunan taşınması bulundurulması cürüm teşkil eden kanunsuz ve ruhsatsız bulundurulan silâh ve mermilerle patlayıcı maddelerin, mahkemelerce toplattırılmasına karar verilen kitap, dergi ve gazetelerin TCK.nun 36 nci maddesine göre müsaderesine, beraet eden emekli subaylara ait tabanca ve mermilerle kılıçlarının zati olması sebebiyle gerekli muamelenin ifası

[Handwritten signatures and marks at the bottom of the page]

için kendilerine iadesine,

86. Müdahil Nuri Osman ÇELENK ve Avukatı Hakkı DAĞDEVİREN'in 353 Sayılı Kanununun 257, C.M.U.K.nun 365 nci maddesine göre suçtan zarar gören sıfatıyla müdahil olarak davaya katılmasına karar verilmiş isede mağdur ve müşteki Nuri Osman ÇELENK'in sahte pasaport ile yurt dışına gitmiş olması Avukatının da davayı usulüne uygun olarak takip etmemesi sebebiyle ilgili sanıklar hakkında hukuk Mahkemesinde dava açmakta muhtar olduğuna bu hususta başkaca karar ittihazına mahâl olmadığına, gasp edilen paranın haki ki miktarının ~~mesoot~~ delillere göre kat'iyetle tesbiti mümkün olamayıp, tesbitine mütedair olarak soruşturmanın genişletilmesi ceza davasını uzatacağından mahkememizce bu sebeple bu hususta karar verilmemesine,

87. Davada tanık olarak dinlenen ve beyanları yer yer hakikata te-tabuk etmiyen Deniz Üsteğmen Kubilay KILIÇ ile tanık Serhat ÜNALDI, Doğan YILDIRIM, Nejat KÖSEOĞLU ve Ömer BÖKBAYRAK haklarında bu şekilde tanıklıklarından dolayı gerekli muamelenin ifadının teemmülü bakımından keyfiyetin Sıkıyönetim Komutanlığına duyurulması ile iktifa edilmesine, başkanın muhalefetiyle ve oy çokluğu ile,

88. Sanık Erol KIZILELMA'nın yazdığı 26 numaralı dosyanın 372 sırasındaki mektupla Devletin Askerî Muhafaza Kuvvetlerini tahkir ve tezyif ettiğinden mektup aslının Sıkıyönetim komutanlığına gönderilmesine, oy birliği ile, temyiz yolu açık olmak üzere karar verilerek sanık İrfan SÖLMAZER, Sarp KURAY, Erkan DİRİK, Atilla SARP, Ahmet Zafer ERGÜN, Şahin ALDOĞAN, İsmail CANKARDEŞ, Hikmet ÇELİK, Ahmet ERGÜDEN, Mehmet AKMANER, İbrahim Alkım ALTUĞ, Hasan ÇETİN, Ahmet ÇOKER, Selim YALÇINER, Rafet KAPLANGI, Muzaffer YILMAZ, Şinasi MAKTAV, Metin EŞREFOĞLU, Ruhi KOÇ, Bayram AKGÜN, Taner ÜNDER, Kadir BİRDAL, Vahittin ERGİN, Mehmet ŞENGÖR, Ali ERCAN, Yakup HİNDİSTAN, Hasan KOCA, Doğaner SEÇER, Yücel ERSOY, Mustafa SÜZER, Bahadır ERGÜN, Fahrettin KARAYEL, Orhan ALTAN, Lütfi YILMAZ, Mehmet AKTÜRE, Erol KIZILELMA, Özmetin AZMAN, Şeref TAŞ, Mehmet ARABACI, Mülayim TUNCELLİ, Kubilay KUTLU, Okan ESMEN, Erol KARTAL, Abdullah GELGEÇ, Mustafa Namık Kemal BOYA ile sanık Avukatlarından Ziya Nur ERÜN, Gülçin ÇAYLIGİL, Cumhuriyet ESKİN, Cevat ERCİŞLİ, Müşir KAYA CANPOLAT, Alp SELEK, Demir ÖZLÜ, Ahmet İhsan YILMAZ, Gülten ALKAN, Salim YAVUZ, Nur KARTAL, Birsen BALCIKARDEŞLER, Mustafa KUL, Enis CÜŞKÜN, ve yeni gelen sanık Ali KIRCA'nın YÜZÜNE KARŞI a-lenen ve usulen Askerî Savcı Hakim Yb.Selâhattin FİRAT, T.Kâatibi Astsb.Süleyman ERDOĞAN hazır oldukları halde gelen sanık ve avukatlarının yüzünü karşı, diğerlerinin gıyabında tefhim kılındı. Kanun yolları anlatıldı.
3.5.1972

BAŞKAN
Tuğgenerâl
Kâzım TİL
(1943-33)
(Kismen Muhalif)

D.HAKİMİ
Hâkim Albay
Remzi ŞİRİN
(1949-b-21)

UZB
Hâkim Binbaş
Refik KARAA
(1957-13)

Sanıklar hakkında T.C.K.nun 146 ve 141/1,5 nci maddelerinin uygulanması gerektiği hususunda genel mütalaa:

1. T.C.K.nin 146 nci maddesi Anayasal düzenin ANAYASA'da belirtilen usuller dışında hangi yol ve yöntemle olursa olsun değiştirilmesi ve kaldırılmasını önlemek, TBMM.nin vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüse inkân bırakmamak keza 141 nci madde ve bu maddenin fıkraları ise toplumun yapısını teşkil eden sınıflar arasındaki ahengi bozmamak ve birinin diğerine tahakkümüne müsaade etmemek amacı ile vazedilmiştir. Bu itibarla bidayette sanık SARP KURAY liderliğinde kurulan bir cemiyet olarak beliren bilahere bu cemiyetin ileri gelenlerinden bir kaçanın militan haline getirilerek eyleme dönüşmesiyle ortaya çıkan fiiller hakkında TCK.nun 141 ve 146 nci maddelerinin tatbiki gerekeceği hususunu ortaya koyabilmek için; suç kastı, elverişli vasıta, cebir unsuru ve icraya başlangıç, teşebbüs, mani hal gibi unsurların ışığı altında genel bir inceleme yapmak gerekmektedir.

a. Suç kastı:

Bu davada salim bir değerlendirme yapabilmek için olayları kronolojik bir görüşle bidayetten itibaren ele alarak sıralamak ve sonuca götürmek faydalı görülmüştür.

Ayrıntıları dosyada mevcut olan Göksen'in-68 olayı ile başlayan SİNOP olayı ile devam eden ve 69 subay bildirisi ile de sonuçlanan disiplinsizliklerle okuldan uzaklaştırılanlar aralarında birleşerek idareye karşı işbirarlarını kuvvetlendirmek maksadıyla okulda kalan arkadaşlarına kendi görüş ve düşünceleri istikametinde kul'annmak kastı ile irtibatlarını devam ettirmişlerdir. Sınıf ve kutlama namı altında yapılan yemekli toplantılar irtibatın muhafazası ve beslenen fikir ve düşüncelerin okulda yaşatılmasını sağlama gayesine matuftur. Bazı tanıkların beyan ettikleri gibi bu toplantılarda yapılan konuşmalar dikkate alınırca masumane bir sınıf arkadaşlığı buluşması olamayacağı neticesine varılabilir.

Filideki kasıt unsurunu doğrulamak bakımından bundan sonraki gelişmeleri iki bölümde incelemek mümkündür.

(1) Başta Dr.H.KIVILCILI'nın eserleri olmak üzere marksist ve leninist bütün yayınları okuyup hazmederek fikren birleşmeyi sağlamak ve cemiyete yararlı birer eleman haline gelmek ve genişlemek gayesiyle toplantılar yapmak.

(2) Gayeye ulaşmak için aynı idealde birleşen diğer örgütler paralelinde eylem ve faaliyetlerde bulunarak ihtilal için elverişli ortamı yaratmak.

Kısaca toplantılar diyebileceğimiz birinci merhaleyi dava dosyasında; tanık, sanık beyanları, Mit raporları ve bantlarla tesbit edilmiş olanlar aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür.

(a) Fınar Apartmanı 6 Nolu dairede ŞUBAT, MART, NİSAN aylarının değişik gün ve saatlerinde yapılmış toplantılar.

(b) Kocamustafapaşa 77 Nolu dairedeki toplantılar.

(c) Turşucu deredeki evde toplantılar.

(d) BOZCAADA Gemi toplantısı.

(e) GÖLCÜK'te HELMET SAĞCAN'ın evindeki toplantı.

[Handwritten signature]

(f) TRABZON, ERZURUM ve MUŞ'taki faaliyetler,

Kısaca eylemler diyebileceğimiz ikinci merhaledeki olaylar şu şekilde sıralanabilir.

(a) Bildirilerin hazırlanması-teksir edilmesi ve dağıtılması.

(b) Korgeneral ATIF ERÇİKAN'ın evine patlayıcı madde ile tahribat yapılması.

(c) Trafik merkezine dinamitle tahribat yapma teşebbüsü.

(d) Bnb, Erdoğan TUFAN'ın özel otosunun yakılması.

(e) Albayın okul içindeki odasının ve eşyalarının yakılması.

(f) MATOYU ÇAĞATAY'ın evine silâhlı soygun teşebbüsü

(g) Osman ÇELENK'e yapılan silâhlı soygun olayı.

Vukua gelen eylemler ve yapılan toplantıları değerlendirdiğimizde; Dev-Genç örgütünde fikren bilinçlenerek THKO.sunda eylemci militan olarak Anayasal düzeni yıkmaya çabasında olanlarla, yukarıda belirtilen toplantılarda fikren bilinçlenerek eyleme dönüşen hareketlerin Ordu içinde de aynen tekrarı suretiyle bir benzerlik görmek mümkün olmaktadır. Esasen lider Sarp KURAY'ın DEV-GENÇ'ten Ruhi KOÇ ile ANKARA'daki müşterek eylemi ve yine DEV-GENÇ mensubu ATILMA SARP'ın bu örgütle dosyada görülen ilişkisi bu görüşü doğrulamaktadır.

Bu itibarla sanıkların amaç ve gayeleri tereddüde yer vermeyecek şekilde belirlenmiş ve cürümdeki kasıt meydana çıkmıştır. O halde henüz başlangıç safhasında da olsa örgüt ileri gelenleri tarafından ideolojik amaçla işlenen suçların temelinde yatan ve belirgin hedefinde şüphe olmayan ideolojik nedenleri hafife alarak adı birer suç veya vak'a olarak değerlendirmek mümkün değildir. Bilakis davada kasıt unsuru fiillere birlik ve bütünlük vasfı vermektedir. Bu örgüt militanlarının bu fiill eriyile yöneldikleri istikamet Deniz Kuvvetlerindeki Subay ve Astsubayların ANAYASA ilkeleriyle belirlenmiş olan politik ekonomik ve toplum düzenini kendi görüş ve anlayışlarına göre zorla ve hukuk dışı yollarla değiştirmek istikametindedir.

b. Elverişli vasıta:

(1) Yukarıda sayılan ve ayrıntıları dosyada mevcut olan toplantılara katıldıkları tanık Kubilay KILIÇ ve sanıklardan SARP KURAY, Hasan ÇETİN, Hasan KOCA, Cemal SAYARER ve daha bazılarının ifadeleriyle sabit olan keza bu toplantılarda görüşülen konular hakkında aynı sanıkların beyanları, bilirkişi raporuyla tesbit edilmiş TAPE'lerin muhteviyatı, teyple tesbit edilmiş konuşma konuları, ele geçen bildirilerin mahiyeti, bol miktarda sol eserlerin ele geçirilmesi yapılan bu toplantıların arkadaş buluşmasından çok öteye giderek ideolojik bir hedefin tahakkuku için bir cemiyet mahiyetini aldığına göstermektedir. Bilahere ideolojik gayenin tahakkuku için kurulan bu cemiyetle yetinmeyip cemiyet ileri gelenlerinin yine yukarıda sayılan eylemlere giriştikleri dosyanın tetkikinden anlaşılacağı gibi sabit olmuştur. Bu itibarla bazı sanıklar hakkında 141/1 ve 5 nci maddenin tatbikini gerektiren elverişli ortam meydana gelmiştir.

(2) TCK.nun 146 ncı maddesinin uygulanmasındaki elverişli vasıta anlamı yukarıda belirtilen amaca erişmek için gerekli güce malik olmak demektir.

(a) Evvel emirde şu hususu belirtmek gerekirken gizli örgüt veya örgütler halindeki kuruluşların gerçek gücünü kesinlikle meydana çıkarmak çok zor bir keyfiyettir ve Devletin Milli istihbarat Teşkilatının gücü ve yetenekleriyle orantılı olarak

netice alınabilir.

“İkri faaliyet yönünden Dev-Gençle ve eylem yönünden THKO.su ile irtibatlı olduğunu ve benzerlikler görüldüğünü ifade ettiğimiz bu örgütün hedefine ulaşmak elverişliliğini isbatlamak bakımından THKO.sunun gücünü de belirtmekte zorunluk vardır.

(b) THKO.su militanları çoğunluğu ile gerilla merkezlerinde eğitilmiş ve yaşadığımız eylemlere elverişli hale getirilmiş sayıları tayin edilemeyen hücreler halinde faaliyet gösteren militanlardır. Bu militanların nerede ne zaman ne yapacakları bilinmediği için uyguladıkları taarruz taktik ile insiyatif her zaman kendilerindedir. Dolayısıyla bir militan asgari 20-25 misli kuvveti angaje edebilecek kabiliyete sahiptir. Bir misal vermek gerekirse hapis haneden kaçan 5 firari ile ne kadar uğraşıldığı ve ne ölçüde kuvveti kaç şehirde angaje ettiği hususu henüz hafızalardan silinmemiştir.

(c) Davamızdaki denizciler örgütünün ilişkili bulunduğu THKO.su haklarında soruşturma ve dava açılmış bulunan THKP.ve THK.cephesi, Dev, Genç, Doğu Devrim teşkilatı ile gaye birliğinde olan silâhlı bir örgüttür.

(d) Esasen THKO.su davasında yargılanan sanıklar namuslu yurtsever subayların da saflarında olduklarını ifade etmeleriyle bu örgütün de kendilerinden olduğunu kastetmişlerdir. Keza firar olayına adları karışan miktarı azda olsa subayların mevcudiyeti ve örgütün yalnız olmadığı hususunda doğrulayıcı bir fikir vermektedir.

(e) İrtibatı olduğu anlaşılan THKO.su tesbiti kesinlikle anlaşılmamış olan halktan bazı kimseleri de aralarına almayı başardıkları; firari örgüt mensuplarının uzun süre gösterilen çabalara rağmen ve aranan kimselerin hala ele geçirilememişinden anlaşılmaktadır. Keza gerekli silâh, cephane ve parayı gayri meşru yollardan tedarik imkânlarını bulmaları da bu görüşü doğrulanmaktadır.

(f) Bu örgütle ilişkisi tesbit edilen THKO.suna mensup sanıklar söylendiği gibi kendilerinin bir Uç tuşkel etmediklerini, Uç'un kendileri dışında kalanlar olduklarını ifadelerinde beyan etmekle güçlerini ortaya koymak istemişlerdir. Keza kullandıkları otomatik silâh, tüfek, el bombaları, tahrip maddeleri gibi öldürücü silâh ve vasıtalar dikkate alınırca hiç de küçümsenmeyecek ve basit bir çete gözüyle bakılamayacak ölçüde oldukları anlaşılmaktadır. Bu örgütün işçi kesimine de sızarak taraftar kazandığı geçmiş olaylarla sabittir. Ayrıca halen Üniversitelerde bulunan bunları zamanında desteklemiş ideolojilerini benimsemiş veya istismar edilmiş mevcudu küçümsenmeyecek ölçüde gençlerin de bulunduğunu dikkate alınmalıdır. Şayet 12 MART MUHTIRASI ile yukarıda sayılan örgütlerin faaliyetleri Sıkıyönetim vasıtasıyla durdurulmasaydı bilhassa THKO.su örgütünün devam eden hareketleri sırasında verilecek bir işaret veya parola ile taraftarı olan işçi-halk ve öğrenci-Subay ayaklanmasıyla zuhur edecek vaziyetin vahametini düşünmek mecburiyetindeyiz.

(g) Gücünü bizatihi Silâhlı Kuvvetlerin önemli bir kesimi olan Deniz Kuvvetinden alan bu örgütün gücünü ortaya koymak için çaba harcamaya da hiç lüzum yoktur. Bu hareketin 1960-1963 hareketleriyle mukayesesi de yapılamaz. Zira Mahiyet ve keyfiyet itibarıyla bambaşka bir görünümü olduğu kadar, neticesi ile de Devleti temelinden değiştirecek bir karakter taşımaktadır. Kaldığı elverişli vasıta kanunlarımızda kesinlikle de hudutları çizilmek suretiyle belirtilmemiştir.

(h) Yurt sathında hangi örütten gelirse gelsin sürdürülen eylemlerin ne bir çete ve ne de basit birer zaıta olayı olmadığı teşhis edilerek 12 MART MERTİRASININ verilmesi bahusus vaki eylemlerin bu Muhtıradan sonra da Sıkıyönetim ilan edilmesine rağmen devam keyfiyeti, keza bir yılı mütecaviz uzun bir süredir Sıkıyönetim idaresine devam mecburiyeti, karşı gücün küçümsemeyecek bir kuvvet olduğunu doğrulamakta ve icrayı elverişli vasıta hususundaki zafiyet ve yetersizlik değerlendirmesine katılmak asla mümkün olmamaktadır.

c. Cebir unsuru ve icra başlangıcı:

Sanıklardan eyleme girişenlerin gayelerine varmak maksadı ile ANAYASA'yı cebren ve silah zoruyla tadil ve ilçaya yöneldikleri kanuni yol ve yöntemler muvacehesinde izaktan varestedir. Esasen giriştikleri eylemlerle daha başlangıçta ANAYASA'nın bir çok maddelerini ihlâl etmişler ve sonunda tümünü zorla ortadan kaldırarak kendi anlayışlarına göre bir idare sistemi getirmek istedikleri sabit olmuştur. Bu Örgütün bidayette gizli bir cemiyet olarak faaliyeti hazırlık safhası olarak tezahür etmektedir. Ancak eylemlere başlamalarıyla icra safhasına geçmiş olduklarının kabul edilmesi ve artık ceza Kanunu muvacehesinde cemiyet veya çetelik vasfından çıkmış olması gerekeceği kanaatindeyim. Bununla beraber bütün örgütlerin bütün şehirlerdeki eylemlerle tüm olarak mütalâasında hem cebir unsuru ve icraya başlangıç hem de teşebbüs gibi suçun diğer unsurları yönünden başlangıç hem de teşebbüs gibi suçun diğer unsurları yönünden zaruret görülmektedir.

d. Teşebbüs:

TCK.nun 146 ncı maddesinde nakıs ve tam teşebbüs kavramlarına birlikte görmekteyim. Sanıklar elverişli vasıta ile icraya başlayarak fiile teşebbüs etmişlerdir. Fakat ellerinde olmayan sebeplerle tam teşebbüs haline dönüşmeden fiil yarım bırakılmıştır.

2. 1490 sayılı kanun gerekçesinin bu davada 146 ncı maddenin tatbikini engelleyici bir mahiyet taşıdığı görüşüne katılmaya hukuki bir dayanak mevcut değildir. Şöyleki bu kanun TCK. da yer almış fiil veya fiillerin cezasını artırma gereği için çıkarılmış olup 146 ncı maddeye asla dokunmamıştır. Her iki madde de hayatîyetini muhafaza etmektedir. Zira 1490 sayılı kanunla cezaları artırılan fiillerin maddeleriyle 146 ncı madde mana ve mahiyet itibarıyla birbirlerinden apayrı bir görünümündedir. Açıklamak gerekirse Dünyada soğuk harp stratejisi ortamında bütün ülkelerde özellikle Bata dünyasında belirli amaçlarla sürdürülen anarşik olayların türleri belirlenmiş ve yaşanan günlük olaylar haline dönüşmüştür ve zaman zaman bu olaylara tanık olunmaktadır.

1490 sayılı kanunun suç olarak vasıflandırdığı maddelerle 146 ncı maddeyi uygulama farkları itibarıyla izahını tam yapabilmek için basit bir misal vererek açıklamakta fayda görülmüştür. Baska bir devlet bünyesinde hayatîyetini sürdüren bir örgüte mensup tek kişi veya bir kaç kişilik hücrenin veya ögle bir örgüt vasıtasıyla yöneltilen satın alınmış mahallî bir kişi veya bir hücre tarafından devamıza konu olmuş siyasi maksatlı bir eylem pak ala vaki olabilir. İşte böyle bir fiil TCK.nun 1490 sayılı kanun hükümleri gereğince tecziye edilecektir. Ancak bu eylem yurt sathında yabancı veya onlarla işbirliği halindeki yerli örgütler marifetiyle yaygın bir şekilde ceryan eder ve

tehlikeli bir durum alırsa o takdirde bu fiillerin TCK.nun 146 ncı maddesi gereğince tecziyesi icabedecektir. Bu basit misal le eklenecek çok değişik ve çeşitli örnekler vermek mümkündür. Bu nedenle yaşadığımız Dünyanın gelişen ortamına bir Hukuk Devleti olarak Kanunlarımızdaki boşlukları kapatmak maksadıyla tadil edilmiş kanun madde veya maddelerinin menleket meselesi haline dönüşmüş olan bu davanın gerekçesine mesnet teşkil etmeyi makub görmeye imkân yoktur.

3. Yukarıda açıklanan gerekçe nedeniyle bu davada sanıkların kişisel durumlarında açıklanacağı gibi TCK.nun 141/1 ve 5 ile 146 ncı maddeleri gereğince tecziyeleri sonucuna varılmıştır.

SANIKLARIN KİŞİSEL DURUMLARIYLA İLGİLİ KIYMETLENDİRME

1. Sanık AHMET ÇOKER, HASAN ÇETİN, SELİM YALÇINER, SARP KURAY, RUHİ KOÇ, yukarıda izah edildiği gibi ANAYASA'yı tebdil taşıyır ve ilgaya ve bu kanunla kurulmuş TBMM.ni iskata dair işlenen suçta asli maddi fail olarak görülmele fiillerine uyan TCK.nun 146 ncı maddesi gereğince ölüm cezası ile tecziyeleri uygun mütalâa edilmiştir. Ancak işlenen suçlarda ve girilen eylemlere teşebbüs oranı TTKO.su mensuplarına nazaran daha basit görüldüğünden ayrıca mahkemede ki davranışları da dikkate alınarak TCK.nun 59 ncü maddesinin tatbiki ile ölüm cezasının müebbet ağır hapse çevrilmesi uygun görülmüştür.

2. Sanık İBRAHİM ALKİM ALTUĞ:

Sanık Hikmet KIVILCIMLI'nın konferansına gittiği, arkadaşlarıyla VAN-GEVAŞ'a giderek köylülerle temas ettiği, örgütün lideri ve ileri gelenleriyle ANKARA da fakülte kantininde sık sık bir arada bulunması, tanık Kubilay KILIÇ ifadesine göre verilen telefon numarasıyla ANKARA-İSTANBUL arasındaki irtibatı sağlıyacağı, diğer tanıkların ifadelerine göre toplantılara katıldığı bu sanığın cemiyete mensup bir kişi olduğunu doğrulanmaktadır. Bahusus eylemci olduğunu bildiği halde Hasan ÇETİN ve Ahmet ÇOKER ile maddi olanak sağlamak maksadıyla MATYO ÇAĞATAY'ın evine uygun teşebbüsünde bulunduğu sabit olmuştur. Ancak bu soyğundan sonra yapılan diğer soyguna katılmaması bunun yerine 3 ncü şahıs olarak Selim YALÇINER'in girmesi ile asli maddi fail olarak kıymetlendirilmesine imkân vermediğinden eylemi destekleyici tutumu yüzünden fer'i maddi fail durumunda görülmüş ve 146/3 ncü maddenin tatbiki gerekeceğine kanaat getirilmiştir.

3. Sanık MUZA FER YILMAZ:

Örgüte mandı olarak sağlamak kastı ile soyulacak yerleri gösterdiği sabit olduğundan durumu fer'i maddi fail olarak kıymetlendirilmiş ve TCK.nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesi talep edilmiştir.

4. Sanık BAYRAM AKGÜN:

Örgütün ileri gelenlerinden HASAN ÇETİN'e ev tutmuş olması keza AHMET ÇOKER'in tabancasını saklamış olması fiilleriyle yardımcı olduğu anlaşılmaktadır. Örgütün ileri gelenleriyle ilişkisi bulunan bir kimseyi basit ve olağan bir silah bulundurma suçu gibi mütalaa etmeye imkân görülmemiştir. Örgütün yardımcı bir elemanıdır. Fer'i maddi faildir. TCK.nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesi gerekmektedir.

5. Sanık NAMIK KEMAL BOYA:

Evinde 69 subay bildirisinin bulunması ve örgüt ileri gelenlerinden HASAN ÇETİN'e silah satmış olması örgütü benimsemiş ve destek olduğunu göstermektedir. Fer'i maddi fail durumundadır. TCK.nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesi uygun olacaktır.

6. Sanık İRFAN SOLMAZER:

Sanık SARP KURAY'ın ifadesinde İRFAN SOLMAZER'den maddi destek sağlamasını istediğini ve bu konuda müsbet cevap aldığını beyan etmesi keza HASAN ÇETİN ifadesinde bu hususu teyit ettiği sabit olmuştur. Gizli faaliyette açık seçik delil aramak ve bulmak esasen mümkün değildir. Sanık özüte maddi imkân sağlaması sabit olduğundan fer'i maddi faildir. BERAET etmesi değil TCK.nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesi gerekmektedir.

7. Sanık ŞİNASİ MAKTAV:

Binbaşının arabasını yakması kesin delille sabit olmakla beraber tanık KUBILAY KILIÇ'ın ifadesine göre 3 Nisan 1971 de Pınar apartmanı 6 Nolu dairede keza 22 Nisan 1971 de Kocamustafapaşa'daki 77 Nolu dairede ve sonra açık havada toplantıya katıldığı, sanık Celal SAYARER'in ifadesinde de ekseri toplantılarda bulunduğunu beyan etmesi, tanık Yzb. BALLI'nın Okulda solcu tanındığı hususundaki beyanlarla cemiyetin ileri gelenlerinden olduğunu göstermektedir. Sanığın TCK.nun 141/1 maddesi gereğince cezalandırılması gerekmektedir.

8. Sanık BÜLENT DİNÇER:

Mehmet SAGCAN'ın GÖLCÜK'teki evinde yapılan toplantıda bizzat konuştuğu, sanıklardan Hasan ÇETİN'in ifadesinde de toplantılara katıldığı, sanık Ahmet ÇOKER'i evinde misafir ettiği ve bu evde 164 adet sol neşriyat bulunduğu sabit olmuştur. Bu nedenle TCK.nun 141/5 maddesi gereğince BERAET değil cezalandırılması gerekmektedir.

9. Sanık KUBILAY KUTLU:

Tanık Kubilay KILIÇ'ın ifadesinde 3 Nisan 1971 günü toplantıda pınar apartmanında olduğu, tanık Nejat KOSEOĞLU'nun ifadesinde ATILIA SARP gurubundandır. MİHRİ BELLI-ÇAYAN-KIVILCAMLII guruplarından bahsetti demektir. Tanık Yzb. Haluk ETİK'in ifadesinde: Sanığın başından geçen bir olay sırasında "H. diseler eylemlerinden başıma geliyor. Solculuğuma devam edeceğim. Bizler sonunda karşımızda olanları cezalandıracağız" dediğini ifade etmiştir. Tanık Doğan YILDIRIM toplantıya katıldığını ve eylemlerde toplantı olduğunu beyan etmiştir. Tanık Yzb. Yılmaz AYDIN'ın ifadesinde okulda solcu olarak tanındığı, tanık Yzb. Erdiç KARGOZ ifadesinde disiplinsiz olduğunu bazı eylemler yaptığını ve toplantıya katıldıklarını ifade etmiştir. Keza Sanık Hasan ÇETİN toplantıda bulunduğunu söylemiştir. TCK.nun 141/5. maddesinin uygulanması gerekir.

10. Sanık SEFHAN ÖZDEMİR:

Tanık Ahmet ve SULEYMAN ifadelerinde sanık Maksut ÇATAK, Mahmut ÖZEN ve Muhsin GÜL ile birlikte sık sık toplantılarını ifade etmişler, keza Maksut ÇATAK'a ait tabancayı kullanmıştır. Tecziyesi 141/5 maddenin uygulanması gerekir.

11. Sanık KADİR BIRDAL:

Devrimci Subaylar-Devrimci Karargah subayları isimli bildiri buldurmış ve sanık CELAL SAYARER'e de vermiş olduğu, tanık KUBILAY KILIÇ'ın ifadesine göre iki defa toplantıya katıldığı arkadaşı Tanir ÖNDER'le pınar apartmanı 6 Nolu daireyi kira aldığı, arkadaşı Samil ALTAN'la gemide bulaşık yıkadığı, sanık Hasan ÇETİN'in ifadesine göre bu evde toplantıda gördüğünü, Yzb. Yılmaz AYDIN'ın ifadesinde toplantılara katıldığını ikrar eden Celal SAYARER ile çok samimi olduğunu beyan etmiştir. Ev kiralaması ve toplantılara yardımcı olması nedeniyle özüte destek olmuştur. Fer'i maddi faildir. TCK.nun 146/3. maddesine göre tecziyesi gerekir.

12. Sanık TANER ÖNDER:

Tanık Kubilay KILIÇ'ın ifadesine göre 13 Şubat 1971 toplantısına katılmıştır.ve örgüt mensubudur. Kadir BİRDAL'la pınar apartmanını kiralamıştır.Sanık Celal SAYARER toplantılarda bulunduğunu ifade etmiştir. Ayhan KANDAŞ ve Bahattin ERGİN namına sahte resim (Erol KIZILELMA ya ait) ve belge ile ev tutmuştur. Örgüte inkân sağladığı tebeyyün etmiş olduğundan fer'i maddi faildir. TCK.nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesi gerekir.

13. Sanık Şahin ALDOĞAN:

Tanık Kubilay KILIÇ ifadesine göre 3 Nisan 1971 de Turşucu deredeki evde yapılan toplantıda olduğu keza 14 Şubat BOZCAADA gemisinde 19 kişi adına seçildiği,gemisine sosyalist gazete getirerek okunmasını sağladığı anlaşıldığından TCK.nun 141/5 maddesi gereğince tecziyesi gerekir.

14. Sanık HASAN KOCA:

Gölcük'teki toplantıya katıldığı,GÜEVARA'nın ATATÜRK'ten üstün olduğunu beyan ettiği,ev toplantılarına gittiğini itiraf ettiği,Gölcük'teki işçilerle tenas kurduğunu,Sadun ARAN,Dehice BORAN,Mehmet ALI AYBAR'ın fikirlerini beğendiğini söylediği sabit olmuştur. TCK.nun 141/5 maddesi gereğince tecziyesi gerekir.

15. Sanık Yakup HINDİSTAN:

Yakacak yemekli toplantısına erken DIRİK'in telgrafla çağırarak katıldığını,örgütün ileri gelenlerinden Ahmet ÇOKER'i evinde misafir ettiği,anlaşılmıştır.TCK.nun 141/5.maddesi gereğince tecziyesi gerekir.

16. Sanık REMZİ ARASAN:

Sanık Hasan ÇETİN ifadesinde SAMATYA'da tuttukları eve gelip gittiği bilahere bu evi CENGİZ KILIÇ'la buna bıraktıklarını ifade etmiştir.Pınar apartmanı 6 Nolu daireye yapılan baskında evde yakalanmaları bu örgütle ilişkisi olduğunun delilidir. TCK.nun 141/5 maddesi gereğince tecziyesi gerekir.

17. Sanık Kemal KÖKSAL :

Tanık Nejat KOSEOĞLU'nun ifadesinde toplantıya katıldığı Harp Okulu 1 nci sınıfın başında bulunduğu,tanık Yzb.ÇETİN'in ifadesinde örgütten ABDULLAH GELGEÇ'le çok samimi olduklarını ve bana düşman gibi bakarlardı dediği,sanık CELAL SAYARER'in ifadesinde ekseri toplantılarda bulunduğunu ifade etmesi ile cemiyet içinde bir eleman olduğu anlaşılmaktadır. TCK.nun 141/5 maddesi gereğince tecziyesi gerekir.

18. Sanık ATILLA SARP:

DEV-GENÇ eski başkanı olan bu sanık,tanık Kubilay KILIÇ'ın ifadesine göre Kocamustafapaşa'daki 77 Nolu dairede ve müteakiben açık hava ve dışarda yapılan toplantıda olduğunu bu toplantıda konuşmalarında toprak işgallerine öncülük yapmak gerektiği ve teferruatı dosyada mevcut bazı tahrik edici ve yöneltici konuşmalar yaptığı,tanık Doğan YILDIZ'ın ifadesinde ADAYA SARP KURAY'a geldiğini ifade etmesi,sanık Hasan ÇETİN'in ifadesinde doktorun evindeki toplantıda bulunduğunu ve Dev-Gençlilerin durumunun görüşüldüğünü,Luzaffer YILMAZ'a göstereceği imzalı yarım kağıdı alırken evde bulunduğunu,KANARYA'daki eve gelerek kaldığını,BAĞLARBAŞIN'daki eve HASAN ÇETİN,Atilla SARP,Sarp KURAY birlikte gittiklerini beyan etmiştir.Dev-Gençle irtibatı sağlayan cemiyet ileri gelenlerinden olduğu sonucuna varılmıştır. TCK.nun 141/1 maddesi gereğince tecziyesi icabeder.

19. Sanık MUSTAFA FARUK TURUN:

Sosyalist gazeteyi okuduğu, köy öğretmeni olarak bu davada sanık ERZURUM'da görevli üç kişiyi misafir ettiği, tanık ifadelerine göre sık sık okulundan ayrıldığı ve gelenlerin öğretmen olarak tanıtmakla gizlene yapma lüzumunu hissettiği, okulu sık sık kapattığı ve nüfettişin hakkındaki raporunda din ve servet düşmanı olarak gördüğü ve bu davranışı ile TCK.nun 141/5 maddesini ihlal ettiği için cezalandırılması gerekmektedir.

20. Sanık ERHAN UNAL:

Doktor KIVILCILI'nın irtibat elemanı olarak beliren SELAHATTİN OKUR'u tanıdığını, sosyalist gazeteyi okuduğunu ve Sarp KURAY, Selahattin OKUR isteği ile sosyalist gazete satmak için afişler kullandığı, tanık Kubilay KILIÇ'ın ifadesine göre Selahattin OKUR'la eve geldiği anlaşılmıştır. TCK.nun 141/5 maddesi gereğince tecziyesi gerekir.

21. Sanık İhsan YANAR:

HİKMET KIVILCILI'nın eserlerini okuduğunu keza sosyalist gazetesini takip ettiğini, beyan etmesi tanık Kubilay KILIÇ'ın 13 Şubat ve 22 Nisan toplantılarına katılmış olduğunu beyan etmesi, sanık Hasan ÇETİN'in 6-7 Mart toplantısında OKUŞ diye bahsedilen kişinin bu olduğu ve bu toplantıda kitaplar okunur teypler dinlenirdi dediği, okulda sol yayın yakalandığı, tanık Yzb Erdiç'in bunun, Vahittin ERGİN'in ve Ayhan KANDAS'ın eyleme katılacaklarını söyleyebilirim demesi, tanık Yzb. Doğan ifadesinde Doğan YILDIRIM'ın İhsan YANAR tarafından karşı tarafa çekmek istediklerini söylediği, Adana'da kavga çıkarıp Doğan YILDIRIM'ı dövdüğü dosyanın tetkikinden anlaşılacaktır. TCK.nun 141/5 maddesi gereğince tecziyesi uygundur.

22. Sanık Celal SAYARER:

Devrimci subaylar bildirisinin dolabında yakalandığını, tanık Yzb. Günel ifadesinde söylemiştir. Sanık toplantılara katıldığını beyan etmiştir. Keza Yzb. Yılmaz AYDIN ifadesinde Kadir BİRDAL'la çok samimi olduğunu, bir konuşma sırasında neden ihlâl olmasın dediğini, Metin ALTUĞ ifadesinde bunun için arkadaşlar azıttı komünist yayınları satmaya ve okutmaya çalışıyorlar dediği anlaşılmaktadır. TCK.nun 141/5 maddesi gereğince tecziyesi gerekir.

23. Sanık ERCUMENT TOKER:

VAN'GEVAŞ'a gittiği, aramada çıkan strateji şemasının bilirkişi tesbit raporu ile bunun el yazısı mahsulü olduğu, tanık Kubilay KILIÇ'ın altılardan olduğunu beyan etmesi, duvar gazetesi için liseye gidenler arasında olduğunu tanık Nejat KOSE-OĞLU tarafından beyan edilmesi, tanık Özer GÖKBAYRAK ifadesinde Sarp KURAY liderliğinde ilk guruba girdiğinin ifade edilmesi, sanık Hasan ÇETİN'in ifadesinde 15-20 kişilik toplantıda bunun da olduğunu, keza SARP KURAY'ın geldiği toplantılardan birinde bunun da bulunduğu, tanık Albayın ifadesinde sol fikirlidir. Emekçi sınıfın iktidarı için her şey mubahtır. Fikirlerini yayanlardandır. demesi ile ceniyet içinde bir eleman olduğu sonucuna varılmıştır. TCK.nun 141/5 maddesi gereğince tecziyesi gerekir.

24. Sanık Hüseyin ATABEK:

Sosyalist gazetesi okuduğunu beyan etmiştir. Devrimci subaylar bildirisi buldurmıştır. Trafo merkezinin tahribi olayının görüşülmesinde bununda olduğu ve 4 toplantıya katıldığı tanık Kubilay KILIÇ'ın ifadesinden anlaşılmıştır. Bilirkişi tesbit raporunda teyp konuşmalarında adının geçtiği, sanık Hasan ÇETİN'in ifadesinde ANKARA'dan getirdiği byannamelerden buna da verdiğini, keza sık sık Şahin ALDOĞAN'ın gemisine gittiği beyan edilmiştir. TCK.nun 141/1 maddesi gereğince tecziyesi gerekmektedir.

25. Sanık İSMAIL ÇANKARDEŞ:

GÖLCÜK'teki toplantıya katıldığı, 14 Şubat 71 BOZCAADA Gemisi, 3 Nisan 71 Turgucu deredeki evde yapılan toplantılara katıldığı tanık KUBILAY KILIÇ tarafından ifade edilmiştir. Bilirkişi tesbit raporunda teyp bandında isminin geçtiği tesbit edilmiştir. Sanık Hasan ÇETİN'in ifadesinde Şahin ALDOĞAN'ın gemisine arkadaşlarıyla gelerek sosyalist gazete okuduğunu ifade etmesiyle cemiyetin ileri gelenlerinden olduğu sonucuna varılmış TCK.nun 141/1 maddesi gereğince tecziyesi gerekir.

26. Sanık ALİ KIRCA:

Tanık KUBILAY KILIÇ ifadesinde altılardan olduğu, GÖLCÜK'teki toplantıya katıldığını beyan etmesi, tanık Alb. Çakmak'ın ifadesinde sol fikirli olduğu ve köylü-işçi sınıfının ezildiği, bilirkişi tesbit raporunda aramada ele geçen evrak arasında çıkan şiirin bünun el yazısı mahsulü olduğu, tanık Nejat KÖSEĞLU'nun ifadesinde duvar gazetesini protesto için liseye gittiğini, tanık Özer GÖKBAYRAK'ın Sarp liderliğinde birleşen ilk gurubu teşkil ettiğini, sanık Erhan ÜNAL'ın toplantılara katıldığı hususundaki beyanlar sanığın cemiyet ileri gelenlerinden olduğunu göstermektedir. TCK.nun 141/1 maddesi gereğince tecziyesi gerekir.

27. Sanık YÜCEL ERSOY'a:

Dr.KIVILCILI'nın eserlerini okuduğunu beyan etmesi, VAN-GEVAŞ'a gitmiş olması, tanık Kubilay KILIÇ'ın altılardan olduğunu beyan etmesi, Tanık Nejat KÖSEĞLU'nun duvar gazetesini protesto için liseye gittiğini beyan etmesi, tanık Amiral'in sol fikirli olduğunu, tanık Alb.Çakmak'ın köylü ve işçinin ezildiğini söylediğini beyan etmesi, sanıklardan Sarp KURAY, Erhan ÜNAL, Hasan ÇETİN, toplantılara katıldığını ifade etmeleriyle TCK.nun 141/5 maddesini ihlal ettiği neticesine varılmıştır. Tecziyesi gerekir.

28. Sanık Mehmet SAĞCAN:

GÖLCÜK'teki evinde toplantı tertiplelediği ve bu toplantıda konuştuğu, trafik olayından haberdar bulunduğu tanık Kubilay KILIÇ'ın ifadesinden anlaşılmıştır. Tanık AMİRAL'in ifadesinde: sırasında devrim zorlaması demokratik zorlama gibi kitaplar bulunduğunu, tanık Alb.Çakmak'ın ifadesinde de solcu olduğunu, işçi köylünon ezildiği fikrinde bulunduğu, toplantılarda söz isteyerek içinizde Amerikan uşağı var kafaları ezilecek dediğini beyan etmesiyle TCK.nun 141/5 maddesini ihlal ettiği sonucuna varılmıştır. Tecziyesi gerekir.

29. Sanık ŞAHİN ALTAN:

Tanık Kabuliy KILIÇ'ın ifadesine göre 13 Şubat ve 22 Nisan toplantılarına katılmıştır. Keza Sanık Celal SAYARER'in ifadesine göre de ekseri toplantılara katıldığı Hasan ÇETİN'in de aynı şekilde beyanda bulunduğu, tanık Nejat KÖSEĞLU'nun ifadesine göre gemide Kadir BİRDAL'la buluşuk yıkadığı, tanık Yzb. BALLI'nın ifadesinde solcu olduğu ve sol neşriyat yakalandığı, tanık Yzb.ÇOKER ifadesinde ABDULLAH GELGEÇ'le çok samimi olduğu, not defterinde MDD ve İHTİLAL BAZIRLIĞI kaydının tanık Yzb.AYDIN tarafından beyan edildiği anlaşılmıştır. T.C.K.nun 141/5 maddesi ihlal edildiğinden tecziyesi gerekmektedir.

30. Sanık ABDULLAH GELGEÇ:

Tanık Kubilay KILIÇ ifadesinde 13 Şubat ve 3 Nisan toplantılarında olduğunu beyan etmiştir. Bilirkişi tesbit raporunda gizli teyp bantlarında en çok konuşan ve adı geçen kendisine hitap olunan kimse olarak görülmektedir. Sanıklardan Hasan ÇETİN ekseri toplantılarda bulunurdu demıştır. Tanık Yzb.BALLI solcu tanıdığını sol neşriyat yakalandığını, keza tanık Yzb.ÇOKER'de Dr. KIVILCILI'nın derleniş adlı eserini okurken yakalandığını ve bana doşman gibi bakarlardı demesi, tanık Yzb.AYDIN'ın kitapları denize

attığını söylemesi, evde yapılan aramada tabanca ve dinamit bulunması ile örgütün asli elemanlarından biri olarak TCK.nun 141/1 maddesini ihlal etmiştir. Tecziyesi gerekir.

31. Sanık Mehmet AKMANER:

Dr.KIVILCIMLI'yı tanıdığını, sosyalist gazete okuduğunu beyan etmesi, GÖLCÜK'teki toplantıda konuştuğu ve mülkiyet hakkını kabul etmediği tanık Kubilay KILIÇ'ın ifadesinden anlaşılmıştır. Bilirkişi tespit raporunda ses bandında isminin geçtiği tesbit edilmiştir. Sanık HASAN ÇETİN'in ifadesinde ZEYTİNBURNUN'da işçiyi teşkilatlandırdığı, SARP KURAY- ERHAN ÜNAL, Hasan ÇETİN'in ifadelerinde toplantılara katıldığı, sanık Serhat ÜNALDI'nın ifadesinde emekçi sınıfın iktidarı için her şeyin mubah olduğunu söylediği anlaşılmakla TCK.nun 141/5 maddesini ihlal etmiştir. Tecziyesi gerekir.

32. Sanık MAHMET ÖZEN :

ERZURUM Radyosu evinde raportaj için köylere gittiğini halkla sosyal konularda konuştuğunu ve köylü ile işçinin ezildiğini açıkladığı, TOS.na gittiğini, komando hareketi için raportaj yaptığını jandarmaları dövdüğünü, aydınlık deresine gönderdiğini beyan etmiştir. Tanıklardan AHMET ve SUAT ifadelerinde: Mahmut ÖZER'in ANKARA'dan valizlerle kitap, broşür, mecmua getirerek köylere gittiğini söylemiştir. Tanık Süleyman GÜZELBABA, Mahmut, MAKSUT, SEFHAN'ın sık sık toplantılarına, bunun valizle gittiğini ifade etmiştir. Radyoevindeki görevinin hudutlarını aşarak bu faaliyeti ile TCK.nun 141/5 maddesini ihlal etmiştir. Tecziyesi gerekir.

33. Sanık AHMET ZAFER ERGUN:

Tanık Doğan YILDIRIM ifadesinde askeri öğrencilerle toplantıya katıldığını, sanık Hasan ÇETİN 77 Kolu Kocamustafapaşa'daki dairede toplantıya katıldığını, ayrıca 1 Dr. Tığ'nın evindeki toplantıda bulunduğunu ve inzalı yarım kağıdı Sarp KURAY'dan alırken evde bulunduğu, İSTANBUL'dan ERKAN DİRİK tarafından 800 liraya tutulan özel taksi ile ANKARA'dan gelmiş olması ile TCK.nun 141/5 maddesini ihlal ettiği anlaşılmış olmakla tecziyesi gerekmektedir.

34. Sanık NEJAT ÇETENKAYA:

Pınar apartmanına girerken SARP KURAY'la beraber çekilen resimde teşhis edilmesi, 800 liraya tutulan otomobille 4 sanığın bunun yanına gelmesi ve sanık Hasan ÇETİN'in ifadesinde SARP KURAY'ın ANKARA'dan gönderdiği parayı alıp kendisine getirmiş olduğu ifadede anlaşılmıştır. TCK.nun 141/5 maddesini ihlal etmiştir. Tecziyesi gerekir.

35. Sanık CENGİZ KILIÇ:

Tanık KUBILAY KILIÇ'ın toplantılarda gördüğünü ve örgütten olduğunu beyan etmesi, bilirkişi tespit raporunda teyp bantlarında buna hitap edildiğinin tesbit edilmiş olması, resimlerden pınar apartmanına girdiğinin tesbiti, Samatya'daki eve gelip gitmeye başlaması, soyundan sonra HASAN ÇETİN'in Kocamustafapaşa'daki eve gittiğinde bunu evde bulması ile TCK.nun 141/5 nci maddesini ihlal ettiği anlaşılmıştır. Tecziyesi gerekir.

36. Sanık VAHİTTİN ERGİN :

Dr.KIVILCIMLI'nın konferansında bulunduğunu, eserlerini okuduğunu beyan etmesi, tanık Kubilay KILIÇ'ın 13 Şubat, 3 Fisan'daki Pınar apartmanı toplantılarında gördüğünü ifade etmesi, bilirkişi tespit raporunda teyp bantlarında kendisine hitap edildiği, evde yapılan aramada tabanca ve dinamit bulunduğu, sözde okuldan ayrılanlar için toplanan 800 lirayı buldurması, sahte vesikalarla kendi namına ev tutturmuş olması, Hasan ÇETİN'in ifadesine göre Trafo merkezinin infilakını kararlaştıranlar arasında

bulunması ve bildirilenden bir kısmının buna verildiğini söylemesi, tanık Yzb. ÇOKER'in ifadesinde sol yayın yakalandığı ve gizli örgüt havası içinde bulduklarını aralarında yalnız konuşmalarından çıkardığını beyan etmesi, tanık Yzb. Erdiç'in ifadesinde bunun, İhsan YANAR ve Ayhan KANDAS'ın eyleme katılacaklarını söyleyebilirim demesi ile TCK.nun 146/3 maddesini ihlal ettikleri nedeniyle tecziyesi gerekir.

37. Sanık AYHAN KANDAS:

Dr. KIVILCIMLİ'nin konferansına gittiğini, bol bol eserlerini okuduğunu, keza sosyalist gazetesini takip ettiğini beyan etmiştir. Tanık KUBILAY KILIÇ'ın ifadesinde 12 Şubat ve 22 Nisan toplantılarına katıldığını, tanık Yzb. ETİK ifadesinde VAHİTTİN ERGİN için söylediklerinin bunun içinde muteber olduğu, sanık Hasan ÇETİN'in toplantılara katıldığını söylemesi, tanık Yzb. BALI'nın kendi aralarında gizli konuşmalarını ifade etmesi, sahte belge ile arkadaşlarına tutturdukları evde dinamit ve tabanca bulunması tanık Yzb. ERDİÇ'in ifadesinde yasak sol yayın bulduklarını ve konuşmalar yaptıklarını aşırı sol fikir taşıdıklarını beyan etmesiyle TCK.nun 146/3 maddesini ihlal etmiştir. Tecziyesi gerekir.

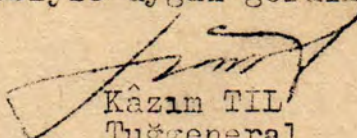
38. Sanık MAHMUT ÇATAK:

Dr. KIVILCIMLİ'nin fikirlerini benimsediğini beyan etmiştir. Tanık Ahmet ve SUAT, Mahmut ÖZEN için söylediklerinin bunun için de aynen ifade etmişlerdir. Tanık ŞERAFETTİN KAYA sosyalist gazeteyi MUŞ'a götürüp sattığını ayrıca beyan etmesiyle TCK.nun 141/5 maddesini ihlal etmiştir. Tecziyesi gerekir.

39. Sanık METİN ESREMOĞLU:

Sanık Hasan ÇETİN ifadesinde soygun için bundan tabanca aldığını ifade etmiştir. Örgüte yardımcı militan olarak TCK.nun 146/3 maddesini ihlal etmiştir. Tecziyesi gerekir.

40. Davada tanık olarak dinlenen Dz. Ütgm. Kubilay KILIÇ ile SERHAT UNALDI, DOĞAN YILDIRIM-NEJAT KOŞEOĞLU, ÖMER GÖKBAYRAK verdikleri ifadelerde yalan beyanda bulduklarını ortaya koyacak kesin belirti bulunmadığı ve bilhassa görevli KUBILAY KILIÇ'ın bu kadar çok sanıklı bir davada kasti olmayarak bazı yanlışların varit olabileceği bahis konusu olsa bile cezalandırılması cihetine gidilmesi Devletin güvenliği ile ilgili bir teşkilat içinde hizmet göreceklelerin vazife duygularına ve cesaretli çalışmalarına ters yönden etki yapabileceği düşüncesiyle uygun görülmemektedir.

Kâzım TIL
Tuğgeneral
1 Nolu As. Mah. Başkanı